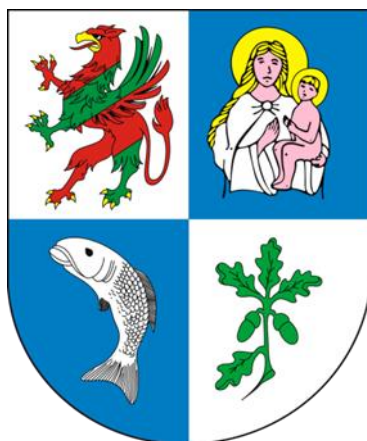

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
DLA
Programu Ochrony Środowiska
Powiatu Polickiego na lata 2024 – 2027
z perspektywą do roku 2031**

Wykonawca:

Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10

tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98

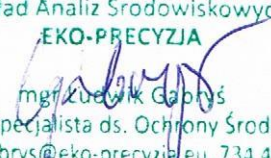
biuro@eko-precyzja.eu

eko-precyzja

Dokument został opracowany przez zespół specjalistów Zakładu Analiz Środowiskowych Eko-precyzja w składzie

- mgr Ludwik Gabrys (kierujący zespołem autorów)

Zakład Analiz Środowiskowych
EKO-PRECYZJA

mgr Ludwik Gabrys
Główny Specjalista ds. Ochrony Środowiska
ludwik.gabrys@eko-precyzja.eu, 734 452 836

 Zakład Analiz Środowiskowych
EKO-PRECYZJA Czupryn Paweł
43-450 Ustroń, ul. Sikorskiego 10
NIP: 548-230-85-02, REGON: 241318209
tel. 512 110 314, www.eko-precyzja.eu
eko-precyzja

- mgr inż. Karolina Ioannidis

Zakład Analiz Środowiskowych
EKO-PRECYZJA

mgr inż. Karolina Ioannidis
Kierownik ds. dokumentów strategicznych
karolina.ioannidis@eko-precyzja.eu, 736 228 008

Spis treści

1. Przedmiot i zakres opracowania	6
2. Cel i zakres merytoryczny opracowania	6
3. Zakres prognozy	7
4. Metody pracy i materiały źródłowe	8
5. Opis projektu POŚ dla Powiatu polickiego oraz główne cele i kierunki działań	8
6. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji	11
6.1. Demografia	11
6.2. Położenie	12
6.3. Warunki klimatyczne	17
6.4. Budowa geologiczna	17
6.5. Ochrona klimatu i jakości powietrza	17
6.5.1. Źródła zanieczyszczeń powietrza	17
6.5.2. System gazowy i ciepłowniczy	24
6.5.3. Jakość powietrza	26
6.6. Zagrożenia hałasem	33
6.7. Pola elektromagnetyczne	40
6.8. Gospodarowanie wodami	52
6.8.1. Stan wyjściowy - wody powierzchniowe	52
6.8.2. Stan wyjściowy - wody podziemne	56
6.8.3. Jakość wód - wody powierzchniowe	72
6.8.4. Jakość wód - wody podziemne	77
6.9. Gospodarka wodno-ściekowa	79
6.10. Gleby	81
6.11. Zasoby geologiczne	96
6.12. Gospodarka odpadami	99
6.12.1. Stan wyjściowy	99
6.13. Zasoby przyrodnicze	105
6.13.1. Formy ochrony przyrody	107
6.13.2. Siedliska oraz gatunki chronione	130
6.13.3. Lasy	131
6.13.4. Tereny zieleni	134
6.14. Zagrożenia poważnymi awariami	135
7. Główne problemy ochrony środowiska	138
8. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu	139
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	140

Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030	152
Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030	154
10. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu	157
11. Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w projekcie POŚ dla powiatu polickiego na wybrane elementy środowiska	194
11.1. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko	194
11.2. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	194
11.3. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta	200
11.4. Ludzie	201
11.5. Powietrze atmosferyczne	201
11.6. Klimat	202
11.7. Zabytki oraz dobra materialne	204
11.8. Zasoby naturalne	205
11.9. Wody	205
11.10. Krajobraz i powierzchnia ziemi	207
11.11. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	208
12. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	210
13. Propozycja działań alternatywnych	213
14. Potencjonalne oddziaływanie transgraniczne	213
15. Monitorowanie realizacji POŚ dla powiatu polickiego	213
16. Podsumowanie i wnioski	215
17. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	216
Spis tabel	222
Spis rysunków	223

1. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2024 – 2027 z perspektywą do roku 2031”. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094).

Zgodnie z zapisami artykułów 46 Ustawy OOS, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty następujących dokumentów strategicznych:

1. koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planu zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
2. polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
3. polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy.

Zgodnie z artykułem 47 Ustawy OOS przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektu dokumentu innego niż wymieniony w art. 46 ust. 1 oraz w przypadku projektu zmiany takiego dokumentu, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57 Ustawy OOS, organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione powyżej, jeżeli wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. Projekt POŚ dla powiatu polickiego wpisuje się w powyższy katalog dokumentów.

2. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektu POŚ dla powiatu Polickiego nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić

identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

3. Zakres prognozy

Zakres prognozy powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094).

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,

- dobra materialne

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

Prognoza przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarowych form ochrony przyrody,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Zachodniopomorskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

4. Metody pracy i materiały źródłowe

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094). Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Część dotycząca oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono tabelarycznie. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji.

5. Opis projektu POŚ dla Powiatu polickiego oraz główne cele i kierunki działań

„*Program Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2024 – 2027 z perspektywą do roku 2031*” jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie powiatu. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, opracowanie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Opracowanie, jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia opracowania, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego

rozwiązywanie zagadnień, będących zagadnieniami techniczno-ekonomicznymi, związanymi z przyszłymi projektami.

W projekcie POŚ dla powiatu polickiego obrano obszary interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz lokalnych potrzeb i są to:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza;
- Zagrożenia hałasem;
- Promieniowanie elektromagnetyczne;
- Gospodarowanie wodami;
- Gospodarka wodno-ściekowa;
- Zasoby geologiczne;
- Gleby;
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- Zasoby przyrodnicze;
- Zagrożenia poważnymi awariami.

Na ich podstawie wyznaczono cele programu, a także strategię ich realizacji na poziomie powiatowym. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie. Wyznaczone zadania są spójne z planowanymi inwestycjami oraz obowiązującym prawem lokalnym.

Cele założone w ramach projektu POŚ dla powiatu polickiego zostały przedstawione poniżej:

- 1) Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP)
 - a) Cel: OKJP I. Ochrona powietrza;
 - b) Cel: OKJP II. Ochrona klimatu;
- 2) Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem (ZH)
 - a) Cel: ZH I. Poprawa klimatu akustycznego;
- 3) Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne (PEM)
 - a) Cel: PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi;
- 4) Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami (GW)
 - a) Cel: GW I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych;
 - b) Cel: GW II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią;
- 5) Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)
 - a) Cel: GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa;
- 6) Obszar interwencji: Zasoby geologiczne (ZG)
 - a) Cel: ZG I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi;
- 7) Obszar interwencji: Gleby (GL)

- a) Cel: GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu;
- 8) Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO);
 - a) Cel: GO I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami;
 - b) Cel: GO II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
- 9) Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze (ZP)
 - a) Cel: ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych;
 - b) Cel: ZP II. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych;
 - c) Cel: ZP III. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych;
 - d) Cel: ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.
- 10) Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami (PAP)
 - a) Cel: ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

6. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji

6.1. Demografia

Zgodnie z informacjami Głównego Urzędu Statystycznego w 2022 roku teren powiatu polickiego zamieszkiwało 84 924 mieszkańców, z czego 41 509 to mężczyźni, a 43 415 kobiety. Informacje na temat demografii powiatu polickiego oraz wielkości bezrobocia na jego terenie zebrano w tabelach poniżej.

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2022 r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość				
		Powiat policki	Dobra (Szczecińska)	Kołbaskowo	Nowe Warpno	Police
Ludność według miejsca zameldowania						
Liczba ludności (ogółem)	osoba	84 924	29 118	15 010	1 533	39 263
Liczba mężczyzn	osoba	41 509	14 220	7 327	749	19 213
Liczba kobiet	osoba	43 415	14 898	7 683	784	20 050
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem						
W wieku przedprodukcyjnym	%	20,7	24,4	22,5	14,9	17,4
W wieku produkcyjnym	%	60,6	61,7	63,7	56,4	58,8
W wieku poprodukcyjnym	%	18,7	13,8	13,8	28,7	23,8
Wskaźnik modułu powiatowego						
Gęstość zaludnienia	ilość osób / km²	127,8	264,0	142,3	7,8	156,1
Ilość kobiet na 100 mężczyzn	osoba	105	105	105	105	104

Źródło: GUS.

Tabela 2. Bezrobocie (stan na 31.XII.2022 r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość				
		Powiat policki	Dobra (Szczecińska)	Kołbaskowo	Nowe Warpno	Police
Bezrobotni zarejestrowani wg płci w gminach						
Ogółem	osoba	1 179	297	205	48	629
Mężczyźni	osoba	521	131	87	20	283

Parametr	Jednostka miary	Wartość				
		Powiat policki	Dobra (Szczecińska)	Kołbaskowo	Nowe Warpno	Police
Kobiety	osoba	658	166	118	28	346
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci						
Ogółem	%	2,3	1,7	2,1	5,5	2,7
Mężczyźni	%	1,9	1,4	1,8	4,2	2,3
Kobiety	%	2,7	1,9	2,5	7,1	3,2

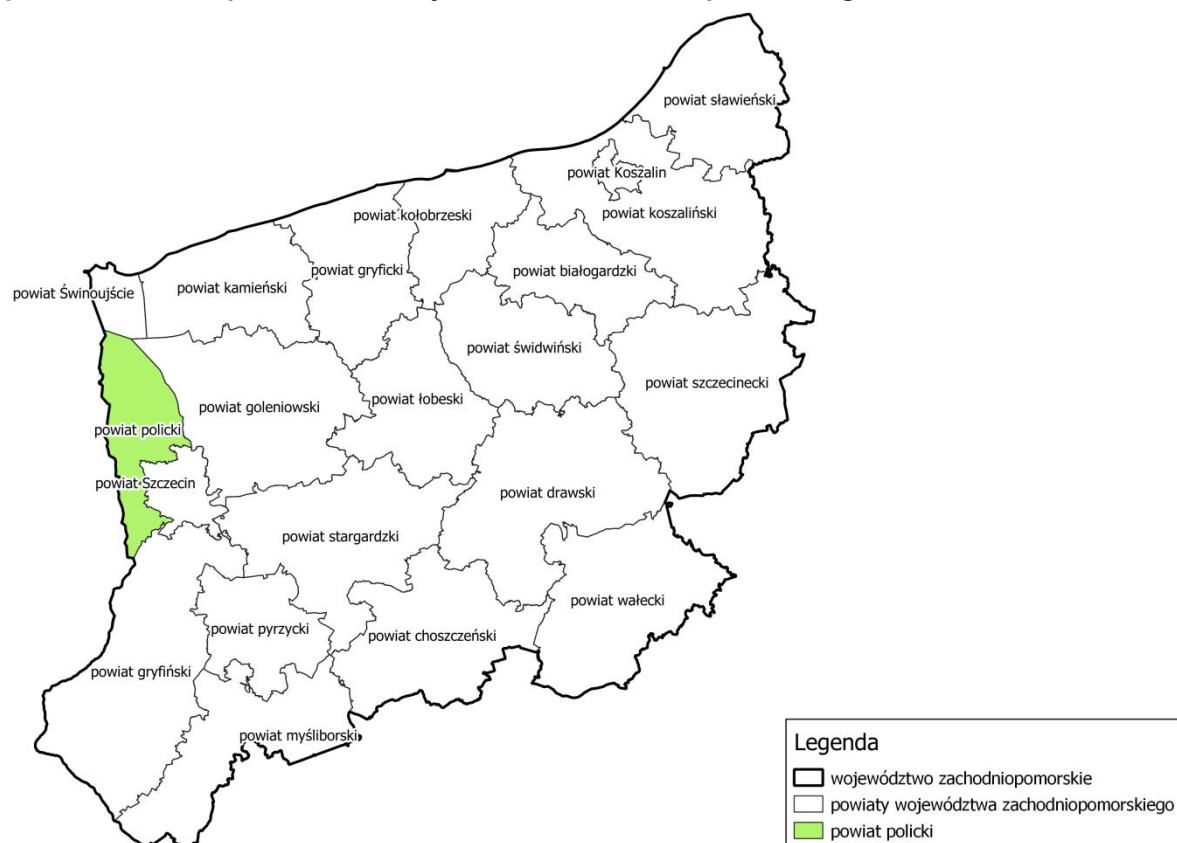
Źródło: GUS.

6.2. Położenie

Powiat Policki jest zlokalizowany w północno-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Powiat policki od południa graniczy z powiatem gryfińskim, od wschodu z miastem Szczecin oraz powiatem goleniowskim, od północy z miastem Świnoujście, natomiast zachodnią granicę powiatu polickiego stanowi granica z Republiką Federalną Niemiec.

W skład powiatu polickiego wchodzi 4 gminy, z czego 2 to gminy miejsko-wiejskie (Nowe Warpno, Police), natomiast 2 to gminy wiejskie (Dobra, Kołbaskowo). Siedziba powiatu znajduje się w Policach.

Rysunek 1. Powiat policki na tle województwa zachodniopomorskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GUGiK

Rysunek 2. Gminy powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GUGiK

Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski powiat policki leży w obrębie następujących jednostek¹:

Megaregion: Pozaalpejska Europa Środkowa

- Prowincja Niż Środkowoeuropejski:
 - Podprowincja Pobrzeża Południowobałtyckie:
 - Makroregion Pobrzeże Szczecińskie:
 - Mezo-region Dolina Dolnej Odry,
 - Mezo-region: Równina Wkrzańska (Równina Policka),
 - Mezo-region: Wzniesienie Szczecińskie.

¹ Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data.

Rysunek 3. Położenie powiatu polickiego na tle podziału fizyko-geograficznego Polski.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GDOŚ

6.3. Warunki klimatyczne

Powiat policki zlokalizowany jest w pomorskim regionie klimatycznym (wg W. Okołowicza i D. Martyn). Klimat jest kształtowany przez słabe wpływy Morza Bałtyckiego. Średnia temperatura roczna wynosi około 10°C, natomiast średnioroczna suma opadów atmosferycznych oscyluje wokół ok. 650 mm. Na terenie powiatu przeważają wiatry wiejące z kierunku zachodniego oraz południowo-zachodniego.

6.4. Budowa geologiczna²

Najstarszymi utworami występującymi na obszarze powiatu, stwierdzonymi wierceniami, są górnokredowe wapienie i margle, leżące na znacznej głębokości. Przykryte są one przez paleoceńskie piaski i mułki z wkładkami węgla brunatnego, eoceńskie piaski glaukonitowe, iły piaszczyste i mułki, także z przewarstwieniami węgla brunatnego, oraz oligoceńskie iłowce i mułowce. Utwory paleogenu i neogenu, w szczególności oligoceńskie iły septariowe, pojawiają się także w postaci porwaków i kier wśród glaciektonicznie zaburzonych utworów plejstocentrycznych. Kry takie w rejonie Polic mają grubość do kilkudziesięciu metrów. Utwory czwartorzędowe mają miąższość zmienną, uzależnioną od rzeźby powierzchni terenu i podłoża. Osady plejstocentryczne reprezentowane są przez utwory glacialne, limnoglacialne (zastoiskowe) i wodnolodowcowe zlodowaceń południowopolskich, środkowopolskich i północnopolskiego. Osady plejstocentryczne stanowią kilka poziomów utworów morenowych rozdzielonych przez piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz piaski, iły i mułki jeziorne. Osady z okresów zlodowaceń południowo- i środkowopolskich znane są tylko z wierzeń. W obniżeniach przed plejstocentrycznym podłożem występują gliny zwałowe z okresu najstarszych zlodowaceń południowopolskich. Przykryte są przez: gliny zwałowe, piaski wodnolodowcowe oraz piaski i mułki limnoglacialne z okresu zlodowaceń środkowopolskich. Piaski, mułki i iły zastoiskowe oraz wodnolodowcowe piaski i piaski ze żwirem oddzielają je od glin zwałowych i piasków oraz żwirów tarasów kemowych. Najmłodsze osady plejstocentryczne stanowią gliny zwałowe, piaski, mułki i iły zastoiskowe oraz wodnolodowcowe piaski i piaski ze żwirem fazy pomorskiej zlodowacenia Wisły. Wzdłuż granicy państwowej między Bukiem a Dobieszczykiem ciągnie się pas moren i pagórków kemowych. Najmłodsze osady holocentryczne stanowią piaski i mułki, gytie i torfy wypełniające obniżenia jeziorne i dna dolin rzecznych

6.5. Ochrona klimatu i jakości powietrza

6.5.1. Źródła zanieczyszczeń powietrza

Niska emisja

Niską emisję definiuje się jako emisję pyłów oraz gazów do atmosfery z emiterów znajdujących się na wysokości do 40 m. Pyły i gazy są produktami spalania paliw stałych, ciekłych oraz gazowych. Samą emisję można podzielić na:

- Emisję komunikacyjną – emisja związana ze spalaniem paliw płynnych przez pojazdy,
- Emisję przemysłową – związaną z procesami odbywającymi się w ramach działalności zakładów przemysłowych,
- Emisję z kotłowni lokalnych i palenisk indywidualnych – związaną ze spalaniem paliw na potrzeby ogrzewania,

Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza zestawiono w poniższej tabeli.

² Objasnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1:50 000. Arkusze: Police, Tanowo, Nowe Warpno, Kracków, Gryfino

Tabela 3. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.

Zanieczyszczenia	Źródło emisji
Pył ogółem (w tym PM10 i PM2,5)	spalanie paliw, unoszenie pyłu w powietrzu;
SO ₂ (dwutlenek siarki)	spalanie paliw zawierających siarkę;
NO (tlenek azotu)	spalanie paliw;
NO ₂ (dwutlenek azotu)	spalanie paliw, procesy technologiczne;
NO _x (suma tlenków azotu)	sumaryczna emisja tlenków azotu;
CO (tlenek węgla)	produkt niepełnego spalania;
O ₃ (ozon)	powstaje naturalnie oraz z innych zanieczyszczeń będących utleniaczami;
Dioksyiny	spalanie odpadów, spalanie materii organicznej;
Wielopierścieniowe Węglowodory Alifatyczne (WWA)	spalanie odpadów, niecałkowite spalanie paliw; pożary

Źródło: opracowanie własne

Zanieczyszczenia powietrza związane z niską emisją mogą być powodem wielu negatywnych skutków dla środowiska oraz żywych organizmów. Ich wpływ na organizmy żywe przedstawiono poniżej:

- **Pył zawieszony** - jest nośnikiem metali ciężkich. Sam pył może także osadzać się w pęcherzykach płucnych oraz powodować podrażnienie oczu oraz błon śluzowych nosa i gardła.
- **Dwutlenek siarki** - powstaje podczas spalania paliw zawierających siarkę, w połączeniu z wodą tworzy kwas siarkowy (IV), natomiast po utlenieniu do tlenku siarki (VI) i reakcję z wodą tworzy kwas siarkowy (VI). Powodują one zakwaszanie deszczy i mają negatywny wpływ na błony śluzowe układu oddechowego oraz powodują zmniejszenie powierzchni dróg oddechowych.
- **Tlenki azotu** - powodują zwiększenie się podatności na infekcje układu oddechowego, zwiększają prawdopodobieństwo ataków astmatycznych, uszkodzają komórki układu immunologicznego w płucach, po reakcji z wodą powodują powstanie kwasu azotowego(V) powodującego zakwaszanie opadów.
- **Tlenek węgla** - ma negatywny wpływ na układ naczyniowo-sercowy człowieka. Przenikając do układu krwionośnego łączy się z hemoglobiną tworząc karboksyhemoglobinę, która nie jest zdolna do przenoszenia tlenu. Kontakt z dużym stężeniem tlenku węgla może spowodować śmierć, natomiast dłuższa ekspozycja ma wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa zawału serca oraz hamuje odpowiedź immunologiczną organizmu.
- **Ozon** - w górnych warstwach atmosfery jest gazem niezbędnym do przetrwania życia, natomiast w warstwach dolnych cechuje się negatywnym wpływem na żywe organizmy. Atakuje on komórki błony śluzowej wyściełające drogi oddechowe, płuca oraz oskrzela a także zmniejsza odporność na infekcje.
- **Dioksyiny** - kumulują się w organizmie wpływając negatywnie na odpowiedź immunologiczną organizmu. W dużych stężeniach mogą wywoływać choroby dermatologiczne takie jak trądzik chlorowy.
- **WWA** - Najpowszechniej występującymi wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi są benzo(a)piren oraz naftalen. Długotrwałe narażenie na WWA może powodować występowanie nowotworów, chorób oczu, nerek oraz wątroby a także zmniejszać odpowiedź immunologiczną organizmu.

Zgodnie z corocznym raportem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA), dotyczącym jakości powietrza w Europie, Polska od wielu lat znajduje się w czołówce krajów o najbardziej zanieczyszczonym powietrzu. Dotyczy to zwłaszcza zanieczyszczenia pyłem PM10 oraz benzo(a)pirenem.

Emisja z gospodarstw domowych

Głównymi źródłami tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza może być:

- spalanie paliw stałych tj. węgla złej jakości oraz drewna,
- spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych.

Emisja komunikacyjna

Emisja komunikacyjna niesie ze sobą negatywne oddziaływanie na środowisko, które najbardziej odczuwalne jest w pobliżu dróg charakteryzujących się dużym natężeniem ruchu drogowego. Na terenie powiatu polickiego głównym źródłem emisji komunikacyjnej są drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz inne. Szczegółowe informacje na temat sieci drogowej przedstawione zostały w podrozdziale dotyczącym **Zagrożeń hałasem (ZH)**.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem pojazdów są:

- tlenek i dwutlenek węgla,
- węglowodory,
- tlenki azotu,
- pyły zawierające metale ciężkie, pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Dla stanu powietrza atmosferycznego istotne znaczenie ma emisja NO_x oraz metali ciężkich. Duże znaczenie ma również tzw. emisja wtórna z powierzchni dróg, która zależy w dużej mierze od warunków meteorologicznych. Ruch pojazdów jest również źródłem emisji benzenu, benzo(a)pirenu oraz innych związków organicznych. Na ilość tych zanieczyszczeń wpływa stan techniczny samochodów, stopień zużycia substancji katalitycznych oraz jakość stosowanych paliw. Gwałtowny rozwój transportu, przejawiający się wzrostem **liczby** samochodów na drogach oraz aktualny stan infrastruktury dróg spowodował, iż transport może być uciążliwy dla środowiska naturalnego.

W przypadku substancji toksycznych, emitowanych przez silniki pojazdów mechanicznych do atmosfery, trudno zinwentaryzować źródła emisji zanieczyszczeń. Spowodowane jest to brakiem materiałów sprawozdawczych. Na podstawie znanych wartości średniego składu paliwa, szacowany przeciętny skład spalin silnikowych został przedstawiony w tabeli poniżej.

Tabela 4. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).

Składnik	Silniki benzynowe	Silniki wysokoprężne	Uwagi
Azot	24 – 77	76 – 78	nietoksyczny
Tlen	0,3 – 8	2 – 18	nietoksyczny
Para wodna	3,0 – 5,5	0,5 – 4	nietoksyczny
Dwutlenek węgla	5,0 – 12	1 – 10	nietoksyczny
Tlenek węgla	0,5 – 10	0,01 – 0,5	toksyczny
Tlenki azotu	0,0 – 0,8	0,0002 – 0,5	toksyczny

Składnik	Silniki benzynowe	Silniki wysokoprężne	Uwagi
Węglowodory	0,2 – 3	0,009 – 0,5	toksyczny
Sadza	0,0 – 0,04	0,01 – 1,1	toksyczny
Aldehydy	0,0 – 0,2	0,001 – 0,009	toksyczny

Źródło: J. Jakubowski „Motoryzacja a środowisko”.

Emisja przemysłowa

Emisja przemysłowa związana jest ze źródłami punktowymi, pochodzącymi z zakładów przemysłowych, głównie z procesów spalania paliw w celach energetycznych oraz procesów technologicznych.

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego oraz Starostwo Powiatowe w Policach, na terenie powiatu polickiego funkcjonuje 9 podmiotów posiadających aktualne pozwolenia zintegrowane:

- Ewa Kaszubska, Wojciech Kaszubski Ferma Drobiu, ul. Rajskiego 2, 70-478 Szczecin:**
Ferma tuczu drobiu w Sierakowo 2;
- Bartosz Kaszubski Ferma Drobiu, ul. Rajskiego 2, 70-478 Szczecin:**
Ferma tuczu drobiu w Sierakowo 2;
- FONTEVA FISHING BAITS Sp. z o.o., Karpin 4, 72-015 Police:**
Instalacja do odzysku padłych i ubitych zwierząt oraz odpadowej tkanki zwierzęcej o zdolności przetwarzania powyżej 10 ton na dobę, zlokalizowana w Karpinie 4;
- Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „POLICE”, ul. Kuźnicka 6, 72-010 Police;**
- Grupa Azoty Polyolefins S.A., ul. Kuźnicka 6, 72-010 Police;**
- KEMIPOL Spółka z o.o., ul. Kuźnicka 6, 72-010 Police;**
- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej SA, ul. Bankowa 18 72-010 Police:**
Instalacja do energetycznego spalania paliwa – mialu węglowego – o mocy nominalnej ponad 50 MWt, zlokalizowana w Policach (Ciepłownia Rejonowa przy ul. Energetyków 1 w Policach);
- MESSER POLSKA Sp. z o.o., ul. Maciejowicka 30, 41-503 Chorzów:**
Instalacja do wytwarzania acetylenu w Policach przy ul. Jasienicka 7;
- Zakład Odzysku i Składowania Odpadów Leśno Górne 12, 72-004 Tanowo.**

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Starostwo Powiatowe w Policach, na terenie powiatu polickiego funkcjonuje 26 podmiotów posiadających aktualne pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Zostały one przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 5. Wykaz podmiotów, zlokalizowanych na obszarze powiatu polickiego, które posiadają aktualne pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza.

Lp	Prowadzący instalację	Adres zakładu na którego terenie prowadzona jest eksploatacja instalacji	Rodzaj instalacji
1.	„ARYSTO Michał Piegat, Stelios Alewras” S.J.	72-003 Dobra, Sławoszewo, ul. Złota 1	Instalacja służąca do produkcji wkładów kominkowych powietrznych i wodnych
2.	„ŁOWKIS-ŁOZOWSKI” S.C. AUTORYZOWANY SERWIS CITROEN	72-003 Dobra, ul. Migdałowa, dz. nr 385/22 i 385/23 obręb Dobra	Warsztat napraw samochodów, w tym blacharnia i lakiernia
3.	BEMO MOTORS Sp. z o.o. Sp. K. z siedzibą w Poznaniu Oddział 4 w Ustowie Po zmianie decyzji: Bemo Motors Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu Oddział 4 w Ustowie 56	70-001 Szczecin, Ustowo 56 dz. nr 47/17, 47/19 i 47/14	Instalacja służąca świadczeniu usług serwisowania pojazdów, mechaniki, blacharstwa, lakiernictwa i elektroniki pojazdowej w m. Ustowo 56, gmina Kołbaskowo, w tym dwie kabiny lakiernicze
4.	SIC LAZARO POLSKA Sp. z o.o. w Policach	72-010 Police, ul. Tanowska 8, działka nr 2433/3 obręb nr 6 Police oraz po zm. Decyzji dz. nr 3061 i 1971/19 obręb Nr 6 Police	Instalacja do produkcji przeciwwag do wind osobowych i towarowych oraz dźwigów przemysłowych, w tym kabina lakiernicza, kabina suszarni i lakierni, stanowiska spawalniczo –montażowe, wentylacja
5.	GM PLAST Sp. z o.o.	72-010 Police, ul. Spółdzielcza 7	Instalacja do produkcji okien i drzwi z PCV, aluminium i drewna, w tym: dwa stanowiska lakiernicze
6.	Jupiter Group Polska Sp. z o.o.	Trzuszczyn, ul. Kościuszki 48, Dz. nr 134/3, 136/5	Instalacja do wytwarzania wyrobów z laminatu poliestrowego (głównie łodzi, jachtów i obudów do elektrowni wiatrowych), na bazie włókna szklanego i żywic poliestrowych metodą laminowania ręcznego Zmiana: Instalacja do produkcji elementów z tworzyw sztucznych na bazie żywic poliestrowych, głównie elementów turbin generatorów elektrowni wiatrowych
7.	KUDA PHONEBASE – POLSKA Sp. z o.o.	72-004 Tanowo, ul. Wiatraczna 18	Instalacja do produkcji elementów z tworzyw sztucznych na bazie laminatu poliestrowego, głównie uchwytów do mocowania telefonów komórkowych, zestawów głośnomówiących i systemów nawigacyjnych w samochodach
8.	HYDRAULIKA SIŁOWA SKRAW-MET Sp. z o.o. Sp.k.	Wąwelnica 18, 72-002 Dołuje, Dz. nr 149, 150, 151/1, 151/2, 152, 153, 155 i 159 obręb Wąwelnica	Instalacja do produkcji siłowników hydraulicznych, zlokalizowana w Wąwelnicy 18, w tym linia lakierniczo – suszarnicza, stanowiska spawania
9.	EBS S.A.	72-001 Kołbaskowo, Ustowo 45, C.H. AUCHAN	Instalacja służąca do chemicznego czyszczenia garderoby (pralnia chemiczna) zlokalizowana w C.H. AUCHAN Ustowo 45
10.	LENDER WYROBY GUMOWE Sp. J.	72-010 Police, ul. Tanowska 2, Dz. nr 2068/3 obręb Police	Instalacja do produkcji wyrobów gumowych, m.in. pasy gumowe, osłony harmonijkowe, amortyzatory i uszczelki gumowe z gotowych mieszanek gumowych, w tym wentylacja
11.	PMC Hydraulika Sp. z o.o.	72-001 Kołbaskowo, Rosówek 24, Dz. nr 114/10 obręb Kamieniec	Instalacja do produkcji układów i urządzeń hydrauliki siłowej, w tym lakiernia, ploter laserowy, magazyn przygotowania farb

Lp	Prowadzący instalację	Adres zakładu na którego terenie prowadzona jest eksploatacja instalacji	Rodzaj instalacji
12.	DURABLE Sp. z o.o.	72-005 Przecław, Aleja Kasztanowa 10	Instalacja do produkcji materiałów biurowych, w tym sitodruk, myjka ramek i pomieszczenie myjki ramek, kabina lakiernicza BEFRAG
13.	POLCHAR Sp. z o.o.	72-010 Police, ul. Kuźnicka 1, dz. nr 3016/57 obręb Nr 2 Police	Instalacja do częściowego odgazowania węgla kamiennego Polchar Police II
14.	„AKu Composites” Sp. z o.o.	72-010 Police, ul. Fabryczna 6, gmina Police, dz. nr 1971/24 obręb Nr 6 Police	Instalacja do produkcji wyrobów z laminatu na bazie żywic poliestrowych
15.	STALKON Sp. z o.o.	72-010 Police, ul. Piotra i Pawła 1, dz. nr 3016/4, 3016/5 i 903/1 obręb Nr 2 Police, gmina Police	Instalacja służąca do produkcji konstrukcji stalowych różnego typu wg indywidualnych projektów oraz kabina śrutownicza i kabino – suszarka lakiernicza
16.	NORATEL Sp. z o.o.	72-003 Dobra, ul. Szczecińska 1K	Instalacja do produkcji jedno i trójfazowych, niskonapięciowych transformatorów, dławików i innych elementów indukcyjnych na rdzeniach toroidalnych i kształtowych o nominalnych mocach w zakresie 0-100 kVA
17.	KUDA TRUCK PARTS Sp. z o.o.	72-010 Police, ul. Fabryczna 10	Instalacja do produkcji wyrobów z laminatów poliestrowo – szklanych metodą ręczną w technologii tradycyjnej
18.	MEBLE MORSKIE Sp. z o.o.	72-002 Dołuje, ul. Słoneczny Sad 3	Instalacja do powlekania
19.	KION Polska Sp. z o.o.	72-001 Kołbaskowo, Kołbaskowo 70, Dz. nr 205, 206/5, 206/6, 206/7, 206/8, 206/9, 206/10, 207, 254/1 obręb Kołbaskowo	Instalacja do produkcji wózków widłowych
20.	MADAR AGRO Sp. z o.o.	Barnisław 3A, dz. nr 175/27 obręb Barnisław	Instalacja do suszenia i magazynowania zbóż
21.	P.T.SZ. Waldemar Świergiel	72-001 Kamieniec 14	Instalacja do produkcji wyrobów z laminatów poliestrowo szklanych (bagażników samochodowych)
22.	JAKOL YACHT Jan Kolenda, Regina Manikowska Spółka Jawna	72-010 Police, ul. Ofiar Stutthofu 94, 92, Dz. nr 41 i 42 obręb Nr 18 Police	Instalacja do produkcji łodzi z laminatu poliestrowego wytwarzanego na bazie włókna szklanego i żywic poliestrowych
23.	HABIA CABLE Sp. z o.o.	72-002 Dołuje, ul. Słoneczny Sad 3D	Instalacja do produkcji wiązek i systemów kablowych
24.	DGS DIAGNOSTICS Sp. z o.o.	72-001 Kołbaskowo, Rosówek 43	Instalacja do produkcji urządzeń do diagnostyki słuchu, akcesoriów i krzeseł do badania błędników słuchu
25.	Bońkowscy Sp. z o.o. i Sp.k.	70-001 Szczecin, Ustowo 58	Kabina lakiernicza – suszarnicza z pomieszczeniem do przygotowania farb i mycia narzędzi po lakierowaniu oraz warsztat samochodowy ze stanowiskami do naprawy samochodów
26.	Lars Laj Polska Sp. z o.o.	72-003 Dobra, ul. Migdałowa 11	Instalacja do obróbki drewna i spawania

Źródło: Starostwo Powiatowe w Policach Wydział Ochrony Środowiska

Emisja niezorganizowana

Głównym kryterium klasyfikacji emisji jest praktyczna możliwość ich kontroli poprzez pomiary natężenia przepływu odgazów i stężeń substancji w nich zawartych. Źródła, które według tego kryterium nie należą do źródeł emisji zorganizowanej, można podzielić na dwa rodzaje:

- **emisje z nieszczelności:** emisje powstające w wyniku stopniowej utraty szczelności elementów wyposażenia przeznaczonego do przesyłania cieczy lub gazów. Zazwyczaj emisja spowodowana jest nadciśnieniem w przewodach instalacji. Przykładem emisji lotnych mogą być wycieki z kołnierzy połączeniowych, pomp lub innych elementów wyposażenia oraz „wycieki” z urządzeń do magazynowania produktów gazowych lub ciekłych;
- **emisje powodowane dyfuzją:** emisje powstające w normalnych warunkach eksploatacji w wyniku bezpośredniego kontaktu substancji lotnych lub pyłących ze środowiskiem, w wyniku którego dochodzi do dyfundowania (samorzutnego przenikania) wykorzystywanych substancji do powietrza. Głównymi mechanizmami dyfuzji prowadzącej do emisji gazów jest parowanie i sublimacja, ale również w zakresie tej definicji zwiera się samorzutne uwalnianie pyłów powstających podczas niektórych operacji. Do kategorii tej zalicza się również wtórną emisję pyłów (porywanie pyłów), wywołaną erozją wietrzną.

Do emisji powodowanych dyfuzją należą następujące rodzaje źródeł:

- suszenie (suszenie masy, suszenie powierzchni po lakierowaniu lub drukowaniu),
- magazynowanie cieczy w zbiornikach bezciśnieniowych (lub z poduszką gazową) umożliwiające uwalnianie gazów z nadciśnienia cieczy do atmosfery w trakcie jej przechowywania lub podczas napełniania zbiornika, gdy opary są wypierane ze zbiornika w trakcie jego napełniania,
- magazynowanie „świeżych” produktów stałych, zawierających w swojej masie pozostałości procesowe, np. mocznika lub produktów niestabilnych chemicznie, umożliwiające częściowy rozkład, np. w wyniku hydrolizy,
- magazynowanie materiałów sypkich na otwartym terenie,
- transportu materiałów z wykorzystaniem przenośników, przesypów, ładowarek,
- konserwacja maszyn z wykorzystaniem Lotnych Związków Organicznych (Volatile Organic Compounds),
- emisje pośrednie, np. w wyniku nieszczelności układów chłodniczych w obszarze procesowym i przedostawania się zanieczyszczeń do układu chłodniczego, a następnie ich dyfuzję w trakcie odparowywania w wieżach chłodniczych lub chłodniach wentylatorowych.

Źródła emisji powodowanej dyfuzją mogą mieć następujący charakter:

- źródła punktowe (odpowietrzenia, układy oddechowe zbiorników, przesypy),
- źródła liniowe (transportery taśmowe),
- źródła powierzchniowe (otwarte zbiorniki, laguny i odstojniki, komory napowietrzania ścieków, hałdy magazynowe i place składowe),
- źródła przestrzenne (instalacje zlokalizowane poza budynkami).

6.5.2. System gazowy i ciepłowniczy

System ciepłowniczy

Dane na temat sieci ciepłej oraz sprzedaży energii ciepłej w ciągu roku, przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 6. Kotłownie, sieć ciepła oraz sprzedaż energii ciepłej na terenie powiatu polickiego w 2022 roku.

Nazwa	Kotłownie i sieć ciepła			Sprzedaż energii ciepłej w ciągu roku		
	Kotłownie ogółem	Długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej	Długość przyłączy do budynków	Ogółem	Budynki mieszkalne	Urzędy i instytucje
	2022					
	[ob.]	[km]	[km]	[GJ]	[GJ]	[GJ]
powiat policki	64	64,0	6,0	306 195	221 810	84 385

Źródło: GUS

System gazowniczy

Zgodnie z danymi GUS, na obszarze powiatu polickiego istnieje sieć gazowa o długości 565,973 km, z której korzysta 82,7% ludności. Dane na temat sieci gazowej na terenie powiatu polickiego przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 7. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu polickiego w 2022 roku

Nazwa	Długość czynnej sieci ogółem w m	czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	Odbiorcy gazu	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	Zużycie gazu przez gospodarstwa domowe w MWh	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w MWh	Ludność korzystająca z sieci gazowej	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności
	2022							
	[m]	szt.	[gosp.]	[gosp.]	[MWh]	[MWh]	[osoba]	[%]
Powiat policki	565 973	13 115	27 731	14 278	231 064,4	220 002,4	70 236	82,7
Dobra (Szczecińska)	265 677	7 524	10 494	8 338	124 241,5	121 329,6	28 439	97,7
Kołbaskowo	86 207	1 560	6 145	2 254	47 058,3	45 857,3	8 234	54,9
Nowe Warpno	2 121	0	1	1	2,6	2,6	9	0,6
Police	211 968	4 031	11 091	3 685	59 762,0	52 812,9	33 554	85,5

Źródło: GUS

6.5.3. Jakość powietrza

Zgodnie z m.in. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa zachodniopomorskiego wyznaczono 3 strefy:

- aglomerację szczecińską – kod strefy PL3201
- miasto Koszalin – kod strefy PL3202
- strefę zachodniopomorską – kod strefy PL3203.

Roczna ocena jakości powietrza dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, prowadzona jest w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2020 poz. 2279).

Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r. poz. 845) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych / docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

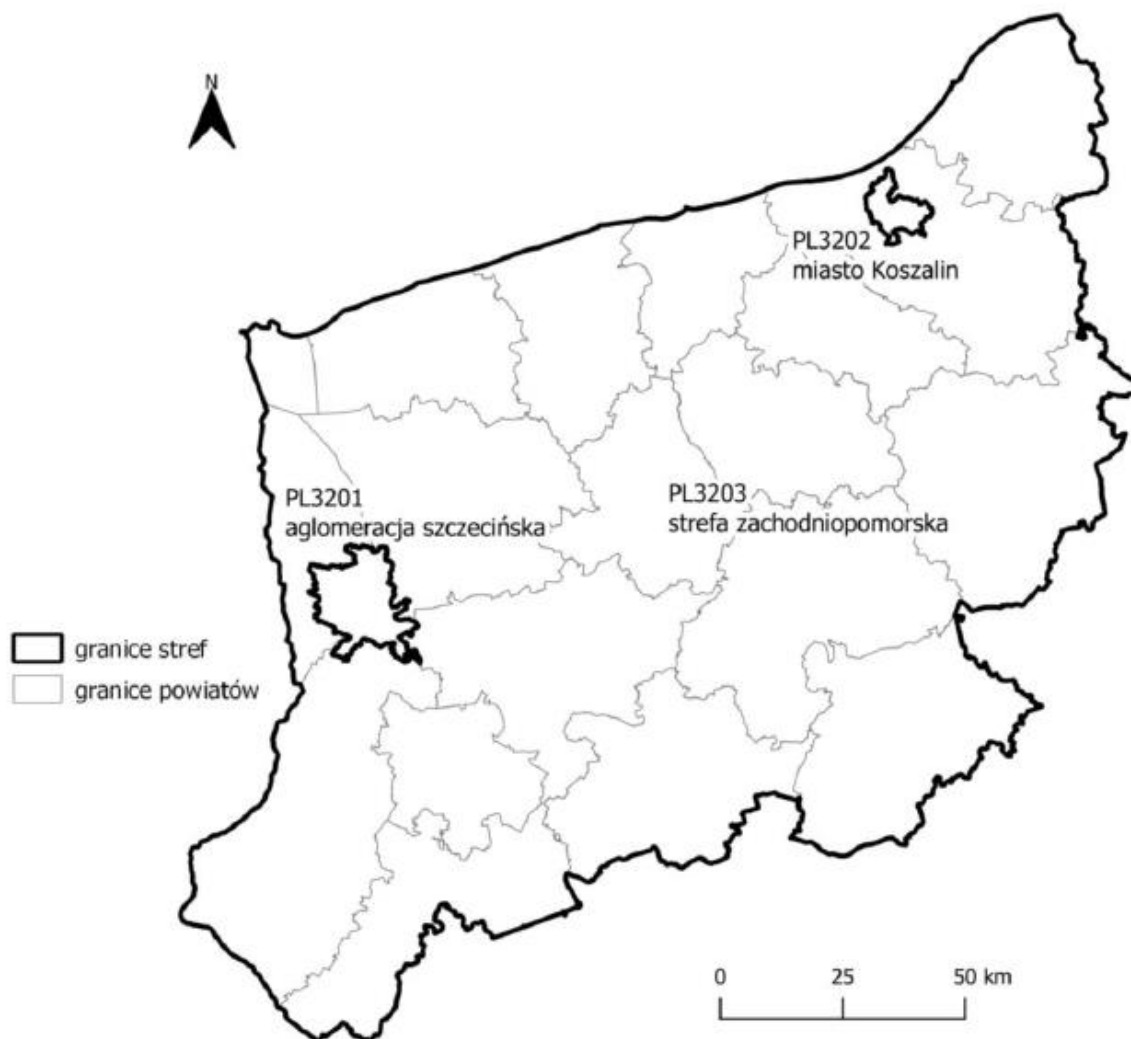
Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki (SO₂);
- dwutlenek azotu (NO₂);
- tlenek węgla (CO);
- benzen (C₆H₆);
- ozon (O₃);
- pył zawieszony PM₁₀;
- pył zawieszony PM_{2,5};
- ołów (Pb) w pyle zawieszonym PM₁₀;
- arsen (As) w pyle zawieszonym PM₁₀;
- kadm (Cd) w pyle zawieszonym PM₁₀;
- nikiel (Ni) w pyle zawieszonym PM₁₀;
- benzo(a)piren (B(a)P) w pyle zawieszonym PM₁₀.

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki (SO₂);
- tlenki azotu (NO_x);
- ozon (O₃).

Rysunek 4. Podział województwa zachodniopomorskiego na strefy ochrony powietrza.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2022.

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy – zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

Klasa A – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego;

Klasa C – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy;

Klasa D1 – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu);

Klasa D2 – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Tabela 8. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny.

Klasa strefy	Poziom stężenie zanieczyszczenia	Wymagane działania	Dotyczy zanieczyszczeń
Gdy określony jest poziom dopuszczalny			
A	nieprzekraczający poziomu dopuszczalnego	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem	<u>ochrona zdrowia</u> dwutlenek siarki SO ₂ , dwutlenek azotu NO ₂ , tlenek węgla CO, benzen C ₆ H ₆ , pył PM ₁₀ , pył PM _{2,5} zawartości ołowiu Pb w pyłe PM ₁₀
C	powyżej poziomu dopuszczalnego	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych	<u>ochrona roślin</u> dwutlenek siarki SO ₂ tlenek azotu NO _x

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2022.”

Tabela 9. Klasy stref i oczekiwane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków, gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy

Klasa strefy	Poziom stężenie zanieczyszczenia	Wymagane działania	Dotyczy zanieczyszczeń
Gdy określony jest poziom docelowy			
A	nieprzekraczający poziomu docelowego	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego	<u>ochrona zdrowia</u> arsen As, kadm Cd, nikiel Ni, benzo(a)piren B(a)P w pyłe PM ₁₀ ozon O ₃
C	powyżej poziomu docelowego	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu	<u>ochrona roślin</u> ozon O ₃

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2022.”

Tabela 10. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń ozonu z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego.

Klasa strefy	Poziom stężenie zanieczyszczenia	Wymagane działania	Dotyczy zanieczyszczeń
Poziom stężenie ozonu z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego			
D1	nieprzekraczający poziomu celu długoterminowego	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego	Ozon O ₃
D2	powyżej poziomu celu długoterminowego	dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do roku 2020	

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2022.”

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez GIOŚ, w roku kalendarzowym 2022, na obszarze powiatu polickiego wystąpiły następujące wartości stężeń średniorocznych:

Dwutlenek azotu (nr CAS 10102-44-0):

Sa = 6 - 12 µg/m³;

Dwutlenek siarki (nr CAS 7446-09-5)*:

Sa = 3 - 16 µg/m³;

Pył zawieszony PM₁₀:

Sa = 10 - 32 µg/m³;

Pył zawieszony PM_{2,5}:

Sa = 4 - 19 µg/m³;

Benzen (nr CAS 71-43-2):

Sa = 0,5 – 1 µg/m³;

Ołów (nr CAS 7439-92-1)**:

Sa = 0,003 µg/m³.

* Poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO₂ jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska.

** Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM₁₀.

Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy zachodniopomorskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 11. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy zachodniopomorskiej.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ¹⁾	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
strefa zachodniopomorska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefy uzyskała klasę A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2022.

Tabela 12. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin dla strefy zachodniopomorskiej.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
strefa zachodniopomorska	A	A	A

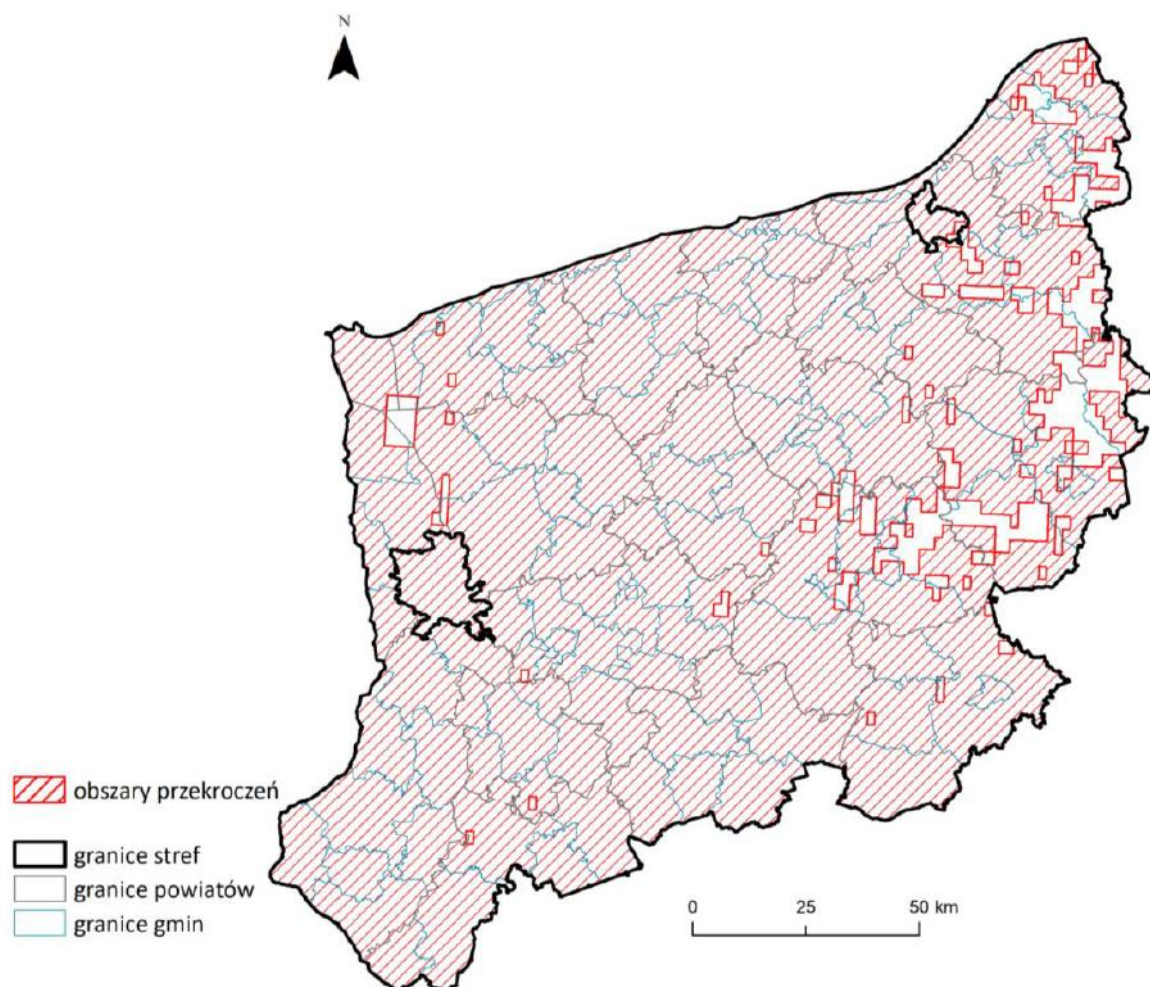
¹⁾ Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa zachodniopomorska uzyskała klasę D2.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2022.

W roku 2022, w wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi, strefa zachodniopomorska została przyporządkowana do klasy A dla wszystkich rodzajów zanieczyszczeń. Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2, natomiast dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A. Klasyfikacja ze względu na ochronę roślin została dokonana wyłącznie dla strefy zachodniopomorskiej – dla wszystkich zanieczyszczeń została ona zakwalifikowana do klasy A.

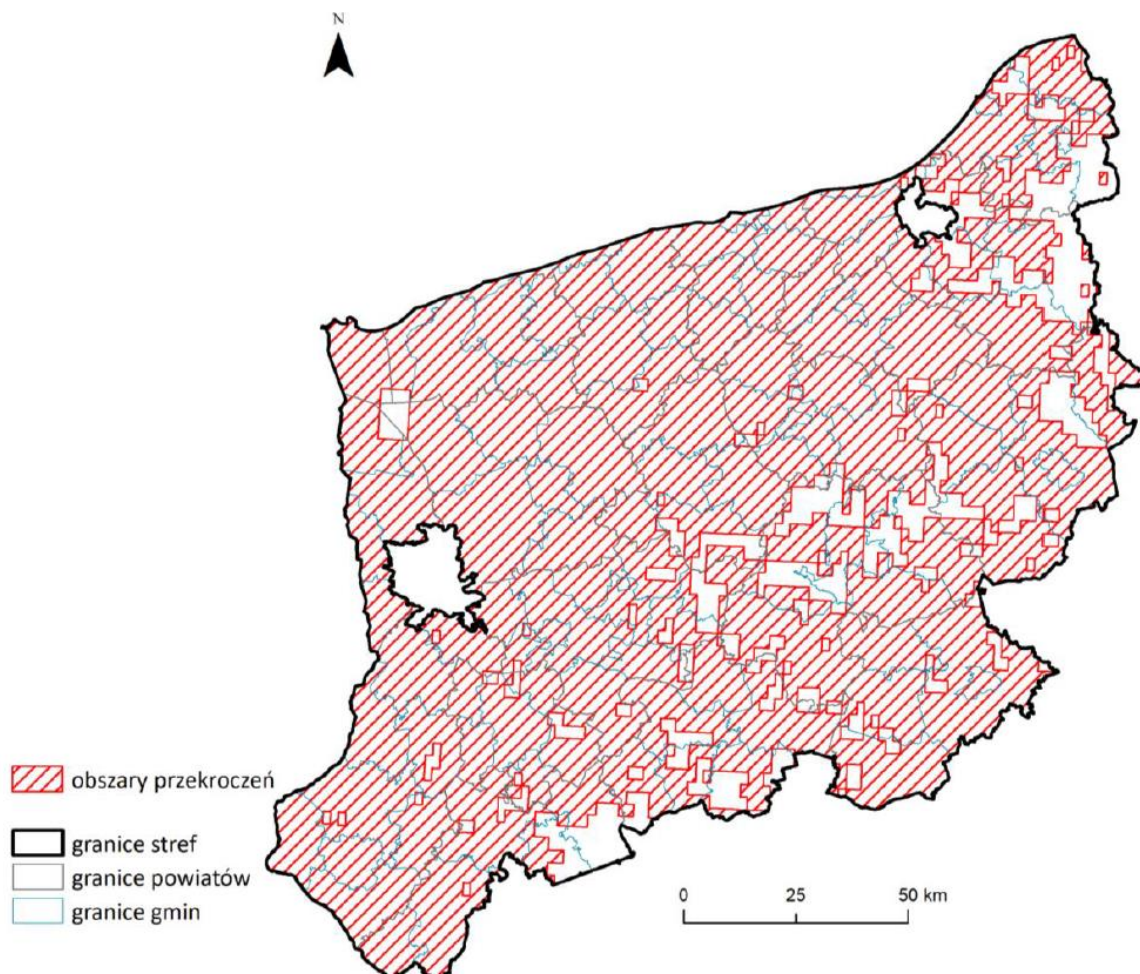
Poniżej przedstawiono w formie graficznej zasięg obszarów przekroczeń dla celu długoterminowego ozonu.

Rysunek 5. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ozonu określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie zachodniopomorskim w 2022 roku.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2022.

Rysunek 6. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego AOT40 ozonu ustanowionego ze względu na ochronę roślin w województwie zachodniopomorskim w 2022 roku.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2022.

Uchwała antysmogowa³

Uchwałą Nr XXXV/540/18 z dnia 26 września 2018 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego przyjął tzw. uchwałę antysmogową wprowadzającą na obszarze województwa zachodniopomorskiego ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Ograniczenia i zakazy wymienione w akcie prawa miejscowego obowiązują wszystkich użytkowników instalacji o mocy poniżej 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych, tj. mieszkańców województwa zachodniopomorskiego, samorządy oraz podmioty działające na jego terenie. Ograniczeniami i zakazami objęto w szczególności następujące instalacje: kotły centralnego ogrzewania i ogrzewacze pomieszczeń, tj. kominki, piece kaflowe, kozy, itp.

³ Uchwała nr XXX/540/18 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

Wprowadzenie uchwały antysmogowej dla województwa zachodniopomorskiego powoduje, iż:

- 1) na terenie województwa od 1 maja 2019 r. zakazane jest stosowanie paliw stałych tj.:
 - paliw niesortowanych w rozumieniu ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2019 r. poz. 660 późn. zm.);
 - mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
 - węgla brunatnego;
 - paliw niespełniających wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2019 r. poz. 660 z późn. zm.).
- 2) na terenie województwa zachodniopomorskiego dopuszczone będzie eksploatowanie instalacji na paliwo stałe spełniające minimalny standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem granicznych wartości sprawności cieplnej oraz granicznych wartości emisji zanieczyszczeń normy PN-EN 303-5:2012. Terminy wymiany kotłów są następujące:
 - do dnia 1 stycznia 2024 r. wymienić należy kotły niespełniające żadnych standardów emisyjnych (kotły bezklasowe tzw. kopciuchy)
 - do dnia 1 stycznia 2028 r. wymienić należy kotły poniżej klasy 5.
- 3) na terenie województwa zachodniopomorskiego dopuszczone będzie eksploatowanie ogrzewaczy pomieszczeń (kominki, kozy, piece kaflowe itp.) spełniających minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń określone w ust. 1 i 2 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe.

Wymiana lub dostosowanie ogrzewaczy niespełniających powyższych wymogów musi nastąpić do dnia 1 stycznia 2028 r.

6.6. Zagrożenia hałasem

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja - wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas - dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu - równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasu komunikacyjnego, Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych hałasu. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasu komunikacyjnego zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość $52 \text{ dB} < L_{Aeq} < 62$ dB
- duża uciążliwość $63 \text{ dB} < L_{Aeq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB

Na terenie powiatu polickiego głównym źródłem hałasu drogowego są:

- Drogi krajowe:
 - Autostrada A6;
 - Droga krajowa nr 10;
 - Droga krajowa nr 13;
- Drogi wojewódzkie:
 - Droga wojewódzka nr 114;
 - Droga wojewódzka nr 115;
- Drogi powiatowe (wykaz tych dróg przedstawiono poniżej),
- Drogi gminne,
- Drogi inne.

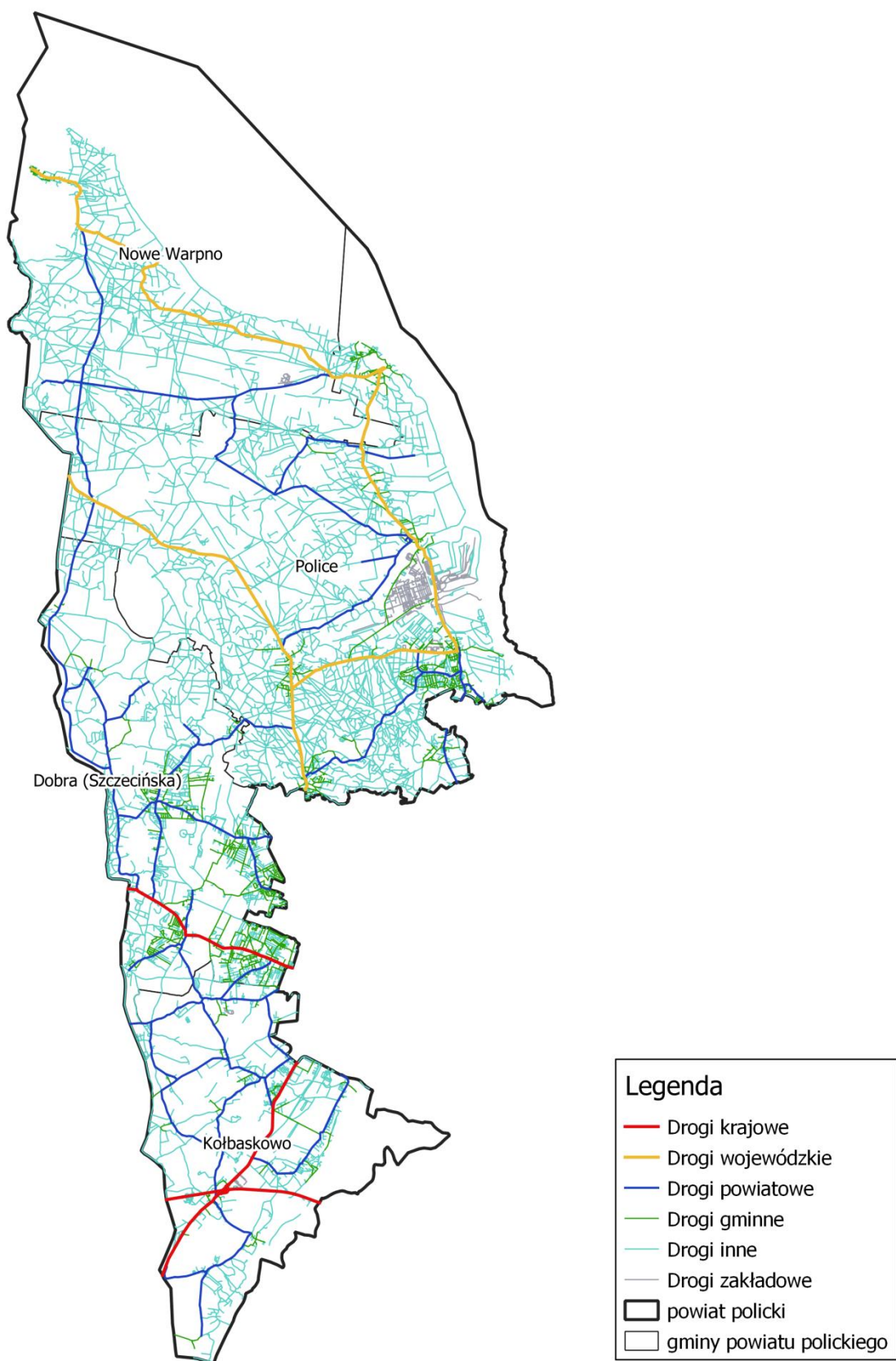
Tabela 13. Drogi powiatowe zlokalizowane na obszarze powiatu polickiego.

Nowy numer drogi	Nazwa i przebieg drogi	Nazwy ulic
3900Z	Karszno – Dobieszczyn	–
3901Z	Myślibórz Wielki – Trzebież	–
3902Z	Drogoradz – Uniemyśl	–
3903Z	Drogoradz – Nowa Jasienica	–
3904Z	Karpin – Nowa Jasienica – Police	m. Wieńkowo – ul. Podgórna
3905Z	Wieńkowo – Police	m. Wieńkowo – ul. Leśna
3906Z	Tanowo – Witorza – Tatynia – Wieńkowo – Police	m. Tanowo – ul. Jasienicka m. Wieńkowo – ul. Sikorskiego m. Police – ul. Kopernika
3907Z	Szczecin – Wołczkowo – Dobra – Buk – Łęgi - Stolec - Dobieszczyn	m. Wołczkowo - ul. Lipowa m. Dobra - ul. Szczecińska
3908Z	Stolec – Rzędziny	–
3909Z	Rzędziny – Łęgi – Buk	m. Łęgi – ul. Północna
3910Z	Grzepnica – Płochocin	–
3911Z	Dobra – Sławoszewo – Bartoszewo	m. Dobra – ul. Graniczna, ul. Dębowa m. Grzepnica - ul. Afrodyty m. Sławoszewo – ul. Złota
3912Z	Rzędziny – Łęgi	m. Łęgi – ul. Na Świdwie
3913Z	Pilchowo – Leśno Górne – Siedlice – Police	m. Pilchowo – ul. Leśna m. Siedlice – Policka m. Police – ul. Wyszyńskiego

Nowy numer drogi	Nazwa i przebieg drogi	Nazwy ulic
3914Z	Szczecin – Przęsocin – Police	m. Przęsocin – ul. Szczecińska m. Police – ul. Asfaltowa, ul. Wojska Polskiego
3915Z	Buk – Lubieszyn	–
3916Z	Bezrzecze – Wołczkowo	m. Bezrzecze – ul. Koralowa, ul. Górna m. Wołczkowo – ul. Słoneczna
3917Z	Dobra – Lubieszyn	m. Dobra – ul. Graniczna
3918Z	Wąwelnica – Dołuje	m. Dołuje – ul. Jesienny Sad
3919Z	Kościno – Dołuje	m. Dołuje – ul. Żubrza
3920Z	Dołuje – Stobno – Będargowo –	m. Dołuje – ul. Daniela
3921Z	Warzymice – Przeclaw	–
3922Z	Stobno – Mierzyn	m. Mierzyn – ul. Długa
3923Z	Szczecin – Stobno – Małe Stobno – Bobolin – Warnik	–
3924Z	Będargowo – Warnik – Barnisław – Smołęcín - Kołbaskowo	–
3925Z	Szczecin – Warzymice	–
3926Z	Przylep – Ostoją – Rajkowo – Szczecin	–
3927Z	Szczecin – Ustowo – Kurów – Siadło Górne	–
3928Z	Szczecin – Warzymice	–
3929Z	Pargowo – Kamieniec – Rosówek	–
3930Z	Warzymice – Karwowo – Smołęcín	–
3931Z	ul. Władysława Broniewskiego	m. Police
3932Z	ul. Plac Chrobrego	m. Police
3933Z	ul. Cisowa	m. Police
3934Z	ul. Nadbrzeżna	m. Police
3935Z	ul. Ogrodowa	m. Police
3936Z	ul. Józefa Piłsudskiego	m. Police

Źródło: Starostwo Powiatowe w Policach Wydział Dróg Publicznych

Rysunek 7. Sieć drogowa powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy BDOT10k

W ostatnich latach, na terenie powiatu polickiego, nie prowadzono pomiarów hałasu drogowego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

W 2022 roku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad opracowała strategicznych map hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie zachodniopomorskim. Objęły one drogi krajowe przebiegające przez powiat policki:

- 1) Autostradę A6 – zanotowane przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu:
 - 15 < dla wskaźnika L_{DWN} ;
 - < 15 dB dla wskaźnika L_N ;
- 2) Drogę krajową nr 10 – zanotowane przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu:
 - < 10 dB dla wskaźnika L_{DWN} ;
 - < 10 dB dla wskaźnika L_N ;
- 3) Drogę krajową nr 13 – zanotowane przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu:
 - < 15 dB dla wskaźnika L_{DWN} ;
 - < 15 dB dla wskaźnika L_N .

Jak wynika z badań poziomów hałasu przeprowadzonych przez GDDKiA, w okolicy analizowanych dróg krajowych mogą wystąpić przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku w powietrzu sięgające 15 dB.

W roku 2021 Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie zlecił sporządzenie map akustycznych dla dróg wojewódzkich o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Mapy te objęły drogę wojewódzką nr 114, której fragment przebiega przez obszar powiatu polickiego. Analizę przeprowadzono na odcinku od Polic (skrzyżowanie ulic Grunwaldzkiej i Kościuszki) do granicy miasta. Tereny zagrożone hałasem na tych odcinkach przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 14. Przekroczenia wartości L_{DWN} [dB] dla powiatu polickiego.

Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu – wskaźnik L_{DWN}				
Kryterium	1 - 5	5,1 -10	10,1 - 15	> 15
	[dB]	[dB]	[dB]	[dB]
Powierzchnia terenów zagrożonych hałasem [km ²]	0,003	0,000	0,000	0,000
Liczba lokali mieszkalnych	0	0	0	0
Liczba zagrożonych mieszkańców	0	0	0	0
Szacunkowa liczba obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	0	0	0	0
Szacunkowa liczba domów pomocy społecznej	0	0	0	0

Źródło: GDDKiA w Szczecinie

Tabela 15. Przekroczenia wartości L_N [dB] dla powiatu polickiego.

Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu – wskaźnik L_N				
Kryterium	1 - 5	5,1 -10	10,1 - 15	> 15
	[dB]	[dB]	[dB]	[dB]
Powierzchnia terenów zagrożonych hałasem [km ²]	0,002	0,000	0,000	0,000
Liczba lokali mieszkalnych	0	0	0	0
Liczba zagrożonych mieszkańców	100	0	0	0
Szacunkowa liczba obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	0	0	0	0
Szacunkowa liczba domów pomocy społecznej	0	0	0	0

Źródło: GDDKiA w Szczecinie

Tabela 16. Opis i usytuowanie terenów zagrożonych hałasem wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 114.

Powiat	Numer drogi	Przekroczenia L_{DWN}	Przekroczenia L_N
Powiat policki	114	Przekroczenia w zakresie 1 do 5 dB występują wzdłuż ulicy Grunwaldzkiej	Przekroczenia w zakresie 1 do 5 dB występują wzdłuż ulicy Grunwaldzkiej

Źródło: Streszczenie części opisowej strategicznej mapy akustycznej istniejącego stanu klimatu akustycznego obszarów położonych w otoczeniu dróg wojewódzkich województwa zachodniopomorskiego.

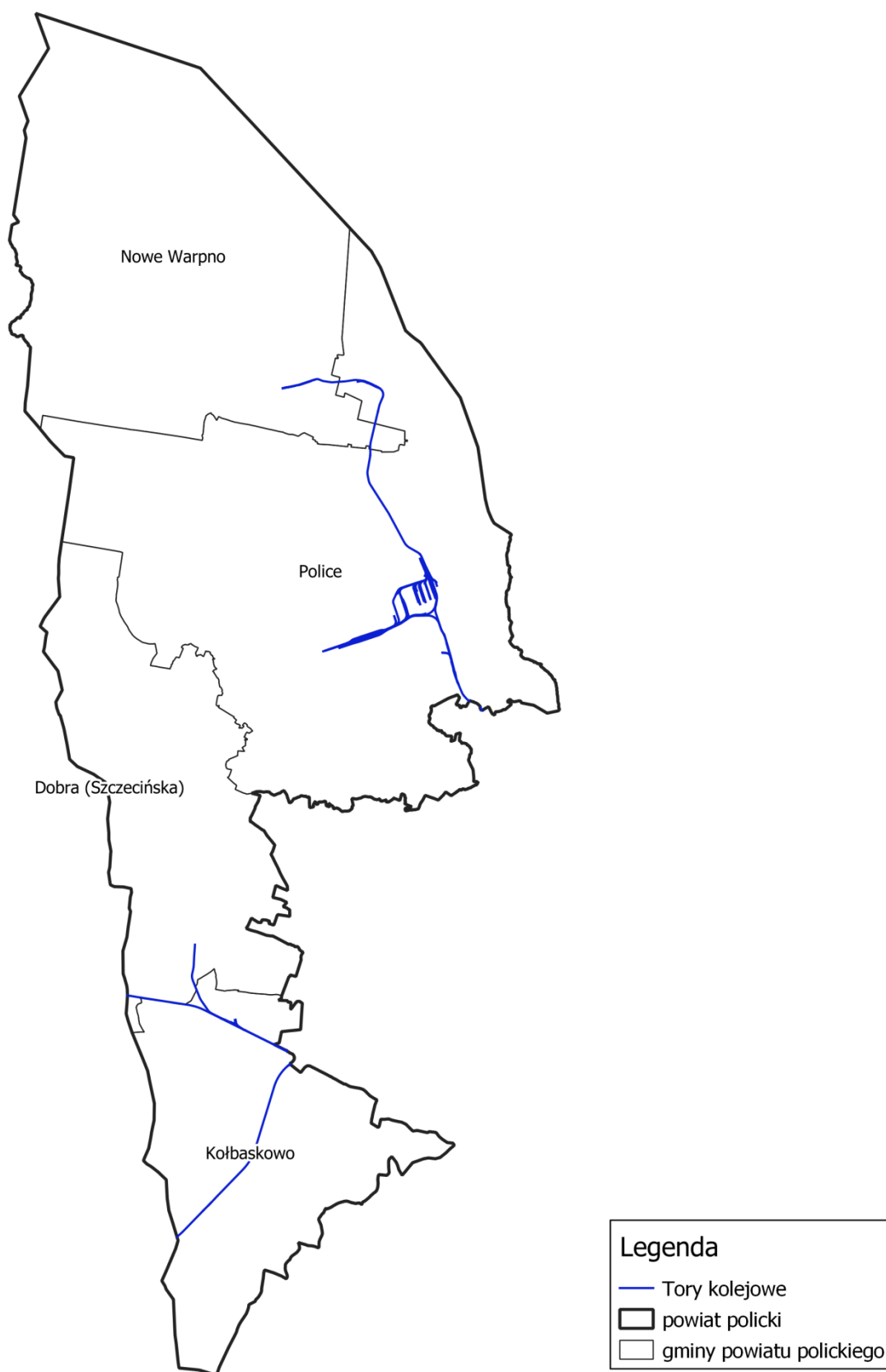
Jak wynika z powyższych tabeli, wzdłuż analizowanych dróg istnieją przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku w powietrzu sięgające do 5 dB.

Hałas kolejowy

Przez powiat policki przebiegają fragmenty następujących linii kolejowych:

- Linia kolejowa nr 406 relacji Szczecin Główny – Trzebież;
- Linia kolejowa nr 408 relacji Szczecin Główny – granica państwa (Grambow);
- Linia kolejowa nr 409 relacji Szczecin Gumieńce – granica państwa (Tantow);
- Linia kolejowa nr 431 relacji Police – Police Chemia.

Rysunek 8.Przebieg linii kolejowych na tle powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy BDOT10k

W ostatnich latach, na terenie powiatu polickiego, nie prowadzono pomiarów hałasu kolejowego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Hałas przemysłowy

Źródłem hałasu przemysłowego jest eksploatacja instalacji lub urządzeń związanych z działalnością przemysłową. Jeżeli dla podmiotu stwierdzono, na podstawie przeprowadzonych badań, przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, starosta wydaje decyzję określającą dopuszczalne poziomy hałasu. Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej. Starosta Policki nie wydawał decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu.

6.7. Pola elektromagnetyczne

Zagadnienia dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed niekorzystnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych regulowane są przepisami dotyczącymi:

- ochrony środowiska,
- bezpieczeństwa i higieny pracy,
- prawa budowlanego,
- zagospodarowania przestrzennego,
- przepisami sanitarnymi.

Jako promieniowanie niejonizujące określa się promieniowanie, którego energia oddziałująca na każde ciało materialne nie wywołuje w nim procesu jonizacji. Promieniowanie to związane jest ze zmianami pola elektromagnetycznego. Poniżej zestawiono potencjalne źródła omawianego promieniowania:

- urządzenia wytwarzające stałe pole elektryczne i magnetyczne,
- urządzenia wytwarzające pole elektryczne i magnetyczne o częstotliwości 50 Hz, (stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia),
- urządzenia wytwarzające pole elektromagnetyczne o częstotliwości od 1 kHz do 300 GHz, (urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne),
- inne źródła promieniowania z zakresu częstotliwości: 0 - 0,5 Hz, 0,5 - 50 Hz oraz 50-1000 Hz.

Zagadnienia dotyczące promieniowania niejonizującego są określone przez rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. poz. 2448). Zróżnicowane dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych określony w załączniku do powyższego rozporządzenia przedstawiono poniżej.

Tabela 17. Częstotliwość pola elektromagnetycznego, dla której określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.

Częstotliwość pola elektromagnetycznego		Parametr fizyczny		
		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m²)
1	50 Hz	1000	60	ND

Źródło: rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. poz. 2448).

Gdzie:

- Oznaczenia:
ND – nie dotyczy.
- Objaśnienia:
 - 50 Hz – częstotliwość sieci elektroenergetycznej;
 - parametry charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko (kolumna 2 i 3 w tabeli 1) reprezentują graniczne wartości skuteczne natężenia pola elektrycznego E i magnetycznego H.

Tabela 18. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Parametr fizyczny		
		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
1	0 Hz	10000	2500	ND
2	od 0 Hz do 0,5 Hz	ND	2500	ND
3	od 0,5 Hz do 50 Hz	10000	60	ND
4	od 0,05 kHz do 1 kHz	ND	3 / f	ND
5	od 1 kHz do 3 kHz	250 / f	5	ND
6	od 3 kHz do 150 kHz	87	5	ND
7	od 0,15 MHz do 1 MHz	87	0,73 / f	ND
8	od 1 MHz do 10 MHz	87 / f 0,5	0,73 / f	ND
9	od 10 MHz do 400 MHz	28	0,073	2
10	od 400 MHz do 2000 MHz	1,375 × f 0,5	0,0037 × f 0,5	f / 200
11	od 2 GHz do 300 GHz	61	0,16	10

Źródło: rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. poz. 2448).

Gdzie:

- Oznaczenia:
 - f – wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego z tego samego wiersza kolumny „Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego”,

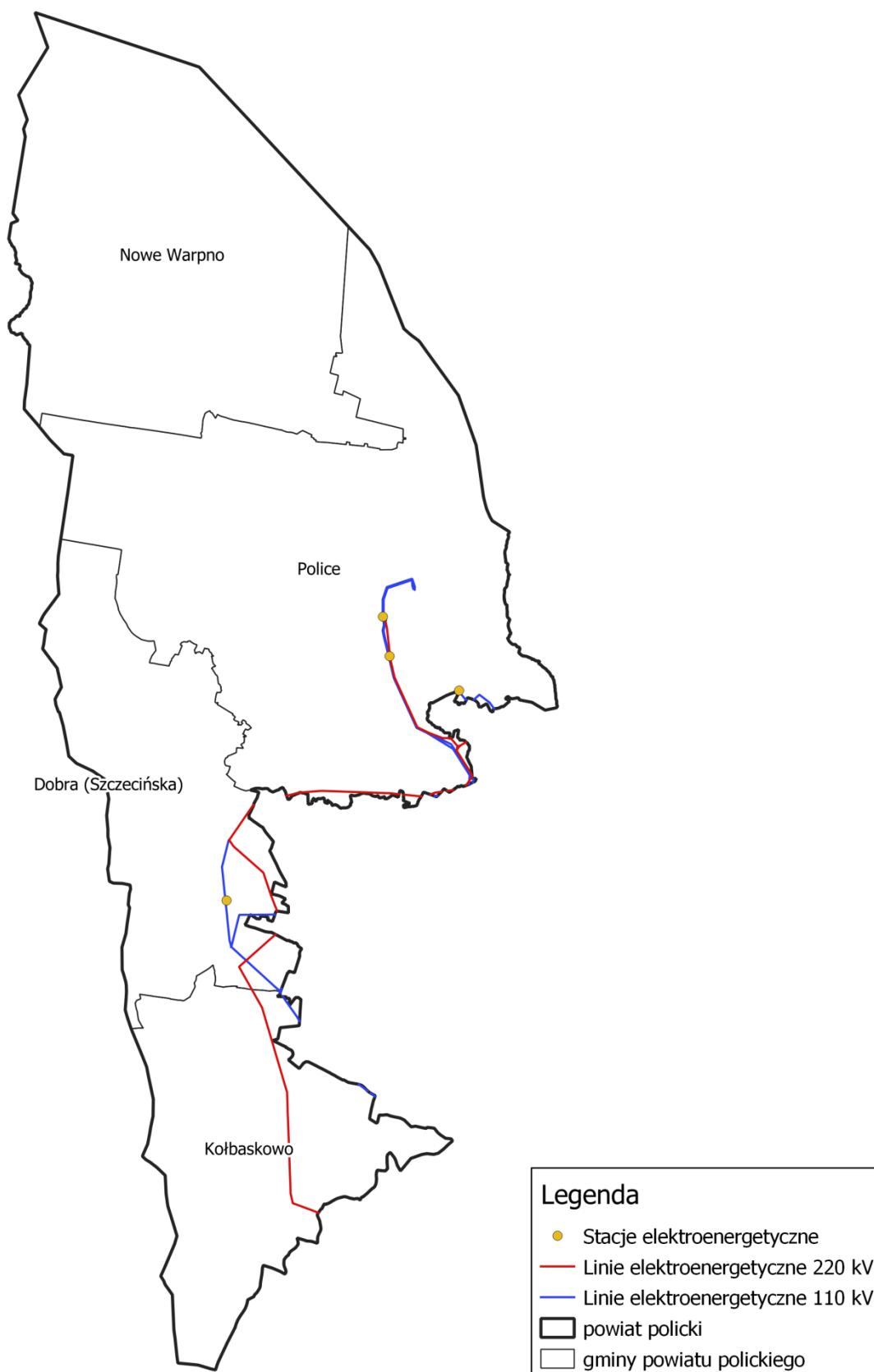
- ND – nie dotyczy.
- **Objaśnienia:**
 - Dopuszczalne poziomy podane w tabeli określono do oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych emitowanych podczas użytkowania stałych sieci elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych. Wymagania te nie mają zastosowania do oceny pól elektromagnetycznych emitowanych przez elektryczne urządzenia przenośne i urządzenia użytkowane w mieszkaniach. Ocena oddziaływania pola elektromagnetycznego w środowisku pracy określona jest odrębnymi przepisami.

Na terenie powiatu polickiego źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- linie i stacje elektroenergetyczne wysokich napięć,
- urządzenia radiokomunikacyjne.

Przez obszar powiatu polickiego przebiegają linie elektroenergetyczne 220 kV oraz 110 kV. Ich przebieg oraz lokalizację stacji elektroenergetycznych przedstawiono poniżej.

Rysunek 9. Linie oraz stacje elektroenergetyczne wysokiego napięcia, na tle powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy BDOT10k

Zgodnie z informacjami udostępnionymi w Systemie Informacyjnym o Instalacjach wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne (SI2PEM) oraz przez Starostwo Powiatowe w Policach, na terenie powiatu polickiego, zlokalizowanych jest 130 źródeł promieniowania elektromagnetycznego. Informacje na ich temat zebrano w tabeli poniżej.

Tabela 19. Stacje bazowe telefonii komórkowej zlokalizowane na terenie powiatu polickiego (stan na 16.02.2024 r.)

Nazwa i adres podmiotu	Numer / nazwa instalacji	Położenie instalacji
T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	33963 (73963N!)	Rzędziny, dz. Nr 49/1
P4 Sp. z o.o.	SZC0501	Rzędziny, dz. nr 50/1
P4 Sp. z o.o.	SZC1190	Sławoszewo, dz. nr 49/14
Polkomtel Sp. z o.o.	BT44590	Dobra k/Szczecina, działka nr 50 Buk
Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	5759 (74231N!)	Dobra, Sportowa
Polkomtel Sp. z o.o.	BT43161	Dobra Szczecińska, ul. Sportowa; dz. nr 868/4 868
P4 Sp. z o.o.	SZC1186	Dobra, dz. nr 868/15
P4 Sp. z o.o.	SZC1113	Dobra Szczecińska, Migdałowa 1a
T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	44925 (74276N!)	Dobra Szczecińska, Migdałowa 1a
Orange Polska S.A.	74320 (74320N!)	Wołczkowo, Szarotki, dz.nr 237/9
Polkomtel Sp. z o.o.	BT42845	Wołczkowo, ul. Lipowa 36, dz. nr 250
P4 Sp. z o.o.	SZC1100	Wołczkowo, dz. nr 485/6
Polkomtel Sp. z o.o.	BT41711	Bezrzecze, ul. Górna 7A, dz. nr 66/130
P4 Sp. z o.o.	SZC1153	Bezrzecze, Górna, dz. nr 66/130
T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	43999 (73424N!)	Bezrzecze, Zaściankowa 50, dz. nr 921
T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	47781 (73075N!)	Bezrzecze, Zaściankowa

Nazwa i adres podmiotu	Numer / nazwa instalacji	Położenie instalacji
T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	33960 (73960N!)	Lubieszyn, dz. nr 4/4, Wąwelnica
Polkomtel Sp. z o.o.	BT43141	Lubieszyn, Lubieszyn (przy Stacji Aral), dz. nr 62/7
P4 Sp. z o.o.	SZC1125	Lubieszyn, Lubieszyn 2
Polkomtel Sp. z o.o.	BT41709	Dołuje, ul. Daniela 30
P4 Sp. z o.o.	SZC1197	Dołuje, dz. nr 107/1
Polkomtel Sp. z o.o.	BT41709	Dołuje, ul. Daniela 30
Orange Polska S.A.	74005 (74005N!)	Mierzyn, Lubieszyńska 59
T-Mobile Polska S.A.	74005N!	Mierzyn, Lubieszyńska 59, dz. nr 31
T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	42947 (73253N!)	Mierzyn, Lubieszyńska 42
P4 Sp. z o.o.	SZC1176	Mierzyn, Lubieszyńska 42
Polkomtel Sp. z o.o.	BT42830	Skarbimierzyce, dz. nr 27/1
Polkomtel Sp. z o.o.	BT41769	Mierzyn, ul. Welecka 22E dz. nr 45/8,
Polkomtel Sp. z o.o.	BT44616	Mierzyn, Welecka 22E
T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	33053 (73053N!)	Mierzyn, Welecka 22e
T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	43663 (73453N!)	Mierzyn, Welecka 23f
Polkomtel Sp. z o.o.	BT41718	Mierzyn, ul. Welecka 23f
P4 Sp. z o.o.	SZC1068	Mierzyn, Welecka 38
P4 Sp. z o.o.	SZC1151	Mierzyn, Spółdzielców 33A

Nazwa i adres podmiotu	Numer / nazwa instalacji	Położenie instalacji
Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	3112 (74170N!)	Nowe Warpno, 164
Polkomtel Sp. z o.o.	BT43143	Nowe Warpno, Bosmanat portu Nowe Warpno
P4 Sp. z o.o.	SZC0101	Nowe Warpno, dz. nr 1054
T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	33962 (73962N!)	Mszczuże, 99/2
Polkomtel Sp. z o.o.	BT43178	Brzózki, działka nr 318/2
P4 Sp. z o.o.	SZC0201	Brzózki, dz. nr 343
P4 Sp. z o.o.	SZC0301	Myślibórz Wielki, dz. nr 80
Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	4889 (74155N!)	Myślibórz Wielki
Polkomtel Sp. z o.o.	BT44557	Myślibórz Wielki, Myślibórz Wlk. dz. nr 80
P4 Sp. z o.o.	SZC0601	Trzebież, dz. nr 614
Orange Polska S.A.	4623 (74244N!)	Trzebież, dz. nr 617
Polkomtel Sp. z o.o.	BT43664	Trzebież, dz. nr 617
P4 Sp. z o.o.	SZC0401	Dębostrów 42
T-Mobile Polska S.A.	45828 (74485N!)	72-015 Dębostrów 42
P4 Sp. z o.o.	SZC0701	Nowa Jasienica, dz. nr 520/9
Orange Polska S.A.	73961N!	Nowa Jasienica, dz. nr 520
Polkomtel Sp. z o.o.	BT43175	wieża PTC w Nowej Jasienicy, dz. nr 520
P4 Sp. z o.o.	SZC0801	Police, Podgórna

Nazwa i adres podmiotu	Numer / nazwa instalacji	Położenie instalacji
Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	74021 (74021N!)	Police, Podgórna
T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	33902 (73902N!)	Police, Kuźnicka 1
Polkomtel Sp. z o.o.	BT43640	Police, ul. Kuźnicka 1
P4 Sp. z o.o.	SZC1103	Police, Kuźnicka 1
P4 Sp. z o.o.	SZC1116	Tanowo, Wiatraczna 16
Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	2437 (74133N!)	Tanowo, Wiatraczna 16
Polkomtel Sp. z o.o.	BT44558	Tanowo, ul. Szczecińska 46
Polkomtel Sp. z o.o.	BT43142	Police, ul. Energetyków 1
P4 Sp. z o.o.	SZC1175	Police, Tanowska
P4 Sp. z o.o.	SZC1107	Police, Mazurska 1
Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	1214 (74205N!)	Police, Mazurska 1
Polkomtel Sp. z o.o.	BT42815	Police, Mazurska 1
P4 Sp. z o.o.	SZC1217	Police, Bankowa 20
P4 Sp. z o.o.	SZC1108	Police, Wyszyńskiego 2f
Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	1322 (74129N!)	Police, Ludwika Zamenhofa 44
Polkomtel Sp. z o.o.	BT43573	Police, ul. Zamenhofa 48-50
P4 Sp. z o.o.	SZC1105	Police, Piaskowa 101
P4 Sp. z o.o.	SZC1156	Police, Reja

Nazwa i adres podmiotu	Numer / nazwa instalacji	Położenie instalacji
T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	44940 (74275N!)	Police, Mikołaja Reja 17
Polkomtel Sp. z o.o.	BT44613	Przęsocin, ul. Szczecińska 4A wieża PTK Centertel
P4 Sp. z o.o.	SZC1129	Przęsocin, dz. nr 863/6
Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	2430 (74204N!)	Przęsocin, Szczecińska 4a
P4 Sp. z o.o.	SZC1210	Przęsocin, dz. nr 51/10
P4 Sp. z o.o.	SZC1114	Pilchowo, Sosnowa 15
Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	2276 (74131N!)	Pilchowo, Spacerowa 9
Polkomtel Sp. z o.o.	BT44559	Pilchowo, Wieża PTK Centertel
P4 Sp. z o.o.	SZC1053	Stobno, Stobno 10a
Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	6334 (74227N!)	Stobno, dz. nr 94/1
Polkomtel Sp. z o.o.	BT42854	Stobno, dz.nr.94/9
P4 Sp. z o.o.	SZC1155	Będargowo, dz. nr 86/7
P4 Sp. z o.o.	SZC1128	Warzymice 45
Polkomtel Sp. z o.o.	BT43441	Warzymice 45
P4 Sp. z o.o.	SZC1174	Ustowo, dz. nr 196/1
Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	6187 (74197N!)	Przeclaw, dz. nr 5/74
T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	33042 (73042N!)	Przeclaw 3L
Polkomtel Sp. z o.o.	BT44610	Przeclaw, działka nr 3/37, hurt. mater. bud. Vitplast 3

Nazwa i adres podmiotu	Numer / nazwa instalacji	Położenie instalacji
P4 Sp. z o.o.	SZC1052	Przeclaw 3
Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	6187 (74197N!)	Przeclaw, dz. nr 5/74
P4 Sp. z o.o.	SZC1157	Kurów 15
Orange Polska S.A.	74288N!	Kurów 15
Polkomtel Sp. z o.o.	BT41710	Kurów 15, dz. nr 47/16
P4 Sp. z o.o.	SZC1226	Barnisław, dz. nr 175/30
Orange Polska S.A. / T-Mobile Polska S.A.	2269 (74262N!)	Kołbaskowo 1
P4 Sp. z o.o.	SZC1177	Kołbaskowo, dz. nr 255/1
T-Mobile Polska S.A. / Orange Polska S.A.	33499 (73499N!)	Kołbaskowo 205/3
P4 Sp. z o.o.	SZC1067	Kołbaskowo, dz. nr 203/19
Polkomtel Sp. z o.o.	BT43105	Kołbaskowo
Towerlink Poland Sp. z o. o. ul. Marcina Kasprzaka 4 01-211 Warszawa	BT42814 POLICE OS DABROWKI	Police, ul. Reja 17, dz. nr 450
TP EmiTel Sp. z o. o.	OM Lubieszyn	72-002 Lubieszyn (przejsie graniczne)
TP EmiTel Sp. z o. o.	OM Przeclaw	72-055 Przeclaw, ul. Kasztanowa 12
TP EmiTel Sp. z o. o.	SLR Myslībórz Wielki	Nowe Warpno Myslībórz Wielki
Orange Polska S.A.	4366/5855 (1418) Przęsocin 2	Przęsocin, dz. nr 387/1
PTK Centertel Sp. z o. o.	7041 Radex Repeater	Kołbaskowo, Kamieniec 50
Orange Polska S.A.	4457 Tanowo	Tanowo, ul. Wiatraczna 16

Nazwa i adres podmiotu	Numer / nazwa instalacji	Położenie instalacji
Netia S.A	POLEM00001	Police, ul. Energetyków
Netia S. A.	Sieć Łączności Dostępowej Ethernet - POLEW001 - POLEM00001ANT014, ul. Energetyków 1, 72-010 Police	Police, ul. Energetyków 1
Netia S. A.	Sieć Łączności Dostępowej Ethernet - POLEB004 - POLEM00006ANT002, ul. Jasienicka 7, 72-010 Police	Police, ul. Jasienicka 7
Netia S. A.	Netia KOLBB024RL02 - KOLBM00011ANT001	Bemo Motors Sp. z o. o. 72-001 Ustowo 56
Netia S. A.	POLEW001	Police, ul. Energetyków 1
INFO-TV-OPERATOR	SZCZECIN-POLICE	Police, ul. Kuźnicka 1, dz. nr 3016/74
Emi Tel	OM Dołuje ul. Makowa 11 A	–
Enea Operator Sp. z o.o.	Stacja elektroenergetyczna 110/15kV Mścięcino	Police, ul. Klonowa 1, dz. nr 22/2
Enea Operator Sp. z o.o.	Stacja elektroenergetyczna 110/15kV Tanowska	Police, ul. Tanowska, dz. nr 318/5
ENEA Operator Sp. z o. o.	GPZ Redlica	Redlica
Enea Operator Sp. z o.o.	Linia 110kV Glinki-Mścięcino	Enea Operator Sp. z o.o. ul. Malczewskiego 5/7 70-616 Szczecin
Enea Operator Sp. z o.o.	Linia 110kV Glinki - Police tor 2	Enea Operator Sp. z o.o. ul. Malczewskiego 5/7 70-616 Szczecin
Enea Operator Sp. z o.o.	Linia 110kV Pomorzany - Glinki	Enea Operator Sp. z o.o. ul. Malczewskiego 5/7 70-616 Szczecin
Enea Operator Sp. z o.o.	Linia 110 kV Skolwin - Mścięcino	Enea Operator Sp. z o.o. ul. Malczewskiego 5/7 70-616 Szczecin
Enea Operator Sp. z o.o.	Linia 110 kV Glinki - Police tor 1	Enea Operator Sp. z o.o. ul. Malczewskiego 5/7 70-616 Szczecin
EmiTel Sp. z o.o.	SLR Myślibórz Wielki	Myślibórz Wielki
Polskie Sieci Elektroenergetyczne S. A.	Linia 220kV Glinki-Police	8,94 km powiat policki

Nazwa i adres podmiotu	Numer / nazwa instalacji	Położenie instalacji
Netia S. A.	DOBKB005RL01	DGS Poland Sp. z o. o. ul. Wiosenna 5, 72-002 Skarbimierzyce
EmiTel Sp. z o.o.	OM Kołbaskowo 106	Kołbaskowo 106 budynek urzędu gminy
EmiTel Sp. z o.o.	OM Rosówek / Kołbaskowo	Rosówek 16, 72-001 Kołbaskowo
EmiTel Sp. z o.o.	OM Kołbaskowo 158	dz. nr 20, Kołbaskowo
EmiTel Sp. z o.o.	OM Dołuje / Stobno	Stobno 74, 72-002 Dołuje
T-Mobile Polska S.A.	Kurów_44985	72-001 Kurów 15
Emitel S.A.	OM Mierzyn / ul. Lubieszyska 59	ul. Lubieszyska 59 72-006 Mierzyn

Źródło: www.si2pem.gov.pl, Starostwo Powiatowe w Policach

Ocena stanu poziomu promieniowania elektromagnetycznego⁴

Ostatnie badania poziomu pól elektromagnetycznych, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, prowadzone były na terenie powiatu polickiego w 2022 roku. Wyznaczone zostały 2 punkty pomiarowe. Wynikiem pomiarów była średnia arytmetyczna z półgodzinnego pomiaru prowadzonego w sposób ciągły oraz wyliczona wartość wskaźnika poziomu emisji WMe, wyznaczonego na podstawie maksymalnej wartości chwilowej (Emax) uzyskanej w trakcie pomiarów. Wartość wskaźnika określa dotrzymanie dopuszczalnych poziomów PEM w środowisku. Jeżeli żadna z wartości wskaźnikowych WMe nie przekracza 1, dopuszczalne poziomy PEM uznaje się za dotrzymane. Wyniki tych badań przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 20. Dane z pomiarów PEM wykonanych na terenie powiatu polickiego w roku 2022.

Lp.	Lokalizacja punktu pomiarowego	Rodzaj monitoringu	Współrzędne geograficzne punktu pomiarowego	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości [V/m]	Niepewność pomiaru	Wartość wskaźnika poziomu emisji z obliczeń
1	Police, ul. Zamenhoffa	monitoring stały	14.5522, 53.5410	1,08	0,57	0,07
2	Kołbaskowo, Przecław	monitoring badawczy	14.4722, 52.3753	1,01	0,53	0,09

Źródło: RWMS w Szczecinie

Pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wykonane w roku 2022 w 2 punktach pomiarowych na terenie powiatu polickiego, wykazały że zmierzone wartości dla częstotliwości objętych badaniami w ramach monitoringu PEM były znacznie

⁴ RWMS w Szczecinie

poniżej wartości dopuszczalnych wynoszących od 28 V/m do 61 V/m, określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. poz. 2448), a wyliczona wartość wskaźnika poziomu emisji WMe nie przekroczyła 1.

Rejestr Terenów z Przekroczeniem Pól Elektromagnetycznych⁵

Na podstawie art. 124 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54), prowadzony jest, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, z wyszczególnieniem terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności.

W rejestrze znajduje się także obszar zlokalizowany na terenie powiatu polickiego, w miejscowości Police, przy ul. Nadbrzeżnej, sąsiadujący z linią elektroenergetyczną 220 kV Krajnik-Glinki. We wszystkich miejscach pomiarowych/pionach pomiarowych stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych natężenia pola elektrycznego (1kV/m). Podczas pomiarów maksymalna zmierzona wartość wyniosła 3,5 kV/m (miernik EPH-50-C).

Dla obszarów sąsiadujących z linią elektroenergetyczną 220 kV Krajnik-Glinki, na których stwierdzono przekroczenie wartości dopuszczalnych PEM kontynuowane jest postępowanie w przedmiotowej sprawie. Nowy termin ograniczenia pola elektrycznego do poziomów dopuszczalnych, wyznaczony przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego (decyzja z 23 marca 2021 roku, znak: WOŚ.II.7224.1.2020.IB), to 31 grudnia 2025 roku.

6.8. Gospodarowanie wodami

Podstawową jednostką gospodarki wodnej w myśl polskiego prawa, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (2000/60/WE) jest Jednolita Część Wód (JCW). Jednolite części wód dzielimy na Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) i Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd).

Jednolita część wód powierzchniowych to oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak:

- jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny,
- sztuczny zbiornik wodny,
- struga, strumień, potok, rzeka i kanał lub ich części,
- morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne;

Jednolita część wód podziemnych to określona objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych;

6.8.1. Stan wyjściowy - wody powierzchniowe

Obszar powiatu polickiego leży w zlewniach następujących rzecznych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP)

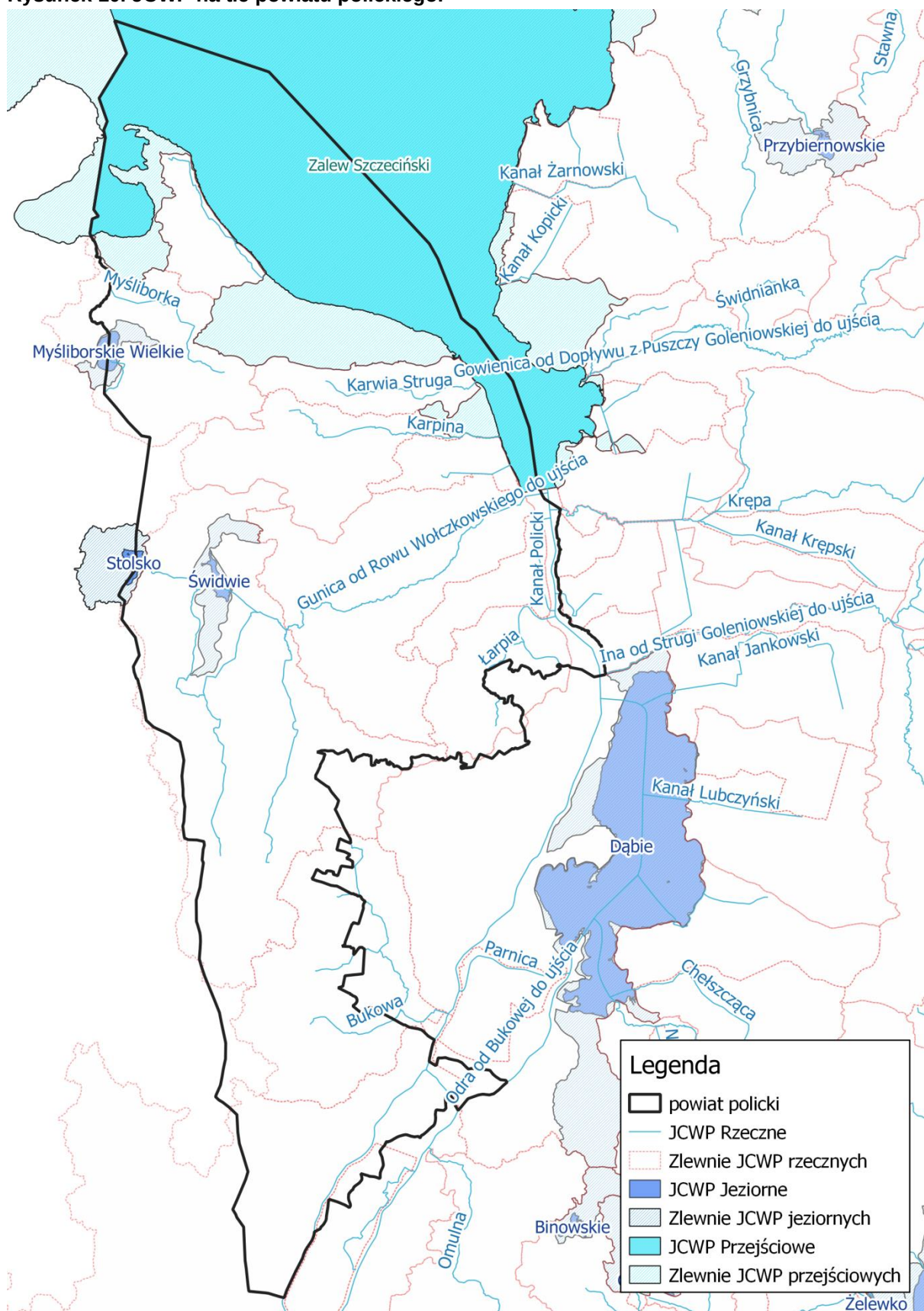
⁵ RWMŚ w Szczecinie

Tabela 21. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze powiatu polickiego.

Kod JCWP	Nazwa JCWP
TW60001WB2	Zalew Szczeciński
LW90328	Stolsko
LW11103	Świdwie
LW20785	Myśliborskie Wielkie
RW6000121999	Odra od Bukowej do ujścia
RW60001219719	Odra od oddzielenia się Odry Zachodniej do Bukowej
RW60000919729	Bukowa
RW60001519987	Gunica od źródeł do Rowu Wołczkowskiego
RW60001019929	Łarpia
RW60001019969	Krępa
RW600015199529	Kanał Święta
RW600015193594	Dopływ z Łęgów Odrzańskich
RW60001031129	Myśliborka
RW60001031192	Dopływ z polderu Niekłończyca
RW60001531152	Dopływ z polderu Warnołęka
RW6000103116	Karwia Struga
RW60001519954	Kanał Policki
RW60001031189	Karpina
RW600011199899	Gunica od Rowu Wołczkowskiego do ujścia

Źródło: www.apgw.gov.pl

Rysunek 10. JCWP na tle powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

6.8.2. Stan wyjściowy - wody podziemne

Powiat policki znajduje się w zasięgu Jednolitych Części Wód Podziemnych JCWPd nr 3, 4 oraz 7. Informacje na ich temat zebrano w tabeli poniżej.

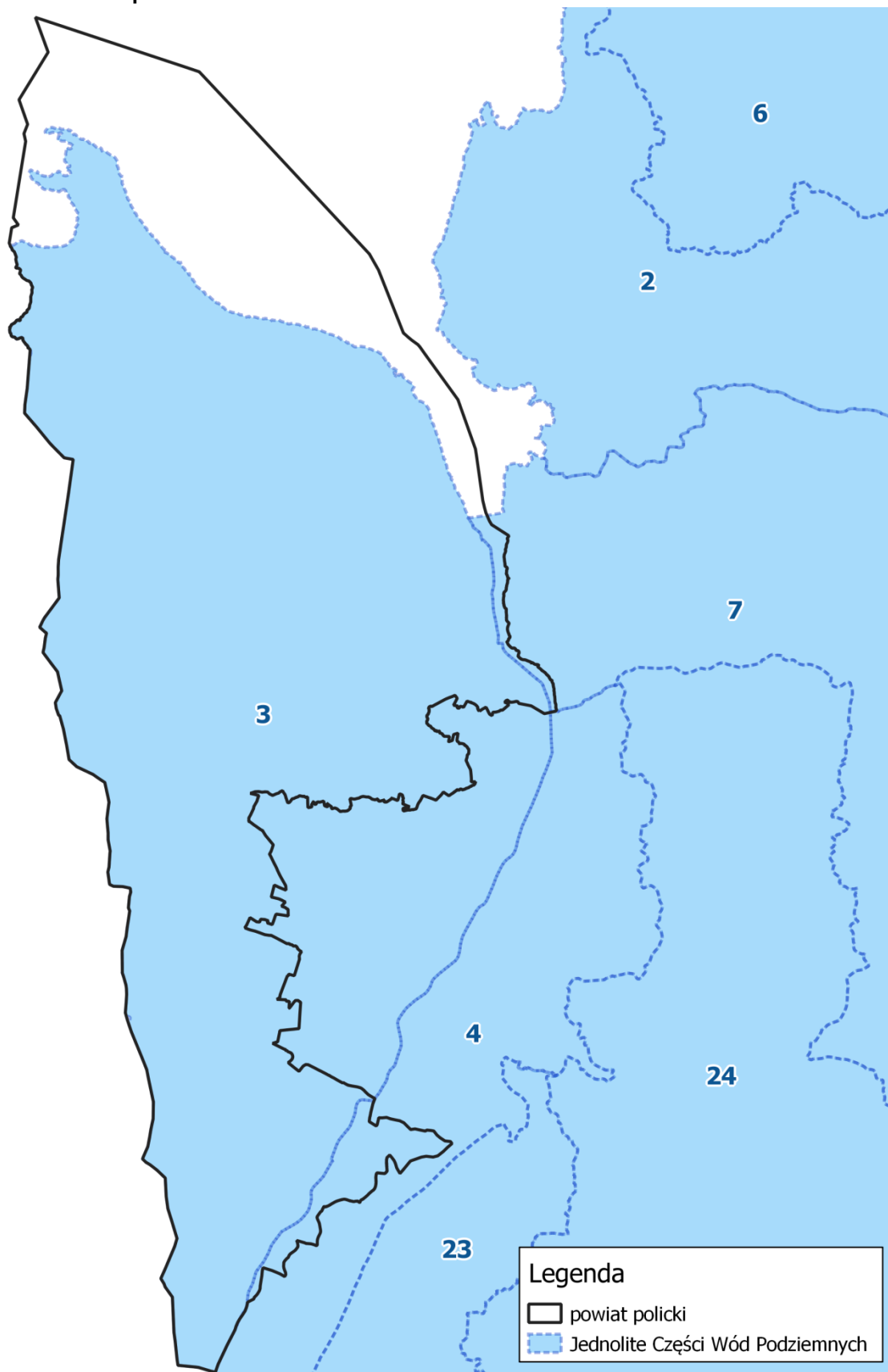
Tabela 22. Charakterystyka JCWPd obejmujących swoim obszarem powiat policki.

Numer JCWPd	3	4	7
Kod JCWPd	GW60003	GW60004	GW60007
Powierzchnia [km ²]	636,05	228,02	2323,26
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry
Region wodny	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego
Obszar bilansowy	Uznam, Zalew Szczeciński, Międzyodrze, Lewobrzeżna Dolna Odra (Gunica - Ucker), Ina	Międzyodrze, Lewobrzeżna Dolna Odra (Gunica - Ucker), Ina, Płonia, Rurzyca, Tywa	Noteć Pradoliny Toruńsko - Eberswaldzkiej, Drawa, Узnam, Zalew Szczeciński, Międzyodrze, Gowienica, Lewobrzeżna Dolna Odra (Gunica - Ucker), Ina, Płonia, Rega i Przymorze
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	brak zidentyfikowanej presji powodującej zagrożenie dla stanu JCWPd (brak czynnika sprawczego)	presja obszarowa rozproszona związana z przemysłem	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd	-	chemiczna	chemiczna

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Położenie powiatu polickiego na tle JCWPd przedstawiono poniżej.

Rysunek 11. Powiat policki na tle JCWPd.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Środkowa oraz południowa część powiatu polickiego znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 122 „Dolina kopalna Szczecin”.

GZWP nr 122 „Dolina kopalna Szczecin”⁶

Powierzchnia zbiornika wód podziemnych GZWP nr 122 Dolina Kopalna Szczecin wynosi 151 km². Zbiornik jest położony w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego.

Zbiornik wód podziemnych GZWP nr 122 Dolina kopalna Szczecin jest położony w północno-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, obejmując swoim zasięgiem część powiatu polickiego i część miasta Szczecina. W odniesieniu do podstawowych jednostek samorządu terytorialnego, zbiornik obejmuje gminy: Police, Dobra i Kołbaskowo oraz znaczny obszar lewobrzeżnej części miasta Szczecina.

Zbiornik znajduje się w regionie hydrogeologicznym pomorskim (V). Według podziału na jednolite części wód podziemnych w Polsce, obszar GZWP jest położony w JCWPd nr 3. GZWP nr 122 wydzielono w międzyglinowym dolnym poziomie wodonośnym.

Podstawowymi jednostkami hydrograficznymi obszaru GZWP nr 122 są rzeka Odra i Zalew Szczeciński. Zróżnicowanie form morfologicznych powoduje, że sieć zlewni cząstkowych jest dobrze rozwinięta. Tworzą ją naturalne i sztuczne cieki oraz zbiorniki wodne: zlewnia rzeki Gunicz z Kanałem Wołczkowskim, zlewnia jez. Świdwie, zlewnia jez. Głębokiego i potoków Lasku Arkońskiego oraz zlewnia rzeki Bukowej.

Utwory czwartorzędowe w rejonie przedmiotowego zbiornika zalegają na osadach neogeńskich i kredowych. Tworzą je osady plejstoceńskie: lodowcowe, wodnolodowcowe, jeziorne i rzeczne oraz osady holoceni: rzeczne, jeziorne, bagienne i eoliczne. Decydujący wpływ na miąższość i charakter sedimentacji utworów czwartorzędowych miało ukształtowanie powierzchni podczwartorzędowej oraz działalność akumulacyjna i erozyjna w okresach glacialnych i interglacialnych plejstocenu. Największą miąższość czwartorzędu stwierdzono w rejonie Wzgórz Warszawskich – ponad 200 m i w rejonie Polic – do 250 m.

Wody podziemne, podlegające intensywnemu krążeniu na obszarze GZWP nr 122 i jego otoczeniu, tworzą wielowarstwowy system wodonośny w utworach czwartorzędowych oraz lokalnie neogeńskich i górnokredowych. Granice systemu na Odrze i Zalewie Szczecińskim są granicami hydrodynamicznymi, natomiast granice biegnące po granicy państwa, są granicami umownymi, niepokrywającymi się ani z wododziałami ani ze strukturami hydrogeologicznymi. Dolna granica występowania zwykłych wód podziemnych jest słabo rozpoznana. Przyjmuje się, że stanowi ją granica równowagi wód wynikła z ascenzji wód z podłoża mezozoicznego, przeważnie zasolonych i infiltrujących wód opadowych. Górną granicę systemu stanowi powierzchnia terenu wraz ze strefami aeracji na obszarach występowania warstw wodonośnych o swobodnym zwierciadle wody (głównie na północy, na obszarze Puszczy Wkrzańskiej) lub utworami słabo przepuszczalnymi jak gliny lodowcowe, mułki, torfy, zalegającymi nad pierwszym użytkowym poziomem wodonośnym.

⁶ Informator PSH – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Warszawa, 2017 r.

Układ hydrodynamiczny systemu na obszarze GZWP ma charakter quasi ustalony, wynikający z naturalnych zmian zasilania, wahań stanu wód powierzchniowych oraz eksploatacji na ujęciach wód podziemnych. Największe zmiany w układzie krążenia wód mają miejsce w środkowej i południowej części GZWP na skutek eksploatacji ujęć komunalnych Szczecina i gminnych. Użytkowe poziomy wód podziemnych.

Użytkowe poziomy wód podziemnych występują w utworach czwartorzędowych do głębokości 50–80 m w rejonie północnym i w dolinie Odry oraz 100–160 m w rejonie Wzniesień Warszawskich. System wodonośny piętra czwartorzędowego charakteryzuje się zmiennością i urozmaiceniem form występowania w strukturach hydrogeologicznych, wynikających z budowy geologicznej oraz zasilania i drenażu wód.

Zasilanie poziomu międzyglinowego dolnego następuje przez infiltrację opadów przez nadkład słabo przepuszczalny oraz przesączanie się wód z poziomów zalegających wyżej. Na obszarach występowania okien hydrogeologicznych może on być połączony z poziomem międzyglinowym górnym i poziomem wód gruntowych. Wielkość zasilania przez przesączanie z poziomów nadległych dla obszaru GZWP wynosi $186,24 \text{ m}^3/\text{d} \times \text{km}^2$.

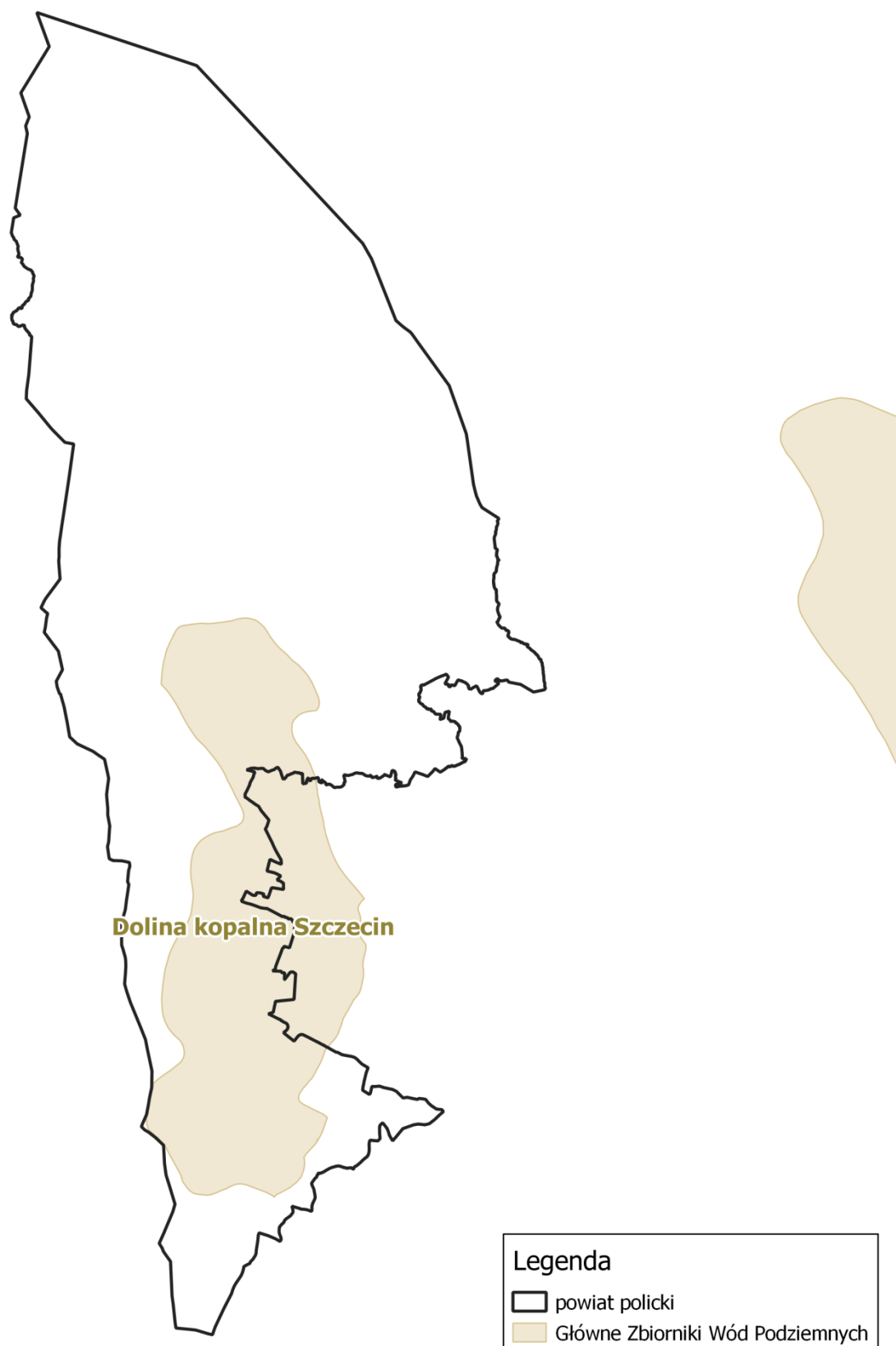
Zwierciadło wody ma charakter naporowy i stabilizuje się na głębokościach od 1,0 m do ok. 60 m (rzędne 1–24 m n.p.m.). Bazą drenażu wód tego poziomu jest Odra, stąd odpływ wód ma ogólnie kierunek z zachodu na wschód.

GZWP nr 122 Dolina kopalna Szczecin, wydzielono w poziomie międzyglinowym dolnym. Na obszarze zbiornika parametry hydrogeologiczne tego poziomu wodonośnego są następujące:

- miąższość warstw wodonośnych – 10–50 m,
- współczynnik filtracji – 12–110,4 m/d,
- wodoprzewodność – 240–3408 m^2/d , najczęściej 240– 720 m^2/d .

Położenie GZWP nr 122 na tle powiatu polickiego zostało przedstawione poniżej.

Rysunek 12. GZWP na tle powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

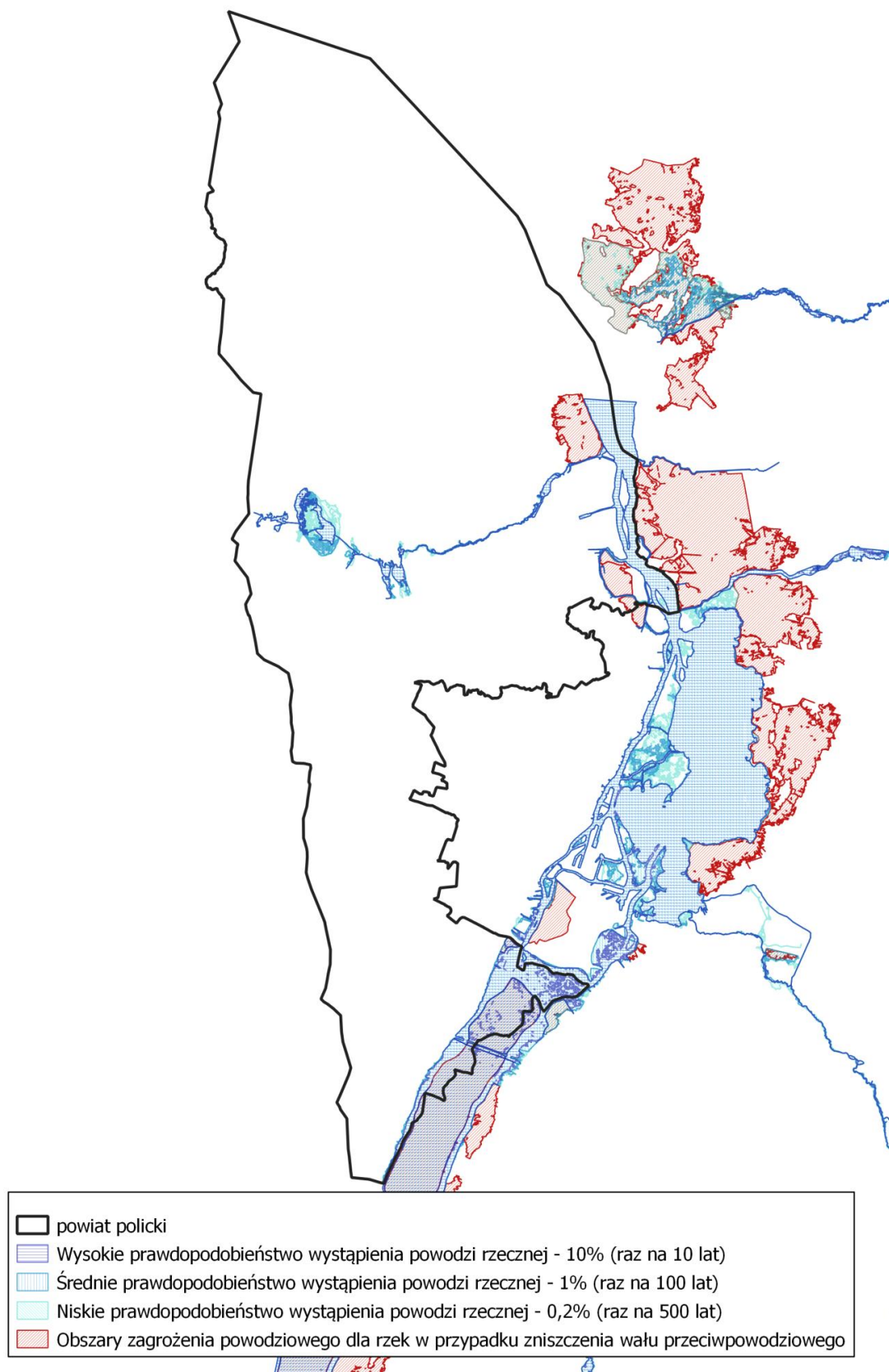
Zagrożenie powodzią oraz podtopieniami

Pod pojęciem powodzi rozumie się czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem wezbrania wody w systemach kanalizacyjnych.

Jako podtopienie klasyfikuje się pojawienie się wód podziemnych blisko powierzchni terenu, w związku piętrzeniem się wód podziemnych, na skutek podnoszenia się zwierciadła wód w ciekach i zbiornikach powierzchniowych.

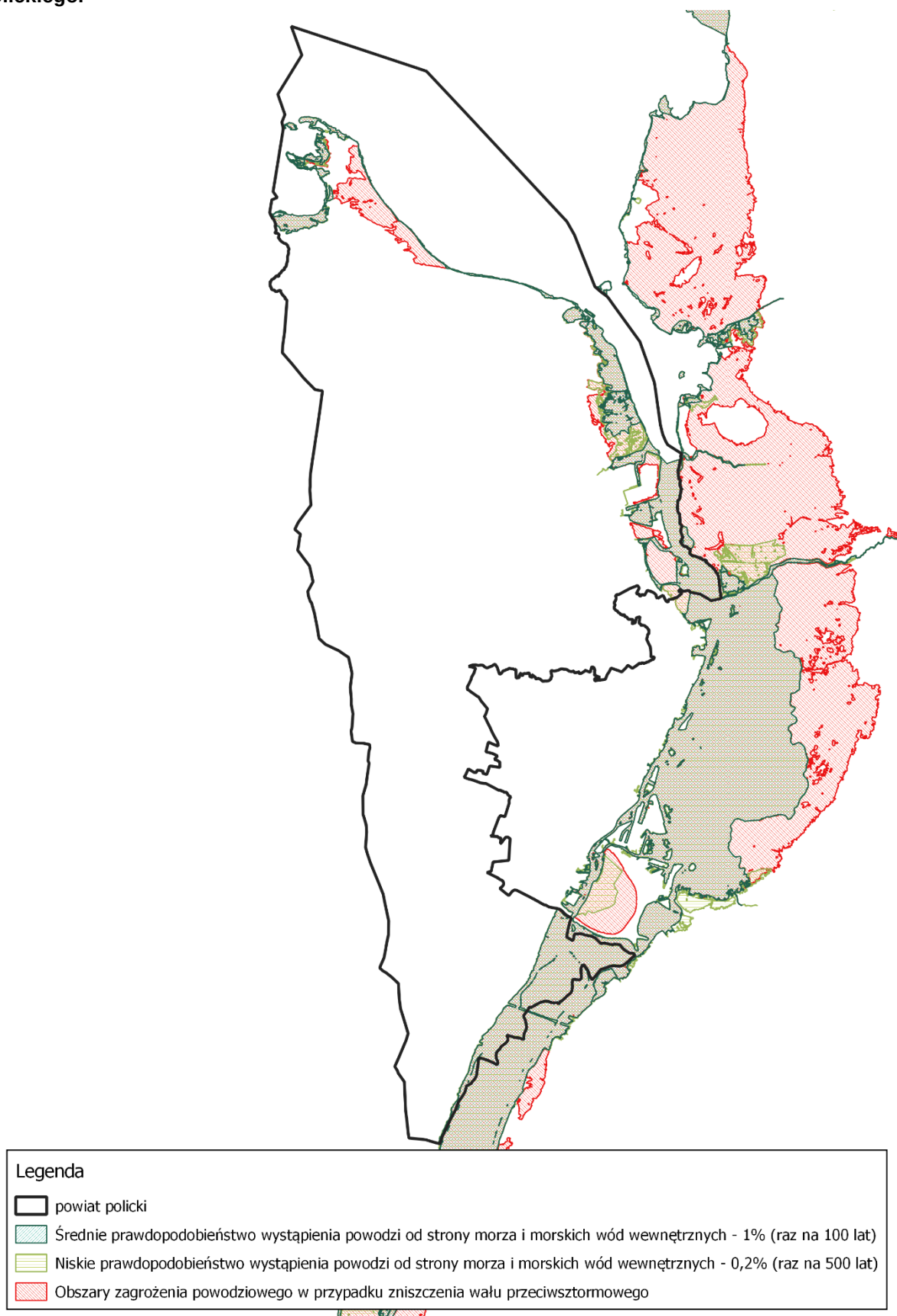
Zgodnie z danymi PGW WP, na terenie powiatu polickiego występują obszary zagrożone powodzią oraz podtopieniami.

Rysunek 13. Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi rzecznej na obszarze powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 14. Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi od strony morza, na obszarze powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 15. Tereny powiatu polickiego zagrożone podtopieniami.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Susza

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Ze względu na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze wyróżnia się kolejne etapy rozwoju suszy:

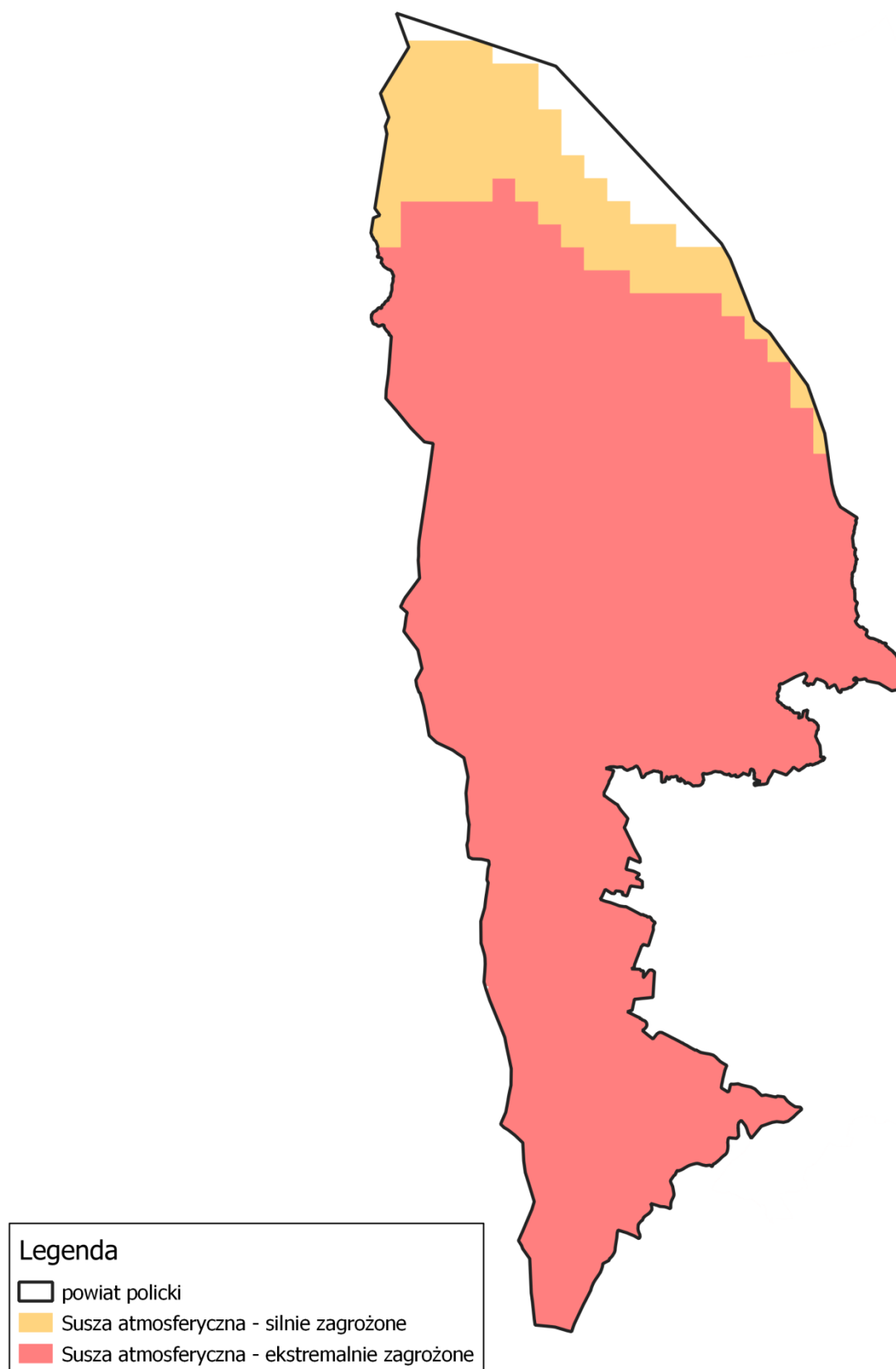
- **Susza atmosferyczna** występuje, kiedy mamy do czynienia z deficytem opadów. Zwana również suszą meteorologiczną. Jest to pierwszy etap rozwoju zjawiska suszy. Pojawia się wówczas, gdy opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak. Bezpośrednim skutkiem niedoboru opadów jest narastający w czasie niedosyt wilgotności, ujawniający się szczególnie intensywnie w cieplej porze roku, wzmagający intensywne parowanie oraz ewapotranspirację (wskaźnik klimatyczny mówiący o tym, jak szybko mogłoby zachodzić parowanie, gdyby dostępność wody była wystarczająca). Powyższe prowadzi do naruszenia zasobów wód glebowych i powierzchniowych. W zależności od warunków środowiska przyrodniczego, jego zmienności przestrzennej oraz zagospodarowania i zapotrzebowania na wodę, susza atmosferyczna może aktywować kolejno suszę rolniczą, hydrologiczną oraz hydrogeologiczną. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB).
- **Susza rolnicza** pojawia się, gdy wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zwana również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej. Definiowana jako okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb roślin w profilu glebowym i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zaznaczyć należy, iż nie każdy okres bezopadowy i jednoczesny spadek wilgoci glebowej jest suszą rolniczą. Warunkiem zaistnienia suszy rolniczej jest wystąpienie zmian w stanie roślinności, tj. wystąpienia objawów stresu wodnego, spadku w biomase i ograniczeń plonowania. Czas wystąpienia deficytu zasobów wodnych w glebie oraz ich dotkliwość zależą bezpośrednio od właściwości retencyjnych gleby – są zatem zmienne w czasie oraz w przestrzeni, stosownie do rozkładu przestrzennego typów gleb. Susza rolnicza prowadzi do wytworzenia strat bezpośrednich w ekosystemach naturalnych, ale przede wszystkim skutkuje stratami w produkcji rolnej i leśnej. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy (IUNG-PIB).
- **Susza hydrologiczna** przejawia się długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach. Zwana również „niżówką hydrologiczną”. Dotyczy wód powierzchniowych. Występuje wtedy, kiedy przepływ w rzekach spada poniżej przepływu średniej wartości wieloletniej. Jest to okres obniżonych zasobów wód powierzchniowych w stosunku do średniej wartości z wielolecia. Susza hydrologiczna to kolejny etap pogłębiającej się suszy atmosferycznej i rolniczej. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB).
- **Susza hydrogeologiczna** definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych. Zjawisko tego rodzaju suszy jest zwykle poprzedzone powyższymi rodzajami suszy. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni. W Polsce ten

rodzaj suszy monitorowany jest przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).⁷

Zagrożenie poszczególnymi rodzajami suszy dla obszaru powiatu polickiego, na podstawie Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy, przedstawione zostało poniżej.

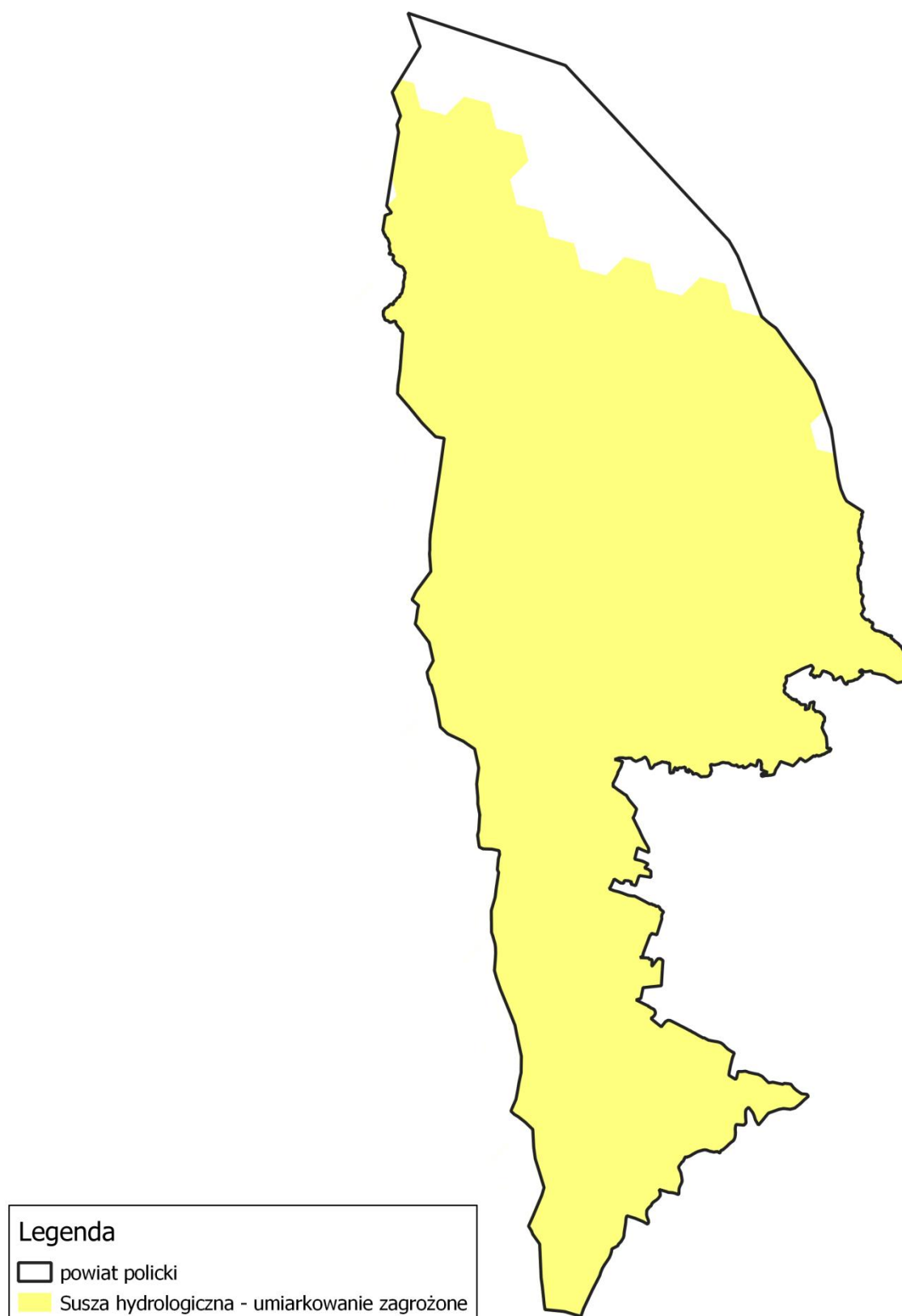
⁷ www.gov.pl/web/susza/susza

Rysunek 16. Zagrożenie suszą atmosferyczną dla powiatu polickiego.

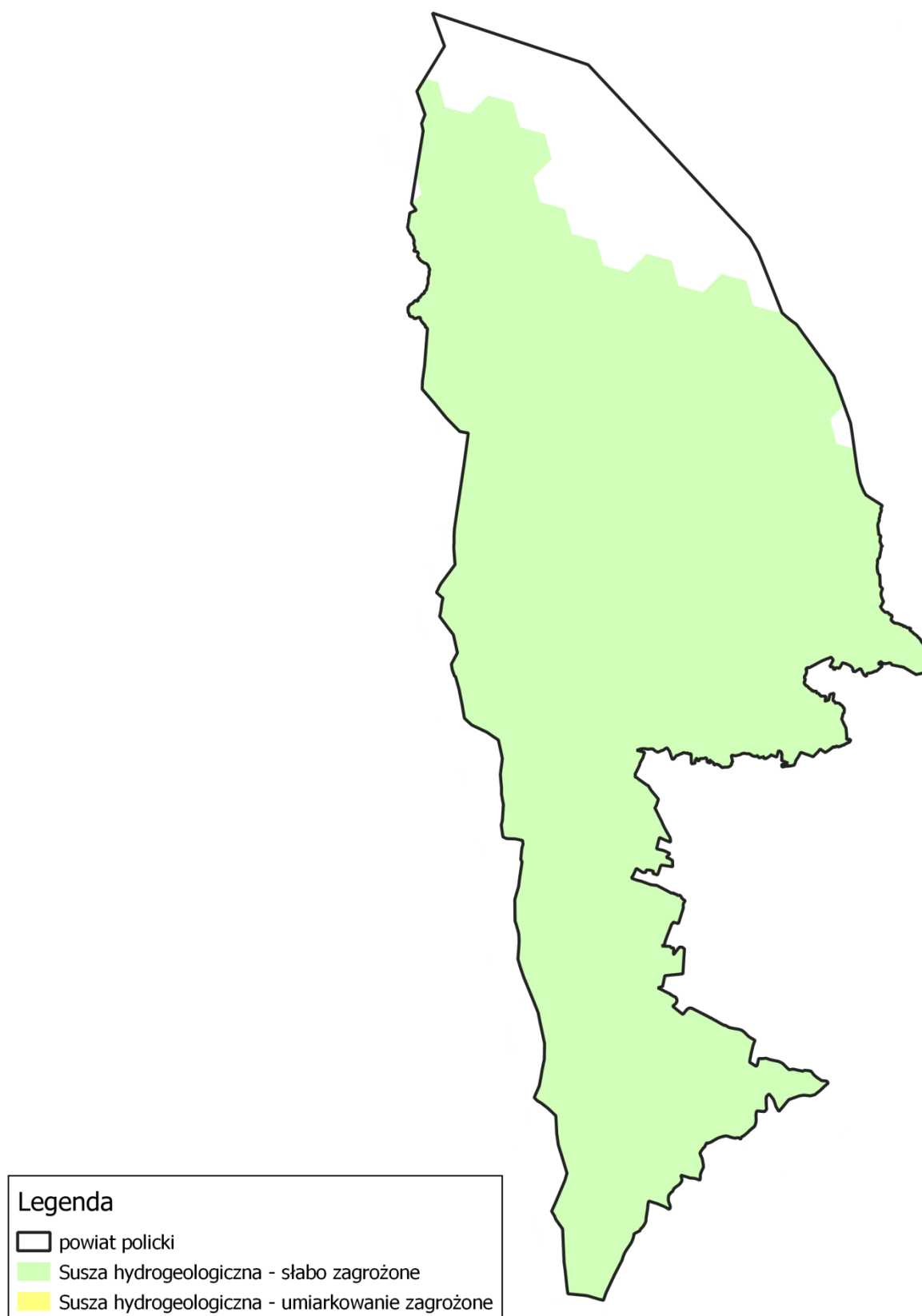
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 17. Zagrożenie suszą hydrologiczną dla obszaru powiatu polickiego.

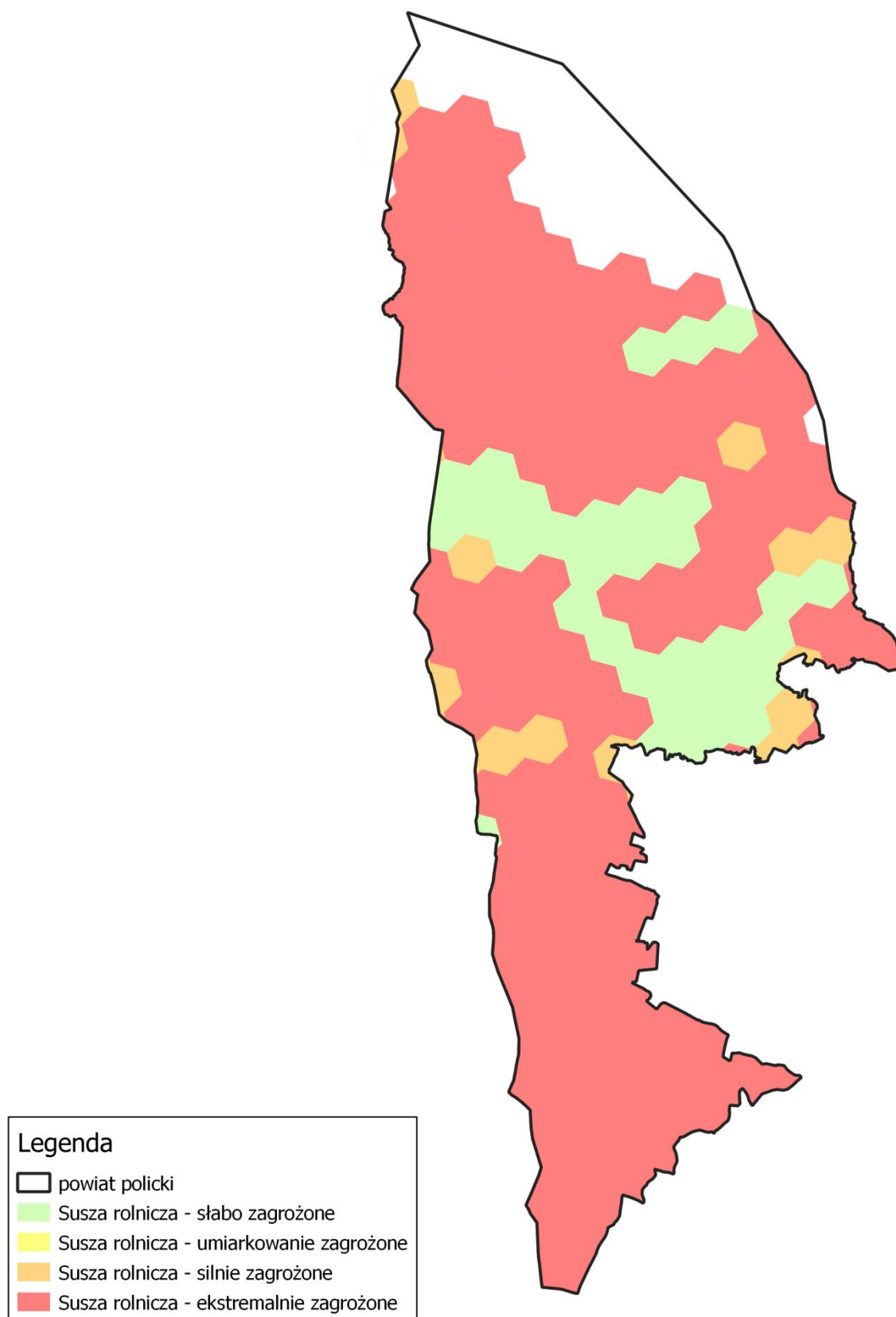
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 18. Zagrożenie suszą hydrogeologiczną dla obszaru powiatu polickiego.

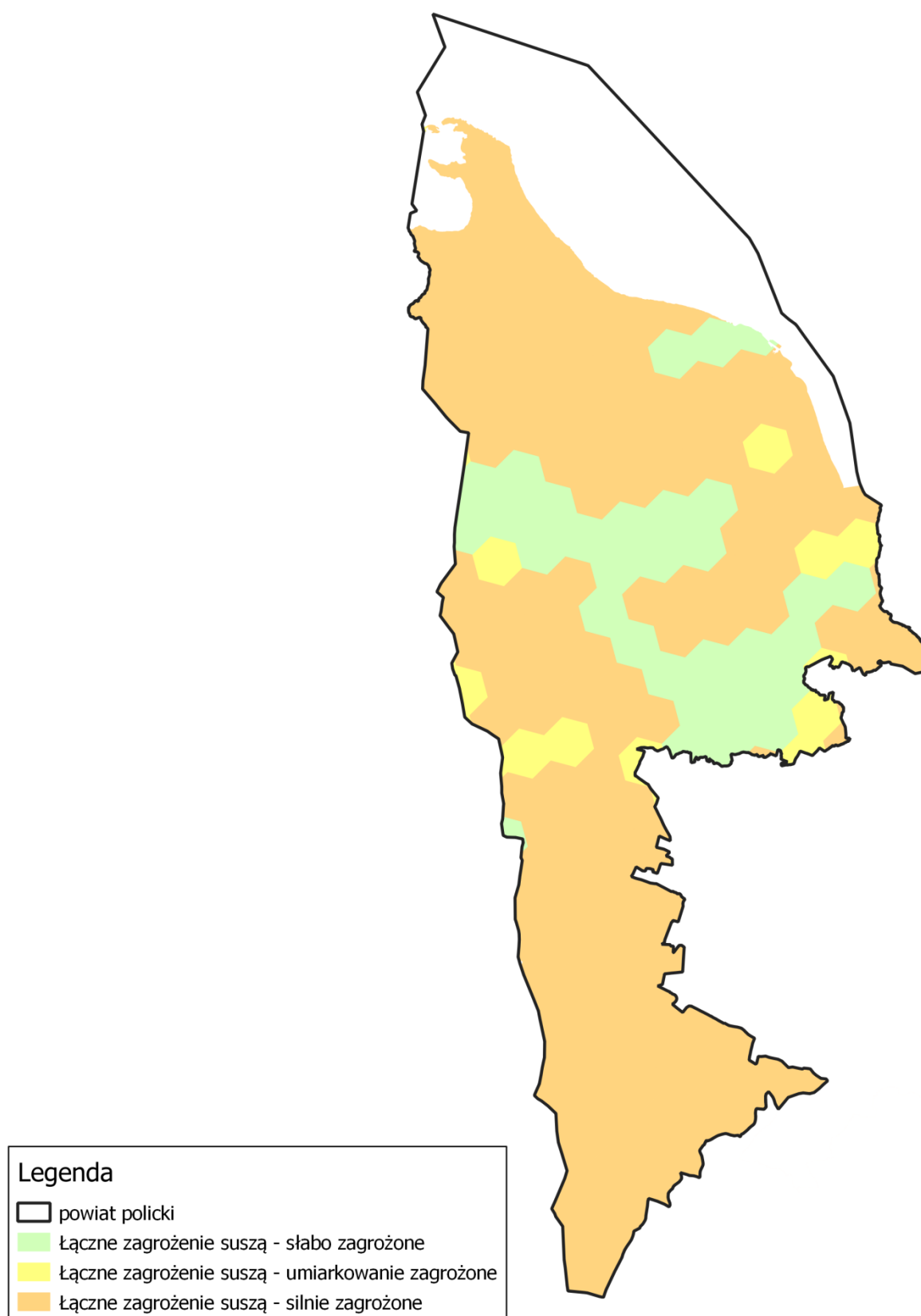
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 19. Zagrożenie suszą rolniczą dla obszaru powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 20. Łączne zagrożenie suszą dla obszaru powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

6.8.3. Jakość wód - wody powierzchniowe

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) wynika z m.in. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne, wyróżnia się jednolite części wód powierzchniowych naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i jednolite części wód powierzchniowych silnie zmienione i sztuczne, dla których określa się potencjał ekologiczny. Ocena stanu jcwp jest prowadzona na podstawie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego oraz na podstawie wyników klasyfikacji stanu chemicznego.

W celu wykonania klasyfikacji stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego dokonuje się interpretacji wyników badań elementów biologicznych, fizykochemicznych, w tym specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych oraz elementów hydromorfologicznych, w odniesieniu do wartości granicznych klas jakości, określonych w odpowiednich przepisach dla poszczególnych wskaźników jakości wód.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

W poniższej tabeli zestawiono informacje na temat stanu JCWP obejmujących obszar powiatu polickiego.

Tabela 23. Ocena stanu JCWP powiatu polickiego.

Aktualny Kod JCWP*	Aktualna Nazwa JCWP	Poprzedni kod JCWP	Poprzednia nazwa JCWP	Rok najnowszych badań	Kod Ppk	Ppk	Potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód
RW60000919729	Bukowa	RW60001619729	Bukowa	2021	PL02S0101_0296	Bukowa - uj. do Odry	słaby stan ekologiczny	–	zły stan wód
RW60001031192	Dopł. z polderu Niekłończyca	RW60001731192	Dopł. z polderu Niekłończyca	2021	PL02S0101_0336	Dopł. z polderu Niekłończyca - uj. do Zalewu Szcz.	słaby stan ekologiczny	stan chemiczny dobry	zły stan wód
RW60001531152	Dopł. z polderu Warnołęka	RW60002331152	Dopł. z polderu Warnołęka	2021	PL02S0101_0451	Dopł. z polderu Warnołęka - uj. do Zalewu. Szcz.	słaby stan ekologiczny	stan chemiczny dobry	zły stan wód
RW60001019969	Krępa	RW60002319969	Krępa	2021	PL02S0101_0467	Krępa	słaby stan ekologiczny	stan chemiczny dobry	zły stan wód
RW60001019969	Gunica od Rowu Wołczkowskiego do ujścia	RW600019199899	Gunica od Rowu Wołczkowskiego do ujścia	2021	PL02S0101_0498	Gunica - ujście (m. Jasienica)	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny dobry	zły stan wód
RW6000121999	Odra od Bukowej do ujścia	RW6000211999	Odra od Parnicy do ujścia	2021	PL02S0101_0479	Odra Zachodnia - Baza UMS (Szczecin)	zły potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
RW60001219719	Odra od oddzielenia się Odry Zachodniej do Bukowej	RW6000211971	Odra od Odry Zachodniej do Parnicy	2021	PL02S0101_0478	Odra Wschodnia - ujście do jez. Dąbie (Szczecin-Most Cłowy)	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
RW60001519987	Gunica od źródeł do Rowu Wołczkowskiego	RW60002319988	Gunica do Rowu Wołczkowskiego z jez. Świdwie	2021	PL02S0101_0468	Gunica m. Węgornik	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny dobry	zły stan wód
RW60001019929	Łarpia	RW60001719929	Łarpia	Ocena stanu dokonana metodą przeniesienia			słaby stan ekologiczny	stan chemiczny dobry	zły stan wód
RW600015199529	Kanał Święta	RW60000199529	Raduń	2020	PL02S0101_0274	Raduń - uj. do Odry	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód

Aktualny Kod JCWP*	Aktualna Nazwa JCWP	Poprzedni kod JCWP	Poprzednia nazwa JCWP	Rok najnowszych badań	Kod Ppk	Ppk	Potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód
RW600015193594	Dopływ z Łęgów Odrzańskich	RW600001936	Dopływ z Łęgów Odrzańskich II	Ocena stanu dokonana metodą przeniesienia			umiarkowany stan ekologiczny	–	zły stan wód
RW60001031129	Myśliborka	RW60001731129	Myśliborka z jez. Myśliborskim Wielkim	2021	PL02S0101_0500	Myśliborka - uj. do jez. Nowowarpieńskiego	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
RW6000103116	Karwia Struga	RW6000173116	Karwia Struga	Ocena stanu dokonana metodą przeniesienia			słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
RW60001519954	Kanał Policki	RW6000019954	Kanał Policki	Ocena stanu dokonana metodą przeniesienia			zły potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
RW60001031189	Karpina	RW60001731189	Karpina	Ocena stanu dokonana metodą przeniesienia			słaby stan ekologiczny	stan chemiczny dobry	zły stan wód
TW60001WB2	Zalew Szczeciński	TWIWB8	Zalew Szczeciński	2021	PL02S0103_0438	Zalew Szczeciński - C	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
LW20785	Myśliborskie Wielkie	LW20785	Myśliborskie Wielkie	2021	PL02S0102_0069	jez. Myśliborskie Wielkie - głęboczek - 2,8 m	umiarkowany stan ekologiczny	–	zły stan wód
LW11103	Świdwie	LW11103	Świdwie	2021	PL02S0102_0080	jez. Świdwie - głęboczek -2,1m	brak możliwości klasyfikacji	–	brak możliwości wykonania oceny
LW90328	Stolsko	Nowowyznaczona JCPW							

Źródło: GIOŚ.

* W roku 2022 wprowadzono nowy podział JCWP jako wynik weryfikacji i aktualizacji granic zlewni JCWP oraz weryfikacji i aktualizacji typologii wód wraz z określeniem warunków referencyjnych dla nowych typów wód. Część poprzednio wydzielonych JCWP uległa scaleniu.

Tabela 24. Cele środowiskowe dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych znajdujących się na obszarze powiatu polickiego.

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Cele środowiskowe	
		Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
TW60001WB2	Zalew Szczeciński	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [chlorofil, ESMIz, Indeks B, Indeks SI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na cieku istotnym dla jesiotra; zapewnienie drożności cieku dla migracji zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym od ujścia z Zalewu Szczecińskiego do ujścia do Bałtyku (troć wędrowna)	dobry stan chemiczny
LW90328	Stolsko	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
LW11103	Świdwie	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny
LW20785	Myśliborskie Wielkie	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
RW6000121999	Odra od Bukowej do ujścia	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Odra w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Odra w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW60001219719	Odra od oddzielenia się Odry Zachodniej do Bukowej	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Odra w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Odra w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW60000919729	Bukowa	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy, fosfor ogólny, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 µS/cm), IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Cele środowiskowe	
		Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
RW60001519987	Gunica od źródeł do Rowu Wołczkowskiego	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny
RW60001019929	Łarpia	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
RW60001019969	Krępa	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
RW600015199529	Kanał Święta	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny
RW600015193594	Dopływ z Łęgów Odrzańskich	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	dobry stan chemiczny
RW60001031129	Myślówka	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW60001031192	Dopływ z polderu Niekłończyca	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
RW60001531152	Dopływ z polderu Warnołęka	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny
RW6000103116	Karwia Struga	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
RW60001519954	Kanał Policki	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny
RW60001031189	Karpina	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny
RW600011199899	Gunica od Rowu Wołczkowskiego do ujścia	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny

źródło: www.karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe

6.8.4. Jakość wód - wody podziemne

Ostatnia ocena stanu JCWPd powiatu polickiego przeprowadzona została w roku 2019. Informacje na jej temat, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 25. Wyniki oceny stanu wód podziemnych dla JCWPd obejmujących swoim zasięgiem obszar powiatu polickiego.

nr JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Status	Zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych
3	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
4	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
7	dobry	dobry	dobry	niezagrożona

Źródło: Aktualizacja planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy.

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez GIOŚ, w roku 2022, na terenie powiatu polickiego prowadzone były badania jakości wód podziemnych. Wyniki zebrano w tabeli poniżej.

Tabela 26. Klasy jakości wód podziemnych badanych na terenie powiatu polickiego w roku 2022.

L.p.	Numer JCWPd	Numer punktu pomiarowego wg ID Monitoring	Gmina	Miejscowość	Stratygrafia	Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	Przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	Zwierciadło wody	Typ ośrodka wodonośnego	Rodzaj punktu pomiarowego	Użytkowanie terenu	Rok badań	Klasa jakości 2022 końcowa
1.	3	2225	Nowe Warpno (gm. miejsko-wiejska)	Nowe Warpno	Q	1,50	8,00-13,00	Zwierciadło swobodne	porowy	st. wiercona	2. Zabudowa miejska luźna	2022	V
2.	3	3520	Dobra (Szczecińska) (gm. wiejska)	Dobra	Q	45,00	47,00-49,00	Zwierciadło napięte	porowy	piezometr	10. Lasy	2022	II
3.	3	3521	Dobra (Szczecińska) (gm. wiejska)	Rzędziny	Q	2,80	17,00-19,00	Zwierciadło swobodne	porowy	piezometr	10. Lasy	2022	II
4.	3	5874	Nowe Warpno (gm. miejsko-wiejska)	Warnołęka	Q	2,20	21,00-26,00	Zwierciadło swobodne	porowy	st. wiercona	10. Lasy	2022	III
5.	3	7350	Police (gm. miejsko-wiejska)	Dobieszczyń	Q	3,30	10,90-14,90	Zwierciadło swobodne	porowy	piezometr	10. Lasy	2022	II
6.	3	8435	Kołbaskowo (gm. wiejska)	Barnisław	Q	77,60	79,00-82,00	Zwierciadło napięte	porowy	piezometr	3. Miejskie tereny zielone	2022	II
7.	3	8436	Dobra (Szczecińska) (gm. wiejska)	Stolec	Q	31,00	31,00-32,00	Zwierciadło napięte	porowy	piezometr	10. Lasy	2022	IV
8.	3	9574	Police (gm. miejsko-wiejska)	Drogoradz	Q	2,20	4,70-6,70	Zwierciadło swobodne	porowy	piezometr	10. Lasy	2022	IV

Źródło: GIOŚ.

6.9. Gospodarka wodno–ściekowa

6.9.1. Zaopatrzenie w wodę

Wodociągowa sieć rozdzielcza na terenie powiatu polickiego ma długość 479,0 km oraz posiada 13 202 podłączeń do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania. W 2022 roku dostarczono nią 3 013,3 dam³ wody. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci wodociągowej na terenie powiatu polickiego.

Tabela 27. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu polickiego (stan na 31.12.2022 r.).

Nazwa	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	Woda dostarczona gospodarstwu domowym	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności					
						2022				
						[km]	[szt.]	[dam ³]	[osoba]	[%]
Powiat policki	479,0	13 202	3 013,3	84 453	99,4					
Dobra (Szczecińska)	186,8	5 762	1 132,4	28 665	98,4					
Kołbaskowo	86,4	2 213	596,7	15 009	100,0					
Nowe Warpno	24,4	517	63,5	1 531	99,9					
Police	181,4	4 710	1 220,7	39 248	100,0					

Źródło: GUS.

6.9.2. Odprowadzanie ścieków sanitarnych

Sieć kanalizacyjna na terenie powiatu polickiego ma długość 550,6 km z 8 547 przyłączami do budynków mieszkalnych oraz mieszkania zbiorowego. W 2022 roku odprowadzono nią i oczyszczono 2 760,4 dam³ ścieków bytowych. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu polickiego.

Tabela 28. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu polickiego (stan na 31.12.2022 r.).

Nazwa	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności
	2022				
	[km]	[szt.]	[dam ³]	[osoba]	[%]
Powiat policki	550,6	8 547	2 760,4	77 995	91,8
Dobra (Szczecińska)	257,6	3 691	1 075,3	25 538	87,7
Kołbaskowo	107,9	1 775	547,2	14 716	98,0
Nowe Warpno	27,2	389	45,9	1 093	71,3

Nazwa	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności
	2022				
	[km]	[szt.]	[dam ³]	[osoba]	[%]
Police	157,9	2 692	1 092,0	36 648	93,3

Źródło: GUS.

Tabela 29. Gromadzenie i wywóz nieczystości ciekłych (stan na 31.12.2022 r.).

Nazwa	Zbiorniki bezodpływowe	Oczyszczalnie przydomowe	Nieczystości ciekłe (ścieki bytowe) odebrane w ciągu roku	Ścieki bytowe w tym przekazane do stacji zlewnej
	2022			
	[szt.]	[szt.]	[m ³]	[m ³]
Powiat policki	1 732	311	165 726,8	165 726,8
Dobra (Szczecińska)	565	216	70 233,4	70 233,4
Kołbaskowo	50	31	1 322,9	1 322,9
Nowe Warpno	158	23	5 183,5	5 183,5
Police	959	41	88 987,0	88 987,0

Źródło: GUS.

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

KPOŚK jest dokumentem strategicznym, w którym oszacowano potrzeby i określono działania na rzecz wyposażenia aglomeracji miejskich i wiejskich (o RLM większej od 2 000) w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków. Zgodnie z postanowieniami dyrektywy 91/271/EWG warunkami koniecznymi do spełnienia przez aglomerację są następujące wymagania:

1. Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiada przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze (art. 10 dyrektywy 91/271/EWG).
2. Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami ustawy Prawo wodne i rozporządzeniem ściekowym. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów (art. 4 lub/i 5 dyrektywy 91/271/EWG).
3. Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące przynajmniej 98 % poziom obsługi, przy czym pozostałe 2% niezebranego ścieka kanalizacyjną ładunku nie może być większe niż 2 000 RLM. Ładunek niezebrany siecią musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji (art. 3 dyrektywy 91/271/EWG).

Zgodnie z wymogami prawa oraz interpretacją KE należy tak planować granice aglomeracji, aby w jak największym stopniu cały produkowany przez aglomerację ładunek ścieków był zbierany siecią kanalizacyjną i odprowadzany na oczyszczalnię ścieków albo do końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych. Dlatego w aglomeracjach ujętych w KPOŚK powinien zostać osiągnięty blisko 100% poziom obsługi zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi (% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego). Pozostali mieszkańcy aglomeracji, nieobsługiwani przez zbiorcze systemy kanalizacyjne, powinni korzystać z innych systemów oczyszczania ścieków. Cały ładunek zanieczyszczeń powstających w aglomeracji powinien być doprowadzany do oczyszczalni obsługującej aglomerację albo końcowego punktu zrzutu tych ścieków, a w uzasadnionych przypadkach usuwany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska. Każdy przypadek stosowania systemów indywidualnych do odprowadzania bądź odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu aglomeracji wymagać będzie szczegółowych wyjaśnień. W każdym przypadku jednak oczyszczalnie obsługujące aglomerację powinny być przystosowane do odbioru 100% ładunku zanieczyszczeń powstających w aglomeracji.

Jednocześnie zgodnie z wymogami KE zastosowano hierarchię zgodności z artykułami 3, 4, 5 i 10 dyrektywy 91/271/EWG. Oznacza to, że jeżeli aglomeracja nie spełnia wymogu w zakresie ww. warunku wynikającego z art. 3 dyrektywy 91/271/EWG, to uznaje się, że równocześnie nie spełnia pozostałych warunków dyrektywy.

Zgodnie z Krajowym programem oczyszczania ścieków komunalnych na terenie powiatu polickiego funkcjonują następujące aglomeracje:

- 1) Police (PLZA015) – uchwała nr XXXII/344/2021 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Police;
- 2) Kołbaskowo (PLZA067) – uchwała nr XXIV/322/2020 z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Kołbaskowo;
- 3) Dobra (PLZA501) – Uchwała nr XIX/269/2020 Rady Gminy z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji gminy Dobra;
- 4) Mierzyn (PLZA601) – Uchwała nr XIX/269/2020 Rady Gminy z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji gminy Dobra – aglomeracja Mierzyn zlokalizowana jest na terenie gminy Dobra.

6.10. Gleby

Rodzaje gleb

Rodzaje gleb występujące na terenie powiatu polickiego są determinowane przez rodzaj skał, na których zostały utworzone, oraz przez warunki glebotwórcze występujące w poszczególnych obszarach powiatu. Na jego terenie można wyróżnić następujące rodzaje gleb:

- **gleby bielcowe** – gleby tworzące się na różnego rodzaju piaskach, dochodzi w nich do procesu wymywania niektórych związków chemicznych tworzących minerały co nazywane jest bielcowaniem;
- **gleby brunatne** - powstające na glinach zwałowych oraz piaskach i piaskowcach, można wśród nich wyróżnić:
 - **brunatno – kwaśne**, tworzące się na podłożach bogatych w związki fosforu, potasu, wapnia i magnezu;

- **brunatno – wyługowane**, które cechują się wyługowaniem górnej części profilu z kationów zasadowych oraz brakiem zawartości węglanu wapnia, co ogranicza ich żyzność;
- **gleby torfowe** – gleby te tworzą się na obszarach o dużej, stałej wilgotności. Zachodzi w nich bagienny proces torfotwórczy związany z przemianami materii organicznej w warunkach beztlenowych i przy dużej wilgotności;
- **gleby torfowo-murszowe** – gleby te powstają z torfów przekształconych częściowo lub w całości, w gleby murszowe. Murszenie polega na stopniowej mineralizacji i humifikacji torfu pod wpływem osuszania oraz działania drobnoustrojów;
- **gleby mułowo – torfowe** – gleby te tworzą się na obszarach o stałej, dużej wilgotności.

Wśród użytków rolnych powiatu polickiego dominują gleby klas bonitacyjnych III-V. Rozkład gleb powiatu ze względu na klasy bonitacyjne przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 30. Klasy bonitacyjne gleb powiatu polickiego.

Powiat policki		
Klasa bonitacyjna	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
I	0,00	0,00
II	523,00	6,00
III (a i b)	2648,00	30,39
IV (a i b)	3182,00	36,52
V	1562,00	17,93
VI	797,00	9,15

Źródło: Starostwo Powiatowe w Policach

Gdzie:

Gleby klasy I – gleby orne najlepsze. Są to gleby położone w dobrych warunkach fizjograficznych, najbardziej zasobne w składniki pokarmowe, posiadają dobrą naturalną strukturę, są łatwe do uprawy (czynne biologicznie, przepuszczalne, przewiewne, ciepłe, wilgotne).

Gleby klasy II – gleby orne bardzo dobre. Mają skład i właściwości podobne (lub nieco gorsze) jak gleby klasy I, jednak położone są w mniej korzystnych warunkach terenowych lub mają gorsze warunki fizyczne, co powoduje, że plony roślin uprawianych na tej klasie gleb, mogą być niższe niż na glebach klasy I.

Gleby klasy III (IIIa i IIIb) – gleby orne średnio dobre. W porównaniu do gleb klas I i II, posiadają gorsze właściwości fizyczne i chemiczne, występują w mniej korzystnych warunkach fizjograficznych. Odznaczają się dużym wahaniem poziomu wody w zależności od opadów atmosferycznych. Na glebach tej klasy można już zaobserwować procesy ich degradacji.

Gleby klasy IV (IVa i IVb) – gleby orne średnie. Plony roślin uprawianych na tych glebach są wyraźnie niższe niż na glebach klas wyższych, nawet gdy utrzymywane są one w dobrej kulturze rolnej. Są mało przewiewne, zimne, mało czynne biologicznie. Gleby te są bardzo podatne na wahania poziomu wód gruntowych (zbyt podmokłe lub przesuszone).

Gleby klasy V – gleby orne słabe, są ubogie w substancje organiczne, mało żyzne i nieurodzajne, do tej klasy zaliczamy również gleby położone na terenach nie posiadających melioracji albo takich, które do melioracji się nie nadają.

Gleby klasy VI – gleby orne najslabsze. W praktyce nadają się tylko do zalesienia. Posiadają bardzo niski poziom próchnicy. Próba uprawy roślin na glebach tej klasy niesie ze sobą duże ryzyko uzyskania bardzo niskich plonów.

Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu polickiego

Użytki rolne na terenie powiatu polickiego stanowią 36,29% całego obszaru powiatu. Dane statystyczne na temat struktury użytków rolnych zostały zestawione poniżej.

Tabela 31. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu polickiego (stan na dzień 01.01.2023 r.).

			Powiat policki	Nowe Warpno	Police	Dobra	Kołbaskowo
Powierzchnia ogólna gruntów			66464	19731	25140	11031	10562
Grunty rolne	Użytki rolne	grunty orne	12621	355	2447	3905	5914
		sady	110	6	48	11	45
		łąki trwałe	5046	805	2290	1729	222
		pastwiska trwałe	1864	205	646	576	437
		grunty rolne zabudowane	581	29	198	167	187
		grunty pod stawami	20	0	0	0	20
		grunty pod rowami	294	37	123	76	58
		grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	289	28	167	63	31
	Nieużytki		3294	265	1098	494	1437
	Razem		24119	1730	7017	7021	8351
Grunty leśne	las		23592	7805	12567	2496	724
	grunty zadrzewione i zakrzewione		160	103	43	7	7
	Razem		23752	7908	12610	2503	731
Grunty zabudowane i zurbanizowane	tereny mieszkalne		1042	38	307	557	140
	tereny przemysłowe		1249	29	1130	36	54
	inne tereny zabudowane		533	22	237	111	163
	zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy		322	9	116	155	42
	tereny rekreacyjno-wypoczynkowe		212	18	100	62	32
	użytki kopalne		2	0	2	0	0

				Powiat policki	Nowe Warpno	Police	Dobra	Kołbaskowo
	tereny komunikacyjne	drogi		1343	114	446	427	356
		tereny kolejowe		167	1	94	16	56
		inne tereny komunik.		7	1	1	5	0
		grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych		134	0	13	5	116
	Razem			5011	232	2446	1374	959
Grunty pod wodami	morskimi wewnętrznymi			12260	9661	2599	0	0
	powierzchniowymi płynącymi			805	156	216	62	371
	powierzchniowymi stojącymi			82	0	38	14	30
	Razem			13147	9817	2853	76	401
Tereny różne				435	44	214	57	120

Źródło: Starostwo Powiatowe w Policach Wydział Geodezji, Kartografii i Katastru

Na terenie powiatu polickiego znajduje się punkt objęty badaniami Monitoringu Chemizmu Gleb Ornych Polski prowadzonymi przez IUNG w Puławach przy współpracy Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Jest on zlokalizowany w miejscowości Tatynia, leżącej w gminie Police. Wyniki badań prowadzonych w tym punkcie są dostępne pod adresem www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/.

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez OSChR w Szczecinie, na terenie powiatu polickiego, dominują gleby o lekko kwaśnym odczynie. Dane na temat zawartości makroelementów, odczynu gleb oraz konieczności wapnowania przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 32. Odczyn gleb oraz potrzeba wapnowania na terenie powiatu polickiego w roku 2023.

Rodzaj użytku	Powierzchnia przebadana (ha)	Ilość próbek	Kategoria agronomiczna gleby					Odczyn pH					Potrzeby wapnowania				
			bardzo lekka	lekka	średnia	ciężka	organiczna	bardzo kwaśny	kwaśny	lekko kwaśny	obojętny	zasadowy	konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
Grunty orne	445,24	448	4	441	0	0	3	27	50	168	143	60	27	18	32	65	306
		100%	1%	98%	0%	0%	1%	6%	11%	38%	32%	13%	6%	4%	7%	15%	68%
Użytki zielone	39,14	42	0	19	0	0	23	13	19	10	0	0	4	14	14	2	8
		100%	0%	45%	0%	0%	55%	31%	45%	24%	0%	0%	10%	33%	33%	5%	19%
Użytki rolne	484,38	490	4	460	0	0	26	40	69	178	143	60	31	32	46	67	314
		100%	1%	94%	0%	0%	5%	8%	14%	37%	29%	12%	6%	7%	9%	14%	64%

Źródło: OSChR w Szczecinie

Tabela 33. Zasobność gleb powiatu polickiego w makroelementy w roku 2023.

Rodzaj użytku	Ilość próbek	Zawartość fosforu					Zawartość potasu					Zawartość magnezu				
		bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
Grunty orne	445	22	158	153	58	54	34	30	29	63	289	10	23	99	168	145
	100%	5%	36%	34%	13%	12%	8%	7%	6%	14%	65%	2%	5%	22%	39%	32%
Użytki zielone	42	4	28	5	3	2	25	13	3	1	0	0	5	22	9	6
	100%	10%	66%	12%	7%	5%	60%	31%	7%	2%	0%	0%	12%	53%	21%	14%
Użytki rolne	487	26	186	158	61	56	59	43	32	64	289	10	28	121	177	151
	100%	5%	40%	32%	12%	11%	12%	9%	7%	13%	59%	2%	6%	25%	36%	31%

Źródło: OSChR w Szczecinie

Obszary powojkowe⁸

Po II wojnie światowej na terenie obecnego województwa zachodniopomorskiego stacjonowały wojska radzieckie. Po ich wycofaniu się z terenów Polski, należało zagospodarować tereny, wykorzystywane wcześniej przez wojsko. W tym celu utworzony został Strategiczny Program Rządowy pt. „Zagospodarowanie Mienia Przejętego od Wojsk Federacji Rosyjskiej”. Część obiektów została przejęta przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, reszta natomiast została przejęta przez właściwe organy gmin. Środki na ponowne zagospodarowanie tych terenów pochodzą głównie ze środków własnych gmin oraz dotacji wojewódzkich.

Rysunek 21. Obszary powojkowe województwa zachodniopomorskiego.

Źródło: „Obszary przemysłowe, pokolejowe i powojkowe w województwie zachodniopomorskim”

Obiekty powojkowe występują także na terenie powiatu polickiego:

- gmina Police – tereny powojkowe są własnością gminy oraz osób fizycznych; obszary są częściowo zalane oraz objęte ochroną konserwatorską oraz siecią Natura 2000;

⁸ „Obszary przemysłowe, pokolejowe i powojkowe w województwie zachodniopomorskim”

- gmina Nowe Warpno – tereny powojkowe są własnością gminy, są także objęte ochroną prawną w ramach sieci Natura 2000;
- gmina Dobra - tereny powojkowe są własnością gminy i nie podlegają ochronie.

Obszary pokolejowe⁹

Na terenie powiatu polickiego zlokalizowane są obszary, które można zakwalifikować jako tereny pokolejowe:

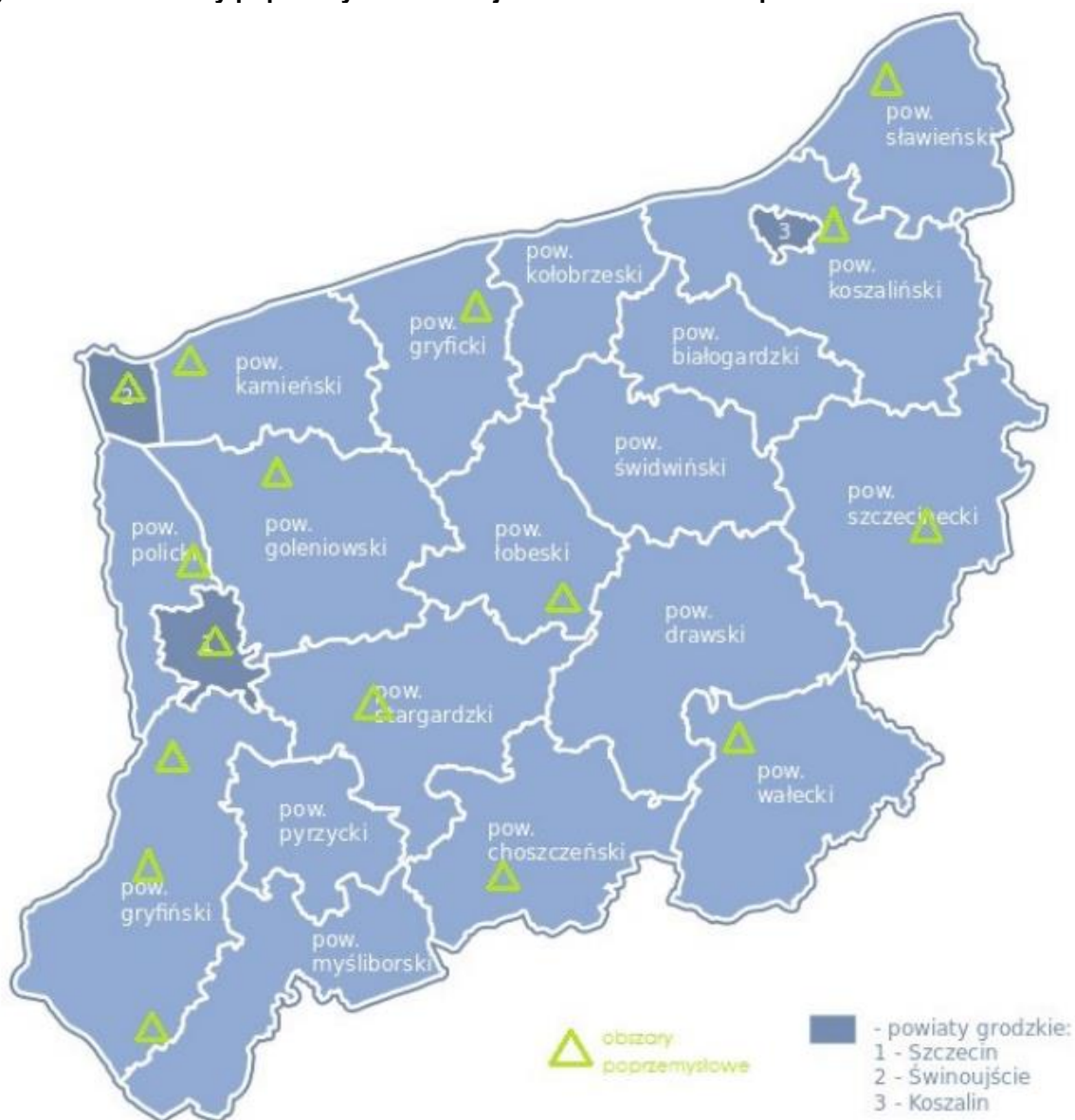
- gmina Nowe Warpno – obszar gminny zlokalizowany w miejscowości Nowe Warpno, wyremontowany i zagospodarowany zgodnie z wcześniejszym przeznaczeniem, znajduje się w obrębie sieci Natura 2000.
- gmina Dobra - obszar gminny zlokalizowany w miejscowości Łęgi, przeznaczony do zagospodarowania na funkcje turystyczne i rekreacyjne (ścieżki rowerowe i rowerowo-piesze), leży poza obszarami chronionymi.

Obszary przemysłowe¹²

Na terenie powiatu polickiego zlokalizowany jest jeden obszar przemysłowy, wymagające zagospodarowania. Jest to teren dawnej fabryki benzyny syntetycznej w Policach. Właścicielem terenu jest gmina, jednak zagospodarowanie terenu napotyka zasadnicze bariery. Teren jest objęty obszarem Natura 2000 oraz ochroną konserwatorską (ruiny budynków), jest zalany w części podziemnej i nadal pozostaje niezbadany. Niezbędne przed rewitalizacją terenu byłaby jego rekultywacja, nie ma jednak szczegółowych informacji o wpływie powstałych tam zanieczyszczeń na środowisko, dlatego trudno oszacować koszty takiej inwestycji.

⁹ „Obszary przemysłowe, pokolejowe i powojkowe w województwie zachodniopomorskim”, J. Pośpiech, M. Maruszewska, Szczecin, 2014 r.

Rysunek 22. Obszary przemysłowe w województwie zachodniopomorskim.

Źródło: „Obszary przemysłowe, pokolejowe i powojkowe w województwie zachodniopomorskim”

Rekultywacja nieczynnych składowisk odpadów

Na terenie powiat polickiego znajduje się jedno składowisko odpadów wymagające rekultywacji – znajduje się ono w miejscowości Dołuje.

Składowisko było eksploatowane w latach 1982-1989. Deponowane na nim były odpady przemysłowe (70%) oraz komunalne (30%) pochodzące z terenu miasta Szczecin. Składowisko odpadów zlokalizowane było w wyrobisku po eksploatacji kruszywa, tj. piasków i pospółek, w pobliżu miejscowości Dołuje. Obecnie teren byłego składowiska to nieruchomość gruntowa o łącznej powierzchni 6,14 ha stanowiąca działki gruntu nr: 104/4, 104/5 i 233/1 z obrębu ewidencyjnego Dołuje oraz działki nr 14/4 i 14/5 z obrębu ewidencyjnego Kościno, w gminie Dobra.

Gromadzenie odpadów polegało na zasypywaniu wyrobiska skutkiem czego powierzchnia terenu została wyniesiona nieznacznie ponad pierwotną powierzchnię gruntu przed eksploatacją. Składowisko nie jest eksploatowane od 1989 roku, a wszystkie urządzenia związane z jego użytkowaniem, w tym ogrodzenie, budynki zostały zdemontowane. Ogólna ilość odpadów zdeponowanych na składowisku nie jest znana szczegółowo. Uwzględniając natomiast ukształtowanie wyrobiska z okresu rozpoczęcia eksploatacji oszacowano, że całkowita objętość składowiska wynosi 252 000 m³, zaś objętość zgromadzonych odpadów wynosi 191 000 m³. Cała powierzchnia składowiska, po zaprzestaniu eksploatacji została wyrównana ze spadkiem w kierunku wschodnim i pokryta warstwą gruntu, na którą składają się pisaki, piaski gliniaste oraz gliny. Większość obszaru (ok. 70%) porośnięta jest trawami, zaś pozostała część pozbawiona jest roślinności.

Na podstawie zebranych materiałów dotyczących zamkniętego składowiska odpadów w Dołujach, można sądzić o jego negatywnym wpływie na środowisko, choć wymagana jest aktualizacja przeprowadzonych do tej pory badań zarówno w obrębie obiektu, jak i terenów w pobliżu.

Podmiotem odpowiedzialnym za przeprowadzenie działań rekultywacyjnych jest Gmina Miasto Szczecin. Rekultywacja składowiska została ujęta w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2028.

Starosta Policki prowadzi postępowanie egzekucyjne w administracji obowiązku o charakterze niepieniężnym, związanego z wykonaniem przez Gminę Miasto Szczecin działań rekultywacyjnych na obszarze nieczynnego składowiska odpadów w Dołujach. Aktualnie Gmina Miasto Szczecin jest na etapie opracowywania dokumentacji niezbędnej do wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na realizację rekultywacji obiektu i wyłonienia wykonawcy przedsięwzięcia.

Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi¹⁰

Ruchy masowe ziemi są jednymi z najbardziej rozpowszechnionych zjawisk powodujących katastrofy naturalne. Obejmują one różne procesy i zjawiska, których wspólną cechą jest niszczenie struktury skał i gruntu objawiające się jego wyraźnym przemieszczeniem i deformacją pod wpływem siły ciężkości. Ze względu na charakter i tempo procesu wyróżnia się zjawiska: osuwania, spęływania, odpadania, osiadania, spęływania i ześlizgiwania się skał. Szybkość osuwania się ziemi jest różna i wynosi od kilku centymetrów do kilku metrów na sekundę. Osuwanie następuje nagle i niespodziewanie, albo jest poprzedzone pewnymi objawami, jak rysy, pęknięcia i szczeliny, otwierające się na granicy obszaru oderwania. Ze względu na wielkość wyróżnia się osuwiska małe, o powierzchni do 1 ha, lub duże - powyżej 100 ha, a ze względu na jego głębokość (od powierzchni osuwiska do jego powierzchni odkłucia) płytkie - do 5 m, lub bardzo głębokie, dochodzące do kilkudziesięciu metrów miąższości. Częstym zjawiskiem jest odnawianie się osuwisk na tych samych obszarach.

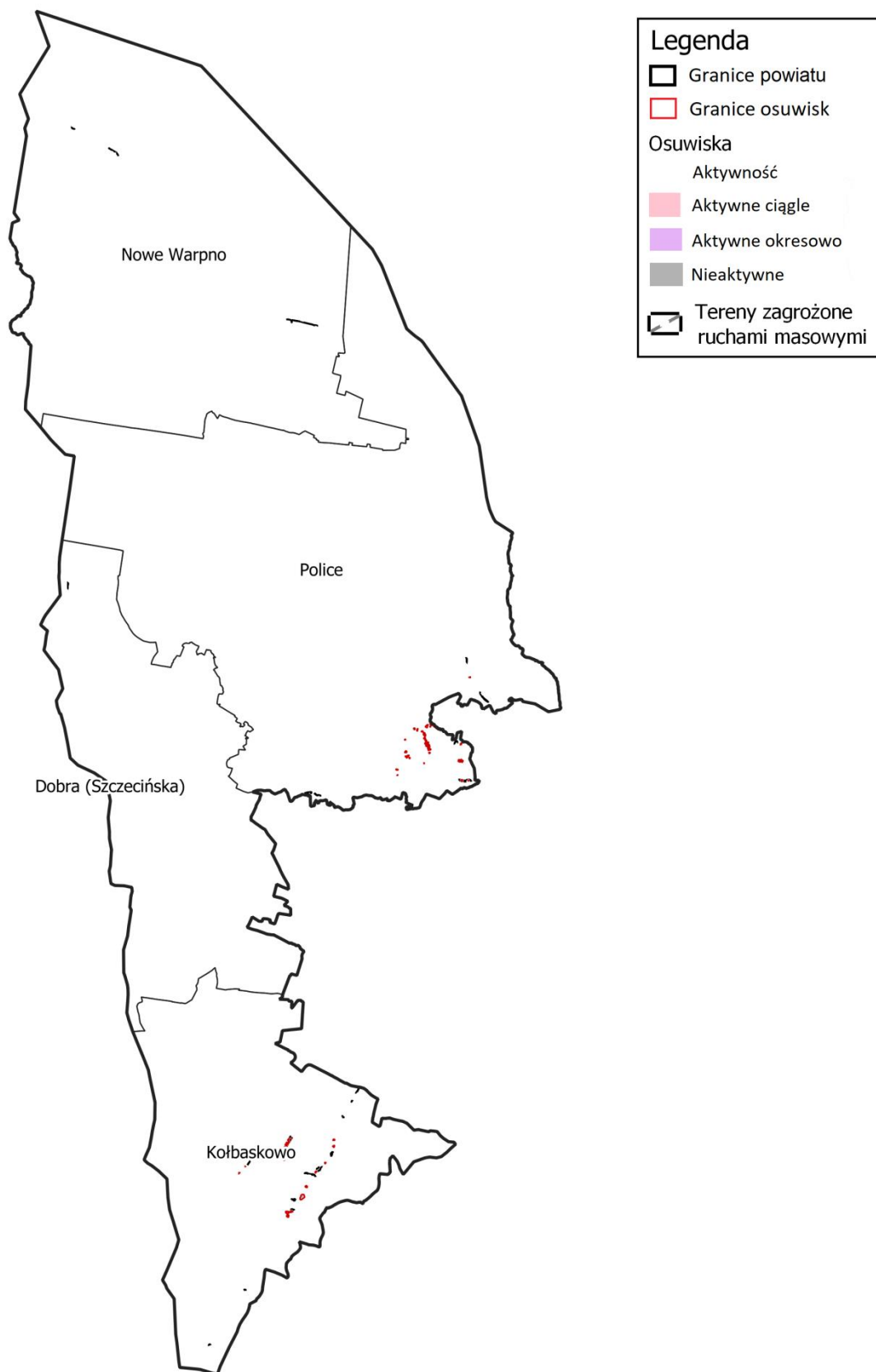
¹⁰ www.mos.gov.pl/srodowisko/geologia/osuwiska/

W Polsce do głównych przyczyn powstawania osuwisk należą:

- Budowa geologiczna i rzeźba terenu,
- Opady atmosferyczne,
- Działalność człowieka.

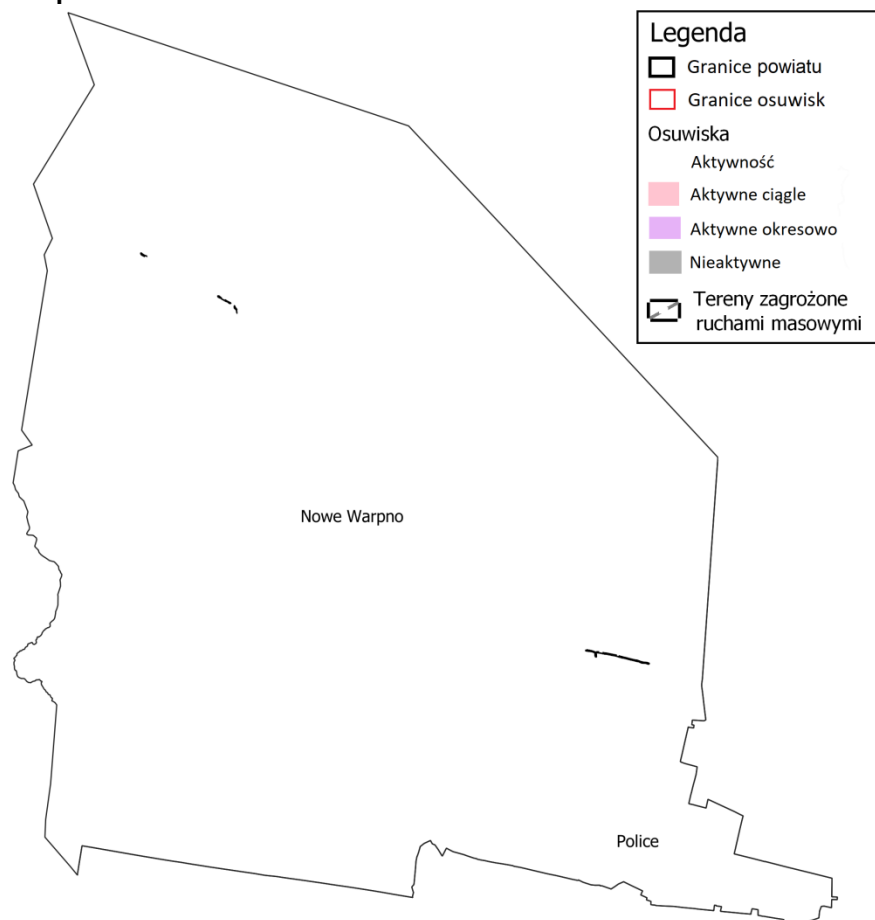
Na terenie powiatu polickiego występują osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi. Ich położenie przedstawiono poniżej.

Rysunek 23. Osuwiska zlokalizowane na obszarze powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PIG-PIB

Rysunek 24. Osuwiska zlokalizowane na obszarze gminy Nowe Warpno.

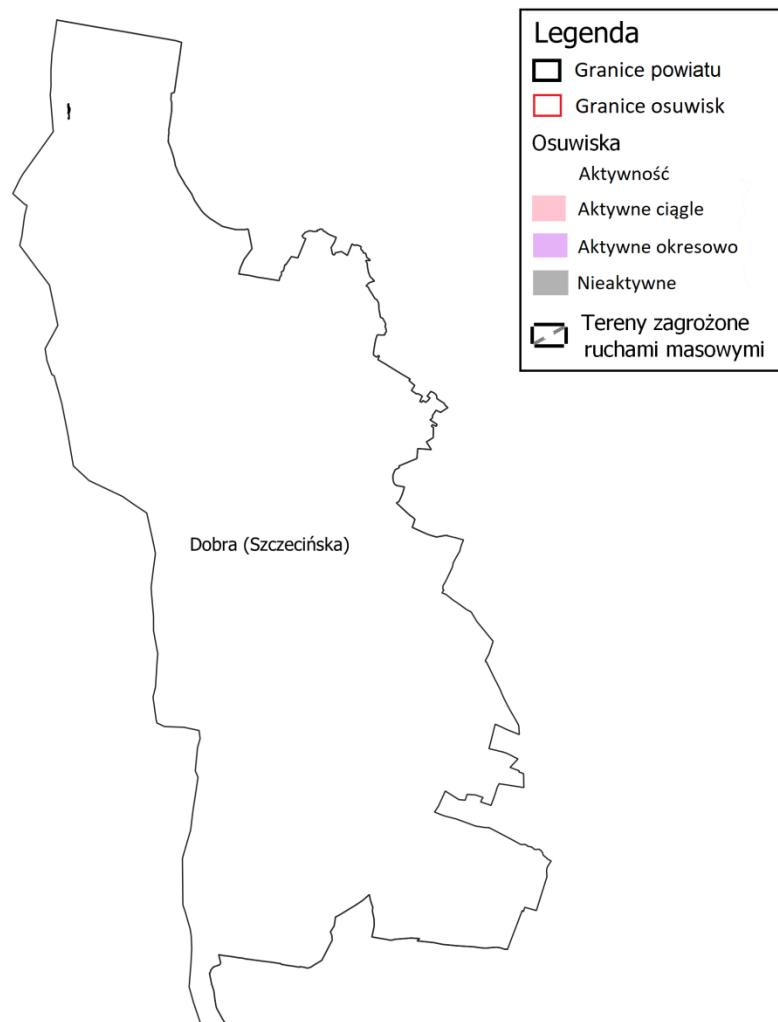
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PIG-PIB

Rysunek 25. Osuwiska zlokalizowane na obszarze gminy Police.

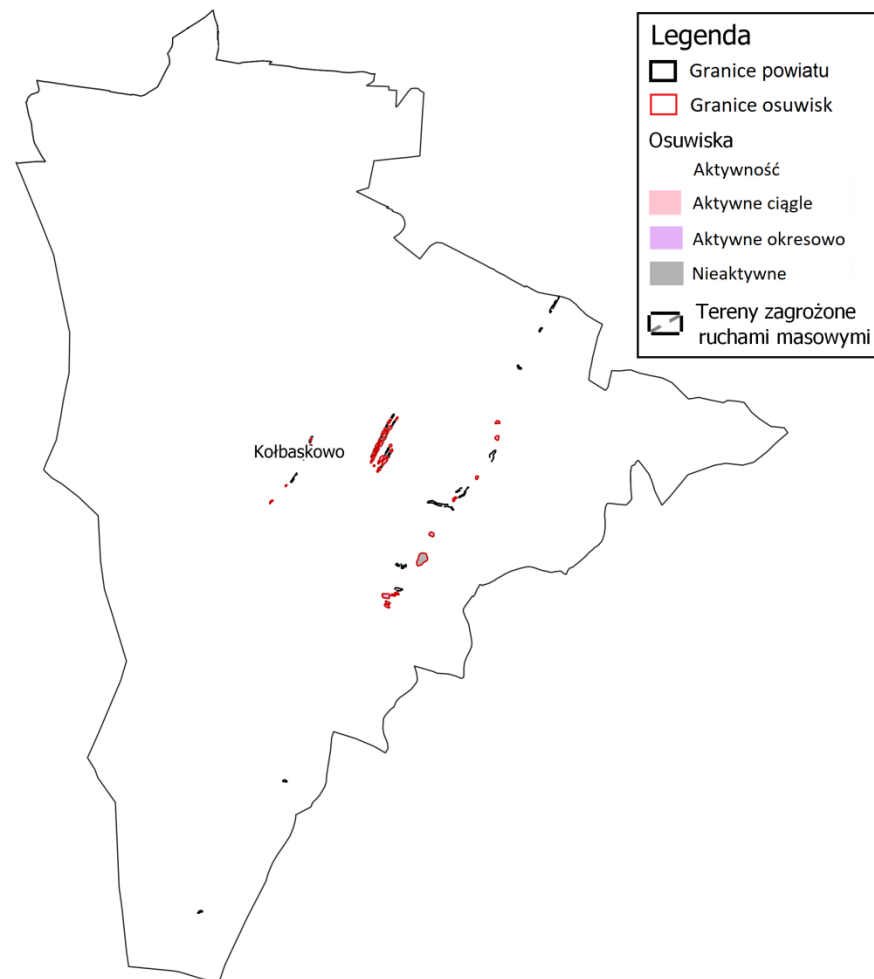
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PIG-PIB

Rysunek 26. Osuwiska zlokalizowane na obszarze gminy Dobra.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PIG-PIB

Rysunek 27. Osuwiska zlokalizowane na obszarze gminy Kołbaskowo.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PIG-PIB

6.11. Zasoby geologiczne

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) złoża kopalin podlegają ochronie poprzez racjonalne gospodarowanie ich zasobami oraz kompleksowe wykorzystanie, wraz z kopalinami towarzyszącymi. Pod pojęciem złoża kopalin rozumie się naturalne nagromadzenie minerałów, skał oraz innych substancji, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą. Zgodnie z zapisami „Metodyki dokumentowania złóż kopalin stałych”, tak definiowane złożo musi posiadać naturalne cechy, dzięki którym jego eksploatacja może być uznana za technicznie możliwą i które pozwalają na rozpatrywanie jej jako realną z ekonomicznego punktu widzenia. Zasoby tak definiowanego złoża określane są tradycyjnie jako „geologiczne bilansowe”. Złożo, którego zasoby są tak kwalifikowane („złożo bilansowe”) musi charakteryzować się zespołem cech naturalnych, umożliwiających rozpatrywanie go jako obiekt możliwej eksploatacji. Części złóż, które nie spełniają tych warunków, klasyfikowane są jako pozabilansowe. Spośród zasobów bilansowych wyróżnia się zasoby przemysłowe (możliwe do wykorzystania w sposób ekonomicznie uzasadniony i przewidziane do eksploatacji) oraz nieprzemysłowe (niekwalifikujące się do wydobywania przy przyjętym sposobie zagospodarowania złoża).

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 633). Zgodnie z jej przepisami działalność w zakresie: poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, wydobywania kopalin ze złóż, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów oraz podziemnego składowania dwutlenku węgla, może być wykonywana po uzyskaniu koncesji. Stosownej koncesji udziela minister właściwy do spraw środowiska, marszałek województwa lub starosta – zgodnie z kryteriami wyznaczonymi ustawie Prawo geologiczne i górnicze.

Wykaz złóż kopalin zlokalizowanych na terenie powiatu polickiego zestawiono w poniższej tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego (Bilans zasobów złóż kopalnych w Polsce wg stanu na 31 12 2022 r.).

Tabela 34. Wydobycie surowców naturalnych ze złóż zlokalizowanych na terenie powiatu polickiego.

L.p.	Nazwa złoża	Gmina	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania		Zasoby bilansowe złoża		Wydobycie w roku 2022
							Geologiczne - bilansowe	Przemysłowe	
1.	Bobolin	Kołbaskowo	Piaski i żwiry	23,23	R	złoże rozpoznane szczegółowo	4 680	–	–
2.	Karwowo	Kołbaskowo	Piaski i żwiry	6,30	–	złoże skreślone z bilansu zasobów	–	–	–
3.	Lubieszyn	Dobra Szczecińska	Piaski i żwiry	1,76	R	złoże rozpoznane szczegółowo	130	–	–
4.	Pilchowo	Police	Torfy	1,22	R	złoże rozpoznane szczegółowo	17,10	–	–
5.	Pilchowo II	Police	Piaski i żwiry	1,81	R	złoże rozpoznane szczegółowo	33,00	–	–
			Torfy				10,90	–	–
6.	Pilchowo II	Police	Piaski i żwiry	1,18	R	złoże rozpoznane szczegółowo	86,00	–	–
			Torfy				22,30	–	–
7.	Przęsocin	Police	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	28,97	P	złoże rozpoznane wstępnie	7 418	–	–
8.	Sławoszewo	Police	Torfy	1,35	R	złoże rozpoznane szczegółowo	17,20	–	–
9.	Sławoszewo II	Police	Torfy	0,94	R	złoże rozpoznane szczegółowo	8,90	–	–
10.	Smolęcín I	Kołbaskowo	Piaski i żwiry	4,04	R	złoże rozpoznane szczegółowo	677	–	–
11.	Tanowo	Police	Torfy	0,47	E	złoże zagospodarowane	20,65	–	0,02
			Piaski i żwiry				43,00	–	0,00

L.p.	Nazwa złoża	Gmina	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania		Zasoby bilansowe złoża		Wydobycie w roku 2022
							Geologiczne - bilansowe	Przemysłowe	
12.	Tanowo	Police	Torfy	0,72	R	złoże rozpoznane szczegółowo	20,40	–	–
13.	Wąwelnica	Dobra Szczecińska	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	23,50	P	złoże rozpoznane wstępnie	3 993,00	–	–

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na dzień 31.12.2022 r.; Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy

gdzie:

- B** – w przypadku kopalni stałych – kopalnia w budowie, w przypadku ropy i gazu – przygotowane do wydobywania lub eksploatacja próbna;
- E** – złoża eksploatowane;
- G** – podziemny magazyn gazu (PMG);
- M** – złoża skreślone z bilansu zasobów w roku sprawozdawczym;
- P** – złoża o zasobach prognostycznych;
- R** – złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo;
- Z** – złoża, z którego wydobywanie zostało zaniechane;
- T** – złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo;
- K** – zmiana rodzaju kopaliny w złożu

Zasoby i wydobywanie:

Piaski i żwiry – tys. t.

Surowce ilaste ceramiki budowlanej – tys. m³

Torfy – mln m³

6.12. Gospodarka odpadami

6.12.1. Stan wyjściowy

Obowiązki gmin w zakresie gospodarki odpadami reguluje *ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2024 r. poz. 399). Zgodnie z tą ustawą gminy:

- obejmują wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
- nadzorują gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym realizację zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
- zapewniają selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujące co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady;
- tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w pkt 5, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży;
- zapewniają budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym instalacji komunalnych, o których mowa w art. 38b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- prowadzą działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych
- udostępniają na stronie internetowej urzędu gminy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacje o:
 - podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy, zawierające firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
 - miejscach zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
 - osiągniętych przez gminę oraz podmioty odbierające odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości, w danym roku kalendarzowym, wymaganych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
 - punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zawierające: – firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, – adresy punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie danej gminy wraz ze wskazaniem rodzajów przyjmowanych odpadów oraz dni i godzin ich przyjmowania,

- zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych, o których mowa w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1895), zawierające: – firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres zbierającego zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, – adresy punktów zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie danej gminy,
- adresach punktów zbierania odpadów folii, sznurka oraz opon, powstających w gospodarstwach rolnych lub zakładów przetwarzania takich odpadów, jeżeli na obszarze gminy są położone gospodarstwa rolne;

Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587), do zadań starostów należy:

- opiniowanie WPGO, w zakresie wyznaczania miejsc spełniających warunki magazynowania odpadów;
- tworzenie miejsc spełniających warunki magazynowania odpadów;
- ustalanie wysokości opłat za usunięcie, strzeżenie i przechowywanie zatrzymanego pojazdu przewożącego odpady, w miejscu spełniającym warunki magazynowania odpadów;
- ustalanie terminu i sposobu wniesienia opłat za usunięcie, strzeżenie i przechowywanie zatrzymanego pojazdu przewożącego odpady, w miejscu spełniającym warunki magazynowania odpadów;
- zawiadamianie uprawnionego o możliwości odebrania zatrzymanego pojazdu przewożącego odpady;
- nakładanie obowiązku zagospodarowania odpadów zatrzymanych podczas transportu, na podmiot odpowiedzialny za zagospodarowanie zatrzymanych odpadów lub podmiot wykonujący transport odpadów (jeżeli nie ustalono podmiotu odpowiedzialnego za zagospodarowanie zatrzymanych odpadów);
- wydawanie zezwoleń na zbieranie odpadów i zezwolenia na przetwarzanie odpadów;
- nakładanie na sprawcę wypadku obowiązków dotyczących gospodarowania odpadami z wypadków, w tym obowiązku przekazania ich wskazanemu posiadaczowi odpadów.

Ilość odpadów zebranych na terenie powiatu polickiego

Dane dotyczące gospodarki odpadami na terenie powiatu polickiego zebrano w tabelach poniżej.

Tabela 35. Obrany zebrane selektywnie z terenu powiatu polickiego w roku 2022.

Nazwa		Powiat policki	Dobra (Szczecińska)	Kołbaskowo	Nowe Warpno	Police
ogółem	[t]	12 741,63	4 655,87	1 726,77	390,92	5 968,07
papier i tektura	[t]	1 639,59	610,88	300,39	18,47	709,85
szkło	[t]	1 949,18	804,48	311,10	49,86	783,74
tworzywa sztuczne	[t]	840,59	4,79	23,29	33,03	779,48
metale	[t]	13,35	0,00	0,00	0,00	13,35
tekstylia	[t]	1,62	0,00	0,00	1,62	0,00
niebezpieczne	[t]	0,42	0,00	0,00	0,00	0,42
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem	[t]	114,77	5,51	0,00	6,03	103,23
wielkogabarytowe	[t]	1 282,48	171,52	149,34	33,30	928,32
biodegradowalne	[t]	5 670,23	2 167,50	605,78	248,61	2 648,34
baterie i akumulatory razem	[t]	1,34	0,00	0,00	0,00	1,34
opakowania wielomateriałowe	[t]	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zmieszane odpady opakowaniowe	[t]	1 202,78	865,91	336,87	0,00	0,00
pozostałe	[t]	25,28	25,28	0,00	0,00	0,00
baterie i akumulatory niebezpieczne	[t]	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - niebezpieczne	[t]	42,92	2,02	0,00	0,00	40,90

Źródło: GUS

Tabela 36. Odpady zebrane selektywnie z terenu powiatu polickiego, w relacji do ogółu odpadów

Nazwa	ogółem	z gospodarstw domowych	papier i tektura, metale, szkło i tworzywa sztuczne	biodegradowalne
	[%]	[%]	[%]	[%]
Powiat policki	37,5	39,8	13,1	16,7
Dobra (Szczecińska)	42,2	43,8	12,9	19,6
Kołbaskowo	25,9	29,4	9,5	9,1
Nowe Warpno	56,5	58,9	14,7	36,0
Police	38,3	40,0	14,7	17,0

Źródło: GUS

Zgodnie z danymi GUS udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych w roku 2022 wyniósł 37,5%

Osiągnięte poziomy recyklingu

Trzy gminy powiatu polickiego osiągnęły, w 2022 roku, wymagane poziomy recyklingu. Ich wartości przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 37. Osiągnięte, przez gminy powiatu polickiego, poziomy recyklingu

Poziomy recyklingu	Poziomy wymagane	Gmina			
		Police	Nowe Warpno	Dobra	Kołbaskowo
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]	>25	26,48	42,70	34,68	21,41

Źródło: Analizy gospodarki odpadami oraz raporty o stanie poszczególnych gmin powiatu.

Odpady zawierające wyroby azbestowe

Zgodnie z danymi zamieszczonymi w bazie azbestowej, na terenie powiatu polickiego znajduje się 3 492 742 kg pozostałych do unieszkodliwienia, wyrobów zawierających azbest.

Tabela 38. Ilość materiałów zawierających azbest , pozostałych do unieszkodliwienia na terenie powiatu polickiego (stan na 16.02.2024 r.).

Jednostka	Materiały zawierające azbest pozostałe do unieszkodliwienia [kg]		
	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
Powiat policki	3 492 742	2 123 394	1 369 349
Police	1 418 034	477 720	940 314
Nowe Warpno	106 907	80 747	26 160
Dobra	606 112	409 412	196 700
Kołbaskowo	1 361 690	1 155 515	206 175

Źródło: www.bazaazbestowa.gov.pl

Odpady nielegalnie składowane na terenie nieruchomości w Policach przy ul. Kamiennej

Powiat Policki uporał się z problemem nielegalnie składowanych odpadów w Policach przy ul. Kamiennej. Stało się to możliwe dzięki środkom z funduszy europejskich w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020, Działanie 2.5 Poprawa

jakości środowiska miejskiego, oś priorytetowa II. Wsparcia finansowego w realizacji projektu udzieliła również Gmina Police oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Projekt składał się z dwóch etapów.

Pierwszy etap związany był z usunięciem z terenu nieruchomości zdeponowanych na niej odpadów a następnie przekazanie właściwym podmiotom działającym w obszarze gospodarowania odpadami, w celu dalszego zagospodarowania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W wyniku realizacji tego zadania z terenu nieruchomości usunięto łącznie 59 340,534 Mg odpadów.

Drugi etap projektu związany był z przeprowadzeniem remediacji i rekultywacji gruntów po usunięciu zanieczyszczenia w postaci odpadów z terenu nieruchomości oraz z nadaniem nowych wartości użytkowych związanych ze zwiększeniem powierzchni biologicznie czynnej. Prace rozpoczęły się w grudniu 2023 r. i trwały cztery miesiące.

W ramach prac remediacyjnych dokonano:

- wydobycia zanieczyszczonego gruntu zidentyfikowanego na terenie nieruchomości, z wyznaczonych w planie remediacji obszarów wymagających przeprowadzenia remediacji;
- przekazania powstałego odpadu w postaci zanieczyszczonej gleby i ziemi w ilości 3 356,69 Mg, do zagospodarowania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- przeprowadzenia badania kontrolnego w trakcie wykonywania prac, o których mowa powyżej (łącznie pobrano 256 próbek do badań);
- uzupełnienia wyrobisk powstałych w wyniku wydobycia zanieczyszczonej ziemi gruntem niezanieczyszczonym.

W ramach prac rekultywacyjnych:

- przygotowano teren pod prace rekultywacyjne;
- przeprowadzono rekultywację techniczną poprzez:
 - niwelację terenu,
 - nawiezenie materiału ziemistego na warstwę rekultywacyjną w celu odtworzenia warstwy biologicznej w ilości 10 530 Mg;
- przeprowadzono rekultywację biologiczną poprzez:
 - wysiew traw, do którego zużyto 345 kg mieszanki nasion,
 - wykonanie nasadzeń drzew w liczbie 50 szt. gatunków: brzoza brodawkowata, topola czarna, klon jesionolistny, oraz krzewów w liczbie 40 szt. gatunków: ligustr pospolity, bez czarny, głóg dwuszyjkowy.

Ponadto, przez 5 lat wykonawca będzie prowadził kompleksowe prace pielęgnacyjne nowoposadzonych drzew i krzewów. Skutkiem przeprowadzenia prac rekultywacyjnych nowopowstała powierzchnia terenów zielonych wyniosła 2,6105 ha.

Instalacje komunalne funkcjonujące na terenie województwa zachodniopomorskiego

Instalacje komunalne funkcjonujące na terenie województwa zachodniopomorskiego przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 39. Wykaz funkcjonujących instalacji komunalnych na terenie województwa zachodniopomorskiego.

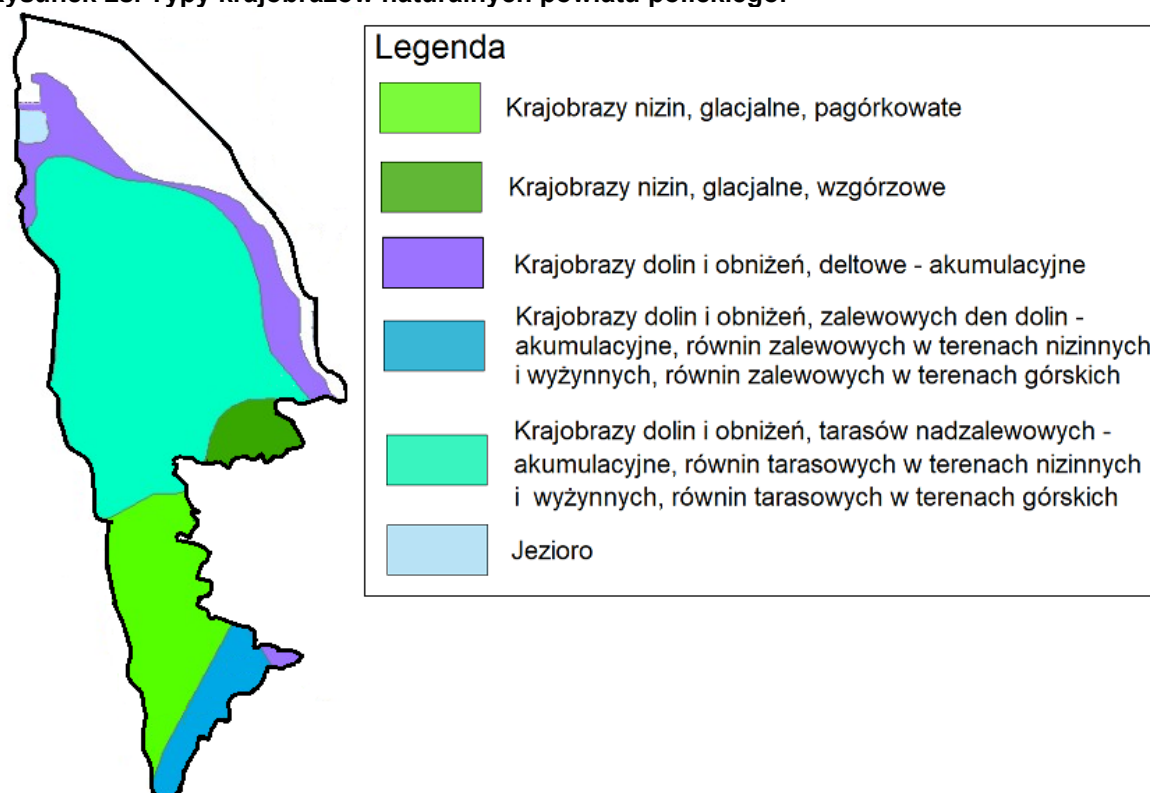
Lp.	Nazwa i adres instalacji komunalnej	Podmiot zarządzający instalacją komunalną
Instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów (MBP)		
1	Instalacja MBP Leśno Górne 12, 72-004 Tanowo	Zakład Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych Leśno Górne 12, 72-004 Tanowo
2	Instalacja MBP ul. Księżnej Anny 11, 70-671 Szczecin	PreZero Jantra Sp. z o.o. ul. Księżnej Anny 11, 70-671 Szczecin
3	Instalacja MBP ul. J. Smoleńskiej ps. „Jachna” 35 71-005 Szczecin	REMONDIS Szczecin Sp. z o.o. ul. J. Smoleńskiej ps. „Jachna” 35 71-005 Szczecin
4	Instalacja MBP Łęczycza, 73-112 Stara Dąbrowa	Bio Star sp. z o.o. ul. Bogusława IV 15 73-110 Stargard
5	Instalacja MBP Dalsze 36 74-300 Myślibórz	EKO-MYŚL Sp. z o.o. Dalsze 36, 74-300 Myślibórz
6	Instalacja MBP Słajsino 30, 72-200 Nowogard	Celowy Związek Gmin R-XXI Słajsino 30, 72-200 Nowogard
7	Instalacja MBP Korzyścienko ul. Wspólna 1, 78-132 Grzybowo	Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska Sp. z o.o. ul. 6 Dywizji Piechoty 60, 78-100 Kołobrzeg
8	Instalacja MBP ul. Łubuszan 80, 76-004 Sianów	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. ul. Komunalna 5, 75-724 Koszalin
9	Instalacja MBP Gwiazdowo, 76-100 Sławno	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. ul. Polanowska 43, 76-100 Sławno
10	Instalacja MBP Mirowo 14, 78-125 Rymań	PreZero Jantra Sp. z o.o. ul. Księżnej Anny 11, 70-671 Szczecin
11	Instalacja MBP Wardyń Górny 35, 78-320 Połczyn-Zdrój	Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. Wardyń Górny 35, 78-320 Połczyn-Zdrój
12	Instalacja MBP Chojnica 2, 78-650 Mirosławiec	ATF Sp. z o. Sp. k. Chojnica 2, 78-650 Mirosławiec
Składowiska odpadów inne niż niebezpieczne i obojętne		
1	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Łęczycza, 73-112 Stara Dąbrowa	Bio Star sp. z o.o. ul. Bogusława IV 15, 73-110 Stargard
2	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Dalsze 36, 74-300 Myślibórz	EKO-MYŚL Sp. z o.o. Dalsze 36, 74-300 Myślibórz
3	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Słajsino 30, 72-200 Nowogard	Celowy Związek Gmin R-XXI Słajsino 30, 72-200 Nowogard
4	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne ul. Łubuszan 80, 76-004 Sianów	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. ul. Komunalna 5, 75-724 Koszalin
5	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Mirowo 14, 78-125 Rymań	PreZero Jantra Sp. z o.o. ul. Księżnej Anny 11, 70-671 Szczecin
6	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Gwiazdowo, 76-100 Sławno	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. ul. Polanowska 43, 76-100 Sławno

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

6.13. Zasoby przyrodnicze

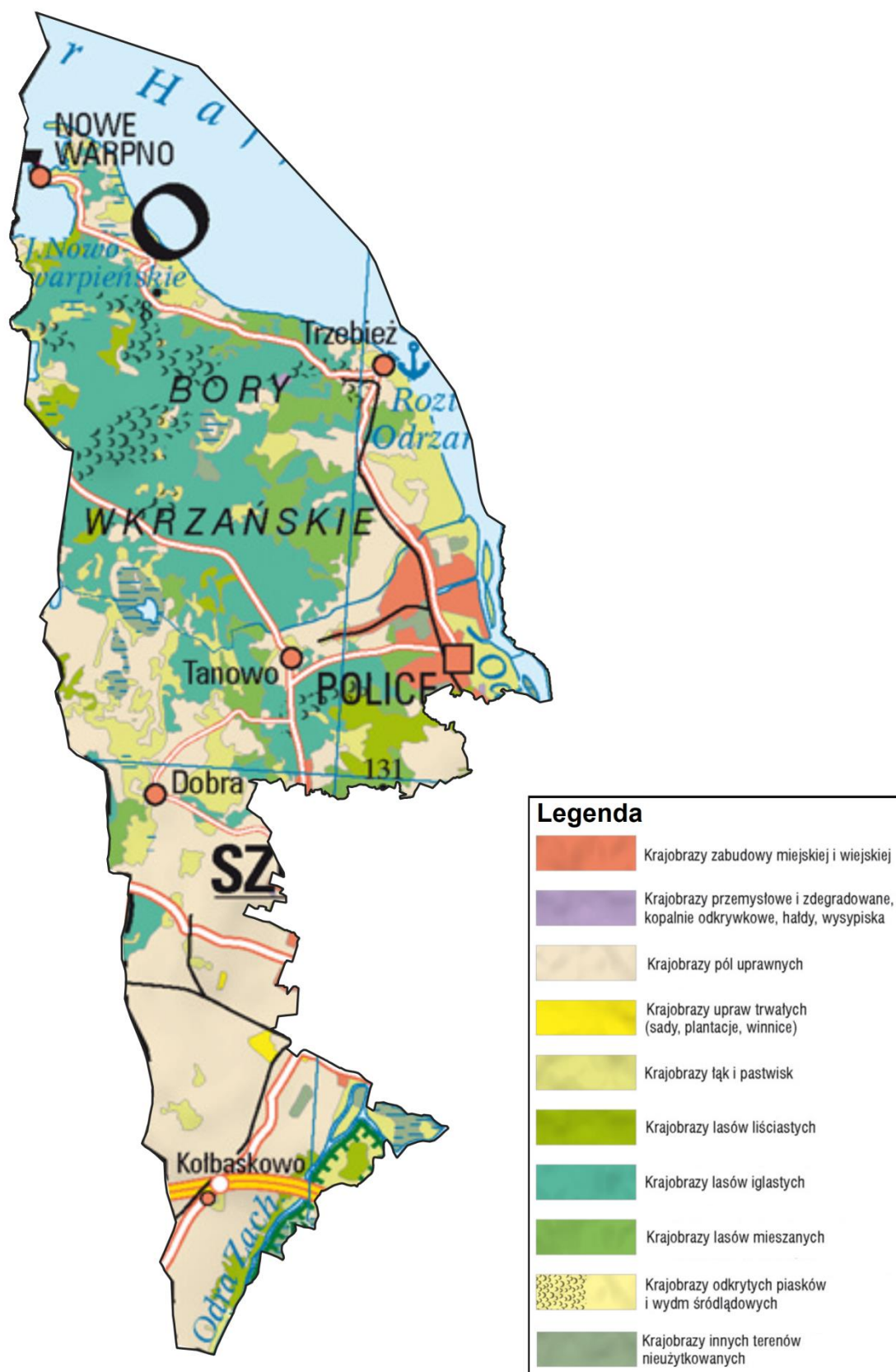
Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336), definicja krajobrazu przyjmuje brzmienie zgodne z art. 2 pkt 16e ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977). Definicja ta opisuje krajobraz jako postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka. Ponadto w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody sformułowano pojęcia walorów krajobrazowych – są to wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, estetyczno-widokowe obszaru oraz związane z nimi rzeźbę terenu, twory i składniki przyrody oraz elementy cywilizacyjne, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka. Na rysunkach poniżej, przedstawione zostały typy krajobrazów naturalnych oraz okrycie terenu powiatu polickiego, zgodnie z mapą krajobrazową Polski.

Rysunek 28. Typy krajobrazów naturalnych powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PIG-PIB oraz PGL LP.

Rysunek 29. Mapa krajobrazowa powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GUGiK

6.13.1. Formy ochrony przyrody

Na terenie powiatu polickiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- obszary Natura 2000,
- park krajobrazowy,
- rezerваты,
- użytki ekologiczne,
- pomniki przyrody.

Obszary Natura 2000¹¹

Nazwa obszaru: Dolna Odra

Kod obszaru: PLH320037

Powierzchnia: 30 555,16 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

PZO: Tak

Opis:

Dolina Odry (z dwoma głównymi kanałami: Wschodnią Odrą i Zachodnią Odrą), rozciągająca się na przestrzeni ok. 90 km, stanowi mozaikę obejmującą: tereny podmokłe z torfowiskami i łąkami zalewanymi wiosną, lasy olszowe i łęgowe, starorzecza, liczne odnogi rzeki i wysepki. Odra jest rzeką swobodnie płynącą (według terminologii hydrotechników). Duży udział w obszarze mają naturalne tereny zalewowe. Ostoja obejmuje również fragmenty strefy krawędziowej Doliny Odry z płacami roślinności sucholubnej, w tym z murawami kserotermicznymi oraz lasami. Tereny otaczające ostoję są użytkowane rolniczo. Gospodarka łąkowa oraz wypas bydła są też prowadzone na niewielkim fragmencie obszaru. W okolicach ostoi zlokalizowane są liczne zakłady przemysłowe.

Dobrze zachowane siedliska, w tym 21 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Liczne rzadkie i zagrożone gatunki zwierząt, w tym 17 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Międzyodrze, tzn. wyspa torfowa położona pomiędzy Odrą Wschodnią i Odrą Zachodnią to obszar największego w Europie torfowiska fluwiogenicznego o miąższości do 10 m, poprzecinanego siecią kanałów, starorzeczy, rowów i rozlewisk o długości łącznej ok. 200 km. W tych szczególnych warunkach, przy bardzo ograniczonym gospodarowaniu wykształciła się tu charakterystyczna szata roślinna. Dobrze zachowane siedliska dają schronienie i miejsce spoczynku oraz zapewniają bazę pokarmową dla wielu rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, w tym nocka łydkowłosego *Myotis dasycneme* gatunku wymienianego w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Liczne ślepe odnogi rzeczne, szerokie kanały oraz bogactwo terenów podmokłych i zalewowych znajdujących się na obszarze ostoi Dolina Odry stanowią szczególnie korzystny i preferowany teren żerowiskowy dla tego gatunku. W kanałach Międzyodrza występuje m. in. salwinia pływająca *Salvinia natans* i grzybieńczyk wodny *Nymphoides peltata* (gatunki zagrożone w Polsce).

¹¹ Standardowe formularze danych dla obszarów Natura 2000

Nazwa obszaru: Jezioro Stolsko

Kod obszaru: PLH320063

Powierzchnia: 139,68 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

PZO: Nie

Opis:

Jezioro Stolsko (powierzchnia całkowita - 92 ha, w granicach Polski - 28,5 ha) z przyległymi lasami przecięte jest granicą państwową i w części znajdującej się w granicach Niemiec chronione jako obszar Natura 2000 "Gottesheide mit Schloß- und Lenzener See" (DE2451301) na powierzchni 1399 ha (zarówno jako Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków OSO jak i Specjalny Obszary Ochrony Siedlisk OOS). Po polskiej stronie granicy występują analogiczne siedliska, choć kwestia klasyfikacji granicznego jeziora Stolsko do siedlisk przyrodniczych jest problematyczna. Zbiornik jest zeutrofizowany, z dnem mulistym, z silnie rozwiniętym pasem szuwarów i roślinnością wodną. Z drugiej strony stwierdzono występowanie w nim łąk ramienicowych i w Niemczech zaklasyfikowany jest do siedliska 3140 (jeziora mezotroficzne z łąkami ramienicowymi). Obszar położony jest na Równinie Polickiej w Puszczy Wkrzańskiej. Z jeziora Stolsko wypływa rzeka Gunica stanowiąca lewy dopływ Odry. W południowej części krajobraz falisty wysoczyzny morenowej z misą jeziora, w części północnej krajobraz pagórkowaty z bezodpływowymi zagłębieniami terenu. Z jeziora Stolsko i jego brzegów podawane były w początkach XX wieku tak rzadkie gatunki jak Schoenoplectus xkalmusii, Botrychium simplex, Potamogeton oblongus (Muller 1911) oraz Corallorhiza trifida (Holzfuss 1925).

Obszar transgraniczny, sąsiadujący z obszarami Natura 2000 (ptasim i siedliskowym) po stronie niemieckiej. Sąsiedztwo jest o tyle istotne, że jednym z przedmiotów ochrony po stronie niemieckiej jest jezioro Stolsko przecięte granicą (wyznaczenie obszaru po polskiej stronie ma na celu ujednolicenie zasad i zapewnienie skutecznej ochrony zbiornika). Obszar zlokalizowany jest w centralnej części proponowanego transgranicznego rezerwatu przyrody Gottesheide-świdwie. Poza jeziorem chroni fragmenty lepiej zachowanych siedlisk leśnych i bagiennych w południowej części Puszczy Wkrzańskiej. Obszar ważny jako miejsce występowania i rozrodu płazów, gadów i ptaków, a ponadto miejsce zimowania ptaków, miejsce żerowania i odpoczynku ptaków wodno-błotnych, zwłaszcza żurawi i gęsi.

Nazwa obszaru: Police - kanały

Kod obszaru: PLH320015

Powierzchnia: 112,14 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

PZO: Tak

Opis:

Obszar Natura 2000 Police - kanały PLH320015 obejmuje sieć 4000 m podziemnych kanałów, będących pozostałością po niemieckiej, przedwojennej fabryce benzyny syntetycznej Hydrierwerke Pölit. Obecnie przeważającą powierzchnię obszaru zajmują nieużytkowane tereny, natomiast tylko niewielki fragment stanowią tereny przemysłowe. W granicach obszaru obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania

przestrzennego gminy Police wskazujące na przeznaczenie tego terenu pod funkcje przemysłowe, usługi nieuciążliwe oraz zieleń krajobrazowo-ekologiczną. Według podziału fizycznogeograficznego Kondrackiego (2002) obszar znajduje się w południowo-wschodniej części Równiny Wkrzańskiej. Obszar znajduje się na obszarze synklinorium szczecińsko-gorzowskiego (Karnkowski, 2008). Rzeźba terenu ukształtowała się w końcowej fazie deglacacji zlodowacenia północnopolskiego. Na powierzchni odślawiają się tylko utwory plejstoceńskie i holoceniowe. Zgodnie z Centralną Bazą Danych Geologicznych w zachodniej części obszaru występują gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe, zaś po wschodniej części obszaru piaski i żwiry sandrowe. Obszar znajduje się w zlewni jednolitych części wód RW60001719929 Łarpia oraz jednolitych części wód podziemnych PLGW60003.

Korekta granicy przekazana do Komisji Europejskiej z aktualizacją bazy danych obszarów Natura 2000 za rok 2020 r., zgodnie z uchwałą nr 5 Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie Komisji Europejskiej dokumentu „Lista zmian w sieci obszarów Natura 2000” (M.P. z 2021 poz. 45) Największe zimowisko nietoperzy na Pomorzu Zachodnim. Zimuje tu 6 gatunków nietoperzy, z czego 2, to gatunki z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Nazwa obszaru: Ujście Odry i Zalew Szczeciński

Kod obszaru: PLH320018

Powierzchnia: 52611,99 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

PZO: Nie

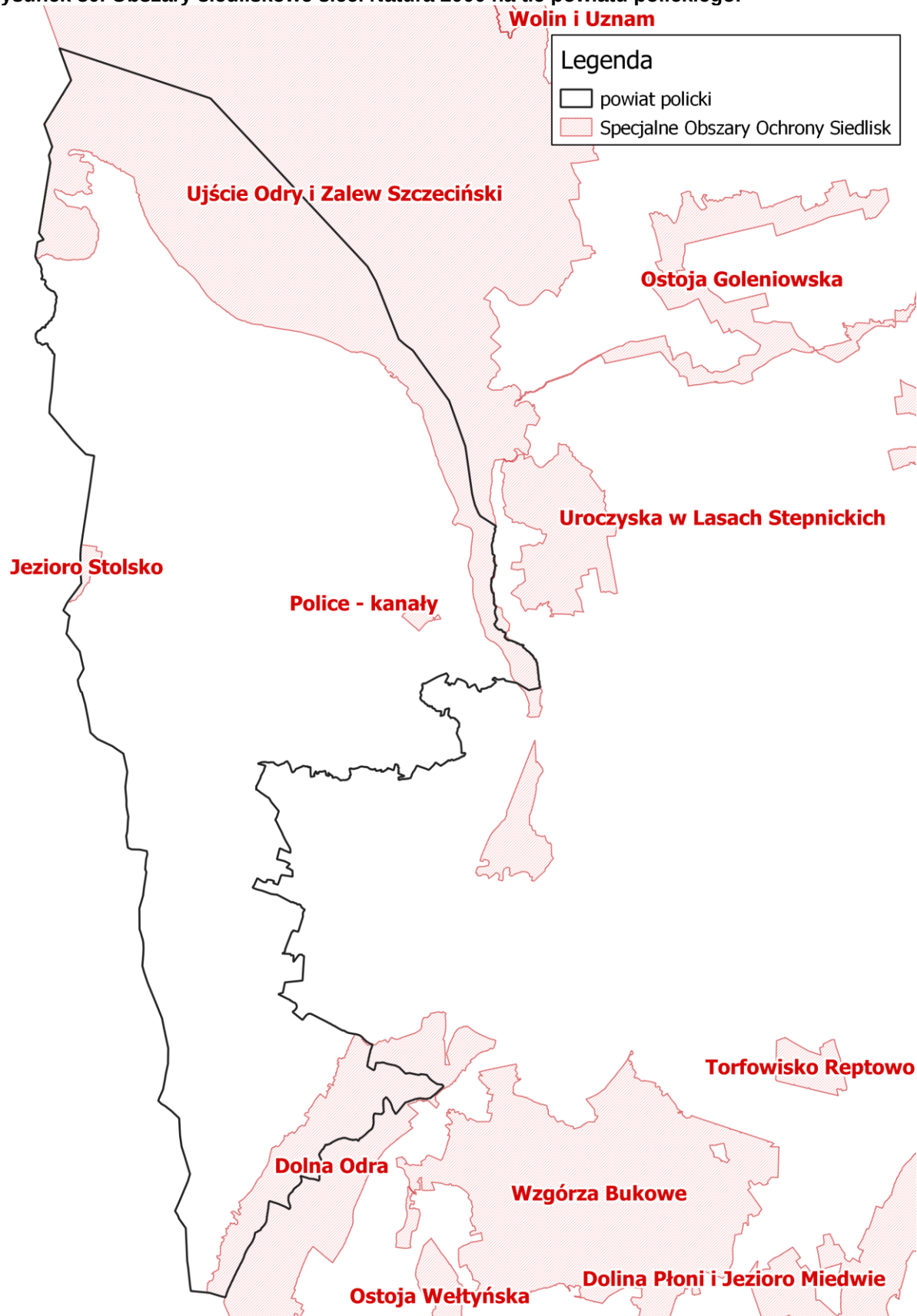
Opis:

Obszar położony u ujścia rzeki Odry obejmujący również jej dolny odcinek, Zalew Szczeciński, Wyspę Chrząszczewską i Zalew Kamieński. Dźwina i Zalew Kamieński to najbardziej naturalne elementy ujścia Odry. Średnia głębokość tego rozległego kompleksu wodnego wynosi 3,5 - 4,0 m. Wokół wybrzeży zalewu ciągną się, zmiennej szerokości pływiczny przybrzeżne sięgające niekiedy zwłaszcza po stronie wschodniej 800 metrów w głąb akwenu. Ich maksymalna głębokość osiąga 1,0-1,5 m. W zacisznych enklawach różnych części zalewu są one miejscem występowania wielu gatunków hydrofitów. Zalew Szczeciński ograniczają od północy tereny wyspy Wolin i Uznam. Ze środowiskiem morskim Bałtyku Zalew Szczeciński połączony jest poprzez koryto Dziwny na wschodzie, świnie w środkowej części oraz poprzez Pianę na zachodzie. Przy wylotach ramion ujściowych wód zalewu rozwijają się delty wsteczne powstające w trakcie wlewania się wody morskiej do jego akwenu, co ma miejsce podczas sztormów, bądź przy długotrwałych silnych wiatrach z kierunków północnych. Wiatry północne powodują zjawisko tzw. "cofki", w efekcie której następuje podwyższenie stanu wód w zalewie, sięgające czasem nawet do 1,00 m. Z racji okresowych wlewów wody morskiej zmieniają się w zalewie parametry chemiczne jego Środowiska, zwłaszcza w zakresie zawartości chlorków, temperatury i wysycenia powierzchniowych warstw wody tlenem. Stąd poziom zawartości jonów Cl w wodach zalewu właściwego waha się w granicach 0,05 do 1,25 g/l. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w obecności roślin słonolubnych. Obszary terenów przyległych głównie po stronie wschodnich wybrzeży stanowią płaską strefę nadzalewową, którą pokrywają utwory mineralne, bądź organiczne torfów zakumulowanych w lokalnych obniżeniach i płytkich basenach

nadzalewowych. Jedynie wybrzeża północne na niewielkim odcinku oraz wschodnie wyspy Wolin mają bardziej zróżnicowaną rzeźbę i znaczną rozpiętość wysokościową.

Laguna, priorytetowy rodzaj siedliska z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, ponad 80% obszaru. Łącznie zidentyfikowano tu 13 rodzajów siedlisk z tego załącznika. Torfowe obszary Basenu Czarnocińskiego są miejscem występowania wielu prawnie chronionych bądź rzadkich gatunków roślin naczyniowych, a także licznych mchów brunatnych i torfowców. W rejonie Miroszowa w zachodniej części zalewu występuje zjawisko abrazji klifowego brzegu - klif żywy. Zalew Szczeciński ma kluczowe znaczenie dla ichtiofauny regionu, a także Polski. Wstępują tu zarówno gatunki ryb i minogów chronionych, jak i innych, cennych z punktu widzenia biologii, czy gospodarki człowieka. Akwen ten położony jest na styku dwu różnorodnych środowisk; słodko i słonowodnego - estuarium. Efektem tego, jest występowanie gatunków ryb charakterystycznych dla obu tych środowisk. Leży on na szlaku wędrówek tarłowych między innymi takich gatunków jak: certa, aloza, łosoś, troć wędrowna, czy węgorz. Jest miejscem tarła wielu gatunków ryb (parposz, różanka). Łącznie zidentyfikowano tu 16 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wody Zalewu odznaczają się dużym zagęszczeniem organizmów dennych; zwłaszcza ochotkowatych Chironomidae, skąposzczetów Oligochaeta, i mięczaków. Rozległy obszar wód Zalewu Szczecińskiego oraz urozmaicona strefa wybrzeży zasiedlona różnymi zbiorowiskami roślinności bagiennej, szuwarowej i wodnej jest miejscem egzystencji wielu gatunków ptaków, które znajdują tu dobre warunki żerowania, rozrodu i odpoczynku podczas migracji. Niejednokrotnie w okresie zimowym można tu obserwować żerujące bieliki w ilości do 250 osobników. Obszar obejmuje ważne ostoje ptasie o randze europejskiej.

Rysunek 30. Obszary siedliskowe sieci Natura 2000 na tle powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

Nazwa obszaru: Dolina Dolnej Odry

Kod obszaru: PLB320003

Powierzchnia: 61 605,38 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

Obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia)

PZO: Tak

Opis:

Obszar obejmuje dolinę Odry pomiędzy Kostrzynem, a Zalewem Szczecińskim (dł. ca 150 km) wraz z Jeziorem Dąbie. J. Dąbie jest płytkim, deltowym zbiornikiem (5600 ha, głęb. max. 4 m), o urozmaiconej linii brzegowej. Zasilane jest zarówno przez wody opadowe i rzeczne, jak i przez wody morskie (zjawisko cofki). Jezioro od nurtu Odry oddzielają wyspy: Czapli Ostrów, Sadlińskie Łąki, Mienia, Wielka Kępa, Radolin, Czarnołęka, Dębina, Kacza i Mewia. Z południowo-wschodnim brzegiem jeziora sąsiadują łąki i mokradła Rokiciny, Sadlińskie i Trzebuskie Łęgi. W J. Dąbie występuje bogata roślinność wodna. Brzegi zajmuje szeroki pas szuwarów (głównie trzcinowych i oczeretów), za którymi wykształcają się ziołorośla nadrzeczne. Duże powierzchnie zajmują łąki i zarośla wierzbowe. Wnętrza dużych wysp pokryte są olsami i łąkami jesionowo-olszynowymi. W części ujściowej Odra posiada dwa główne rozgałęzienia - Odra Wschodnia i Regalica. Obszar pomiędzy głównymi odnogami (kanałami) (Międzyodrze) jest płaską równiną z licznymi jeziorkami i mniejszymi kanałami, jest on zabagniony, posiada okresowo zalewane łąki i fragmenty nadrzecznych łągów. Obszar poniżej Cedyni nosi nazwę Kotliny Freienwaldzkiej, w obrębie której szczególne znaczenie dla ptaków posiada tzw. Rozlewisko Kostrzyneckie. W ostoi w całości zawiera się siedliskowy obszar Natura 2000 Dolna Odra. Po stronie niemieckiej wzdłuż Odry rozciąga się Park Narodowy Dolina Dolnej Odry. W części środkowej i południowej obszaru włączono doń fragmenty przylegających do doliny lasów o największym zagęszczeniu ptaków drapieżnych.

Obszar to ostoja ptasia o randze europejskiej E 06. Występują co najmniej 43 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Bardzo ważny teren szczególnie dla ptaków wodno-błotnych w okresie lęgowym, wędrownym i zimowiskowym. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bąk (PCK), błotniak łąkowy i gęgawa; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: rybitwa czarna, gąsiorek i wodniczka (PCK). W okresie wędrowek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrownego następujących gatunków ptaków: gęsi zbożowa oraz białoczelna; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: łabędź krzykliwy, perkoz dwuczuby, krakwa, czajka i siewka złota; na jesiennym zlotowisku żurawie występują w ilości do 5 000 osobników. Zimą w wysokim zagęszczeniu występuje perkoz dwuczuby.

Nazwa obszaru: Jezioro Świdwie

Kod obszaru: PLB320006

Powierzchnia: 7 196,24 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

Obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia)

PZO: Tak

Opis:

Ostoja „Jezioro Świdwie” zajmuje południowy fragment Puszczy Wkrzańskiej. Jest to obszar o urozmaiconej rzeźbie terenu (pagórki, wały wydymowe, zatorfione niecki deflacyjne, kotliny wytopiskowe), z centralnie położonym, eutroficznym jeziorem Świdwie. Jezioro pełni ważną funkcję ostoi ptaków wodno-błotnych (awifauna lęgowa i migrująca). Akwen jest wypłycony (głębokość maksymalna 2,1 m, głębokość średnia 0,7 m), zarastający roślinnością szuwarową, z charakterystyczną mozaiką siedlisk w jego otoczeniu (łąki świeże, szuwary turzycowe, olsy). Pozostała część ostoi stanowi ważne uzupełnienie biotopów awifauny o charakterze: żerowym, odpoczynkowym i lęgowym. Są to: lasy i bory Puszczy Wkrzańskiej (bory sosnowe świeże, bagienne, buczyny, olsy), łąki i pastwiska, inne grunty rolne, niewielkie śródpolne zbiorniki wodne (w większości są to wyrobiska potorfowe), fragment granicznego jeziora Stolsko. Ostoja „Jezioro Świdwie” to ważny elementem korytarza ekologicznego ptaków, uznany obszar o znaczeniu międzynarodowym (ostoja PL004). Część ostoi objęta jest ochroną jako rezerwat przyrody Świdwie oraz jako Ostoja Konwencji Ramsarskiej.

Obszar jest ważną ostoję ptasią o randze międzynarodowej (kryteria BirdLife International: B1i, B3, C2, C6). Wraz z sąsiednimi ostojami ptasimi, OSO Ukermünder Heide i OSO Ostoja Wkrzańska, stanowi zabezpieczenie odpowiednich biotopów dla ptaków będących przedmiotami ochrony w tych ostojach. Stwierdzono występowanie 39 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz co najmniej 29 regularnie występujących gatunków ptaków migrujących nie wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 2009/147/WE. Wartość przyrodniczą obszaru wzbogaca obecność: ośmiu typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, trzech gatunków bezkręgowców, dwóch gatunków płazów oraz trzech gatunków ssaków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

Nazwa obszaru: Ostoja Wkrzańska

Kod obszaru: PLB320014

Powierzchnia: 14 575,73 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

Obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia)

PZO: Nie

Opis:

Obszar stanowi część (około 1/3) kompleksu leśnego rozmieszczonego po obu stronach granicy z Niemcami, położony na północny zachód od Szczecina i na zachód od ujściowego odcinka Odry. Obszar ten, stanowiąc mozaikę siedlisk, obejmuje nieduże rzeczki, zeutrofizowane i zarośnięte szuwarami jeziora, nieduże zbiorniki, rozległe torfowiska niskie, torfowiska wysokie, łąki i pastwiska, grunty porolne, olsy, lasy i bory. Większość obszaru Puszczy (głównie siedliska borowe i olsowe) znajduje się na terenie równiny pokrytej wydymami. Jedynie południowo-wschodnia część tego kompleksu leśnego (żyzne buczyny) porasta wysokie wzgórza morenowe - Wzgórze Warszawskie. Najcenniejsze jeziora to Jez. Karpino i Jez. Piaski.

W ostoi występuje co najmniej 27 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bielik (PCK), kania czarna (PCK), kania ruda (PCK), lelek, rybołów (PCK), samotnik;

Nazwa obszaru: Zalew Szczeciński

Kod obszaru: PLB320009

Powierzchnia: 47 194,57 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000:

Obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia)

PZO: Nie

Opis:

Obszar obejmuje polską część Zalewu Szczecińskiego. Zbiornik jest płytki (średnia głębokość 2-3 m) i bardzo żyzny, o niezwykle wysokim zagęszczeniu organizmów bentosowych i bogatym rybostanie.

Ostoja ptasia o randze europejskiej E02. Występuje co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych przede wszystkim w okresie wędrówek i zimą. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: gęgawa, czernica, bielik (PCK), błotniak zbożowy (PCK), kania czarna (PCK), biegus zmienny (schinzii) (PCK), gąsiorek, ohar (PCK), perkoz dwuczuby, kropiatka sieweczka obrożna (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje kania ruda (PCK), łyska i zimorodek; wodniczka (PCK) występuje w liczbie zaledwie 0-4 samców. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C2 i C3) następujących gatunków ptaków: łabędź krzykliwy, rybitwa czarna, czernica, gągoł, głowienka, łyska, nurogęś, ogorzałka; W stosunkowo dużych ilościach (C7) występują: perkoz dwuczuby, kormoran czarny, gęś zbożowa i siewka złota; w sumie ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach powyżej 20 000 osobników (C4). W okresie zimy występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C2 i C3) następujących gatunków ptaków: , łabędź krzykliwy, nurogęś, ogorzałka, markaczka, gągoł, bielaczek, bielik (do 250 osobników); łabędź krzykliwy zimuje w ilości stanowiącej stosunkowo znaczny procent populacji wędrującej, ale ponad 4% populacji zimującej w Polsce; ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach powyżej 20 000 osobników (C4).

Rysunek 31. Obszary ptasie sieci Natura 2000 na tle powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

Parki Krajobrazowe

Park Krajobrazowy „Dolina Dolnej Odry”¹²

Park Krajobrazowy Doliny Dolnej Odry utworzony został w dniu 1 kwietnia 1993 roku, Rozporządzeniem nr 4/1993 Wojewody Szczecińskiego (Dz. Urz. Woj. Szczecińskiego Nr 4, poz. 50). Park obejmuje teren o powierzchni 6009 ha, znajdujący się na obszarze gmin Gryfino, Kołbaskowo i Widuchowa. Otulina Parku, licząca 1140 ha oprócz wymienionych już gmin, leży na terenie gminy Szczecin.

Park krajobrazowy jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe, a celem jego utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnienie tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Znajdujące się w granicach parku grunty rolne, leśne i inne nieruchomości pozostawia się w gospodarczym wykorzystaniu.

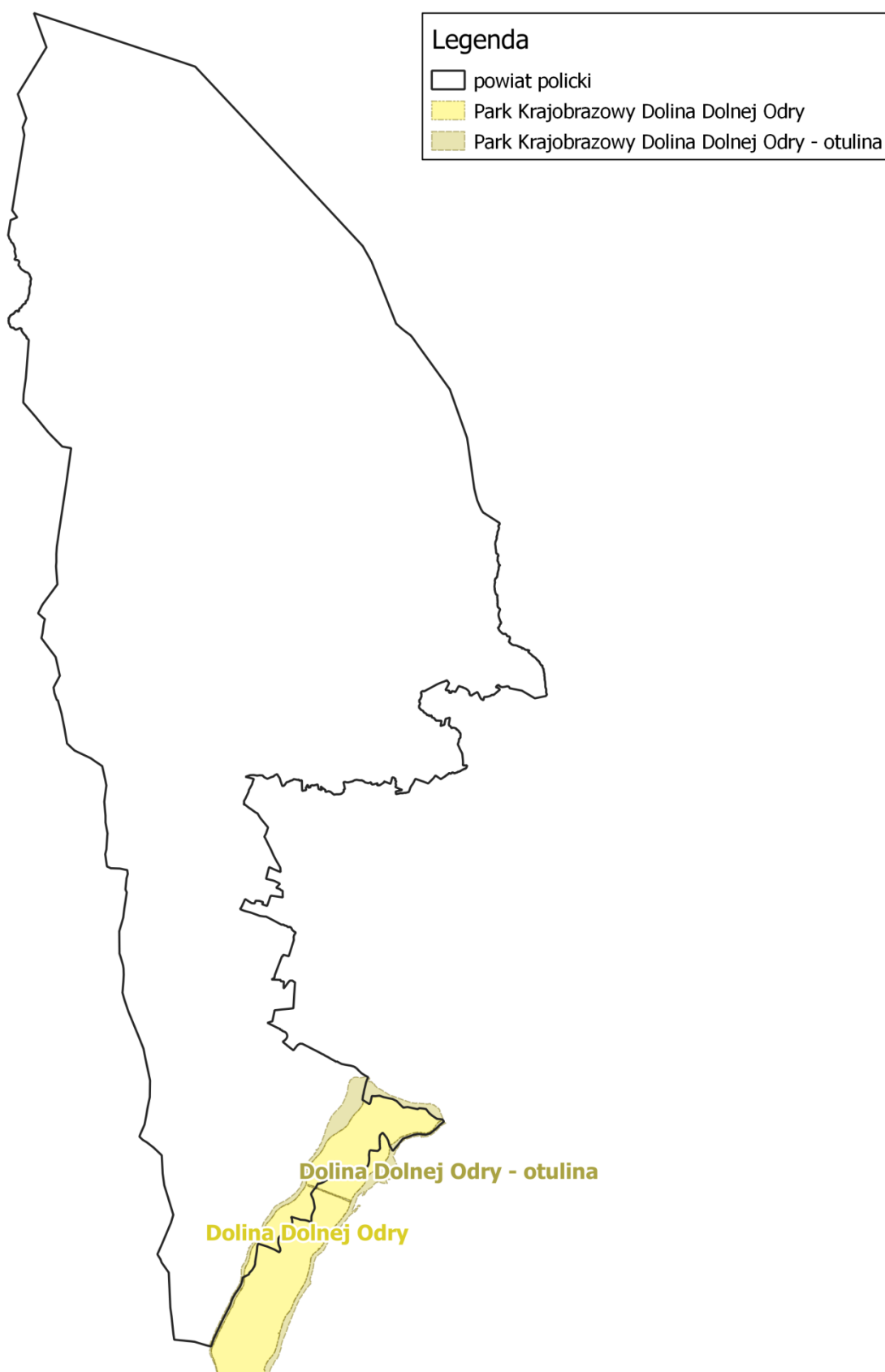
Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry to największe w Europie Zachodniej i Środkowej fluwiogeniczne torfowisko niskie z florą i fauną nie spotykaną już w dolinach innych, wielkich rzek europejskich. Obszar Parku pocięty jest gęstą siecią starorzeczy, kanałów, rowów i rozlewisk, o łącznej długości ponad 200 km. Czynione na wielką skalę w okresie międzywojennym inwestycje mające zapewnić wykorzystanie rolnicze Międzyodrza nie przyniosły spodziewanych efektów ze względu na bardzo niskie wyniesienie terenu nad poziom morza (od 0,1–0,2 do 0,5 m n.p.m), co powodowało jego częste zalewanie. Po wojnie stopniowo zaniechano wszelkich rolniczych działań, a także zaprzestano konserwacji urządzeń hydrotechnicznych. Przyroda powoli wróciła do stanu naturalnego i dzisiaj jest to naturalnie zalewana, zależnie od poziomu wody w Odrze, przestrzeń, pokryta turzycowiskami, trzcinowiskami, szuwarami, zaroślami łązy, skupieniami łągu wierzbowo-topolowego i kompleksami łągu olsowego. Przedmiotem ochrony jest nie tylko torfowisko, ale także rzadkie i ginące zespoły i gatunki roślin, oraz fauna, w tym licznie tu występujące gatunki ptaków.

Obszar Parku stanowi naturalne lub mało zmienione ekosystemy, będące siedliskiem chronionych i zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt. W szczególności ochronie podlegają tu:

- torfowisko, które ukształtowało się od okresu polodowcowego, a proces ten trwa do czasów dzisiejszych,
- świat zwierząt, przede wszystkim ornitofauna wyróżniająca się bogactwem lęgowych, zimujących i przelotnych gatunków wodno-błotnych,
- szata roślinna torfowiska dolinowego wykazująca wiele cech naturalności.

¹² www.zpkwz.pl/parki-krajobrazowe/park-krajobrazowy-dolina-dolnej-odry/

Rysunek 32. Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry na tle powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

Rezerваты przyrody¹³

Kurowskie Błota

Rezerwat „Kurowskie Błota” jest rezerwatem faunistycznym, o powierzchni 95,6 ha. Został on powołany w dniu 3 stycznia 1966 roku w celu zachowania miejsc lęgowych ptaków, zwłaszcza czapli siwej oraz zachowanie w stanie mało zmienionym olsu wyróżniającego się dużymi walorami biocenotycznymi oraz naturalnymi procesami sukcesji leśnej.

Wzgórze Widokowe nad Międzyodrzem

Rezerwat „Wzgórze Widokowe nad Międzyodrzem” jest rezerwatem stepowym, o powierzchni 4,43 ha. Został on powołany w dniu 10 marca 1973 roku w celu zachowania zbiorowisk kserotermicznych porastających wzgórze stanowiące fragment wysokiego brzegu doliny Odry w jej dolnym biegu o szczególnych cechach geomorfologicznych i geobotanicznych.

Kanał Kwiatowy

Rezerwat „Kanał Kwiatowy” jest rezerwatem florystycznym, o powierzchni 3,126 ha. Został on powołany w dniu 15 grudnia 1976 roku w celu zachowania stanowisk rzadkich gatunków roślin wodnych i błotnych.

Świdwie

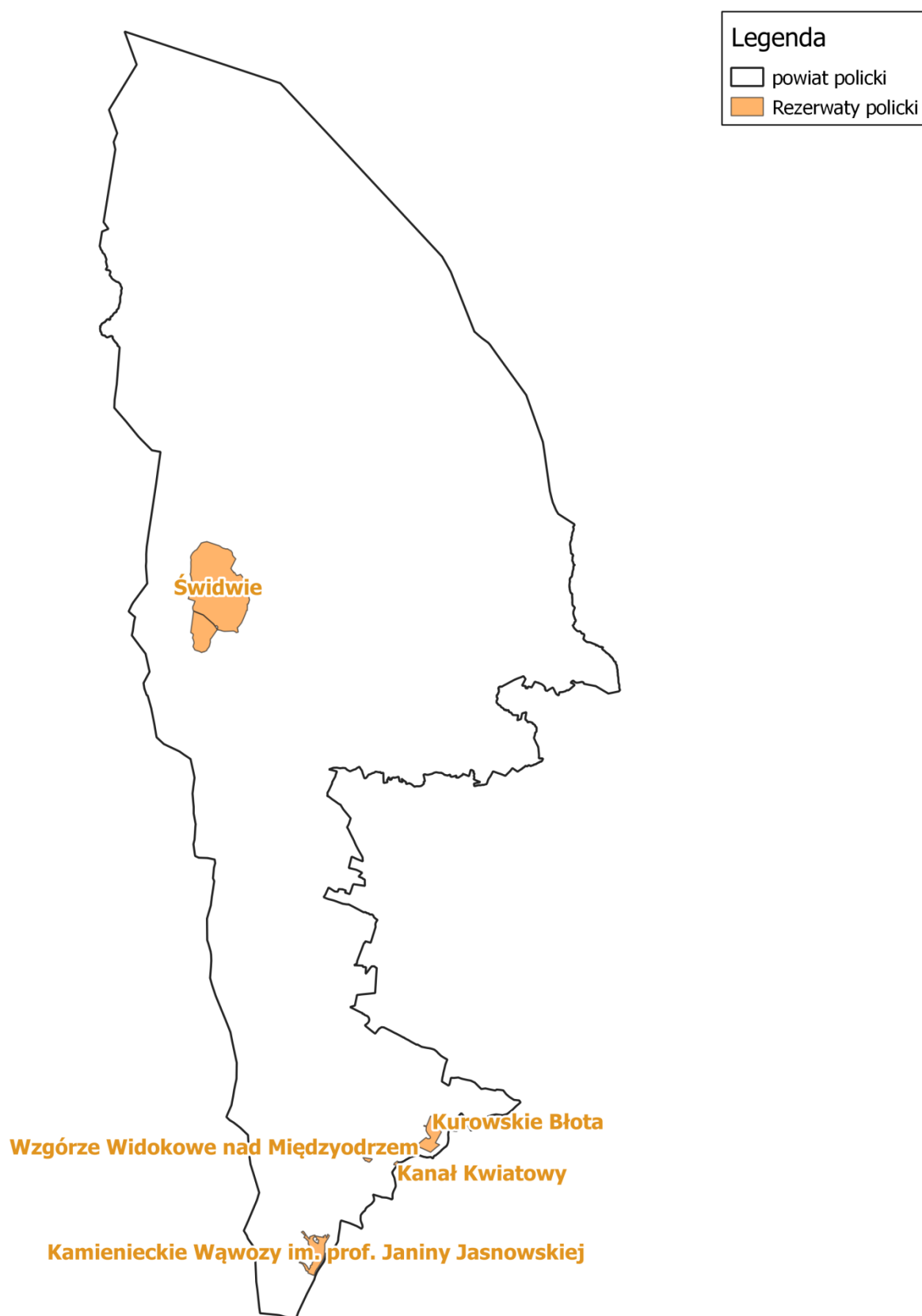
Rezerwat „Świdwie” jest rezerwatem faunistycznym, o powierzchni 904,04 ha. Został on powołany w dniu 20 lutego 1963 roku w celu zachowania zarastającego jeziora Świdwie oraz przyległych lasów i innych gruntów, stanowiących ostoję licznych gatunków ptaków, jak również będących miejscem odpoczynku i żerowania ptaków przelotnych.

Kamienieckie Wąwozy im. prof. Janiny Jasnowskiej

Rezerwat „Kamienieckie Wąwozy im. prof. Janiny Jasnowskiej” jest rezerwatem florystycznym, o powierzchni 95,78 ha. Został on powołany 16 lutego 2023 roku w celu utrzymania wyjątkowo licznej populacji kokoryczy drobnej *Corydalis pumila*, zachowania i odtwarzania naturalnych cech ekosystemów leśnych, zwłaszcza w odniesieniu do ich składu gatunkowego i dynamiki oraz zachowania i odtwarzania siedlisk roślinności kserotermicznej i psammofilnej.

¹³ www.crfop.gdos.gov.pl

Rysunek 33. Rezerваты przyrody na tle powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

Użytki ekologiczne¹⁴

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, na terenie powiatu polickiego, zlokalizowanych jest 5 użytków ekologicznych. Dane na ich temat zebrano w tabeli poniżej.

¹⁴ www.crfop.gdos.gov.pl

Tabela 40. Użytki ekologiczne na terenie powiatu polickiego.

L.p.	Nazwa	Położenie	Data utworzenia	Powierzchnia	Rodzaj użytku nazwa	Cel ochrony	Rodzaj aktu nazwa	Akt prawny nazwa
1	Ptasi Zakątek	gm. Dobra (Szczecińska)	2011-12-22	0,3850	bagno	zachowanie szczególnej wartości przyrodniczej, jako obszaru niezwykle atrakcyjnego dla ptaków, zwłaszcza wodno-błotnych, cechującego się dużą bioróżnorodnością w zakresie ornitofauny, na którym występują gatunki ptaków rzadkie i zagrożone	utworzenie	Uchwała Nr IX/130/11 Rady Gminy Dobra z dnia 27 października 2011 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego o nazwie "Ptasi Zakątek" w Dołujach.
2	-	Grunty położone przy zachodnim brzegu Odry, przy autostradzie A6,	2006-04-25	0,5000	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	ostoja dla licznych rzadkich gatunków ptaków związanych z siedliskami wodno-błotnymi i łąkowymi.	utworzenie	Uchwała Nr XXXI/414/06 Rady Gminy Kołbaskowo z dnia 20 lutego 2006 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny gruntów Nadleśnictwa Gryfino.
3	Trawiasta Dolina	gm. Kołbaskowo	2006-04-25	1,5700	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	ochrona płatów zbiorowisk roślinności kserotermicznej	utworzenie	Uchwała Nr XXXI/415/06 Rady Gminy Kołbaskowo z dnia 20 lutego 2006 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny gruntów Nadleśnictwa Gryfino.
4	Półwysep Podgrodzie	gm. Nowe Warpno	1999-09-11	26,0800	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	utworzenie	Rozporządzenie Nr 6/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 5 lipca 1999 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne obszarów położonych w gminie Nowe Warpno.

L.p.	Nazwa	Położenie	Data utworzenia	Powierzchnia	Rodzaj użytku nazwa	Cel ochrony	Rodzaj aktu nazwa	Akt prawny nazwa
5	Łysa Wyspa	gm. Nowe Warpno	1999-09-11	8,0900	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.	utworzenie	Rozporządzenie Nr 6/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 5 lipca 1999 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne obszarów położonych w gminie Nowe Warpno.

Źródło: www.crfop.gdos.gov.pl

Rysunek 34. Użytki ekologiczne na tle powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

Pomniki przyrody¹⁵

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, na terenie powiatu polickiego, występują 20 pomników przyrody. Szczegółowe informacje na ich temat przedstawia poniższa tabela.

¹⁵ www.crfop.gdos.gov.pl

Tabela 41. Pomniki przyrody na terenie powiatu polickiego.

Lp	Nazwa	Data utworzenia	Opis granicy	Gatunek drzewa	Wysokość drzewa	Pierśnica	Obwód	Opis pomnika
1.	–	2008-12-18	W lesie	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	28	56	176	5 jesionów jako stanowisko dla 9 gatunków porostów
				Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	28	58	182	
				Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	28	71	223	
				Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	28	72	226	
				Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	28	69	217	
2.	–	2009-08-04	W okolicy osiedla domków jednorodzinnych	Platan klonolistny - Platanus xacerifolia (Platanus xhispanica)	17	70	220	2 platany, stanowiące wyjątkowy kilkudziesięcioletni zdziczały żywopłot.
				Platan klonolistny - Platanus xacerifolia (Platanus xhispanica)	18	102	320	
3.	Zbójnicki	2006-12-15	Teren tuczarni	Dąb szypułkowy - Quercus robur	26	169	531	Brak danych
4.	–	1989-09-30	Oddz. 123c, leśnictwo Brzózki	Dąb bezszypułkowy - Quercus petraea	26	130	408	Brak danych
5.	–	1989-09-30	Ul. Szczecińska 13, łąka nad zalewem, Karczo	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	25	210	660	grupa 6 lip (początkowo 7, 1 zniesiono)
				Lipa drobnolistna - Tilia cordata	26	176	553	
				Lipa drobnolistna - Tilia cordata	18	146	459	
				Lipa drobnolistna - Tilia cordata	25	170	534	
				Lipa drobnolistna - Tilia cordata	20	132	415	
				Lipa drobnolistna - Tilia cordata	25	178	559	
				Lipa drobnolistna - Tilia cordata	24	197	619	
6.	–	2005-06-15	Nadleśnictwo: TRZEBIEŻ Leśnictwo: Drogoradz Oddział i wydzielanie: 464 b (obecnie 464 f)	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	28	105	330	Grupa 2 drzew - sosna i buk zrosnięte ze sobą.
				Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	27	82	258	
7.	–	2005-06-15	Nadleśnictwo: TRZEBIEŻ Leśnictwo: Zalesie Oddział i wydzielanie: 632 c	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	29	127	399	Buk pospolity o obwodzie 400 cm i wysokości 29 m.

Lp	Nazwa	Data utworzenia	Opis granicy	Gatunek drzewa	Wysokość drzewa	Pierśnica	Obwód	Opis pomnika
8.	–	2005-06-15	Nadleśnictwo: TRZEBIEŻ Leśnictwo: Tanowo Oddział i wydzielanie: 811 c	Dąb - Quercus sp.	25	76	239	Dąb (Quercus sp.) z bluszczem pospolitym (Hedera helix).
9.	–	2013-11-12	ul. Cisowa/Dębowa, działka ew.:78/2	Dąb szypułkowy - Quercus robur	26	153	481	dąb szypułkowy wysokość drzewa: 21m obwód pnia na wys. 1,3m: 459cm
10.	–	2013-11-12	ul. Klonowa, działka ew.:45/21	Dąb szypułkowy - Quercus robur	17	124	390	dąb szypułkowy
11.	–	2013-11-12	ul. Klonowa, działka ew.:45/21	Dąb szypułkowy - Quercus robur	17	88	276	dąb szypułkowy
12.	–	2013-11-12	ul. Klonowa, działka ew.:45/21	Dąb szypułkowy - Quercus robur	17	98	308	dąb szypułkowy
13.	Barnim	2016-02-08	Nadleśnictwo: TRZEBIEŻ Leśnictwo: Tatynia Oddział i wydzielanie: 651 s	Dąb szypułkowy - Quercus robur	27	129	405	Dąb szypułkowy o obwodzie pnia 405 cm i wysokości 27 m.
14.	Wiktor	2016-02-08	Nadleśnictwo: TRZEBIEŻ Leśnictwo: Tatynia Oddział i wydzielanie: 631 g	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	28	134	421	Buk zwyczajny o obwodzie pnia 420 cm i wysokości 28 m.
15.	–	2015-11-13	Obręb ewidencyjny Brzózki, Gmina Nowe Warpno, dz. ew. nr 228. Współrzędne geograficzne zgodnie z SIP (dokładność do 5 m): 14 29' 45,93"E 53o 38' 21,55"N. Ok 600 m na zachód od drogi wojewódzkiej przy wjeździe do miejscowości Trzebież od strony Polic.	–	bd	–	–	Dąb szypułkowy - Quercus robur o obwodzie pnia 420 cm, wysokości 32 m, rozpiętości korony 22 m i wieku 218 lat. Stan zdrowotny drzewa dobry, nie wymaga zabiegów pielęgnacyjnych - zabezpieczających oraz ochrony czynnej.
16.	–	2015-11-13	Gmina Nowe Warpno, obręb ewidencyjny Myślibórz, dz. ew. nr 215. W obszarze leśnym pomiędzy	–	bd	–	–	Sosna zwyczajna Pinus sylvestris o obwodzie pnia 335 cm, wysokości 28 m, rozpiętości korony 18 m i

Lp	Nazwa	Data utworzenia	Opis granicy	Gatunek drzewa	Wysokość drzewa	Pierśnica	Obwód	Opis pomnika
			drogą wojewódzką a powiatową na wysokości wsi Brzózki.					wieku 123 lata. Pokrój drzewa parasolowaty, stan zdrowotny dobry.
17.	–	2009-12-16	Działka o numerze geodezyjnym 300 obręb Mierzyn 3 (Gmina Dobra)	grupa drzew	10	160	503	Rosnąca na obszarze Mierzyna, Gmina Dobra grupa ok. 98 drzew grabu pospolitego (Carpinus betulus), o obwodzie pnia w pierśnicy – od 34 cm do 160 cm, wysokości od 4 m do 10 m, położonych na terenie działki nr 300 obręb Mierzyn 3, stanowiącej własność osoby prywatnej
18.	Cezar	2018-03-16	Rośnie na nieruchomości położonej w Tatyni 23, (działka o numerze, 94/3 z obrębu Tatynia stanowiąca własność osoby prywatnej).	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	0	142	446	Buk pospolity Fagus sylvatica o obwodzie pnia 447 cm.
19.	–	2018-03-16	Miejscowość: Police, obręb Police 16. Dz. ew. 3335/10	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	23	126	396	Buk pospolity Fagus sylvatica o obwodzie 395 cm i wysokości 23 m.
20.	–	2022-09-21	Drzewa tworzące pomnik przyrody znajdują się na terenie działki o numerze ewidencyjnym 34 z obrębu Siedlice, na terenie dawnego cmentarza ewangelickiego	Dąb szypułkowy - Quercus robur	24	95	299	Pomnik tworzy 6 drzew z gatunku dąb szypułkowy, powołane w celu ochrony tworu przyrody ożywionej, charakteryzującego się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi, historycznymi i krajobrazowymi.
				Dąb szypułkowy - Quercus robur	23	138	433	
				Dąb szypułkowy - Quercus robur	24	128	402	
				Dąb szypułkowy - Quercus robur	23	96	301	
				Dąb szypułkowy - Quercus robur	24	78	244	
				Dąb szypułkowy - Quercus robur	23	133	418	

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

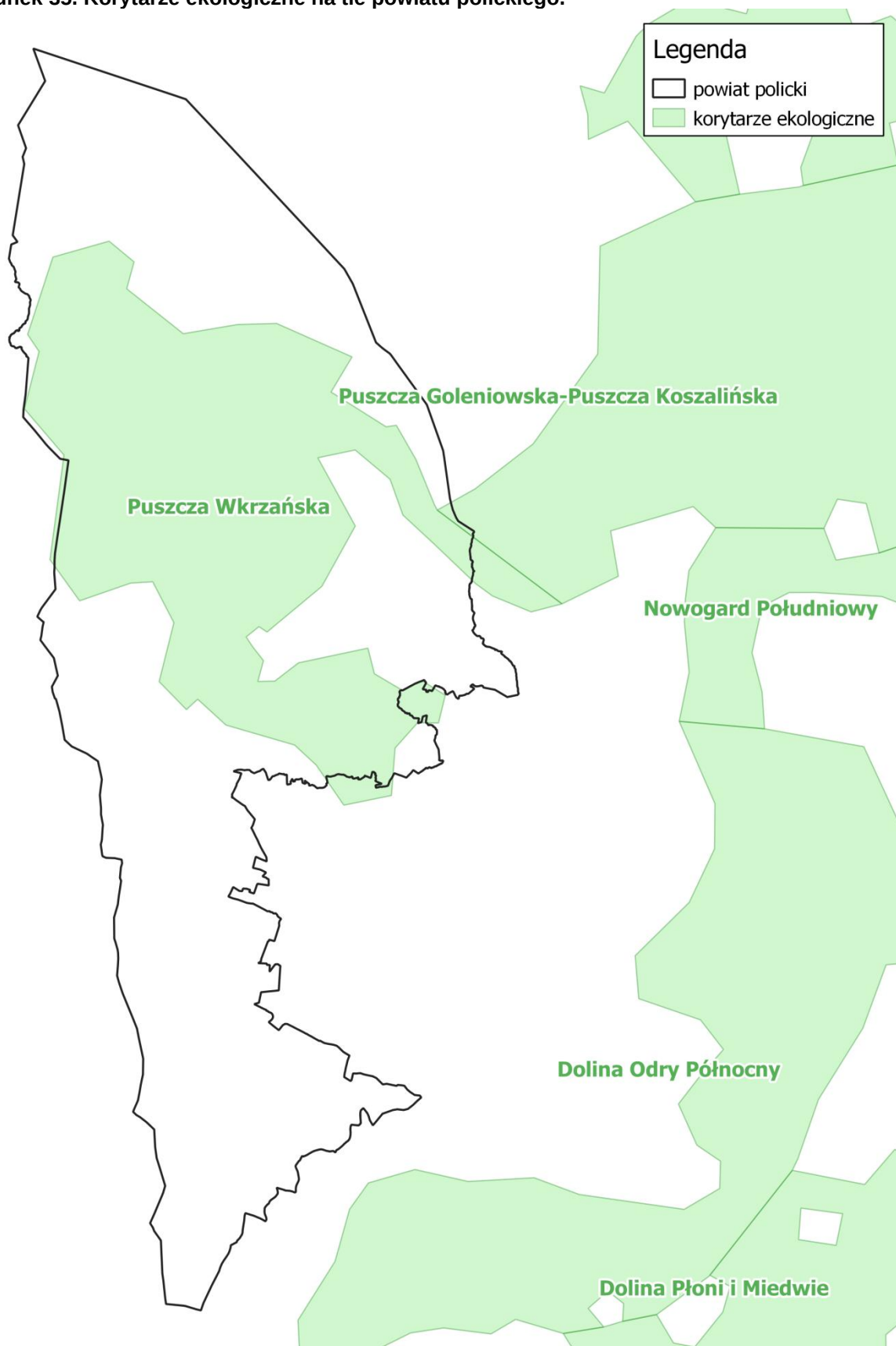
Korytarze ekologiczne

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336) pod pojęciem korytarza ekologicznego rozumie się obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów.

Przez teren powiatu polickiego przebiega korytarz ekologiczny „Puszcza Wkrzańska”. Ponadto niewielki fragment korytarza ekologicznego „Puszcza Goleniowska – Puszcza Koszalińska” obejmuje część rzeki Odry, znajdującą się w granicach administracyjnych powiatu polickiego. Wspólna granica obu korytarzy przebiega wodą co umożliwia migrację organizmów.

Ich położenie przedstawiono poniżej.

Rysunek 35. Korytarze ekologiczne na tle powiatu polickiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

6.13.2. Siedliska oraz gatunki chronione

Siedliska przyrodnicze występujące na obszarze powiatu polickiego

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez RDOŚ w Szczecinie do najcenniejszych siedlisk przyrodniczych, zidentyfikowanych na obszarze powiatu polickiego, można zaliczyć:

- Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*);
- Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe);
- Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*);
- Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*;
- Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*);
- Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*).

Gatunki chronione

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez RDOŚ w Szczecinie, na terenie powiatu polickiego, występują następujące gatunki chronione:

- *Bucephala clangula* – gągoł;
- *Milvus milvus* – Kania ruda;
- *Botaurus stellaris* – Bąk (zwyczajny);
- *Luscinia svecica* – Podróżniczek;
- *Sylvia nisoria* – Jarzębka;
- *Circus aeruginosus* – błotniak stawowy;
- *Grus grus* – żuraw (zwyczajny);
- *Triturus cristatus* – Traszka grzebieniasta;
- *Castor fiber* – Bóbr europejski (euroazjatycki);
- *Aspius aspius* – Boleń;
- *Haliaeetus albicilla* – Bielik (zwyczajny);
- *Milvus migrans* – Kania czarna;
- *Lutra lutra* – Wydra;
- *Podiceps grisegena* – Perkoz rdzawoszyi;
- *Porzana porzana* – Krociatka;
- *Rallus aquaticus* – wodnik;
- *Anas strepera* – Krakwa;
- *Anser anser* – (Gęś) Gęgawa;
- *Ciconia ciconia* – Bocian biały;
- *Aquila pomarina* – Orlik krzykliwy;
- *Porzana parva* – Zielonka;
- *Pandion haliaetus* – Rybołów;
- *Chlidonias niger* – Rybitwa czarna;
- *Barbastella barbastellus* – Mopek;
- *Myotis myotis* – Nocek duży;
- *Crex crex* – Derkacz (zwyczajny);
- *Ciconia nigra* – Bocian czarny;
- *Anser fabalis* – Gęś zbożowa;
- *Anser albifrons* – Gęś białoczelna;

- Alcedo atthis – zimmerodek;
- Gallinago gallinago – kszysk;
- Aythya marila – ogorzałka;
- Larus minutus – mewa mała;
- Porzana porzana – kropiatka;
- Phalacrocorax carbo sinensis – kormoran czarny;
- Botaurus stellaris – bąk;
- Tringa ochropus – samotnik;
- Sterna hirundo – rybitwa rzeczna;
- Tringa glareola – łączak;
- Ixobrychus minutus – bączek;
- Circus pygargus – błotniak łąkowy;
- Aspius aspius – boleń.

6.13.3. Lasy

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie powiatu polickiego wynosi 22 863,46 ha, co daje lesistość na poziomie 34,4 %. Wskaźnik lesistości jest wyższy niż średnia krajowa, która wynosi 29,5%. Strukturę lasów na terenie powiatu polickiego przedstawiono w poniższej tabeli.

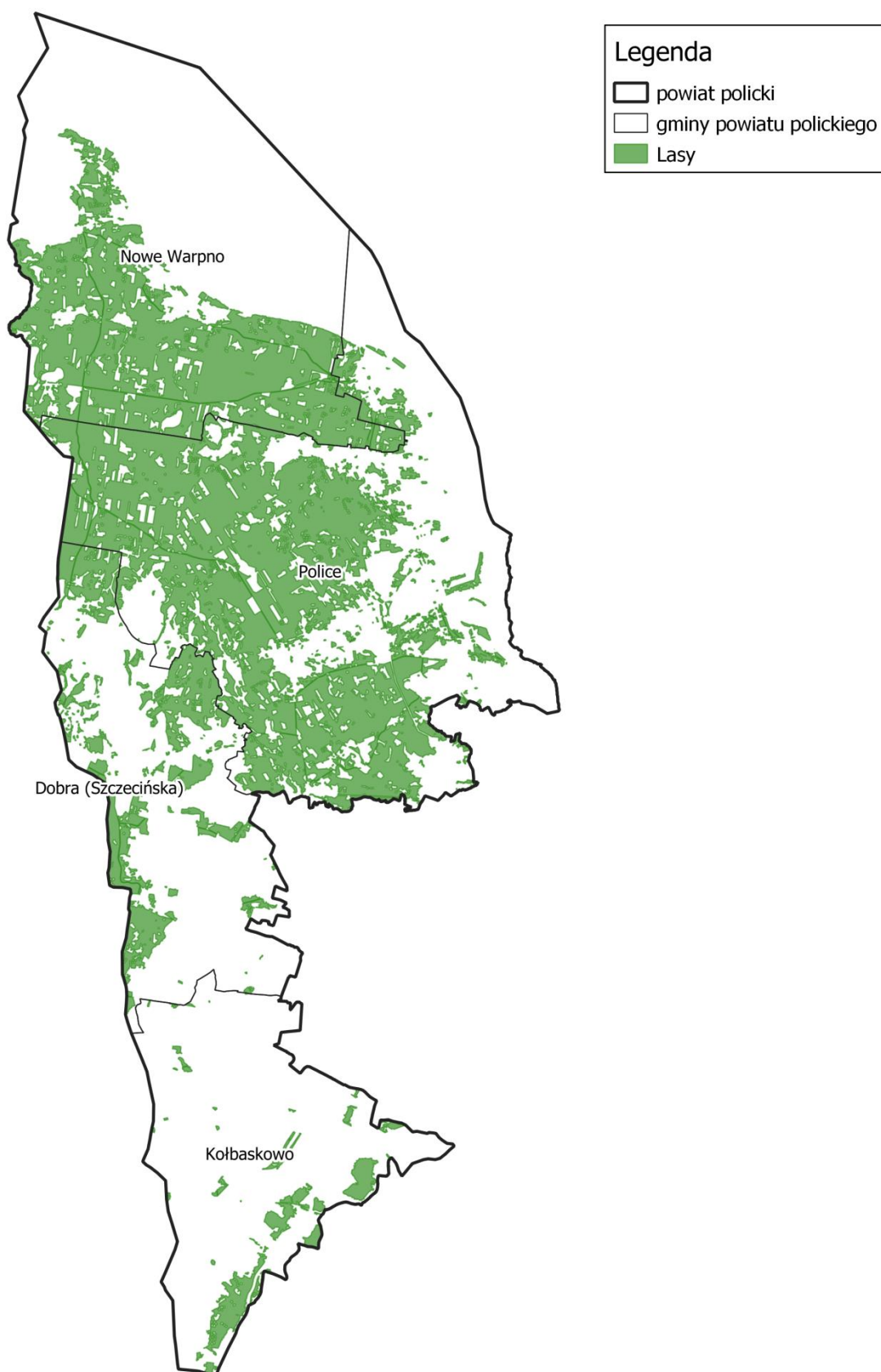
Tabela 42. Struktura lasów położonych na terenie powiatu polickiego w roku 2022.

Nazwa	Lasy ogółem	Lesistość	Lasy publiczne ogółem	Lasy prywatne ogółem
	2022			
	[ha]	[%]	[ha]	[ha]
Powiat policki	22 863,46	34,4	22 630,74	232,72
Dobra (Szczecińska)	2 409,71	21,9	2 361,51	48,20
Kołbaskowo	678,93	6,4	635,52	43,41
Nowe Warpno	7 600,72	38,5	7 572,95	27,77
Police	12 174,10	48,4	12 060,76	113,34

Źródło: GUS

Lasy państwowe, znajdujące się na obszarze powiatu polickiego, są zarządzane przez Nadleśnictwo Trzebież oraz Nadleśnictwo Gryfino. W przypadku lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, nadzór nad gospodarką leśną sprawuje Starosta Policki.

Rysunek 36. Lasy powiatu polickiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy BDOT10k

Na terenie powiatu polickiego występują następujące typy siedliskowe lasu:

- **Bór świeży** – powstaje na glebach rdzawych oraz bielcowych. W drzewostanie dominują sosny z domieszkami świerka, brzozy brodawkowej oraz jodły. Podszycie najczęściej tworzą jałowce, dęby bezszypułkowe oraz jarzęby, natomiast runo złożone jest z mchów, borówki czernicy oraz roślin wierzchlinowatych.
- **Bór wilgotny** – są to siedliska dość ubogie tworzące się na glebach piaszczystych typu glejowo-bielcowego, najczęściej w trefach przejściowych pomiędzy olsami a borami świeżymi. Przez większość roku siedliska te znajdują się pod wpływem wód gruntowych. Dominuje w nich sosna, rzadziej świerk z domieszkami brzozy brodawkowej i omszonej. Do gatunków podszyciowych należą: wierzby krzewiaste, jarzab oraz kruszyna, natomiast runo tworzą: borówka czernica, rokit, widłozab oraz gajnik.
- **Bór bagienny** – występuje na torfach wysokich, w nieodwadnianych nieckach lub na obszarze zarastających jezior. Główny drzewostan tworzy sosna z domieszkami brzozy omszonej oraz świerka. W skład runa borów mieszanych bagiennych wchodzi rośliny bagienne oraz turzyce. Mogą tu też występować elementy arktyczne takie jak brzoza karłowata oraz niska, wierzba borówkolistna, oraz lapońska i zimoziół.
- **Bór mieszany świeży** – występuje na dość ubogich glebach bielcowych oraz rdzawych utworzonych na piaskach i żwirach utworzonych w czasie procesów akumulacyjnych. Do gatunków głównych tego siedliska leśnego zalicza się sosny oraz świerki. Domieszkowo mogą także występować: buk, dęby, lipy, brzozy, jodły oraz modrzewie. W podszyciu napotyka się jałowce, jarzęby, leszczyny, kruszyny, trzmieliny oraz wiciokrzew pomorski. W skład runa borów mieszanych świeżych wchodzi: borówka czernica, konwalia majowa, konwalijka dwulistna, malina kamionka, kłosownica leśna czy orlica pospolita.
- **Bór mieszany wilgotny** – występuje na obszarach będących pod wpływem wód gruntowych, często w pobliżu boru wilgotnego. Tworzy się na glebach bielcowych oglejonych a także na glebach murszowych oraz torfowych. Główny drzewostan tworzą sosny oraz świerki z domieszkami dębu, topoli, osiki oraz jodły. W podszyciu napotyka się jałowce, jarzęby, leszczyny oraz kruszyny. W skład runa borów mieszanych wilgotnych wchodzi m.in.: borówka czernica, konwalia majowa, konwalijka dwulistna, malina kamionka, orlica pospolita, szczawik zajęczy czy bagno.
- **Bór mieszany bagienny** – występuje na torfach wysokich i przejściowych, które zostały odwodnione (niski poziom wód gruntowych). Główny drzewostan tworzą sosny oraz świerki z domieszkami brzozy omszonej. W podszyciu napotyka się kruszyny oraz wierzby krzewiaste. W skład runa borów mieszanych bagiennych wchodzi rośliny bagienne oraz turzyce.
- **Las świeży** – zajmuje siedliska żyzne oraz bardzo żyzne. Tworzy się na glebach brunatnych oraz płowych. Główny drzewostan tworzy dąb szypułkowy, buk, świerk oraz jodła z domieszkami modrzewia, lipy, klonu, jawora, osiki oraz grabu. W podszyciu napotyka się leszczynę, trzmielinę, kruszynę, jarzab, glóg, dereń, porzeczkę alpejską oraz bez czarny. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez rośliny kwitnące wiosną – przed drzewostanem. Jest to spowodowane zwartym drzewostanem i mniejszą ilością słońca przedostającego się do niższych partii lasu.
- **Las wilgotny** - zajmuje siedliska żyzne i bardzo żyzne, wilgotne. Tworzy się na glebach brunatnych, murszowo-torfowych, murszowatych, gruntowo-glejowych oraz niektórych czarnych ziemiach. Główny drzewostan tworzy dąb szypułkowy oraz jesion z domieszkami wiązu, klonu, jawora, lipy, osiki oraz grabu. W podszyciu napotyka się kruszynę, leszczynę, czeremchę, jarzab, bez czarny, bez koralowy, porzeczkę czarną,

dereń, trzmielinę oraz kalinę koralową. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez wysokie byliny, w tym dużą ilość roślin azotolubnych takich jak pokrzywy.

- **Las mieszany świeży** – występuje na glebach brunatnych oraz płowych, rzadziej na bielicach i glebach rdzawych. Główny drzewostan tworzą sosna, dąb, buk, świerk oraz jodła z domieszkami modrzewia, brzozy, osiki, lipy oraz klonu. W podszyciu napotyka się trzmielin, jarząb, leszczynę, kruszynę, wiciokrzew, głóg oraz dereń. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez kombinację roślin charakterystycznych dla lasów mieszanych oraz borów mieszanych.
- **Las mieszany wilgotny** – występuje na średniożyznych i wilgotnych siedliskach, często w obniżeniach terenu, w których zalegać mogą wody gruntowe. Tworzy się na glebach bielcowych oglejonych, brunatnych a także na glebach murszowych oraz zdegradowanych czarnych ziemiach. Główny drzewostan tworzy sosna, dąb szypułkowy, świerk oraz jodła. W podszyciu napotyka się jarząb, leszczynę, kruszynę oraz czeremchę. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez rośliny wilgociolubne.
- **Las mieszany bagienny** – zajmuje siedliska żyzne i wilgotne, często wokół zarastających zbiorników wodnych. Tworzy się na torfach przejściowych. Główny drzewostan tworzy sosna, świerk, brzoza omszona oraz olsza czarna. Powyższe gatunki mogą być również domieszkami, w zależności od gatunku dominującego. W podszyciu napotyka się jarząb, jałowec, kruszynę oraz łożę. Runo tych siedlisk leśnych jest tworzone przez rośliny wilgociolubne charakterystyczne dla siedlisk torfowych wraz z roślinnością borową.
- **Ols** – zajmuje siedliska bagienne z płytkimi wodami gruntowymi, często występuje w dolinach rzecznych oraz wokół jezior. Tworzy się na torfach niskich. Główny drzewostan tworzy olsza czarna z domieszkami jesionu, brzozy omszonej oraz świerka. W podszyciu napotyka się kruszynę, leszczynę, czeremchę, jarząb, bez czarny oraz czarna porzeczka. Charakterystyczną cechą runa lasów olsowych jest występowanie roślin typowych dla lasów (mchy, paprocie) oraz roślin szuwarowych.
- **Ols jesionowy** – zajmuje tereny zalewane o utrudnionym odpływie wody, przez co występują tam procesy zabagnienia gleby. Tworzy się on na glebach kwaśnych lub zasadowych z dużą zawartością substancji organicznych. Główny drzewostan tworzy jesion oraz olsza z domieszkami wiązu i brzozy. Skład podszycia jest bardzo podobny do Olsów. W olsach jesionowych dodatkowo występują chmiel zwyczajny, śledziennica skrętolistna, kozłek lekarski

6.13.4. Tereny zieleni

Zgodnie z definicją używana przez Główny Urząd Statystyczny pod pojęciem terenu zieleni rozumie się tereny urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, znajdujące się w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne lub osłonowe, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

Dane dotyczące terenów zieleni na terenie powiatu polickiego przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Rysunek 37. Powierzchnia terenów zieleni na obszarze powiatu polickiego w roku 2022.

Nazwa		Powiat policki	Dobra (Szczecińska)	Kołbaskowo	Nowe Warpno	Police
parki spacerowo - wypoczynkowe	[ha]	7,37	0,00	0,00	0,00	7,37
zieleńce		51,66	5,32	0,00	9,10	37,24
zieleń uliczna		45,88	21,30	0,00	0,00	24,58
tereny zieleni osiedlowej		40,72	3,16	8,38	0,00	29,18
parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej		99,75	8,48	8,38	9,10	73,79
cmentarze		29,56	4,30	4,90	1,60	18,76

Źródło: GUS

6.14. Zagrożenia poważnymi awariami

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54), mówiąc o:

- a) „poważnej awarii - rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- b) „poważnej awarii przemysłowej – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Obejmują one takie rodzaje zdarzeń jak:

- 1) pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
- 2) awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
- 3) awarie budowli hydrotechnicznych, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
- 4) klęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

Jak wynika z informacji udostępnianych przez WIOŚ w Szczecinie na terenie powiatu polickiego występują trzy zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR), dwa zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) oraz dwa zakłady zakwalifikowane jako potencjalny sprawca poważnej awarii (z wyłączeniem ZDR i ZZR). Zostały one zebrane w tabeli poniżej.

Tabela 43. Wykaz zakładów dużego ryzyka (ZDR) oraz zakładów zwiększonego ryzyka (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na terenie powiatu polickiego (stan na dzień 10.02.2024 r.)

Lp.	ZDR/ZZR	Nazwa zakładu	Kategoria przemysłu	Miejscowość	Gmina	Powiat	Adres zakładu
1	ZDR	PERN S.A. - Baza Paliw nr 7 w Trzebieży	Naftowy i gazowy	Trzebież	Police	policki	72-020 Trzebież
2	ZDR	Grupa Azoty Zakłady Chemiczne "POLICE" S.A.	Chemiczny	Police	Police	policki	ul. Kuźnicka 1, 72-010 Police
3	ZDR	Grupa Azoty Polyolefins S.A.	Chemiczny	Police	Police	policki	ul. Kuźnicka 1, 72-010 Police
4	ZZR	J&S ENERGY S.A. Baza Magazynowa w Stobnie	Naftowy i gazowy	Stobno	Kołbaskowo	policki	Stobno 100
5	ZZR	MESSER POLSKA Spółka z o. o. Oddział Police	Chemiczny	Police	Police	policki	ul. Jasienicka 7, 72-010 Police
6	Potencjalny sprawca poważnej awarii z wyłączeniem ZDR i ZZR	Ferma Drobiu w m. Sierakowo - Bartosz Kaszubski	Rolniczy	Tanowo	Police	policki	Sierakowo 3, 72-004 Tanowo
7	Potencjalny sprawca poważnej awarii z wyłączeniem ZDR i ZZR	Przedsiębiorstwo Handlowo - Usługowe Dariusz Bobryk, Dorota Bobryk Spółka Jawna - BP stacja paliw nr 779	Naftowy i gazowy	Kołbaskowo	Kołbaskowo	policki	72-001 Kołbaskowo 330

Źródło: WIOŚ w Szczecinie

Należy zaznaczyć, iż zagrożenie spowodowania poważnej awarii wynikać może także z transportu substancji niebezpiecznych. Paliwa płynne przewożone są praktycznie po wszystkich drogach, gdzie występują stacje paliw płynnych.

7. Główne problemy ochrony środowiska

Przedstawione poniżej problemy ochrony środowiska są wynikiem wykonanej oceny stanu środowiska w ramach wyznaczonych obszarów interwencji. Zdiagnozowane problemy mają charakter wyłącznie informacyjny, a ich celem jest ukierunkowanie działań w taki sposób aby je zminimalizować lub wyeliminować. Wskazane poniżej problemy dały podstawy do wyznaczenia w projekcie POŚ dla powiatu polickiego odpowiednich celów i kierunków interwencji wraz z zadaniami, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie powiatu.

Poniższa tabela przedstawia główne problemy z punktu widzenia ochrony środowiska.

Tabela 44. Główne problemy środowiska zidentyfikowane na terenie powiatu polickiego.

Komponent środowiska	Główne problemy
Ochrona klimatu i jakości powietrza	• Część budynków ogrzewana jest kotłami na paliwo stałe; • Spalanie w piecach paliwa niskiej jakości oraz odpadów, • Niska świadomość ekologiczna mieszkańców, • Na obszarze powiatu zanotowano obszary z przekroczeniami celu długoterminowego ozonu.
Zagrożenia hałasem	• Duże natężenie ruchu pojazdów mechanicznych na drogach krajowych i wojewódzkich biegnących przez teren powiatu; • Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w okolicach dróg krajowych oraz wojewódzkich powiatu polickiego; • Zbyt niski dostęp do transportu zbiorowego oraz rowerowego powodujący wzrost ilości pojazdów silnikowych; • W ostatnich latach nie prowadzono monitoringu poziomów hałasów w ramach PMS.
Pola elektromagnetyczne	• Obszary sąsiadujące z linią elektroenergetyczną 220 kV Krajnik-Glinki wpisane są do Rejestru Terenów z Przekroczeniem Pól Elektromagnetycznych • Duże zagęszczenie emitorów pól elektromagnetycznych na terenie powiatu polickiego.
Gospodarowanie wodami	• Zły stan ogólny JCWP; • Na terenie powiatu polickiego występują tereny zagrożone powodziami i podtopieniami; • Zagrożenie wystąpienia suszy rolniczej, atmosferycznej, hydrologicznej oraz hydrogeologicznej.
Gospodarka wodno-ściekowa	• Przedstawianie się ścieków komunalnych do środowiska z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych; • Zwiększająca się liczba mieszkańców co zwiększa presję na infrastrukturę wodno-kanalizacyjną.;
Zasoby geologiczne	• Eksploatacja złóż powiatu polickiego odbywa się metodami odkrywkowymi.
Gleby	• Na obszarze powiatu polickiego w dalszym ciągu istnieją tereny wymagające rekultywacji; • Metodami odkrywkowymi eksploatowane jest złożo „Tanowo”; • Na obszarze powiatu istnieją osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowym; • Część gleb powiatu polickiego posiada odczyn kwaśny i wymagania wapnowania; • Negatywny wpływ zanieczyszczeń rolniczych na wody.

Komponent środowiska	Główne problemy
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	• Na terenie powiatu polickiego występują wyroby zawierające azbest; • Obecność tzw. dzikich wysypisk; • 1 gmina nie osiągnęła wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych; • Niska świadomość ekologiczna mieszkańców powiatu; • Na obszarze powiatu zlokalizowane jest składowisko odpadów wymagające rekultywacji.
Zasoby przyrodnicze	• Presja wywierana przez człowieka na obszary chronione, związana z postępującą urbanizacją; • Nie wszystkie obszary Natura 2000 posiadają uchwalone plany zadań ochronnych.
Zagrożenie poważnymi awariami	• Obecność 3 zakładów z grupy ZDR; • Obecność 2 zakładów z grupy ZZR; • Obecność 2 zakładów z grupy PSPA; • Obecność dróg, którymi mogą być transportowane substancje niebezpieczne.

Źródło: opracowanie własne

Założeniem projektu POŚ dla powiatu polickiego jest stopniowa eliminacja ww. problemów środowiskowych poprzez realizację zamierzeń o charakterze inwestycyjnym jak i nie inwestycyjnym.

8. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu

Celem projektu POŚ dla powiatu polickiego jest przedstawienie kierunków racjonalnych działań programowych na dalsze lata i poprawa stanu środowiska przyrodniczego powiatu, bądź utrzymanie dobrego poziomu tam gdzie został on osiągnięty w wyniku realizacji założeń poprzednich projektów. Zawarte w dokumencie rozwiązania inwestycyjne oraz organizacyjno–edukacyjne przyczynią się do właściwego, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju gospodarowania zasobami przyrodniczymi. Opracowany Program jest wypełnieniem obowiązku władz powiatu polickiego w zakresie sporządzania strategicznych dokumentów, co pozwala władzom na bieżąco monitorować stan środowiska oraz planować na tej podstawie zadań służących ochronie środowiska. Dokument określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i kierunki interwencji, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Projekt POŚ dla powiatu polickiego przyczyni się do uzyskania w powiecie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochrony i rozwoju jego walorów. Odstąpienie od realizacji zapisów projektowanego dokumentu będzie wiązało się z odstąpieniem od obowiązku realizacji strategicznych celów ochrony środowiska w kontekście szerszej perspektywy postrzegania tej problematyki. W przypadku braku wdrażania POŚ, przeprowadzona analiza i ocena istniejącego stanu środowiska może sugerować, iż może nastąpić pogorszenie stanu środowiska.

Brak realizacji zapisów projektu POŚ dla powiatu polickiego może doprowadzić m.in. do:

- pogorszenia stanu i jakości powietrza atmosferycznego,
- pogorszenia stanu klimatu akustycznego,
- pogorszenia jakości i zasobności wód powierzchniowych i podziemnych,

- pogorszenia stanu gospodarki wodno-ściekowej,
- pogorszenia jakości i zasobności gleb i powierzchni ziemi,
- pogorszenia systemu gospodarowania odpadami, w tym ograniczenia powstawaniu odpadów,
- pogorszenia stanu zasobów przyrodniczych, różnorodności biologicznej, obszarów cennych przyrodniczo, w tym obszarów objętych ochroną prawną,
- pogorszenia walorów krajobrazowych,
- pogorszenia jakości życia mieszkańców z uwagi na przekroczenia standardów ochrony środowiska.

Pozytywnym skutkiem środowiskowym w przypadku zaniechania realizacji założeń projektu POŚ dla powiatu polickiego będzie wyeliminowanie negatywnego, krótkotrwałego wpływu występującego podczas działań typowo inwestycyjnych m.in. budowy/przebudowy układu komunikacyjnego, termomodernizacji obiektów czy rozbudowy infrastruktury wodno-ściekowej. W przypadku braku realizacji powyższych zamierzeń nie dojdzie do zajęcia nowych powierzchni biologicznie czynnych, wzrostu emisji hałasu oraz gazów i pyłów do powietrza w miejscach dotąd nieprzekształconych antropogenicznie. Brak realizacji zamierzeń inwestycyjnych wiąże się z mniejszą ingerencją w komponenty środowiska tj.: wody, gleby, środowisko przyrodnicze oraz krajobraz lokalny.

Zaniechanie założeń projektu Programu wiąże się z mniejszym prawdopodobieństwem zniszczenia siedlisk przyrodniczych oraz naruszenia funkcjonowania korytarzy migracyjnych czy też obszarów chronionych. Realizacja zadań ingerujących w stan środowiska wiąże się z niedogodnościami na etapie wdrażania, niemniej wiąże się z szeregiem korzyści po zakończeniu inwestycji (poprawa stanu powietrza, poprawa efektywności energetycznej, poprawa mobilności miejskiej, szczelny system wodno-ściekowy).

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Zagadnienia i cele środowiskowe ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym ze względu na priorytetowe traktowanie ochrony środowiska zawarte są w wielu konwencjach międzynarodowych i podstawowych aktach tworzących Wspólnotę UE. Dokumenty te stanowią ramy dla regulacji prawnych (dyrektywy i rozporządzenia w prawie unijnym oraz ustawy i rozporządzenia w prawie polskim) oraz stanowią podstawę dla kształtowania polityki ochrony środowiska w określonej perspektywie czasowej, w szeregu tworzonych dokumentów (strategie, polityki, programy). Cele polityki ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym zostały określone w wielu dokumentach strategicznych, które stanowią ramy dla dokumentów krajowych i regionalnych.

W niniejszej części dokonano analizy zgodności celów projektu POŚ dla powiatu polickiego z celami innych dokumentów strategicznych na poziomie międzynarodowym, w tym unijnym, krajowym oraz wojewódzkim. Porównanie to pełni rolę oceny spójności celów projektowanego dokumentu z celami innych dokumentów strategicznych.

1) Dokumenty międzynarodowe

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

CEL 3: ZMNIEJSZENIE EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH O 20%, w porównaniu z poziomami z 1990 r.; zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii; dążenie do zwiększenia efektywności energetycznej o 20%. Unia Europejska zdecydowana jest podjąć decyzję o osiągnięciu do 2020 r. 30-procentowej redukcji emisji w porównaniu z poziomami z 1990 r., o ile inne kraje rozwinięte zobowiążą się do porównywalnych redukcji emisji, a kraje rozwijające się wniosą wkład na miarę swoich zobowiązań i możliwości.

Cele określone w Pakiecie klimatyczno-energetyczny Unii Europejskiej	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych przynajmniej o 20% w 2020 r. w porównaniu do bazowego 1990 r. i 30% zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w 2020 r.	• OKJP I. Ochrona powietrza; • OKJP II. Ochrona klimatu;

Międzynarodowa ochrona środowiska – Globalny Program Działań Szczytu Ziemi: Agenda 21

Jeden z najważniejszych programów międzynarodowych dotyczących zrównoważonego rozwoju ludzkości i ochrony zasobów środowiska naturalnego. Przewiduje on działania na poziomie globalnym, narodowym i lokalnym prowadzone w celu koordynacji wysiłków w rozwiązywaniu problemów światowej ekologii i polityki rozwoju. Program dotyczy wszystkich dziedzin życia w których człowiek oddziałuje na środowisko.

Najważniejsze założenia i cele Agendy 21 to m.in.:

- ochrona i wspomaganie zdrowia człowieka;
- zrównoważony rozwój osiedli ludzkich (powstrzymanie kryzysu ekologicznego miast);
- ochrona atmosfery (przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu, zanikaniu warstwy ozonowej, kwaśnym deszczom);
- bezpieczne wykorzystanie toksycznych substancji chemicznych;
- bezpieczne gospodarowanie odpadami stałymi i ściekowymi, niebezpiecznymi i radioaktywnymi;
- zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi;
- powstrzymanie niszczenia lasów;
- ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich;
- zachowanie różnorodności biologicznej (krajowe oceny różnorodności biologicznej, opracowanie strategii ich zachowania);
- przeciwdziałanie pustoszczeniu i suszy;
- edukacja ekologiczna.

Poniżej przedstawiono powiązania celów ww. dokumentu z projektem Programu Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego.

Założenia i cele Agendy 21	Cele interwencji określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
Ochrona atmosfery (przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu, zanikaniu warstwy ozonowej, kwaśnym deszczom)	- OKJP I. Ochrona powietrza; - OKJP II. Ochrona klimatu;
Zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi	- ZG I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; - GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu;
Edukacja ekologiczna zrównoważony rozwój osiedli ludzkich (powstrzymanie kryzysu ekologicznego miast)	- OKJP I. Ochrona powietrza; - OKJP II. Ochrona klimatu; - ZH I. Poprawa klimatu akustycznego; - PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi; - GW I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych; - GW II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią; - GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa; - ZG I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; - GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu; - GO I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami; - GO II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym. - ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych; - ZP II. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych; - ZP III. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych; - ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. - ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.
Ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich	- GW I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych; - GW II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią; - GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa;
Zachowanie różnorodności biologicznej (krajowe oceny różnorodności biologicznej,	ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych;

Założenia i cele Agendy 21	Cele interwencji określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
opracowanie strategii ich zachowania), powstrzymanie niszczenia lasów	• ZP II. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych; • ZP III. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych; • ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.
Bezpieczne gospodarowanie odpadami stałymi i ściekowymi, niebezpiecznymi i radioaktywnymi bezpieczne wykorzystanie toksycznych substancji chemicznych	• GO I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami; • GO II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (dyrektywa SOOŚ)

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE „jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”.

Dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (dyrektywa OOS).

Dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny oddziaływania wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko. Innymi dokumentami o międzynarodowej randze i charakterze przestrzennym, stanowiącymi podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, sygnowane przez stronę polską, m.in.: Konwencja Ramsarska o obszarach wodno - błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982r.) i Regina (1987r.), Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r., Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987r. wraz z poprawkami londyńskim (1990r.), wiedeńskimi (1992r.), Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r., Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992r. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997r. wraz z Protokołem.

Siódmy Program działań UE w dziedzinie ochrony środowiska (7 EAP) - „Dobrze żyć w granicach naszej planety”

Program będzie realizował cele tematyczne i priorytety inwestycyjne określone w stosownych rozporządzeniach UE dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zgodnie z określonymi zasadami dla Programu wybrano następujące cele tematyczne:

- CT 6 - Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami,
- CT 7 - Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej,
- CT 10 - Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.

Zapisy w Programie ochrony środowiska dla powiatu polickiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Dyrektywach

Cele określone w Siódmym Programie działań UE w dziedzinie ochrony środowiska (7 EAP) - „Dobrze żyć w granicach naszej planety”	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami.	• OKJP I. Ochrona powietrza; • OKJP II. Ochrona klimatu; • ZH I. Poprawa klimatu akustycznego; • PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi; • GW I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych; • GW II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią; • GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa; • ZG I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; • GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu; • GO I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami; • GO II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym. • ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych; • ZP II. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych; • ZP III. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych; • ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. • ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.
Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.	

2) Dokumenty krajowe

Polityka ekologiczna państwa 2030

W systemie dokumentów strategicznych PEP2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. **Rozwój**

potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, został przeniesiony wprost ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Cele szczegółowe PEP2030 zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych będzie wspierana przez cele horyzontalne.

1. Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

Kierunki interwencji:

- Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;
- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
- Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb;
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej;

2. Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu;
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;
- Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa;
- Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT

3. Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych

Kierunki interwencji:

- Przeciwdziałanie zmianom klimatu;
- Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych

4. Cel horyzontalny I: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa

Kierunki interwencji:

- Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji

5. Cel horyzontalny II: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska

Kierunki interwencji:

- Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Zapisy w Programie ochrony środowiska dla powiatu polickiego są spójne z celami wyznaczonymi w Polityce Ekologiczne Państwa

Cele określone w Polityce <i>ekologicznej państwa</i> 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	• OKJP I. Ochrona powietrza; • OKJP II. Ochrona klimatu; • ZH I. Poprawa klimatu akustycznego; • PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi; • GW I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych; • GW II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią; • GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa; • ZG I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; • GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu; • GO I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami; • GO II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym. • ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych; • ZP II. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych; • ZP III. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych; • ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. • ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.
Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska	
Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych	
Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa	
Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska	

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

Rada Ministrów przyjęła 24 września 2019 r. uchwałę w sprawie przyjęcia „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku”. Zawarto w niej następujące kierunki interwencji:

1. Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
2. Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

Zapisy w Programie ochrony środowiska dla powiatu polickiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Strategii.

Cele określone w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
Zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;	• OKJP I. Ochrona powietrza; • OKJP II. Ochrona klimatu; • ZH I. Poprawa klimatu akustycznego;
Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko	

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

1. Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska
 - i. Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska
 - ii. Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom

Zapisy w Programie ochrony środowiska dla powiatu polickiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Strategii.

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska	• OKJP I. Ochrona powietrza; • OKJP II. Ochrona klimatu; • ZH I. Poprawa klimatu akustycznego; • PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi; • GW I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych; • GW II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią; • GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa; • ZG I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; • GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu; • GO I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami; • GO II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym. • ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych; • ZP II. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych; • ZP III. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych; • ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
	ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

1. Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym
 - iii. Kierunek interwencji 1.3. Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska
 - iv. Kierunek interwencji 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych
 - v. Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów
2. Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych
 - vi. Kierunek interwencji 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.

Zapisy w Programie ochrony środowiska dla powiatu polickiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Strategii.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	- OKJP I. Ochrona powietrza; - OKJP II. Ochrona klimatu; - ZH I. Poprawa klimatu akustycznego; - PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi; - GW I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych; - GW II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią; - GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa; - ZG I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; - GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu;
Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	- GO I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami; - GO II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym. - ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych; - ZP II. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych; - ZP III. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
	• i walorów krajobrazowych; • ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. • ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030

1. Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:
 - a) 1.2. Rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej:
 - i. 1.2.4. Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej i solidarnej.

Zapisy w Programie ochrony środowiska dla powiatu polickiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Strategii.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne	• OKJP I. Ochrona powietrza; • OKJP II. Ochrona klimatu; • ZH I. Poprawa klimatu akustycznego; • PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi; • GW I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych; • GW II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią; • GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa; • ZG I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; • GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu; • GO I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami; • GO II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym. • ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych; • ZP II. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych; • ZP III. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych; • ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
	ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

Polityka energetyczna Polski do 2040 r.

Celem polityki energetycznej państwa jest: bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych.

Cele szczegółowe:

1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych
 - Projekt strategiczny 1: Transformacja regionów węglowych;
2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej:
 - Projekt strategiczny 2: Rynek mocy;
 - Projekt strategiczny 3: Wdrożenie inteligentnych sieci elektroenergetycznych;
3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych:
 - Projekt strategiczny 3A: Budowa Baltic Pipe;
 - Projekt strategiczny 3B: Budowa drugiej nitki Rurociągu Pomorskiego;
4. Rozwój rynków energii:
 - Projekt strategiczny 4A: Wdrażanie Planu działania (mającego służyć zwiększeniu transgranicznych zdolności przesyłowych energii elektrycznej);
 - Projekt strategiczny 4B: Hub gazowy;
 - Projekt strategiczny 4C: Rozwój elektromobilności;
5. Wdrożenie energetyki jądrowej:
 - Projekt strategiczny 5: Program polskiej energetyki jądrowej;
6. Rozwój odnawialnych źródeł energii:
 - Projekt strategiczny 6: Wdrożenie morskiej energetyki wiatrowej;
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji:
 - Projekt strategiczny 7: Rozwój ciepłownictwa systemowego;
8. Poprawa efektywności energetycznej:
 - Projekt strategiczny 8: Promowanie poprawy efektywności energetycznej.

Zapisy w Programie ochrony środowiska dla powiatu polickiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Strategii.

Cele określone w Polityka energetyczna Polski do 2030 roku.	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych; Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej; Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych; Rozwój rynków energii; Wdrożenie energetyki jądrowej; Rozwój odnawialnych źródeł energii;	- OKJP I. Ochrona powietrza; - OKJP II. Ochrona klimatu;

Cele określone w Polityce energetycznej Polski do 2030 roku.	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji; Poprawa efektywności energetycznej.	

3) Dokumenty wojewódzkie

Program Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2024 – 2027 z perspektywą do roku 2031 jest spójny z Programem ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030, Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030, ich celami oraz kierunkami interwencji w nich określonymi.

Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030.

Celem nadrzędnym programu jest „Wysoka jakość życia mieszkańców Pomorza Zachodniego poprzez zielony i niebieski rozwój gospodarczy”. Realizacja przyjętego celu nadrzędnego odbywać się będzie poprzez działania wyznaczone dla kierunków interwencji w ramach poszczególnych celów szczegółowych. Działania obejmują również zagadnienia mitygacji i adaptacji do zmian klimatu

1. Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP)
 - Cel OKJP.I. Ochrona powietrza.
 - Cel OKJP.II. Ochrona klimatu.
2. Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem (ZH)
 - Cel ZH.I. Poprawa klimatu akustycznego województwa zachodniopomorskiego.
3. Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne (PEM)
 - Cel PEM.I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.
4. Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami (GW)
 - Cel GW.I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.
 - Cel GW.II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią.
 - Cel GW.III. Ochrona i racjonalne wykorzystanie strefy brzegowej morza.
5. Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)
 - Cel GWS.I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa.
6. Obszar interwencji: Zasoby geologiczne (ZG)
 - Cel ZG.I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.
7. Obszar interwencji: Gleby (GL)
 - Cel GL.I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu.
8. Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)
 - Cel GO.I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami.
 - Cel GO.II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym.
9. Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze (ZP)
 - Cel ZP.I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych.

- Cel ZP.II. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych.
 - Cel ZP.III. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych.
 - Cel ZP.IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.
10. Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami (ZPA)
- Cel ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

Zapisy w Programie ochrony środowiska dla powiatu polickiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Programie.

Cele określone w Programie Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
• OKJP.I. Ochrona powietrza. • OKJP.II. Ochrona klimatu. • ZH.I. Poprawa klimatu akustycznego województwa zachodniopomorskiego. • PEM.I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. • GW.I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. • GW.II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią. • GW.III. Ochrona i racjonalne wykorzystanie strefy brzegowej morza. • GWS.I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa. • ZG.I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi. • GL.I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu. • GO.I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami. • GO.II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym. • ZP.I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych. • ZP.II. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych. • ZP.III. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych. • ZP.IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.	• OKJP I. Ochrona powietrza; • OKJP II. Ochrona klimatu; • ZH I. Poprawa klimatu akustycznego; • PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi; • GW I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych; • GW II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią; • GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa; • ZG I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; • GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu; • GO I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami; • GO II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym. • ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych; • ZP II. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych; • ZP III. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych; • ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. • ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

Cele określone w Programie Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
• ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.	

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030

W ramach Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 wyznaczono 4 cele strategiczne. W zakresie ochrony środowiska najistotniejsze działania zdefiniowano w ramach poniższych celów:

Cel strategiczny nr 2 – Dynamiczna gospodarka

Cele kierunkowe:

2.2. Wzmocnienie gospodarki wykorzystującej naturalne potencjały regionu.

Cel strategiczny nr 3 – Sprawny samorząd

Cele kierunkowe:

3.3. Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury;

3.4. Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych.

Zapisy w Programie ochrony środowiska dla powiatu polickiego są spójne z celami wyznaczonymi w ww. Strategii.

Cele określone w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
Wzmocnienie gospodarki wykorzystującej naturalne potencjały regionu	- OKJP I. Ochrona powietrza; - OKJP II. Ochrona klimatu; - ZH I. Poprawa klimatu akustycznego; - PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi; - GW I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych; - GW II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią; - GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa; - ZG I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi; - GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu; - GO I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami; - GO II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym. - ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych; - ZP II. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych; - ZP III. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych; - ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. - ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.
- Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury; - Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych	- OKJP I. Ochrona powietrza; - OKJP II. Ochrona klimatu; - ZH I. Poprawa klimatu akustycznego; - PEM I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi; - GW I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych; - GW II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią; - GWS I. Zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa; - ZG I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi;

Cele określone w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030	Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego
	• GL I. Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu; • GO I. Racjonalna gospodarka odpadami z zachowaniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami; • GO II. Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym. • ZP I. Ochrona i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych; • ZP II. Dążenie do zazieleniania miast i terenów zurbanizowanych; • ZP III. Rozwój turystyki zrównoważonej korzystającej z zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych; • ZP IV. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. • ZPA I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

10. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu

Projekt POŚ dla powiatu polickiego wyznacza cele, kierunki interwencji i działania, które są zadaniami zarówno o charakterze inwestycyjnym i nie inwestycyjnym (organizacyjno-edukacyjne), które ujmują ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, społecznej, funkcjonalno-przestrzennej itp.

Niektóre zadania wyznaczone w projekcie POŚ mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839), dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094).

W ramach powyższej procedury prowadzona będzie wówczas szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa. Program zawiera zadania zgłoszone przez jednostki samorządu terytorialnego, których realizacja przewidziana jest w perspektywie lat 2024-2031. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu POŚ dla powiatu polickiego na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie (B) pośrednie (P), wtórne (W), skumulowane (Sk), stałe/długoterminowe (S), chwilowe/krótkoterminowe (Ch), pozytywne, negatywne i neutralne na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

W przypadku powiatu polickiego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt POŚ dla powiatu polickiego jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Program określa

jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości środowiska przyrodniczego powiatu oraz wdrażania zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z powyższym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Projekt POŚ dla powiatu polickiego przewiduje szereg działań edukacyjno-promocyjnych (niemal w przypadku każdego, analizowanego komponentu środowiska). Wyznaczone działania edukacyjne mają głównie charakter organizacyjny i informacyjny. Potrzeba prowadzenia ciągłej edukacji ekologicznej społeczeństwa wynika z ciągle zmieniających się przepisów ochrony środowiska oraz powstawania nowych zagrożeń i problemów przyrodniczych. Edukacja ekologiczna jest elementem wspierającym realizację poszczególnych zadań wyznaczonych w projekcie POŚ dla powiatu polickiego – opisuje, informuje i wyjaśnia zagadnienia, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia założonego efektu ekologicznego i spełnienia odpowiednich standardów ochrony środowiska. Dlatego większość wyznaczonych zadań z zakresu edukacji ekologicznej odznacza się pośrednim, stałym i pozytywnym wpływem na poszczególne komponenty ochrony środowiska, stąd zrezygnowano w dalszej części z interpretacji tego zagadnienia w ramach poszczególnych grup oddziaływań. Podobna sytuacja dotyczy działań polegających na aktualizację dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) o zapisy sprzyjające osiągnięciu lepszych standardów środowiskowych.

Poniższa tabela przedstawia ocenę i analizę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska działań zaplanowanych do realizacji w ramach projektu POŚ dla powiatu polickiego.

LEGENDA:

	Potencjalne pozytywne oddziaływanie	B	Bezpośrednie
	Potencjalne neutralne oddziaływanie	P	Pośrednie
	Potencjalne negatywne oddziaływanie	S	Stałe
		Ch	Chwilowe
		W	Wtórne
		Sk	Skumulowane

Tabela 45. Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla powiatu polickiego.

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP)														
1.	Kontynuacja opracowania miejskich planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) z uwzględnieniem korytarzy przewietrzania miast w pracach planistycznych, w szczególności dla obszarów występowania przekroczeń wartości normatywnych stężeń substancji	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				P, S	P, S	
2.	Monitoring jakości powietrza oraz rozbudowa systemu monitoringu ze szczególnym uwzględnieniem obszarów przekroczeń	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S					P, S	
3.	Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących rozwiązania przyczyniające się do podnoszenia świadomości mieszkańców i poprawy jakości powietrza, dotyczące m.in.: wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji budynków, prowadzenia kontroli przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej i uchwał dotyczących programów ochrony powietrza, promocji ruchu pieszego i rowerowego, korzystania z transportu publicznego	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S					P, S	

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
4.	Zmniejszenie emisji prekursorów ozonu, poprzez upłynnienie/rozproszenie ruchu w miastach (budowa obwodnic), wzmocnienie wykorzystania transportu publicznego, stworzenie funkcjonalnego systemu transportu alternatywnego	P, S	P, S Ch	B, S	P, S Ch	P, S Ch	B Ch	B Ch	B Ch	S Ch	P, S Ch	S Ch	P, S	
5.	Budowa obwodnicy Polic stanowiącej dojazd do Węzła Police Zachodniego Obejścia Miasta Szczecina	P, S	P, S Ch	B, S	P, S Ch	P, S Ch	B Ch	B Ch	B Ch	S Ch	P, S Ch	S Ch	P, S	
6.	Budowa nowej drogi łączącej przystanki Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej	P, S	P, S Ch	B, S	P, S Ch	P, S Ch	B Ch	B Ch	B Ch	S Ch	P, S Ch	S Ch	P, S	
7.	Ograniczanie pylenia wtórnego poprzez oczyszczanie dróg	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S		P, S	
8.	Likwidacja lub wymiana źródeł ciepła niespełniających wymagań uchwały określającej ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	B, S	B, S					B, S	
9.	Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych wraz z budową przyłączy i węzłów ciepłych	P, S	P, S Ch	P, S Ch	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S			P, S Ch	P, S Ch	B, S	P, S Ch
10.	Zwiększenie wykorzystania wojewódzkich, krajowych i unijnych środków finansowych w zakresie dofinansowania	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
	wszystkich działań skutkujących poprawą jakości powietrza													
11.	Termomodernizacja budynków	P, S	P, S Ch	P, S Ch	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S			P, S Ch	P, S Ch	B, S	P, S Ch
12.	Poprawa efektywności energetycznej w budynkach szkolnych w Powiecie Polickim	P, S	P, S Ch	P, S Ch	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S			P, S Ch	P, S Ch	B, S	P, S Ch
13.	Kontrola przestrzegania uchwały antysmogowej oraz zakazu spalania odpadów i pozostałości roślinnych	P, S	P, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S					P, S	
14.	Zwiększenie udziału produkcji energii elektrycznej z OZE	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S					P, S	
15.	Promocja koncepcji prosumenckiej oraz transformacji wytwarzania i dostarczania ciepła sieciowego i ogrzewania indywidualnego w kierunku rozwiązań bezemisyjnych lub niskoemisyjnych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S					P, S	
16.	Rozwój i promocja transportu rowerowego, w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych	P, S Ch	P, S Ch	B, S	P, S Ch	P, S Ch	B Ch	B Ch	B Ch	S Ch	P, S Ch	S Ch	P, S	
17.	Wymiana taboru wysokoemisyjnego komunikacji publicznej w miastach na niskoemisyjny (preferowany napęd: elektryczny)	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem (ZH)														
18.	Monitorowanie hałasu na terenie powiatu	P, S	P, S	P, S		P, S			P, S					

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
19.	Planowanie przestrzenne uwzględniające przeciwdziałanie przekroczeniom dopuszczalnych poziomów hałasu	P, S	P, S	P, S		P, S			P, S					
20.	Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego	P, S	P, S	P, S		P, S			P, S					
21.	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów akustycznych, wałów ziemnych) i utrzymywanie nawierzchni dróg i szyn kolejowych w dobrym stanie technicznym	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	B	B	B	S	P, S	S	P, S	
		Ch	Ch		Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch		
22.	Rozwój i usprawnienie systemów transportu o obniżonej emisji hałasu	P, S	P, S	B, S		B, S			B, S					
23.	Stosowanie nowoczesnych cichych nawierzchni	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	
		Ch	Ch		Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch	Ch		
24.	Wprowadzanie ograniczeń emisji hałasu na obszarach aglomeracji lub poza obszarami aglomeracji uwzględniając szczególne potrzeby ochrony przed hałasem tych obszarów	P, S	P, S	B, S		B, S			B, S					
25.	Stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu w procesach technologicznych (np. obudowy	P, S	P, S	B, S		B, S			B, S					

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
	dźwiękochłonne, tłumiki dźwięku, izolacje akustyczne)													
Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne (PEM)														
26.	Kontynuacja monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku		P, S	P, S	P, S	P, S								
27.	Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi		P, S	B, S	P, S	B, S						B, S		B, S
28.	Prowadzenie i aktualizacja rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne		P, S	B, S	P, S	B, S						B, S		B, S
29.	Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania PEM		P, S	B, S	P, S	B, S								
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami (GW)														
30.	Monitorowanie stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego wód powierzchniowych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				B, S	B, S	P, S		
31.	Ustanawianie stref ochronnych dla ujęć wód powierzchniowych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				P, S	P, S	P, S		

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
32.	Ograniczenie zużycia wody na terenach miejskich, w przemyśle i rolnictwie (np. recykulacja wody, zamykanie obiegu wody)	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S				B, S	P, S	P, S		
33.	Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrażanie: „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzenia rolniczego oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”, kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie spływu azotu ze źródeł rolniczych)	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S				B, S	P, S	P, S		
34.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				B, S	B, S	P, S		
35.	Ochrona stref brzegowych jezior – tworzenie stref wolnych od zabudowy nad brzegami zbiorników oraz ochrona i odtwarzanie roślinności przybrzeżnej	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				B, S	B, S	P, S		
36.	Rekultywacja awaryjnie zanieczyszczonych zbiorników wód powierzchniowych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				B, S	P, S	P, S		
37.	Monitorowanie stanów i chemizmu wód podziemnych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				B, S	B, S	P, S		

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
38.	Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód podziemnych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				P, S	P, S	P, S		
39.	Wyposażanie gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojownicę i płyty obornikowe oraz stosowanie dobrych praktyk rolniczych	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S				B, P	B, P			
40.	Edukacja w zakresie stosowania zasad dobrych praktyk rolniczych oraz informowanie o skutkach niewłaściwego postępowania z nawozami w gospodarstwach rolnych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				P, S	P, S	P, S	P, S	
41.	Ustanawianie stref ochronnych dla ujęć wód powierzchniowych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				P, S	P, S	P, S		
42.	Ustanawianie obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S				B, S	B, S			
43.	Monitorowanie stanów i chemizmu wód podziemnych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				B, S	B, S	P, S		
44.	Prowadzenie monitoringu jakości wód przejściowych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				P, S	P, S	P, S		
45.	Zagospodarowanie strefy brzegowej Zalewu Szczecińskiego w sposób zapewniający ochronę wód	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				P, S	P, S	P, S		
46.	Realizacja działań wskazanych w Planach Zarządzania Ryzykiem Powodziowym na obszarze dorzeczy na lata 2022-2027	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S				B, S	B, S	B, S		P, S
		Ch	Ch		Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
47.		B, S	B, S	P, S	B, S	B, S				B, S	B, S	B, S		P, S

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
	Modernizacja infrastruktury technicznej i przeciwpowodziowej na rzekach	Ch	Ch		Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
48.	Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S				B, S	B, S	B, S		P, S
		Ch	Ch		Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
49.	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				P, S	P, S	P, S		P, S
50.	Realizacja Planu przeciwdziałania skutkom susz	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S				B, S	P, S	P, S		
51.	Promowanie katalogu działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy (np. zbieranie deszczówki, łąki kwietne zamiast trawników, zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach i na wsi, wprowadzania i utrzymania zadrzewień śródpolnych i przydrożnych)	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S				B, S	P, S	P, S		
52.	Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S				B, S	P, S	P, S		
53.	Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S				B, S	P, S	P, S		

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
54.	Zwiększanie retencji wód na terenach zurbanizowanych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				B, S	B, S	P, S		
55.	Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji oraz zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S				B, S	B, S	B, S		
		Ch	Ch		Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
56.	Prowadzenie działań edukacyjnych propagujących mikroinstalacje do gromadzenia i przetrzymywania wody	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				P, S	P, S	P, S	P, S	
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)														
57.	Budowa, rozbudowa i modernizacja komunalnych oczyszczalni ścieków oraz ich systemów kanalizacyjnych	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	Ch		Ch	B, S	P, S	P, S		
		Ch	Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
58.	Zakup pomp do ścieków	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				B, S			B, S	
59.	Modernizacja pompowni ścieków na terenie gminy Police, instalacja systemu BTS (bezemisyjny transport ścieków w obiekcie przepompowni ścieków P9 Tatynia)	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				B, S			B, S	
60.	Budowa oczyszczalni ścieków dla gminy Police	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	Ch		Ch	B, S	P, S	P, S		

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
			Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
61.	Wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	Ch		Ch	B, S	P, S	P, S		
			Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
62.	Budowa, rozbudowa i modernizacja komunalnych oczyszczalni ścieków oraz ich systemów kanalizacyjnych	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	Ch		Ch	B, S	P, S	P, S		
		Ch	Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
63.	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, w tym rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	Ch		Ch	B, S	P, S	P, S		
		Ch	Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
64.	Dofinansowanie ze środków finansowych Spółki budowy sieci kanalizacji sanitarnej w latach 2024-2031	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	Ch		Ch	B, S	P, S	P, S		
			Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
65.	Zaprojektowanie i budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Tanowo i Witorza etapy II i III	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	Ch		Ch	B, S	P, S	P, S		
			Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
66.	Zaprojektowanie i budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Siedlice	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	Ch		Ch	B, S	P, S	P, S		

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
			Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
67.	Zaprojektowanie i budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Przęsocin	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	Ch		Ch	B, S	P, S	P, S		
			Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
68.	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	Ch		Ch	B, S	P, S	P, S		
		Ch	Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
69.	Dofinansowanie ze środków finansowych Spółki budowy sieci wodociągowej w latach 2024-2031	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	Ch		Ch	B, S	P, S	P, S		
			Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
70.	Modernizacja układu zasuw na sieci wodociągowej	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				B, S			B, S	
71.	Zakup pomp do wody	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				B, S			B, S	
72.	Wymiana rur wodociągowych wykonanych z azbestocementu	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	Ch		Ch	B, S	P, S	P, S		
		Ch	Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
73.	Budowa połączenia wodociągowego pomiędzy istniejącymi stacjami uzdatniania wody Grzybowa – Tanowo – Trzebież	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	Ch		Ch	B, S	P, S	P, S		
		Ch	Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
74.	Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i stacji uzdatniania wody	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	Ch		Ch	B, S	P, S	P, S		
			Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
75.	Modernizacja SUW Tanowo (nowa stacja filtrów oraz modernizacja sterowania)	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				B, S			B, S	
76.	Modernizacja SUW Węgornik (budowa zbiornika wody oraz modernizacja sterowania)	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S				B, S			B, S	
		Ch								B, S				
77.	Budowa ujęcia wody w m. Nowa Jasienica	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	Ch		Ch	B, S	P, S	P, S		
		Ch	Ch	Ch	Ch	Ch				Ch	Ch	Ch		
78.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola szczelności tych zbiorników	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S				B, S	B, S			
79.	Ograniczanie ilości zużywanej wody poprzez zamykanie obiegów wody oraz recyrkulację wody w zakładach przemysłowych	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S				B, S	P, S	P, S		
80.	Identyfikacja alternatywnych miejsc poboru wody do spożycia			B, S						B, S				
Obszar interwencji: Zasoby geologiczne (ZG)														

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
81.	Prowadzenie prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin, w sposób zrównoważony, z wykorzystaniem najnowocześniejszych technik	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S		P, S	B, S	P, S	B, S	B, S	
82.	Rekultywacja i rewitalizacja terenów poeksploatacyjnych w celu przywrócenia wartości przyrodniczych	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S			Ch	B, S	P, S	B, S	B, S	
83.	Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż i kontrola realizacji ich warunków	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S				B, S	P, S	B, S	B, S	
Obszar interwencji: Gleby (GL)														
84.	Dostosowanie rolnictwa do zmieniających się warunków klimatycznych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		S	P, S	P, S		
85.	Monitoring gleb użytkowanych rolniczo	P, S	P, S	P, S	B, S	B, S				S	P, S	P, S		
86.	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S			Ch	B, S	P, S	B, S	B, S	
87.	Remediacja terenów zanieczyszczonych	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S			Ch	B, S	P, S	B, S	B, S	
88.	Identyfikacja i monitoring osuwisk	P, S	P, S	P, S	B, S	B, S				S	P, S	P, S		

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
89.	Zabezpieczanie istniejących osuwisk oraz zapobieganie powstawaniu nowych osuwisk z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych	P, S	P, S	P, S	B, S	B, S				S	P, S	P, S		
90.	Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych	P, S	P, S	P, S	B, S	B, S				S	P, S	P, S		
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawania odpadów (GO)														
91.	Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi przekazywane marszałkowi województwa	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S		
92.	Osiągnięcie wymaganych prawem poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S		
93.	Zwiększenia masy odpadów zbieranych selektywnie	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S		
94.	Podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i właściwego postępowania z nimi	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S		
95.	Działania edukacyjne w zakresie gospodarowania odpadami	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S		

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
96.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	P, S	P, S	P, S Ch	P, S	P, S Ch	P, S Ch			P, S	P, S	B		P, S
97.	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów i miejsc nielegalnego składowania odpadów	P, S	P, S	B, S	B, S	B, S	P, S	P, S		P, S	B, S	B, S		
98.	Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Leśno Górne, gm. Police	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S			Ch	B, S	P, S	B, S	B, S	
99.	Tworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S		
100.	Działania ukierunkowane na promocję, współpracę, wymianę doświadczeń i edukację w kontekście gospodarki obiegu zamkniętego	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S		
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze (ZP)														
101.	Kontynuacja prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów zadań ochronnych i planów ochrony dla form ochrony przyrody zlokalizowanych na terenie powiatu polickiego	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
102.	Tworzenie oraz aktualizacja inwentaryzacji/waloryzacji przyrodniczych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	
103.	Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	
104.	Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	
105.	Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	
106.	Uwzględnienie potrzeb ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	
107.	Poprawa stanu siedlisk i gatunków - wdrażanie działań ochronnych	P, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	B, S	B, S	
108.	Zachowanie różnorodności biologicznej na terenach wiejskich	P, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S	B, S	B, S	

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
	z wykorzystaniem pakietów programów rolno-środowiskowo-klimatycznych													
109.	Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków obcych w tym inwazyjnych	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S				P, S	P, S	P, S	B, S	
110.	Działania zwiększające retencję oraz wspierające zachowanie naturalnych warunków hydrologicznych na terenach podmokłych, w dolinach rzek oraz w jeziorach	B, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S	B, S	B, S	
111.	Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz przydrożnych	P, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	B, S	B, S	
112.	Zwiększenie obszarów zieleni na terenach zurbanizowanych	P, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	B, S	B, S	
113.	Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody, a także zachowanie istniejącej zieleni	P, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	B, S	B, S	
114.	Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	P, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	B, S	B, S	
115.	Nasadzenia drzew przy ulicach i drogach	P, S	B, S	P, S	B, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	B, S	B, S	
116.	Określenie pojemności turystycznej dla obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
117.	Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo	P, S	P, S Ch	P, S Ch	P, S	P, S Ch	B, S Ch	P, S			P, S Ch	P, S Ch		
118.	Rozwój oferty turystyki ekologicznej i agroturystyki oraz jej promocja	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	
119.	Organizacja niskoemisyjnego transportu do atrakcji turystycznych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	
120.	Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	
121.	Realizacja działań zwiększających retencję na obszarach leśnych	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	
122.	Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	
123.	Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	P, S	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	
124.	Zmiana klasyfikacji gruntów zalesionych oraz na których postępuje sukcesja naturalna	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	

L.p.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
Obszar interwencji: Zagrożenie poważnymi awariami (ZPA)														
125.	Prowadzenie działalności inspekcyjnej podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii oraz potencjalnych sprawców awarii	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	
126.	Prowadzenie i aktualizacja rejestru poważnych awarii oraz zakładów mogących powodować poważną awarię	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	
127.	Sporządzanie zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	
128.	Badanie przyczyn oraz usuwanie skutków poważnych awarii	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	
129.	Opiniowanie nowych podmiotów, tj. zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz innych zakładów mogących stwarzać ryzyko wystąpienia poważnych awarii	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	
130.	Współpraca z Państwową Strażą Pożarną w zakresie opiniowania dokumentacji ZDR i ZZR	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	
131.	Analiza dokumentów dotyczących MPZP w zakresie ZDR i ZZR	P, S	P, S	B, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	
132.	Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S	P, S		P, S	P, S	P, S	P, S	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 46. Opis oddziaływania działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla powiatu polickiego.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP)	
Likwidacja lub wymiana źródeł ciepła niespełniających wymagań uchwały określającej ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych	W wyniku realizacji zadania nastąpi poprawa jakości powietrza atmosferycznego, co przyniesie pozytywne oddziaływanie na zwierzęta, rośliny, ludzi, powietrze atmosferyczne i klimat oraz zasoby naturalne. Zmniejszy się zapotrzebowanie na energię, oraz wzrośnie efektywność energetyczna w budynkach, a tym samym spadnie ilość zużywanych paliw. Przy zmianie źródła ciepła zmniejszy się również ilość odpadów (m.in. popiołów). Zadanie nie będzie oddziaływało na krajobraz, gdyż realizowane ono będzie wewnątrz budynków mieszkalnych, a więc nie zostanie zaburzona struktura krajobrazu.
- Monitoring jakości powietrza oraz rozbudowa systemu monitoringu ze szczególnym uwzględnieniem obszarów przekroczeń; - Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących rozwiązania przyczyniające się do podnoszenia świadomości mieszkańców i poprawy jakości powietrza, dotyczące m.in.: wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji budynków, prowadzenia kontroli przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej i uchwał dotyczących programów ochrony powietrza, promocji ruchu pieszego i rowerowego, korzystania z transportu publicznego; - Zwiększenie wykorzystania wojewódzkich, krajowych i unijnych środków finansowych w zakresie dofinansowania wszystkich działań skutkujących poprawą jakości powietrza - Kontrola przestrzegania uchwały antysmogowej oraz zakazu spalania odpadów i pozostałości roślinnych;	Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego i w wyniku jego działania nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Działania te mają na celu umożliwienie prowadzenia stałej kontroli przez organy publiczne nad źródłami emisji do powietrza, a przez to ograniczenie nielegalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza. Tym samym pozytywnie, długoterminowo, bezpośrednio wpłynie na jakość powietrza i klimat, a pośrednio i długoterminowo rośliny, ludzi oraz zwierzęta.
Zmniejszenie emisji prekursorów ozonu, poprzez upłynnienie/rozproszenie ruchu w miastach (budowa obwodnic), wzmocnienie wykorzystania transportu publicznego, stworzenie funkcjonalnego systemu transportu alternatywnego;	Zadania mają na celu usprawnienie podniesienie jakości powietrza na terenie powiatu. Drogi o dużym natężeniu ruchu mogą stanowić dla zwierząt barierę migracyjną. Przebudowa dróg oraz linii kolejowych będzie obejmować istniejące drogi i linie kolejowe, których remont nie wpłynie znacząco na zwiększenie natężenia ruchu, a więc drogi te nie będą stanowiły bariery dla przemieszczania i migracji zwierząt. W przypadku przebiegu przez tereny leśne gdzie jest większe prawdopodobieństwo przemieszczania się zwierząt, głównie jeleniowatych powinno umieścić

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
• Budowa obwodnicy Polic stanowiącej dojazd do Węzła Police Zachodniego Obejścia Miasta Szczecina; • Budowa nowej drogi łączącej przystanki Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej; • Rozwój i promocja transportu rowerowego, w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych;	się znaki ostrzegawcze. Działanie to nie będzie więc znacząco oddziaływać na zwierzęta. Podczas prac budowlanych i modernizacyjnych dróg może dojść do zniszczenia szaty roślinnej. Roboty powinny być tak zaplanowane aby w jak największym stopniu ograniczyć wycinkę drzew i krzewów. Może dojść również do fragmentacji krajobrazu. Działania na rośliny i krajobraz będą krótkotrwałe i odwracalne, po zakończeniu inwestycji zalecane jest wykonanie nasadzeń drzew i krzewów, które ograniczą emisję hałasu i zanieczyszczeń podczas jej eksploatacji. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Oddziaływania te ustaną jednak natychmiastowo wraz z zakończeniem prac. W skutek przeprowadzonych modernizacji nastąpi długotrwała poprawa środowiska akustycznego poprzez zastosowanie tzw. cichych nawierzchni (cechą takiej nawierzchni jest jej porowata struktura pozwalająca na rozproszenie powietrza spod kół do pustych przestrzeni) oraz poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym co pozytywnie wpłynie na życie ludzi. Ulepszona powierzchnia dróg wpłynie także na mniejszą ilość zanieczyszczeń ze ścierania się nawierzchni oraz opon przedostających do powietrza. Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza zmniejszy się obieg zanieczyszczeń środowisku przez co mniej będzie trafiać ich do wód powierzchniowych i podziemnych. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac. Po zakończeniu prac oddziaływanie to zniknie a teren wokół dróg zostanie poddany rekultywacji. Przebudowa dróg wpływa negatywnie na walory krajobrazu jednak w przypadku przebudowy istniejących dróg lokalnych których dotyczą zadania i które wpisane są już w lokalny krajobraz brak jest takiego oddziaływania, a odpowiednio zaprojektowana droga może nawet wpłynąć pozytywnie na krajobraz;

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
- Ograniczanie pylenia wtórnego poprzez oczyszczanie dróg; - Wymiana taboru wysokoemisyjnego komunikacji publicznej w miastach na niskoemisyjny (preferowany napęd: elektryczny);	Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego i w wyniku jego działania nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Działania te mają na celu umożliwienie promocję oraz usprawnienie transportu zbiorowego, a przez to ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza. Tym samym pozytywnie, długoterminowo, bezpośrednio wpłynie na jakość powietrza i klimat, a pośrednio i długoterminowo rośliny, ludzi oraz zwierzęta.
Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych wraz z budową przyłączy i węzłów ciepłych;	W wyniku realizacji zadania nastąpi poprawa jakości powietrza atmosferycznego, co przyniesie pozytywne oddziaływanie na zwierzęta, rośliny, ludzi, różnorodność biologiczną, klimat oraz zasoby naturalne. Zmniejszy się zapotrzebowanie na energię, oraz wzrośnie efektywność energetyczna w budynkach, a tym samym spadnie ilość zużywanych paliw. Przy zmianie źródła ciepła zmniejszy się również ilość odpadów (m.in. popiołów). Podczas prowadzenia robót wystąpią chwilowe negatywne oddziaływania w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Oddziaływania te ustaną jednak natychmiastowo wraz z zakończeniem prac.
- Termomodernizacja budynków; - Poprawa efektywności energetycznej w budynkach szkolnych w Powiecie Polickim;	Przed rozpoczęciem prac związanych z termomodernizacją budynków zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę powinna wykonać osoba merytorycznie związana z ornitologią (ptaki) i chiropterologią (nietoperze). W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych np.: poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy. W przypadku działań termomodernizacyjnych i modernizacyjnych, na etapie prowadzenia prac może pojawić się również negatywne, krótkoterminowe oddziaływanie na powietrze i klimat – zwłaszcza w przypadku prowadzenia demontażu pokryć dachowych wykonanych z azbestu, kiedy to do powietrza będzie zachodzić emisja włókien azbestowych oraz na krajobraz, ponieważ zwłaszcza demontaż pokryć dachowych na etapie wykonywania prac, będzie wpływał na chwilowe i odwracalne obniżenie walorów krajobrazowych danego terenu. Po zaprzestaniu prac remontowych zadanie polegające na termomodernizacji i modernizacji budynków będzie jednak w sposób długoterminowy oddziaływać pozytywnie na powietrze, klimat i krajobraz. Budynki, po przeprowadzonej termomodernizacji będą bardziej efektywne energetycznie, a w związku z tym mniej emisyjne do środowiska.
Zwiększenie udziału produkcji energii elektrycznej z OZE;	Na terenie powiatu możliwa jest budowa instalacji fotowoltaicznych. Instalacja pojedynczych baterii fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Realizacja zadania przyczyni

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
Promocja koncepcji prosumenckiej oraz transformacji wytwarzania i dostarczania ciepła sieciowego i ogrzewania indywidualnego w kierunku rozwiązań bezemisyjnych lub niskoemisyjnych;	się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego, zmniejszenia zapotrzebowania na energię ze źródeł nieodnawialnych i wzrostu efektywności energetycznej budynków, przez co przyniesie pośrednie pozytywne, długoterminowe oddziaływania na zwierzęta, ludzi, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, krajobraz, oraz zasoby naturalne. Niemniej jednak montaż baterii fotowoltaicznych może stanowić zagrożenie dla ptaków gniazdujących w budynkach (np. jerzyki, jaskółki, wróble). Dlatego też przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków. Prace montażowe powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków. Okres lęgowy większości ptaków w Polsce przypada w terminie od 1 marca do 15 października. Należy jednak zaznaczyć iż dla niektórych gatunków ptaków okres lęgowy przypada w innym okresie np. dla wróbli – od lutego/marca do sierpnia, a języków od maja do sierpnia. Ponadto w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych. Negatywnego oddziaływania można się spodziewać w odniesieniu do dzikich gatunków. Problem będzie dotyczył głównie ptaków i owadów a zależny będzie w znacznej mierze od lokalizacji inwestycji fotowoltaicznych.
Kontynuacja opracowania miejskich planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) z uwzględnieniem korytarzy przewietrzania miast w pracach planistycznych, w szczególności dla obszarów występowania przekroczeń wartości normatywnych stężeń substancji;	Zadanie nie ma charakteru inwestycyjnego i w wyniku jego działania nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Działania te mają na celu prawidłowe planowanie przestrzenne na terenach miast, a przez to ograniczenie wpływu zanieczyszczeń powietrza na obszarze miast - tym samym pozytywnie, długoterminowo, bezpośrednio wpłyną na jakość powietrza i klimat, a pośrednio i długoterminowo rośliny, ludzi oraz zwierzęta.
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem (ZA)	
- Monitorowanie hałasu na terenie powiatu; - Planowanie przestrzenne uwzględniające przeciwdziałanie przekroczeniom dopuszczalnych poziomów hałasu; - Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego;	Stała kontrola i zapobieganie nadmiernemu natężeniu hałasu w środowisku będą miały pozytywny wpływ na człowieka i środowisko. Zadania mają na celu poprawę klimatu akustycznego i będą pozytywnie oddziaływać na różnorodność biologiczną, ludzi, rośliny, zwierzęta i klimat akustyczny. Zadania te mają na celu ograniczenie różnego rodzaju hałasu do środowiska, lub jego powstawaniu. W sposób bezpośredni pozytywnie oddziaływać będą na człowieka i przyrodę. Hałas w środowisku jest czynnikiem chorobotwórczym u ludzi – może powodować m.in. choroby układu nerwowego, a u zwierząt może powodować migrację, ograniczenie reprodukcji gatunku, a w efekcie zmniejszenie populacji. W związku z czym nadmierna emisja hałasu na lub w pobliżu terenów chronionych może powodować zaburzenia w funkcjonowaniu całych ekosystemów, dlatego działania te będą miały pozytywny

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
- Rozwój i usprawnienie systemów transportu o obniżonej emisji hałasu; - Wprowadzanie ograniczeń emisji hałasu na obszarach aglomeracji lub poza obszarami aglomeracji uwzględniając szczególne potrzeby ochrony przed hałasem tych obszarów;	wpływ w szczególności na człowieka oraz przyrodę. Rozchodzenie się fal akustycznych w środowisku może spowodować negatywne oddziaływanie również na wody i powietrze, właśnie poprzez zaburzenie pracy ekosystemów, dlatego zadania te w sposób pośredni i długotrwały będą pozytywnie oddziaływać na wodę, powietrze, klimat i krajobraz. Zadania z zakresu zmniejszenia uciążliwości hałasu nie będą oddziaływać w sposób pozytywny ani negatywny na zasoby naturalne oraz zabytki, komponenty te są wrażliwe tylko na bardzo długą ekspozycję na fale akustyczne o wysokim natężeniu.
- Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów akustycznych, wałów ziemnych) i utrzymywanie nawierzchni dróg i szyn kolejowych w dobrym stanie technicznym; - Stosowanie nowoczesnych cichych nawierzchni; - Stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu w procesach technologicznych (np. obudowy dźwiękochłonne, tłumiki dźwięku, izolacje akustyczne);	Zadania mają na celu usprawnienie ruchu na terenie powiatu. Drogi o dużym natężeniu ruchu mogą stanowić dla zwierząt barierę migracyjną. Przebudowa dróg będzie obejmować istniejące drogi, których remont nie wpłynie znacząco na zwiększenie natężenia ruchu, a więc drogi te nie będą stanowiły bariery dla przemieszczania i migracji zwierząt. W przypadku przebiegu przez tereny leśne gdzie jest większe prawdopodobieństwo przemieszczania się zwierząt, głównie jeleniowatych powinno umieścić się znaki ostrzegawcze. Działanie to nie będzie więc znacząco oddziaływać na zwierzęta. Podczas prac budowlanych i modernizacyjnych dróg może dojść do zniszczenia szaty roślinnej. Roboty powinny być tak zaplanowane aby w jak największym stopniu ograniczyć wycinkę drzew i krzewów. Może dojść również do fragmentacji krajobrazu. Działania na rośliny i krajobraz będą krótkotrwałe i odwracalne, po zakończeniu inwestycji zalecane jest wykonanie nasadzeń drzew i krzewów, które ograniczą emisję hałasu i zanieczyszczeń podczas jej eksploatacji. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Oddziaływania te ustaną jednak natychmiastowo wraz z zakończeniem prac. W skutek przeprowadzonych modernizacji nastąpi długotrwała poprawa środowiska akustycznego poprzez zastosowanie tzw. cichych nawierzchni (cechą takiej nawierzchni jest jej porowata struktura pozwalająca na rozproszenie powietrza spod kół do pustych przestrzeni) oraz poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym co pozytywnie wpłynie na życie ludzi. Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza zmniejszy się obieg zanieczyszczeń środowisku przez co mniej będzie trafiać ich do wód powierzchniowych i podziemnych. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
	prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac. Po zakończeniu prac oddziaływanie to zniknie a teren wokół dróg zostanie poddany rekultywacji. Przebudowa dróg wpływa negatywnie na walory krajobrazu jednak w przypadku przebudowy istniejących dróg lokalnych których dotyczą zadania i które wpisane są już w lokalny krajobraz brak jest takiego oddziaływania a odpowiednio zaprojektowana droga może nawet wpłynąć pozytywnie na krajobraz.
Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne (PEM)	
- Kontynuacja monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku; - Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi; - Prowadzenie i aktualizacja rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne; - Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania PEM;	Zadania mające na celu ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych na człowieka i środowisko, nie będą w sposób negatywny oddziaływać na środowisko. Stała kontrola i zapobieganie nadmiernemu oddziaływaniu pól elektromagnetycznych będzie miało pozytywny wpływ zarówno na zwierzęta i rośliny, wodę, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, krajobraz oraz na ludzi. Oddziaływanie zadań z zakresu pól elektromagnetycznych określono jako bezpośrednie i stałe oraz pośrednie i stałe, w przypadku oddziaływania na człowieka i przyrodę. Analogicznie jak w przypadku działań ograniczających emisję hałasu zadania te przyczynią się do poprawy warunków życia ludzi oraz funkcjonowania ekosystemów. Zadania z zakresu zmniejszenia pól elektromagnetycznych nie będą oddziaływać w sposób pozytywny ani negatywny na zasoby naturalne oraz zabytki, komponenty te są wrażliwe tylko na bardzo długą ekspozycję na fale elektromagnetyczne o wysokim natężeniu. Wprowadzenie zagadnień dotyczących PEM do MPZP bezpośrednio, stale i pozytywnie wpłynie na zabytki przez ograniczenie lokalizacji źródeł PEM na zabytkowych budynkach oraz w ich pobliżu.
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami (GW)	
- Realizacja działań wskazanych w Planach Zarządzania Ryzykiem Powodziowym na obszarze dorzeczy na lata 2022-2027; - Modernizacja infrastruktury technicznej i przeciwpowodziowej na rzekach; - Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi; - Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji oraz zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach	Zadania związane z konserwacją rowów, urządzeń i budowli wodnych, regulacją cieków, odbudową kanałów itp. również mogą wiązać się z wystąpieniem chwilowych negatywnych oddziaływań z uwagi na prowadzenie wykopów (pogłębień), przemieszczania mas ziemnych oraz formowania nowych nasypów pod wały przeciwpowodziowe. Są to typowe prace melioracyjne prowadzone w zarówno w strefie brzegowej jak i w samym korycie cieku oraz rowu. Prace te wiążą się z użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Niemniej jednak niewielki odcinek cieku/rowu objęty zakresem prac oraz zakres prac ograniczony jedynie do zwiększenia przepustowości, a więc udrożnienia wybranego odcinka nie spowodują zmian charakterystyk hydrologicznych, hydromorfologicznych i hydrobiologicznych, w stopniu uniemożliwiającym osiągnięcie celu środowiskowego. Istotnym jest zaplanowanie prac w taki sposób aby zminimalizować oddziaływania na jakość i zasobność wód oraz bioróżnorodność odcinka cieku/rowu poprzez m.in. stosowanie siatek zabezpieczających, ograniczenie prac w korycie cieku, stosowanie umocnień dna i brzegów z materiałów naturalnych, ograniczenie do minimum prostowania koryt oraz ograniczenie

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej;	wygradzania cieków poprzez stosowanie zamknięć remontowych, zastawek itp. Prace związane z udrażnianiem cieków mogą wiązać się ze zniszczeniem siedlisk i stanowisk przyrodniczych lub miejsc rozrodu/bytowania poszczególnych gatunków zwierząt i roślin. Niemniej jednak po zrealizowaniu przedsięwzięcia oddziaływania te ustąpią a system prawidłowego odprowadzania wód ulegnie poprawie.
• Monitorowanie stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego wód powierzchniowych; • Ustanawianie stref ochronnych dla ujęć wód powierzchniowych; • Ograniczenie zużycia wody na terenach miejskich, w przemyśle i rolnictwie (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody); • Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrażanie: „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzenia rolniczego oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”, kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie spływu azotu ze źródeł rolniczych); • Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi; • Ochrona stref brzegowych jezior – tworzenie stref wolnych od zabudowy nad brzegami zbiorników oraz ochrona i odtwarzanie roślinności przybrzeżnej; • Rekultywacja awaryjnie zanieczyszczonych zbiorników wód powierzchniowych; • Monitorowanie stanów i chemizmu wód podziemnych; • Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód podziemnych;	Zadania te przyczynią się bezpośrednio do poprawy stanu wód podziemnych i powierzchniowych, a tym samym będzie pozytywnie oddziaływać na gleby, zwierzęta i rośliny oraz krajobraz i zasoby naturalne. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie, długotrwałe i pozytywne. Zadania te nie spowodują oddziaływań na powietrze i klimat oraz klimat akustyczny. Odpowiednie zarządzanie ryzykiem powodziowym będzie mieć także dobry wpływ na zabytki i dobra materialne.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
• Wyposażanie gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojownicę i płyty obornikowe oraz stosowanie dobrych praktyk rolniczych; • Edukacja w zakresie stosowania zasad dobrych praktyk rolniczych oraz informowanie o skutkach niewłaściwego postępowania z nawozami w gospodarstwach rolnych; • Ustanawianie stref ochronnych dla ujęć wód powierzchniowych; • Ustanawianie obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych; • Monitorowanie stanów i chemizmu wód podziemnych; • Prowadzenie monitoringu jakości wód przejściowych; • Zagospodarowanie strefy brzegowej Zalewu Szczecińskiego w sposób zapewniający ochronę wód; • Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami; • Realizacja Planu przeciwdziałania skutkom susz; • Promowanie katalogu działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy (np. zbieranie deszczówki, łąki kwietne zamiast trawników, zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach i na wsi, wprowadzania i utrzymania zadrzewień śródpolnych i przydrożnych); • Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury;	

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
• Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury; • Zwiększanie retencji wód na terenach zurbanizowanych; • Prowadzenie działań edukacyjnych propagujących mikroinstalacje do gromadzenia i przetrzymywania wody;	
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)	
• Budowa, rozbudowa i modernizacja komunalnych oczyszczalni ścieków oraz ich systemów kanalizacyjnych; • Budowa oczyszczalni ścieków dla gminy Police; • Wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie; • Budowa, rozbudowa i modernizacja komunalnych oczyszczalni ścieków oraz ich systemów kanalizacyjnych; • Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, w tym rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej; • Dofinansowanie ze środków finansowych Spółki budowy sieci kanalizacji sanitarnej w latach 2024-2031; • Zaprojektowanie i budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Tanowo i Witorza etapy II i III; • Zaprojektowanie i budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Siedlice; • Zaprojektowanie i budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Przęsocin;	Rozbudowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej wraz z rozbudową i modernizacją ujęć wód i przydomowych oczyszczalni ścieków przyczyni się do ograniczenia procesu przedostawania się niebezpiecznych substancji zagrażających życiu i zdrowiu ludzi do wody i gleby oraz dotrzymania bezpiecznych wskaźników emisyjnych w odniesieniu do pozostałych substancji zagrażających ekosystemom wodnym. Oddziaływania negatywne związane będą z etapem budowy i po zakończeniu prac ustąpią. Prace budowlane mogą wpływać negatywnie na wody poprzez: możliwe zniszczenie siedlisk roślin i zwierząt żyjących w wodach, zmiany stosunków gruntowo-wodnych. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależy będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku kiedy przedsięwzięcie będzie kwalifikować się do przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
• Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej; • Dofinansowanie ze środków finansowych Spółki budowy sieci wodociągowej w latach 2024-2031; • Wymiana rur wodociągowych wykonanych z azbestocementu; • Budowa połączenia wodociągowego pomiędzy istniejącymi stacjami uzdatniania wody Grzybowa – Tanowo – Trzebież; • Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i stacji uzdatniania wody; • Budowa ujęcia wody w m. Nowa Jasienica;	
• Zakup pomp do ścieków; • Modernizacja pompowni ścieków na terenie gminy Police, instalacja systemu BTS (bezemisyjny transport ścieków w obiekcie przepompowni ścieków P9 Tatynia); • Modernizacja układu zasuw na sieci wodociągowej; • Zakup pomp do wody; • Modernizacja SUW Tanowo • (nowa stacja filtrów oraz modernizacja sterowania); • Modernizacja SUW Węgornik • (budowa zbiornika wody oraz modernizacja sterowania); • Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola szczelności tych zbiorników; • Ograniczanie ilości zużywanej wody poprzez zamykanie obiegów wody oraz recyrkulację wody w zakładach przemysłowych; • Identyfikacja alternatywnych miejsc poboru wody do spożycia;	Zadania nie mają charakteru inwestycyjnego i w wyniku jego działania nie powstanie infrastruktura oddziałująca na analizowane komponenty środowiska. Działania te mają na celu stałą kontrolę odprowadzania ścieków, a przez to ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunalnych do środowiska. Tym samym pozytywnie, długoterminowo, bezpośrednio wpłynie na jakość wód oraz gleb, a pośrednio i długoterminowo rośliny, ludzi, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
Obszar interwencji: Zasoby geologiczne (ZG)	
- Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż i kontrola realizacji ich warunków; - Prowadzenie prac rozpoznawczych, eksploatacyjnych i przetwórstwa kopalin, w sposób zrównoważony, z wykorzystaniem najnowocześniejszych technik;	Zadania administracyjne mające na celu ochronę środowiska i ludzi przed nadmierną i niewłaściwą eksploatacją złóż kopalin. Zadania te zapewnią nie tylko trwałość występowania surowców naturalnych, ale również zachowanie naturalnego układu warstw litosfery i zachowanie procesów glebotwórczych. Przewiduje się również wystąpienie stałego, długotrwałego, pozytywnego oddziaływania na wody i ludzi. Działania takie umożliwią ograniczenie nadmiernej eksploatacji surowców naturalnych, w efekcie zachowanie stosunków wodnych, zapobieganie powstawaniu lejów depresji. Mniejsze wydobycie będzie również oddziaływać pozytywnie na ludzi, ponieważ zmniejszeniu ulegnie emisja do powietrza z wydobywania i spalania kopalin, w efekcie poprawie ulegnie stan sanitarny środowiska. Przewiduje się również wystąpienie pozytywnego oddziaływania na rośliny i zwierzęta, będzie to oddziaływanie pośrednie, długotrwałe, tak samo jak na powierzchnię ziemi i krajobraz. Ograniczenie eksploatacji kopalin zapewni stabilność siedlisk zwierząt i roślin, zwłaszcza tych bezpośrednio związanych z glebą. Zadania te ponadto będą pozytywnie oddziaływać na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, ponieważ umożliwią wykrycie i zapobieganie ewentualnym nielegalnemu wydobywaniu na terenie obszarów chronionych, które może stanowić zagrożenie dla tych obszarów. Nie przewiduje się oddziaływania na pozostałe komponenty środowiska.
Rekultywacja i rewitalizacja terenów poeksploatacyjnych w celu przywrócenia wartości przyrodniczych;	Działania związane z rekultywacją gleb zdewastowanych i zdegradowanych, dzikich wyrobisk w konsekwencji pozytywnie wpłyną na jakość i zasobność gleb i powierzchni ziemi. Prawdopodobnie zaplanowana rekultywacja ma za zadanie przywrócić wartości użytkowe terenu poprzez nadanie im nowych lub pierwotnych wartości przyrodniczych, gospodarczych, rekreacyjnych itp. Negatywne oddziaływania związane z rekultywacją terenu ograniczą się jedynie do etapu realizacji rekultywacji, a więc prac związanych m.in. z przemieszczaniem mas ziemnych, niszczeniem i rozjeżdżaniem powierzchniowej warstwy gleby i możliwą awarią sprzętu budowlanego.
Obszar interwencji: Gleby (GL)	
- Dostosowanie rolnictwa do zmieniających się warunków klimatycznych; - Monitoring gleb użytkowanych rolniczo; - Identyfikacja i monitoring osuwisk; - Zabezpieczanie istniejących osuwisk oraz zapobieganie powstawaniu nowych osuwisk z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych; - Uwzględnianie osuwisk oraz obszarów narażonych na ruchy masowe w aktualizowanych dokumentach planistycznych;	Zadania te będą miały pozytywny wpływ na obszary chronione, zwierzęta i rośliny, ludzi, wodę, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, krajobraz oraz zasoby naturalne. Prawdopodobnie prowadzona gospodarka rolna będzie miała pozytywny, pośredni, długotrwały wpływ na środowisko przyrodnicze, ponieważ ograniczenie stosowania nawozów, płodozmian oraz właściwa technika uprawy roli przyczyni się do poprawy stanu wód podziemnych i gruntowych, oraz jakości gleb. Właściwa struktura gleby oraz sadzenie zielonych buforów roślinnych będzie pośrednio prowadziło do poprawy klimatu oraz jakości krajobrazu. Żywność wyprodukowana przez rolnictwo zgodne z zasadami Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej pozytywnie wpłynie na stan zdrowia ludzi oraz zwierząt hodowlanych. Zadania te nie będą oddziaływać w żaden sposób na zasoby naturalne, zabytki i klimat akustyczny.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
• Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych; • Remediacja terenów zanieczyszczonych;;	Działania związane z rekultywacją gleb zdewastowanych i zdegradowanych, dzikich wyrobisk w konsekwencji pozytywnie wpłyną na jakość i zasobność gleb i powierzchni ziemi. Prawidłowo zaplanowana rekultywacja ma za zadanie przywrócić wartości użytkowe terenu poprzez nadanie im nowych lub pierwotnych wartości przyrodniczych, gospodarczych, rekreacyjnych itp. Negatywne oddziaływania związane z rekultywacją terenu ograniczą się jedynie do etapu realizacji rekultywacji, a więc prac związanych m.in. z przemieszczaniem mas ziemnych, niszczeniem i rozjeżdżaniem powierzchniowej warstwy gleby i możliwą awarią sprzętu budowlanego.
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)	
• Roczne sprawozdanie z realizacji; • zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi przekazywane marszałkowi województwa; • Osiągnięcie wymaganych prawem poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych; • Zwiększenia masy odpadów zbieranych selektywnie; • Podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów i właściwego postępowania z nimi; • Działania edukacyjne w zakresie gospodarowania odpadami; • Likwidacja dzikich wysypisk odpadów i miejsc nielegalnego składowania odpadów; • Tworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami; • Działania ukierunkowane na promocję, współpracę, wymianę doświadczeń i edukację w kontekście gospodarki obiegu zamkniętego;	Zadania te przyczynią się do przestrzegania właściwego postępowania z odpadami, a tym samym kierowania ich wyłącznie w miejsca do tego przeznaczone. Spowoduje to ograniczenie strumienia odpadów, które w sposób niewłaściwy i nielegalny trafiają do środowiska, co przyczyni się do poprawy jakości środowiska oraz ograniczy presję na wszystkie komponenty środowiska. Będzie to oddziaływanie pozytywne, stałe, ale długotrwałe i pośrednie. Zadania te nie będą oddziaływać w żaden sposób na zasoby naturalne, zabytki i klimat akustyczny.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Leśno Górne, gm. Police;	Działania związane z rekultywacją terenu w konsekwencji pozytywnie wpłyną na jakość i zasobność gleb i powierzchni ziemi. Prawidłowo zaplanowana rekultywacja ma za zadanie przywrócić wartości użytkowe terenu poprzez nadanie im nowych lub pierwotnych wartości przyrodniczych, gospodarczych, rekreacyjnych itp. Negatywne oddziaływania związane z rekultywacją terenu ograniczą się jedynie do etapu realizacji rekultywacji, a więc prac związanych m.in. z przemieszczaniem mas ziemnych, niszczeniem i rozjeżdżaniem powierzchniowej warstwy gleby i możliwą awarią sprzętu budowlanego
Usuwanie wyrobów zawierających azbest;	Zadania dotyczące usuwania wyrobów azbestowych z terenu powiatu jest zadaniem małoskalowym, które nie może zagrozić celom i przedmiotom ochrony obszarów chronionych. Azbest jest wyrobem niebezpiecznym dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz stanu sanitarnego środowiska, szczególnie powietrza i wody. Realizacja zadania z zakresu usuwania wyrobów azbestowych może generować chwilowe, odwracalne negatywne oddziaływanie na faunę i florę, ponieważ z wyrobów azbestowych wykonywane są głównie pokrycia dachowe budynków, podczas gdy na strychach i poddaszach tych budynków swoje siedliska mogą mieć nietoperze, jeżyki i wróble. Przed podjęciem prac należy wcześniej dokładnie zinwentaryzować obiekt, jeśli występują w nim gniazda tych zwierząt prace należy prowadzić poza ich okresem lęgowym. Ponadto główne niebezpieczeństwo jakie powodują, czyli emisję włókien azbestowych do powietrza występuje głównie podczas łamania płyt azbestowych, również podczas ich demontażu. Jednak ich negatywny wpływ ograniczy się wyłącznie do etapu demontażu wyrobów azbestowych. Docelowo likwidacja wyrobów azbestowych będzie miała pozytywny wpływ na środowisko, a w szczególności na powietrze, krajobraz i na zdrowie ludzi oraz rośliny i zwierzęta. Poprawie ulegnie stan pokryć dachowych oraz wygląd zabytków, co zwiększy atrakcyjność turystyczną regionu.
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze(ZP)	
- Kontynuacja prac nad opracowaniem i zatwierdzeniem planów zadań ochronnych i planów ochrony dla form ochrony przyrody zlokalizowanych na terenie powiatu polickiego; - Tworzenie oraz aktualizacja inwentaryzacji/waloryzacji przyrodniczych; - Monitoring obszarów chronionych oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków; - Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych;	Zadania te służą zachowaniu obszarów i organizmów chronionych przyrody, terenów zielonych i lasów. Zachowanie i pielęgnacja terenów zielonych i lasów jako naturalnych buforów środowiskowych. Tereny zielone i lasy uczestniczą w obiegu wody, procesach glebotwórczych, przeciwdziałają ruchom masowym, jak również jako element procesu fotosyntezy uczestniczą w procesie oczyszczania atmosfery i regulacji klimatu. Poprawa stanu środowiska wpływa pozytywnie na zdrowie ludzi, jakość zasobów naturalnych oraz zachowanie różnorodności biologicznej. Poza tym tereny zielone działają stymulująco na środowisko – ograniczenie zanieczyszczenia powietrza, rozchodzenie się zanieczyszczeń w powietrzu, zatrzymanie wody w środowisku, właściwości biofiltracyjne. Dlatego w sposób bezpośredni zadania te pozytywnie oddziałują na wodę, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi oraz zasoby naturalne.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
• Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody; • Uwzględnienie potrzeb ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy; • Poprawa stanu siedlisk i gatunków - wdrażanie działań ochronnych; • Zachowanie różnorodności biologicznej na terenach wiejskich z wykorzystaniem pakietów programów rolno-środowiskowo-klimatycznych • Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków obcych w tym inwazyjnych; • Działania zwiększające retencję oraz wspierające zachowanie naturalnych warunków hydrologicznych na terenach podmokłych, w dolinach rzek oraz w jeziorach; • Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz przydrożnych; • Zwiększenie obszarów zieleni na terenach zurbanizowanych; • Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody, a także zachowanie istniejącej zieleni; • Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych;	

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
• Nasadzenia drzew przy ulicach i drogach; • Określenie pojemności turystycznej dla obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo; • Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury turystycznej w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo; • Rozwój oferty turystyki ekologicznej i agroturystyki oraz jej promocja; • Organizacja niskoemisyjnego transportu do atrakcji turystycznych; • Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa; • Realizacja działań zwiększających retencję na obszarach leśnych; • Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej; • Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej; • Zmiana klasyfikacji gruntów zalesionych oraz na których postępuje sukcesja naturalna;	
Obszar interwencji: Zagrożenie poważnymi awariami (ZPA)	
• Prowadzenie działalności inspekcyjnej podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii oraz potencjalnych sprawców awarii;	Zadania te będą w bezpośredni i pośredni, długotrwały pozytywnie sposób oddziaływać na ludzi, zwierzęta, powietrze i klimat, wody, powierzchnię ziemi, krajobraz, zasoby naturalne. Dzięki bieżącemu prowadzeniu kontroli zakładów przemysłowych możliwe będzie sprawne usuwanie niebezpiecznych substancji w środowisku czy zdarzeń powodujących negatywne zmiany w środowisku (np. osuwiska, zapadliska). Zadania te przyniosą pozytywne skutki pod względem bezpieczeństwa środowiskowego.

Przedsięwzięcie	Oddziaływanie
• Prowadzenie i aktualizacja rejestru poważnych awarii oraz zakładów mogących powodować poważną awarię; • Sporządzanie zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych; • Badanie przyczyn oraz usuwanie skutków poważnych awarii; • Opiniowanie nowych podmiotów, tj. zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz innych zakładów mogących stwarzać ryzyko wystąpienia poważnych awarii; • Współpraca z Państwową Strażą Pożarną w zakresie opiniowania dokumentacji ZDR i ZZR • Analiza dokumentów dotyczących MPZP w zakresie ZDR i ZZR; • Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców;	

źródło: opracowanie własne

11. Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w projekcie POŚ dla powiatu polickiego na wybrane elementy środowiska

11.1. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko

Przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określone zostały w §3 ust 1 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839). Spośród nich do realizacji w POŚ wyznaczono:

- 1) Budowę, przebudowę i modernizację dróg,
- 2) Budowę i modernizację sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- 3) Budowę i modernizację sieci wodociągowej,
- 4) Budowę i modernizację sieci gazowej i ciepłowniczej.

Przedstawione powyżej przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny, tzn. będą one terytorialnie realizowane w obrębie gmin powiatu, a często także w granicach jednej miejscowości. W związku z powyższym przedsięwzięcia te charakteryzować się będą ograniczonym przestrzennie oddziaływaniem na środowisko. Ponadto, w przypadku takich przedsięwzięć, jak budowa sieci kanalizacji sanitarnej czy sieci wodociągowej, główne oddziaływanie na środowisko występuje w fazie realizacji przedsięwzięcia i ma ono również czasowo ograniczony charakter. Są zazwyczaj realizowane w obrębie terenów zmienionych antropogenicznie, tj. w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy.

W konsekwencji realizacja powyższych przedsięwzięć skutkować będzie poprawą stanu środowiska na danym terenie. Ponadto ich realizacja:

- posiada związek z rozwiązywaniem problemów ochrony środowiska na terenie powiatu,
- służy wspieraniu zrównoważonego rozwoju,
- służy wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

11.2. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody

- obszary Natura 2000,
- park krajobrazowy,
- rezerwaty,
- użytki ekologiczne,
- pomniki przyrody.

Projekt POŚ dla Powiatu polickiego uwzględnia także zakazy, jakie obowiązują w stosunku do poszczególnych form ochrony przyrody, wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2023 poz. 1336).

Obszar Natura 2000 „Dolna Odra”

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Dolna Odra” PLH320037, został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r., poz. 1661. Jego zapisy zostały zmienione trzykrotnie – w 2015, 2016 oraz 2022 roku.

Obszar Natura 2000 „Jezioro Stolsko”

Obszar Natura 2000 „Jezioro Stolsko” nie posiada uchwalonego Planu planu zadań ochronnych.

Obszar Natura 2000 „Police - kanały”

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Police – kanały” PLH320015, został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 czerwca 2020 r., poz. 3164. Jego zapisy zostały zmienione jednokrotnie – w 2022 roku.

Obszar Natura 2000 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński”

Obszar Natura 2000 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” nie posiada uchwalonego Planu planu zadań ochronnych.

Obszar Natura 2000 „Dolina Dolnej Odry”

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Odry” PLB320003, został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r., poz. 1934. Jego zapisy zostały zmienione dwukrotnie – w 2017 oraz 2022 roku.

Obszar Natura 2000 „Jezioro Świdwie”

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Jezioro Świdwie” PLB320006, został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r., poz. 1924. Jego zapisy zostały zmienione jednokrotnie – w 2017 roku.

Obszar Natura 2000 „Ostoja Wkrzańska”

Obszar Natura 2000 „Ostoja Wkrzańska” nie posiada uchwalonego Planu planu zadań ochronnych.

Obszar Natura 2000 „Zalew Szczeciński”

Obszar Natura 2000 „Zalew Szczeciński” nie posiada uchwalonego Planu planu zadań ochronnych.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2024 poz. 54), na terenie obszarów Natura 2000, zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

1. pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
2. wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
3. pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Wyjątki, wyłączone z tych zapisów, zebrane zostały w art. 34, ww. ustawy.

Park Krajobrazowy „Dolina Dolnej Odry”

Szczególnym celem ochrony Parku jest zachowanie i popularyzacja jego wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju poprzez:

1. utrzymanie i odtwarzanie krajobrazu zbliżonego do naturalnego oraz harmonijnych krajobrazów kulturowych, przy czym szczególnej ochronie podlegają następujące elementy:
 - a. aprzyrodnicze: biocenozy o charakterze naturalnym i półnaturalnym, populacje roślin i zwierząt gatunków chronionych, zagrożonych wyginięciem, rzadko występujących i kluczowych dla funkcjonowania ekosystemów; zadrzewienia przydrożne i przywodne oraz inne elementy środowiska przyrodniczego warunkujące zachowanie różnorodności biologicznej Parku,
 - b. kulturowe: stanowiska archeologiczne, zabytkowe i inne wartościowe obiekty architektoniczne;
2. zachowanie i wprowadzanie powszechnej dostępności walorów przyrodniczych i krajobrazowych, bez rozbudowywania infrastruktury związanej z obsługą ruchu turystycznego;
3. prowadzenie działalności gospodarczej w sposób minimalizujący negatywne oddziaływania na środowisko i krajobraz;
4. rozwój infrastruktury poprawiającej stan środowiska naturalnego.

Na terenie Parku wprowadza się następujące zakazy:

1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024 poz. 54);
2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
4. pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt;
5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
7. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
8. likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno- błotnych;
9. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
10. prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
11. otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
12. organizowania rajdów motorowych i samochodowych;

13. używania łodzi motorowych oraz promów i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Zakazy te, nie dotyczą:

- 1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony;
- 2) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- 3) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- 4) realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2023 poz. 977), zwanej dalej „inwestycją celu publicznego”.

Rezerwaty:

- **Kurowskie Błota,**
- **Wzgórze Widokowe nad Międzyodrzem,**
- **Kanał Kwiatowy,**
- **Świdwie,**
- **Kamienieckie Wąwozy im. prof. Janiny Jasnowskiej.**

W rezerwach przyrody zabrania się:

1. budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;
2. chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
3. polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
4. pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzania roślin oraz grzybów;
5. użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
6. zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
7. pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
8. niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
9. palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
10. prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
11. stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
12. zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
13. połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;

14. ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
15. wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2024 poz. 44);
16. wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
17. ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność parków narodowych lub będących w użytkowaniu wieczystym parków narodowych, wskazanymi przez dyrektora
18. parku narodowego, a w rezerwacie przyrody przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
19. umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
20. zakłócania ciszy;
21. używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
22. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
23. biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
24. prowadzenia badań naukowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
25. wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
26. wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
27. organizacji imprez rekreacyjno-sportowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Użytki ekologiczne:

W stosunku do użytków ekologicznych mogą być wprowadzone następujące zakazy:

1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
3. uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
5. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
6. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;

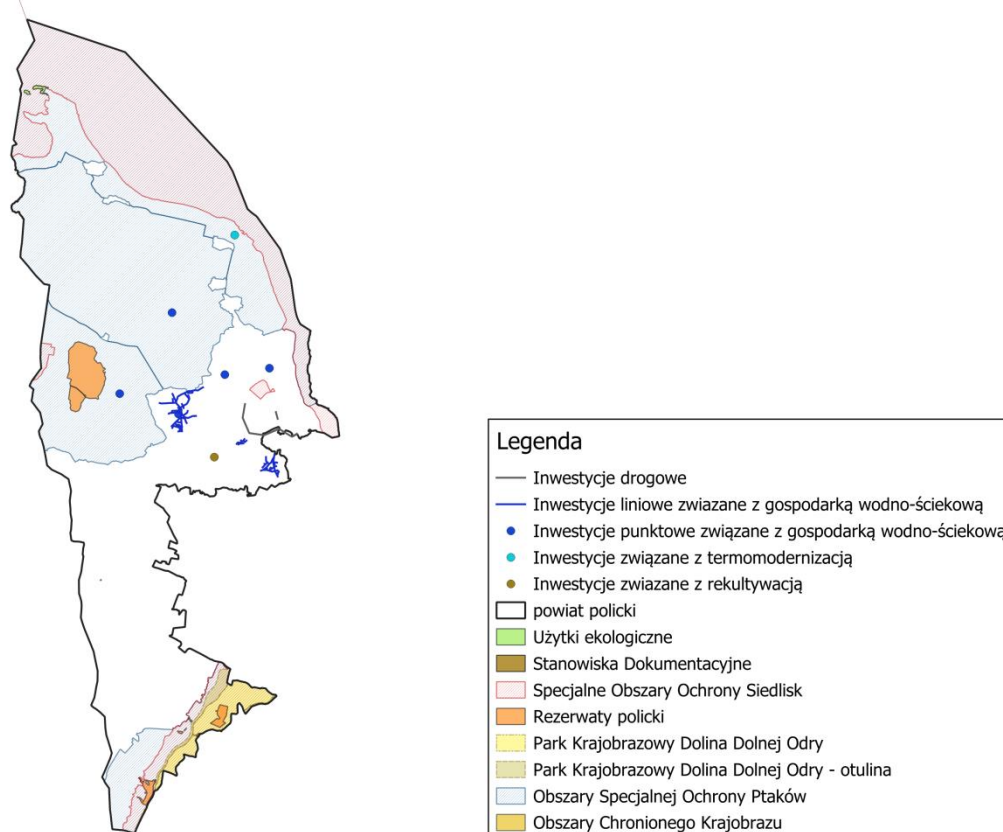
7. zmiany sposobu użytkowania ziemi;
8. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
9. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
10. zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoj roślin i grzybów chronionych;
11. umieszczania tablic reklamowych.

Zakazy te, nie dotyczą:

1. prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
2. realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
3. zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
4. likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

Ustalone lokalizacje zadań inwestycyjnych na obszarze powiatu, na tle obszarów chronionych przedstawiono na rysunku poniżej. Trzy inwestycje znajdują się w zasięgu obszaru ptasiego sieci Natura 2000. Dotyczą one gospodarki wodno-ściekowej (2 zadania – związane z modernizacją SUW), oraz termomodernizacji budynku. Wszystkie zadania realizowane będą na terenach uprzednio przekształconych przez człowieka – powstaną w obrębie istniejących obiektów infrastrukturalnych.

Rysunek 38. Lokalizacje inwestycji planowanych na obszarze powiatu polickiego, na tle form ochrony przyrody.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ.

11.3. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta

Realizacja zapisów POŚ dla powiatu polickiego w przypadku typowych działań inwestycyjnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, infrastruktury technicznej, infrastruktury drogowej, gospodarki wodami, termomodernizacji budynków może powodować wystąpienie negatywnych, bezpośrednich, chwilowych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

Prace budowlane mogą wpływać bezpośrednio i negatywnie na bioróżnorodność poprzez: możliwe zniszczenie siedlisk roślin i zwierząt, zmiany stosunków gruntowo-wodnych, tworzenie barier w migracji zwierząt, zmianę warunków siedliskowych oraz wycinkę drzew i krzewów. Będą to jednak oddziaływania chwilowe. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej oraz sieci drogowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Szerokość strefy oddziaływania drogi na strukturę, skład i kluczowe procesy ekologiczne kształtujące dane siedlisko uzależniona jest od zasięgu zmian stosunków wodnych, dyspersji biogenów, zanieczyszczeń i wrażliwości siedlisk.

Negatywne skutki funkcjonowania ciągów komunikacyjnych to:

- utrudnienie przemieszczania się zwierząt i roślin,
- wypadki i kolizje drogowe z dzikimi zwierzętami,
- zniszczenie siedlisk w zasięgu przebiegu i oddziaływania drogi,
- przekształcanie terenu przyległego do drogi (osiedlanie się człowieka wzdłuż dróg),
- ekspansja gatunków obcych na danym terenie, związanych z człowiekiem.

W perspektywie długoterminowej działania związane z budową systemów kanalizacyjnych i przydomowych oczyszczalni ścieków będą miały stały, pozytywny wpływ na bioróżnorodność zwłaszcza organizmów żyjących w glebie i w wodzie. Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa zmniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód i do ziemi, co w konsekwencji zwiększy zasobność i jakość gleb oraz poprawi stan wód powierzchniowych i podziemnych na terenie powiatu polickiego.

Przed rozpoczęciem prac związanych z termomodernizacją budynków zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę powinna wykonać osoba merytorycznie związana z ornitologią (ptaki) i chiropterologią (nietoperze). W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych np.: poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy. Poza tym termin i sposób wykonania prac należy dostosować do okresów lęgowych zwierząt.

11.4. Ludzie

Działania realizowane w ramach, w perspektywie średnio i długoterminowej, POŚ wpłyną pozytywnie na zdrowie ludności, jakość oraz komfort ich życia. Jednym z ważnych elementów będzie rozwój infrastruktury technicznej (dróg, sieci szlaków i tras turystycznych, sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej). Pozytywny wpływ na środowisko będą miały także działania związane z gospodarką odpadami oraz edukacją ekologiczną. Podjęcie ww. działań pozwoli na zaspokojenie potrzeb mieszkańców, a także zmniejszy negatywny wpływ na środowisko, zarówno w sposób pośredni i bezpośredni. Oddziaływaniami negatywnymi dla mieszkańców, znajdujących się w najbliższym sąsiedztwie obszarów objętych inwestycjami, będą prace remontowo-budowlane. Będzie to związane z użyciem maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji) oraz utrudnieniami komunikacyjnymi. Oddziaływania te będą bezpośrednie, krótkotrwałe i odwracalne, jak również ustaną po zakończeniu robót.

11.5. Powietrze atmosferyczne

Oceniono, że wyznaczone w projekcie POŚ działania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na jakość powietrza atmosferycznego. Ograniczając emisję zanieczyszczeń, także niską, która jest najważniejszym problemem, spowoduje się również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń w ramach oddziaływania ponadlokalnego. Planowane działania zmierzające do zmniejszenia niskiej emisji i jej uciążliwości będą zdecydowanie pozytywnie oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska. Największy nacisk powinien być położony na działania jednostek wskazanych w programie naprawczym określonym w Programie Ochrony Powietrza. Brak oddziaływania zidentyfikowano w zadaniach związanych z ochroną przed promieniowaniem elektromagnetycznym,

gospodarowaniem wodami oraz ochroną przez poważnymi awariami. Do potencjalnych pozytywnych, pośrednich i stałych działań nie inwestycyjnych (organizacyjnych) zaliczyć można zadania związane z wdrażaniem lokalnych polityk ograniczania emisji gazów i pyłów do powietrza. Pozytywny, bezpośredni i stały wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat będą miały zadania typowo inwestycyjne tj. termomodernizacja obiektów oraz przebudowa infrastruktury drogowej, w tym systemu ścieżek rowerowych. Głównym zagrożeniem powietrza atmosferycznego jest niska emisja z instalacji grzewczych budynków. Termomodernizacja budynków pozwoli na znaczące ograniczenie zużycia materiału opałowego niezbędnego do ogrzania obiektu. W konsekwencji wpłynie to na redukcję emisji szkodliwych zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Przeprowadzone prace termomodernizacyjne budynków, dzięki zmniejszeniu zapotrzebowania na energię cieplną, minimalizują emisję zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł spalania energetycznego. W okresie realizacji przedsięwzięć będą miały miejsce uciążliwości związane z emisją do powietrza substancji z procesu spalania paliw w silnikach maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, prac montażowych. Powyższe emisje będą miały charakter okresowy i odwracalny, a uciążliwości z nimi związane ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych.

Instalacja OZE

Na terenie powiatu możliwa jest budowa instalacji fotowoltaicznych. Instalacja pojedynczych baterii fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Niemniej jednak montaż baterii fotowoltaicznych może stanowić zagrożenie dla ptaków gniazdujących w budynkach (np. jerzyki, jaskółki, wróble). Dlatego też przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków. Prace montażowe powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków. Okres lęgowy większości ptaków w Polsce przypada w terminie od 1 marca do 15 października. Należy jednak zaznaczyć iż dla niektórych gatunków ptaków okres lęgowy przypada w innym okresie np. dla wróbli – od lutego/marca do sierpnia, a języków od maja do sierpnia. Ponadto w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych.

Negatywnego oddziaływania można się spodziewać w odniesieniu do dzikich gatunków. Problem będzie dotyczył głównie ptaków i owadów a zależny będzie w znacznej mierze od lokalizacji inwestycji fotowoltaicznych.

11.6. Klimat

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju w tym także dla Polski. Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być zatem podejmowane jednocześnie z realizowanymi przez Polskę działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” został opracowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyka związanego ze zmianą klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jakie niosą działania adaptacyjne mogące mieć wpływ nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również na wzrost

gospodarczy. Realizacja ustaleń niektórych zaproponowanych działań może mieć wpływ na mikroklimat. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii powinien uwzględniać pogorszenie warunków wiatrowych (długie okresy bezwietrznej pogody, lub krótkotrwałe okresy z wiatrami o sile huraganu). Produkcja biomasy będzie podlegać takim samym ograniczeniom jak cała produkcja rolna ze względu na zmniejszenie dostępności wody, ograniczenie wydajności produkcji. W przypadku energii słonecznej można spodziewać się poprawy warunków w lecie ze względu na wydłużone okresy pogody słonecznej i zmniejszenie w zimie ze względu na dłuższe okresy z zachmurzeniem. W zakresie upraw roślin energetycznych kluczowy będzie rozwój nowych gatunków roślin, bardziej odpornych na zmienne warunki pogodowe oraz innowacyjnych technik upraw do wykorzystywania w bardzo suchym oraz wilgotnym środowisku. Zmiany klimatu będą miały różnorodny wpływ na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do warunków zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii.

Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu jest niezmiernie ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz z postępującymi zmianami klimatu. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu, jak również przygotowaniu ekosystemów leśnych na zwiększoną presję wynikającą z nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, m.in. okresów suszy, fal upałów, gwałtownych opadów deszczu, porywistych wiatrów.

Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. ze względu na zwiększone ryzyko powodziowe, wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego.

Miasta zagrożone są bezpośrednio szczególnie trzema zjawiskami: intensyfikacją miejskiej wyspy ciepła i silnymi ulewami powodującymi podtopienia oraz suszą sprzyjającą deficytowi wody w miastach. W mniejszym stopniu zagrożenie stanowią silne wiatry, które z uwagi na dużą szorstkość podłoża w miastach tracą swoją siłę (zagrożenie to może dotyczyć małych miast oraz przedmieść o zabudowie rozproszonej). Miejska wyspa ciepła jest efektem zaburzonego przez powierzchnie sztuczne (asfalt, beton, pokrycia dachów itp.) przebiegu procesów wymiany energii między podłożem a atmosferą. Dodatkowo wzmacnia ją wzrastająca temperatura co sprzyja stresowi cieplnemu, stagnacji powietrza nad miastem, wzrostowi koncentracji zanieczyszczeń powietrza, w tym pyłu zawieszonego i smogu. Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Wyniki przeanalizowanych scenariuszy wskazują na zwiększone prawdopodobieństwo występowania

powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami mogących powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna. Przewidywane zmiany klimatyczne i związane z nimi wzrost częstotliwości i intensywności susz w rolnictwie spowodują wzrost zapotrzebowania na wodę do nawodnień. Z obliczeń prognostycznych wartości niedoborów wody w glebie dla wybranych roślin wynika, że następuje ciągły proces przesuszania się gleby i zwiększania zagrożenia suszą. Obok suszy także intensywne opady stanowią zagrożenie dla produkcji roślinnej. W związku ze wzrostem częstości występowania intensywnych opadów w okresie letnim, można oczekiwać zwiększenia potrzeb odwadniania. Przeprowadzone analizy wskazały, że należy oczekiwać zwiększenia częstości lat ze stratami plonów wynikających z niekorzystnego przebiegu pogody.

Część działań ujętych w POŚ dla powiatu polickiego będzie charakteryzowała się zarówno oddziaływaniami pozytywnymi lub neutralnymi, jak i negatywnymi w odniesieniu do zmian klimatu. Działanie obejmujące przebudowę i remonty dróg, obok bezpośredniej i długotrwałej poprawy stanu powietrza w zakresie ilości emitowanych zanieczyszczeń (na skutek upłynnienia ruchu, skutkującego mniejszym spalaniem paliw) powodują z reguły przeniesienie negatywnego oddziaływania z jednego miejsca w inne (z terenów zabudowanych na tereny zlokalizowane poza terenami zabudowanym (które wcześniej charakteryzowały się o wiele lepszymi warunkami aerosanitarnymi). Ponadto zmiany pokrycia powierzchni ziemi bezpośrednio wpływają na mikroklimat. Ich zwiększenie pogarsza lokalnie mikroklimat, tworząc tzw. wyspy ciepła.

11.7. Zabytki oraz dobra materialne

Działania wyznaczone w projekcie POŚ dla powiatu polickiego mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki. Zadania inwestycyjne w zakresie infrastruktury komunikacyjnej bezpośrednio wpłyną pozytywnie na występujące w bliskim sąsiedztwie tych terenów zabytki nieruchome, poprzez minimalizację występowania drgań spowodowanych złym stanem technicznym nawierzchni lub szlaku. Prowadzenie założonych działań infrastrukturalnych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych (zabytków nieruchomych, stanowisk archeologicznych) będzie wymagało od inwestora uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków postępowania i właściwego zabezpieczenia na etapie wykonywania robót budowlanych.

Negatywne, bezpośrednie i chwilowe oddziaływania na zabytki oraz dobra materialne mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji zadań inwestycyjnych lub wówczas, gdy działanie dotyczyć będzie obiektów objętych ochroną kulturową lub historyczną. Negatywne oddziaływanie może wiązać się ze zniszczeniem obiektu zabytkowego lub naruszeniem jego pierwotnego stanu. W chwili przygotowania niniejszego opracowania brak jest możliwości stwierdzenia, które z zadań inwestycyjnych będą prowadzone w pobliżu obiektów chronionych i czy ich zakres prac spowoduje zniszczenie lub degradację danego obiektu historycznego. Konsekwencją realizacji zadań inwestycyjnych będzie dbałość o walory historyczno-kulturowe poprzez zastosowanie takich rozwiązań projektowych, aby środowisko kulturowe nie zostało zdegradowane.

Na obszarze powiatu polickiego występują obszary zagrożone powodzią oraz podtopieniami. W ramach *Programu* wyznaczone zostały działania mające zminimalizować ich negatywny wpływ na obszary zamieszkałe przez człowieka. Głównym sposobem

zapobiegania stratom materialnym spowodowanym przez powódzie i podtopienia jest uwzględnianie ich lokalizacji w MPZP i ograniczanie zabudowy na takich terenach. Pozwoli na to na uniknięcie szkód materialnych oraz uszczerbku na zdrowiu mieszkańców.

Reasumując, działania wyznaczone w ramach projektu POŚ dla powiatu polickiego przyczynią się do ochrony wartości kulturowych i pozytywnego wpływu na zabytki i stanowiska archeologiczne.

11.8. Zasoby naturalne

Z dokonanej analizy wynika, że na etapie realizacji zadań typowo inwestycyjnych wyznaczonych w projekcie POŚ dla powiatu polickiego będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda, gleba, zasoby kopalin. Największe zużycie surowców naturalnych będą generowały inwestycje związane z budową/przebudową infrastruktury drogowej, dlatego działania te mogą wiązać się z krótkotrwałym negatywnym i bezpośrednim oddziaływaniem na ten komponent środowiska. Nieuniknionym negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne będzie trwałe zajęcie terenów biologicznie czynnych pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych. Wielkość zapotrzebowania będzie wynikała jednak z rodzaju inwestycji i zastosowanej technologii. Na etapie sporządzania niniejszej Prognozy nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów, jednak mając na względzie lokalny charakter zaplanowanych inwestycji oraz stosowane rozwiązania proekologiczne nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ten komponent środowiska.

Pozytywnym długoterminowym i skumulowanym oddziaływaniem będzie minimalizacja zużycia zasobów naturalnych (w szczególności węgla, wody, paliw energetycznych) poprzez realizację zadań związanych z ochroną powietrza i klimatu, do których należeć będzie wdrażanie Planów Gospodarki Niskoemisyjnej, które zakładają termomodernizację budynków, zmianę sposobu ogrzewania budynków, poprawę mobilności itp.

11.9. Wody

Działania zaplanowane do realizacji w ramach projektu POŚ dla powiatu polickiego nie będą wywierały znaczącego wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych. W czasie realizacji zamierzeń może dojść do chwilowego zaburzenia stosunków wodnych, jednak długotrwały efekt inwestycji przyniesie korzyści zarówno dla stanu wód jak i komfortu życia mieszkańców powiatu. Oceniono, że wyznaczone w projekcie POŚ zadania nie będą mieć znaczącego wpływu na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych, w tym jednolite części wód.

Realizacja ustaleń Programu wpisuje się w realizację głównych celów środowiskowych dla wód podziemnych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW):

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Natomiast w przypadku wód powierzchniowych działania zapisane w POŚ powinny realizować następujące cele RDW:

- zapobieganie pogorszeniu się stanu wszystkich części wód powierzchniowych,
- poprawa i przywracanie wszystkie części wód powierzchniowych dla sztucznych i silnie zmienionych części wód, mając na celu osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych,
- ochrona i poprawa wszystkich sztucznych i silnie zmienionych części wód w celu osiągnięcia dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych,
- stopniowe redukcje zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi i zaprzestanie lub stopniowa eliminowania emisji, zrzutów i strat niebezpiecznych substancji priorytetowych.

Każde z opisanych działań wpisuje się w realizację powyższych celów, zakładając osiągnięcie przez jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych stanu/potencjału co najmniej dobrego.

Budowa sieci kanalizacyjnej podlega najczęściej analizie jej opłacalności, jednak dla ochrony środowiska jest ona rozwiązaniem bardziej korzystnym. W przypadku obszarów na których występuje zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych, a tym samym także gruntowych, budowa indywidualnych rozwiązań gospodarki ściekowej nie jest korzystnym podejściem do problemu odprowadzania ścieków. Właściciele takich urządzeń nie są w stanie zagwarantować właściwego oczyszczenia ścieków lub prawidłowego eksploataowania urządzenia. Budowa sieci wyeliminuje przedostawanie się zanieczyszczeń z możliwych nieszczelnych zbiorników bezodpływowych do gruntu. W ten sposób zmniejszy się zagrożenie mikrobiologiczne i eutrofizacji. Ograniczy to także rozproszone zanieczyszczanie gleb i wód podziemnych.

Kolejnym rozwiązaniem mogą być przydomowe oczyszczalnie ścieków. W odpowiedni sposób zaprojektowane i wykonane, z rozbudowanym systemem przelewowym zapewniają dobrą jakość wód wprowadzanych do gruntu. Ponadto zaleca się sporządzenie aktualnej ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz wprowadzić kontrole częstotliwości opróżniania zbiorników.

Oddziaływania negatywne związane będą z etapem budowy i po zakończeniu prac ustąpią. Prace budowlane mogą wpływać negatywnie na wody poprzez: możliwe zniszczenie siedlisk roślin i zwierząt żyjących w wodach, zmiany stosunków gruntowo-wodnych. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej oraz sieci drogowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku kiedy przedsięwzięcie będzie kwalifikować się do przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań

zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.

Realizacja planowanych inwestycji z zakresu gospodarki wodno–ściekowej wpisują się w cele środowiskowe, wskazane w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335). Reasumując realizacja inwestycji nie wpłynie na pogorszenie stanu wód i nie będzie stanowić zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych. Inwestycje mają na celu poprawę warunków sanitarnych, uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez podłączenie istniejących i planowanych budynków do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków oraz likwidację zbiorników na ścieki.

Reasumując realizacja inwestycji nie wpłynie na pogorszenie stanu wód i nie będzie stanowić zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych. Inwestycje mają na celu poprawę warunków sanitarnych, uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez podłączenie istniejących i planowanych budynków do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków oraz rozbudowę oczyszczalni ścieków.

11.10. Krajobraz i powierzchnia ziemi

Wśród kierunków działań przewidzianych w Programie znajdują się takie, które będą wiązać się z naruszeniem istniejącej struktury gruntów oraz wprowadzeniem zmian krótkookresowych lub długookresowych w krajobrazie naturalnym, w efekcie czego przewiduje się wystąpienie oddziaływań negatywnych oraz pozytywnych. Należą do nich:

- Przebudowa bądź modernizacja dróg poprawiających dostępność komunikacyjną i mobilność mieszkańców powiatu,
- Budowa lub modernizacja wybranych elementów infrastruktury wodociągowej na terenie powiatu,
- Budowa lub modernizacja wybranych elementów infrastruktury kanalizacyjnej na terenie powiatu,
- Budowa lub modernizacja wybranych elementów infrastruktury gazowej oraz ciepłowniczej na terenie powiatu,
- Budowa lub modernizacja infrastruktury turystycznej.

Zgodnie z celami przyjętymi w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (zalecenia CM/Rec(2008)3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej) *„Każde działanie lub projekt powinien być zgodny ze standardami jakości krajobrazu. W szczególności powinny poprawić jakość krajobrazu, a przynajmniej nie doprowadzić do jej pogorszenia. Wpływ projektów na krajobraz, niezależnie od ich skali, powinien być oceniony, a przepisy i instrumenty odpowiadające tym skutkom powinny być sprecyzowane. Każde działanie lub projekt powinien nie tylko odpowiadać cechom miejsca, ale także być do nich dostosowany”*.¹⁶

Na krajobraz oddziaływać będą głównie działania o charakterze inwestycyjnym. Inwestycje polegające na budowie dróg, termomodernizacji obiektów, rozbudowie

¹⁶ Zalecenia CM/Rec(2008)3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej

infrastruktury wodno-ściekowej, budowę ścieżki rowerowej, budowy infrastruktury turystycznej, konserwacji systemu melioracyjnego powodują stałą zmianę w krajobrazie. Rodzaj oddziaływania (pozytywny bądź negatywny) jest uzależniony od lokalizacji danej inwestycji i otaczającego je terenu. Właściwie zaprojektowany i zlokalizowany w przestrzeni nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko.

Ponadto potencjalne pozytywne oddziaływanie będą miały zadania z zakresu likwidacji dzikich wysypisk odpadów. Inwestycje budowlane w sposób trwały wpiszą się w krajobraz, dlatego istotny jest wybór lokalizacji oraz odpowiedniej technologii z zachowaniem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Budowa nowych dróg może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak z uwagi na powierzchniowy charakter dróg nie stanowią one dominanty krajobrazowej, a ich przebieg jest w większości dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Sporadyczne przypadki tj. budowa obiektu inżynieryjnego lub inżynierskiego, skrzyżowań itp. mogą powodować zaburzenia w lokalnym krajobrazie z uwagi na ich rozmiary w przestrzeni. Na etapie realizacji inwestycji drogowych negatywne chwilowe oddziaływanie może wystąpić z uwagi na prowadzone wykopy, przemieszczanie mas ziemnych, prace „wysokich” maszyn tj. żurawie, dźwigi, które mogą być widoczne z dużych odległości.

Część z tych czynników można zminimalizować poprzez stosowanie działań ograniczających, a część zupełnie wyeliminować poprzez wdrożenie odpowiedniego systemu edukacji ekologicznej i prowadzenie działań naprawczo-prewencyjnych. Istotą jest więc zaplanowanie takich działań ochronnych, które ograniczą zjawisko degradacji powierzchni ziemi i przywrócą stan zgodny ze standardami w tym zakresie. Oceniono, że wyznaczone w projekcie POŚ zadania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i krajobraz.

11.11. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Kierunki działań przewidziane w Programie są związane z podjęciem nowych inwestycji i zadań na obszarze powiatu, co będzie skutkowało budową lub rozbudową obiektów, a także zabiegami modernizacyjno-remontowymi. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe, odwracalne i występujące tylko na terenie prowadzonych prac i w ich najbliższym sąsiedztwie. Prace realizowane w ramach tych zadań będą źródłem hałasu, którego głównym emitorem będzie praca urządzeń mechanicznych. Zadania, których realizacja będzie się wiązać z użyciem ciężkiego sprzętu powinny być prowadzone w dzień, aby nie zakłócać ciszy w porze nocnej. Dla zminimalizowania emisji hałasu i spalin, podczas prac zostaną użyte maszyny w pełni sprawne, które zostaną wykorzystane do prac zgodnych z ich przeznaczeniem i możliwościami, tak aby nie powstały inne zagrożenia, np. dla pracowników i osób postronnych znajdujących się w pobliżu. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i ustąpi z chwilą zakończenia prac. Modernizacja istniejących odcinków dróg przyczyni się do poprawy ich stanu oraz komfortu jazdy. Pośrednio zmniejszy to poziom hałasu drogowego.

Negatywne oddziaływanie w postaci promieniowania elektromagnetycznego może nastąpić w ramach pośredniego skutku kierunku działań: Wspieranie przedsięwzięć budowy odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu opartych na energii słońca. Dotyczy to linii łączących instalacje z siecią energetyczną. Właściwa lokalizacja oraz zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń może niemal całkowicie wyeliminować narażenie na

promieniowanie elektromagnetyczne. Przewidywalne uciążliwości związane z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz dźwiękami wydawanymi podczas pracy takich urządzeń będą marginalne.

Podczas prac ziemnych i montażowych, w sąsiedztwie placu budowy wystąpią potencjalne bezpośrednie i krótkotrwałe uciążliwości w tym: emisja hałasu, zanieczyszczeń do powietrza oraz wytwarzanie odpadów. Oceniono je jako krótkoterminowe. Prace związane z budową przedsięwzięć wiązać się będą ze wzrostem poziomu hałasu, którego źródłem będzie praca sprzętu budowlanego, środków transportu. Hałas będzie miał zasięg lokalny. Praca przedsięwzięć przebiega częściowo w obrębie terenów chronionych akustycznie, zatem mieszkańcy i użytkownicy najbliższej zabudowy odczuwać mogą okresowe uciążliwości związane z realizacją inwestycji. Ewentualne uciążliwości będą minimalizowane poprzez prowadzenie prac w porze dziennej w godz. 6.00-22.00 oraz zastosowanie urządzeń i maszyn w pełni sprawnych.

12. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Prognoza oddziaływania na środowisko wykazała, że niektóre z przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu POŚ dla powiatu polickiego mogą negatywnie wpłynąć na środowisko. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej czy modernizacją i rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w Programie Ochrony Środowiska powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są wpisane do Programu jako ich kontynuacja). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W wyniku realizacji projektu POŚ dla powiatu polickiego może potencjalnie dojść do oddziaływania na obszary chronione, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia wynikające z POŚ były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody.

Minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko możliwa jest m.in. poprzez prowadzenie świadomej polityki przestrzennej popartej stosownymi zapisami w dokumentach prawa lokalnego oraz zachowanie walorów przyrodniczych w gminach powiatu polickiego.

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, będącego konsekwencją realizacji działań ujętych w POŚ na poszczególne komponenty środowiska:

Ochrona powierzchni ziemi i wód:

- Na etapie projektowania należy rozważać koncepcje organizacji placu budowy i jego zaplecza z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni.
- Po zakończeniu prac budowlanych, w razie konieczności, należy przeprowadzać rekultywację.
- W projekcie i wykonawstwie należy minimalizować zakres robót powodujących zdejmowanie warstw próchnicznych gleby, a także zaplanować wykorzystanie nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów.
- W opisach technicznych projektów budowlanych należy zaplanować miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną.
- Prawidłowe przechowywanie substancji ropopochodnych oraz inne materiałów.
- Opracowanie procedury na wypadek wystąpienia awarii na placu budowy, by nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego.
- Właściwe postępowanie z odpadami.
- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznakowanych pojemnikach, w wydzielonym miejscu.
- Powstające podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów.
- Materiał pozostały po robotach ziemnych w miarę możliwości należy wykorzystywać na miejscu.

Ochrona powietrza:

- Wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych zadań powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu i środków transportu. Takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych,
- Niedopuszczalne jest palenie na terenie budowy papy, opon, rozpuszczalników, farb itp.,
- Pogłębiona analiza lokalizacji przedsięwzięcia,
- Zminimalizowaniu ryzyka awarii poprzez stosowanie sprawdzonych rozwiązań i nowoczesnego sprzętu,
- Prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów,
- Prowadzenie prac budowlanych i rozbiórkowych w porze dziennej,
- Stosowanie przepisów BHP,
- Zastosowanie do budowy nowoczesnego sprzętu, który emituje mniejsze ilości spalin,
- Na etapie eksploatacji - prowadzenie monitoringu powietrza.

Różnorodność biologiczna (w tym fauna, flora, obszary chronione):

- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji.
- W przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną.
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych.
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk.
- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji.
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym, jeśli na obszarze inwestycji lub w jej pobliżu gniazdują ptaki.
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów.

Ochrona przed hałasem i drganiami:

- Ograniczenie prac związanych z wykorzystaniem głośnego sprzętu, do pory dziennej między 7:00 a 20:00.
- W miejscach szczególnie wrażliwych obok zabudowy mieszkaniowej należy ograniczyć prędkość pojazdów dowożących materiały budowlane ze względu na drgania przenoszące się na konstrukcje budynków oraz wpływ na klimat akustyczny otoczenia.
- Projektanci powinni zwrócić uwagę na propozycję lokalizacji baz zaplecza technicznego budowy tak, aby planować je możliwe z dala od okien budynków mieszkalnych.
- Na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nienarażone na emisję hałasu.
- Organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas.
- Stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas.
- Stosowanie tzw. cichych nawierzchni.
- Ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko,
- Racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów.
- Sprawne przeprowadzenie prac.
- Ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji z planowaną inwestycją.
- Dobór gatunków roślin pełniących rolę dźwiękochronną dostosowanych do wymogów siedliska.

13. Propozycja działań alternatywnych

Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W przypadku projektu POŚ dla powiatu polickiego, rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji POŚ. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę stanu środowiska na terenie powiatu i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka.

W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym regionu oraz wzrostem poziomu konsumpcji brak realizacji POŚ prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

14. Potencjonalne oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu POŚ dla powiatu polickiego nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

15. Monitorowanie realizacji POŚ dla powiatu polickiego

W celu kontroli nad terminową realizacją zadań określonych w projektowanym POŚ dla powiatu polickiego zaleca się dokonywanie analizy realizacji zadań Programu z uwzględnieniem mierników zestawionych w poniższej tabeli.

Tabela 47. Wskaźniki monitoringu.

Obszar interwencji	Nazwa wskaźnika monitoringu	Jednostka /wartość
Ochrona klimatu i jakości powietrza (OKJP)	Sprzedaż energii ciepłej	GJ
	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.
	Długość ścieżek rowerowych	km
	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok
	Zużycie energii energia elektryczna w miastach na 1 odbiorcę (gosp.dom.)	kWh
Zagrożenia hałasem (ZH)	Poziom przekroczeń hałas na terenie powiatu	dB
Pola elektromagnetyczne (PEM)	Liczba przekroczeń dopuszczalnych wartości PEM	szt.
Gospodarowanie wodami (GW)	Udział JCWP rzecznych i jeziornych w stanie dobrym	%
	Udział JCWPd w stanie dobrym	%
	Udział JCWP przejściowych w stanie dobrym	%
	Efekty rzeczowe inwestycji w danym roku: np. -obwałowania przeciwpowodziowe	km/rok
	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	dam ³
Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków	%
	Długość sieci wodociągowej	km
	Długość sieci kanalizacyjnej	km
	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.

Obszar interwencji	Nazwa wskaźnika monitoringu	Jednostka /wartość
	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%
Zasoby geologiczne (ZG)	Liczba udokumentowanych złóż surowców	szt.
Gleby (GL)	Powierzchnia nieużytków	ha
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)	Zmieszane odpady zebrane na mieszkańca w ciągu roku	kg
	Masa wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu	kg
	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%
Zasoby przyrodnicze (ZP)	Liczba form ochrony przyrody	szt.
	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha
	Liczba pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych	szt.
	Lesistość powiatu	%
Zagrożenia poważnymi awariami (ZPA)	Ilość poważnych awarii na terenie powiatu	szt.

Źródło: opracowanie własne

16. Podsumowanie i wnioski

- Program Ochrony Środowiska dla powiatu polickiego jest zgodny ze strategicznymi dokumentami obowiązującymi na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym.
- Przeprowadzone w ramach niniejszej Prognozy analizy zgodności celów Programu Ochrony Środowiska z celami nadrzędnych dokumentów strategicznych oraz podstawowych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym, wskazują na znaczną ich spójność oraz zharmonizowanie. Spójność regionalnej polityki

ekologicznej ze strategicznymi celami rozwoju powiatu i gmin jest podstawą równoważenia rozwoju w horyzoncie średnio i długookresowym. Dzięki temu Program Ochrony Środowiska może stać się skutecznym narzędziem koordynacji działań na rzecz wdrożenia rozwoju zrównoważonego w regionie.

- Program Ochrony Środowiska umożliwia identyfikację skutków środowiskowych oraz potencjalnych zmian warunków życia mieszkańców regionu w wyniku realizacji ustaleń dokumentu.
- Projektowany POŚ określa główne obszary problemowe w zakresie ochrony środowiska na terenie powiatu polickiego oraz wyznacza cele i kierunki interwencji mające na celu poprawę jakości środowiska.
- Niektóre z zadań zaplanowanych do realizacji w ramach projektowanego POŚ mogą wywierać negatywny wpływ na środowisko. Oddziaływanie to może być chwilowe, na etapie prac budowlanych i modernizacyjnych.
- W niniejszej prognozie zaproponowano szereg działań ograniczających negatywne oddziaływanie zaplanowanych zadań na środowisko oraz przykłady kompensacji przyrodniczej.
- Podczas podejmowania działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów.
- Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury.

17. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu „Program Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego na lata 2024 – 2027 z perspektywą do roku 2031”. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094).

Głównym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektu POŚ dla powiatu polickiego nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w

jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko,

Przy sporządzaniu *Prognozy* zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej.

W projekcie POŚ dla powiatu polickiego obrano kierunki interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz dokumentów lokalnych. Na ich podstawie wyznaczono cele programu, a także strategię ich realizacji na poziomie powiatowym.

W rozdziale 6 *Prognozy* opisano szczegółowo teren powiatu polickiego, z podaniem charakterystyki przyrodniczej, demograficznej i gospodarczej. Przedstawiono stan środowiska: klimat, powietrze, hałas, gleby, wody powierzchniowe i podziemne, surowce mineralne, lasy i obszary chronione. Opisano także gospodarkę wodno-ściekową i gospodarkę odpadami na terenie powiatu polickiego.

Powietrze atmosferyczne

W roku 2022, w wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi, strefa zachodniopomorska została przyporządkowana do klasy A dla wszystkich rodzajów zanieczyszczeń. Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2, natomiast dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A. Klasyfikacja ze względu na ochronę roślin została dokonana wyłącznie dla strefy zachodniopomorskiej – dla wszystkich zanieczyszczeń została ona zakwalifikowana do klasy A.

Klimat akustyczny

W ostatnich latach, na terenie powiatu polickiego, nie prowadzono pomiarów hałasu drogowego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

W 2022 roku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad opracowała strategicznych map hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie zachodniopomorskim. Objęły one drogi krajowe przebiegające przez powiat policki. Jak wynika z badań poziomów hałasu przeprowadzonych przez GDDKiA, w okolicy analizowanych dróg krajowych mogą wystąpić przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku w powietrzu sięgające 15 dB.

W roku 2021 Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie zlecił sporządzenie map akustycznych dla dróg wojewódzkich o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Mapy te objęły drogę wojewódzką nr 114, której fragment przebiega przez obszar powiatu polickiego. Analizę przeprowadzono na odcinku od Polic (skrzyżowanie ulic Grunwaldzkiej i Kościuszki) do granicy miasta. Wzdłuż analizowanych dróg istnieją przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku w powietrzu sięgające do 5 dB.

W ostatnich latach, na terenie powiatu polickiego, nie prowadzono pomiarów hałasu kolejowego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Ostatnie badania poziomu pól elektromagnetycznych, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, prowadzone były na terenie powiatu polickiego w 2022 roku. Wyznaczone zostały 2 punkty pomiarowe. Wynikiem pomiarów była średnia arytmetyczna z półgodzinnego pomiaru prowadzonego w sposób ciągły oraz wyliczona wartość wskaźnika poziomu emisji WMe, wyznaczonego na podstawie maksymalnej wartości chwilowej (Emax) uzyskanej w trakcie pomiarów. Wartość wskaźnika określa dotrzymanie dopuszczalnych poziomów PEM w środowisku. Jeżeli żadna z wartości wskaźnikowych WMe nie przekracza 1, dopuszczalne poziomy PEM uznaje się za dotrzymane.

Pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wykonane w roku 2022 w 2 punktach pomiarowych na terenie powiatu polickiego, wykazały że zmierzone wartości dla częstotliwości objętych badaniami w ramach monitoringu PEM były znacznie poniżej wartości dopuszczalnych wynoszących od 28 V/m do 61 V/m, określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. poz. 2448), a wyliczona wartość wskaźnika poziomu emisji WMe nie przekroczyła 1.

Gospodarowanie wodami

Obszar Powiatu polickiego leży w zlewniach 19 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz 3 jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Stan ogólny JCWP jest zły. Zgodnie oceną stanu JCWPd na terenie powiatu polickiego ich stan jest dobry..

Gospodarka wodno-ściekowa

Wodociągowa sieć rozdzielcza na terenie powiatu polickiego ma długość 479,0 km oraz posiada 13 202 podłączeń do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania. W 2022 roku dostarczono nią 3 013,3 dam³ wody.

Sieć kanalizacyjna na terenie powiatu polickiego ma długość 550,6 km z 8 547 przyłączami do budynków mieszkalnych oraz mieszkania zbiorowego. W 2022 roku odprowadzono nią i oczyszczono 2 760,4 dam³ ścieków bytowych.

Gleby

Rodzaje gleb występujące na terenie powiatu polickiego są determinowane przez rodzaj skał, na których zostały utworzone, oraz przez warunki glebotwórcze występujące w poszczególnych obszarach powiatu. Na jego terenie można wyróżnić następujące rodzaje gleb:

- **gleby bielcowe** – gleby tworzące się na różnego rodzaju piaskach, dochodzi w nich do procesu wymywania niektórych związków chemicznych tworzących minerały co nazywane jest bielcowaniem;
- **gleby brunatne** - powstające na glinach zwałowych oraz piaskach i piaskowcach, można wśród nich wyróżnić:
 - **brunatno – kwaśne**, tworzące się na podłożach bogatych w związki fosforu, potasu, wapnia i magnezu;

- **brunatno – wylugowane**, które cechują się wylugowaniem górnej części profilu z kationów zasadowych oraz brakiem zawartości węglanu wapnia, co ogranicza ich żyzność;
- **gleby torfowe** – gleby te tworzą się na obszarach o dużej, stałej wilgotności. Zachodzi w nich bagienny proces torfotwórczy związany z przemianami materii organicznej w warunkach beztlenowych i przy dużej wilgotności;
- **gleby torfowo-murszowe** – gleby te powstają z torfów przekształconych częściowo lub w całości, w gleby murszowe. Murszenie polega na stopniowej mineralizacji i humifikacji torfu pod wpływem osuszania oraz działania drobnoustrojów;
- **gleby mułowo – torfowe** – gleby te tworzą się na obszarach o stałej, dużej wilgotności.

Wśród użytków rolnych powiatu polickiego dominują gleby klas bonitacyjnych III-V.

Zasoby geologiczne

Na terenie powiatu polickiego zidentyfikowano 13 złóż zasobów geologicznych.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z danymi GUS udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych w roku 2022 wyniósł 37,5%

Zgodnie z danymi zamieszczonymi w bazie azbestowej, na terenie powiatu polickiego znajduje się 3 492 742 kg pozostałych do unieszkodliwienia, wyrobów zawierających azbest.

Zasoby przyrodnicze

Na terenie powiatu polickiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- obszary Natura 2000,
- park krajobrazowy,
- rezerваты,
- użytki ekologiczne,
- pomniki przyrody.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia lasów na terenie powiatu polickiego wynosi 22 863,46 ha, co daje lesistość na poziomie 34,4 %. Wskaźnik lesistości jest wyższy niż średnia krajowa, która wynosi 29,5%.

W rozdziale 7 przedstawiono problemy ochrony środowiska będące wynikiem wykonanej oceny stanu środowiska w ramach wyznaczonych obszarów interwencji.

W kolejnym rozdziale przedstawiono potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu. Brak realizacji zapisów projektu POŚ dla powiatu polickiego może doprowadzić m.in. do:

- pogorszenia stanu i jakości powietrza atmosferycznego,
- pogorszenia stanu klimatu akustycznego,
- pogorszenia jakości i zasobności wód powierzchniowych i podziemnych,
- pogorszenia stanu gospodarki wodno-ściekowej,
- pogorszenia jakości i zasobności gleb i powierzchni ziemi,
- pogorszenia systemu gospodarowania odpadami, w tym ograniczenia powstawaniu odpadów,

- pogorszenia stanu zasobów przyrodniczych, różnorodności biologicznej, obszarów cennych przyrodniczo, w tym obszarów objętych ochroną prawną,
- pogorszenia walorów krajobrazowych,
- pogorszenia jakości życia mieszkańców z uwagi na przekroczenia standardów ochrony środowiska.

W ramach tworzenia dokumentu prowadzona była szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu POŚ dla powiatu polickiego na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, stałe/długoterminowe, chwilowe/krótkoterminowe, pozytywne, negatywne i neutralne na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji. W rozdziale 11 oddziaływania te zostały przedstawione w formie opisowej.

Prognoza oddziaływania na środowisko wykazała, że niektóre z przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu POŚ dla powiatu polickiego mogą negatywnie wpłynąć na środowisko. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej czy modernizacją i rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w Programie Ochrony Środowiska powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są wpisane do Programu jako ich kontynuacja). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W kolejnych rozdziałach omówione zostały oddziaływania transgraniczne oraz rozwiązania alternatywne. W przypadku projektu POŚ dla powiatu polickiego, rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji POŚ. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę stanu środowiska na terenie powiatu i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka.

Rozdział 15 zawiera propozycję wskaźników monitoringu zaproponowanych w celu monitorowania realizacji *Programu*.

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.XII.2022 r.).	11
Tabela 2. Bezrobocie (stan na 31.XII.2022 r.).	11
Tabela 3. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.	18
Tabela 4. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).	19
Tabela 5. Wykaz podmiotów, zlokalizowanych na obszarze powiatu polickiego, które posiadają aktualne pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza.	21
Tabela 6. Kotłownie, sieć ciepłna oraz sprzedaż energii cieplnej na terenie powiatu polickiego w 2022 roku.	24
Tabela 7. Charakterystyka sieci gazowej na terenie powiatu polickiego w 2022 roku.	25
Tabela 8. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny.	28
Tabela 9. Klasy stref i oczekiwane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia, uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza, dla przypadków, gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy.	28
Tabela 10. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń ozonu z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego.	29
Tabela 11. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy zachodniopomorskiej.	29
Tabela 12. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin dla strefy zachodniopomorskiej.	30
Tabela 13. Drogi powiatowe zlokalizowane na obszarze powiatu polickiego.	34
Tabela 14. Przekroczenia wartości L_{DWN} [dB] dla powiatu polickiego.	37
Tabela 15. Przekroczenia wartości L_N [dB] dla powiatu polickiego.	38
Tabela 16. Opis i usytuowanie terenów zagrożonych hałasem wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 114.	38
Tabela 17. Częstotliwość pola elektromagnetycznego, dla której określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.	41
Tabela 18. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.	41
Tabela 19. Stacje bazowe telefonii komórkowej zlokalizowane na terenie powiatu polickiego (stan na 16.02.2024 r.).	44
Tabela 20. Dane z pomiarów PEM wykonanych na terenie powiatu polickiego w roku 2022.	51
Tabela 21. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze powiatu polickiego.	54
Tabela 22. Charakterystyka JCWPd obejmujących swoim obszarem powiat policki.	56
Tabela 23. Ocena stanu JCWP powiatu polickiego.	73
Tabela 24. Cele środowiskowe dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych znajdujących się na obszarze powiatu polickiego.	75
Tabela 25. Wyniki oceny stanu wód podziemnych dla JCWPd obejmujących swoim zasięgiem obszar powiatu polickiego.	77
Tabela 26. Klasy jakości wód podziemnych badanych na terenie powiatu polickiego w roku 2022.	78
Tabela 27. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu polickiego (stan na 31.12.2022 r.).	79
Tabela 28. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu polickiego (stan na 31.12.2022 r.).	79
Tabela 29. Gromadzenie i wywóz nieczystości ciekłych (stan na 31.12.2022 r.).	80

Tabela 30. Klasy bonitacyjne gleb powiatu polickiego.	82
Tabela 31. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu polickiego (stan na dzień 01.01.2023 r.).	84
Tabela 32. Odczyn gleb oraz potrzeba wapnowania na terenie powiatu polickiego w roku 2023.	87
Tabela 33. Zasobność gleb powiatu polickiego w makroelementy w roku 2023.	87
Tabela 34. Wydobycie surowców naturalnych ze złóż zlokalizowanych na terenie powiatu polickiego.	97
Tabela 35. Obrane zebrane selektywnie z terenu powiatu polickiego w roku 2022.	101
Tabela 36. Odpady zebrane selektywnie z terenu powiatu polickiego, w relacji do ogółu odpadów ..	102
Tabela 37. Osiągnięte, przez gminy powiatu polickiego, poziomy recyklingu	102
Tabela 38. Ilość materiałów zawierających azbest, pozostałych do unieszkodliwienia na terenie powiatu polickiego (stan na 16.02.2024 r.).	102
Tabela 39. Wykaz funkcjonujących instalacji komunalnych na terenie województwa zachodniopomorskiego.....	103
Tabela 40. Użytki ekologiczne na terenie powiatu polickiego.	121
Tabela 41. Pomniki przyrody na terenie powiatu polickiego.	125
Tabela 42. Struktura lasów położonych na terenie powiatu polickiego w roku 2022.	131
Tabela 43. Wykaz zakładów dużego ryzyka (ZDR) oraz zakładów zwiększonego ryzyka (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na terenie powiatu polickiego (stan na dzień 10.02.2024 r.)	136
Tabela 44. Główne problemy środowiska zidentyfikowane na terenie powiatu polickiego.	138
Tabela 45. Ocena oddziaływania na środowisko działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla powiatu polickiego.....	159
Tabela 46. Opis oddziaływania działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu POŚ dla powiatu polickiego.....	178
Tabela 47. Wskaźniki monitoringu.	214

Spis rysunków

Rysunek 1. Powiat policki na tle województwa zachodniopomorskiego.	13
Rysunek 2. Gminy powiatu polickiego.....	14
Rysunek 3. Położenie powiatu polickiego na tle podziału fizyko-geograficznego Polski.	16
Rysunek 4. Podział województwa zachodniopomorskiego na strefy ochrony powietrza.....	27
Rysunek 5. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego dla ozonu określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w województwie zachodniopomorskim w 2022 roku.	31
Rysunek 6. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu celu długoterminowego AOT40 ozonu ustanowionego ze względu na ochronę roślin w województwie zachodniopomorskim w 2022 roku....	32
Rysunek 7. Sieć drogowa powiatu polickiego.	36
Rysunek 8.Przebieg linii kolejowych na tle powiatu polickiego.	39
Rysunek 9. Linie oraz stacje elektroenergetyczne wysokiego napięcia, na tle powiatu polickiego.	43
Rysunek 10. JCWP na tle powiatu polickiego.	55
Rysunek 11. Powiat policki na tle JCWPd.....	57
Rysunek 12. GZWP na tle powiatu polickiego.	60
Rysunek 13. Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi rzecznej na obszarze powiatu polickiego. ..	62
Rysunek 14. Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi od strony morza, na obszarze powiatu polickiego.....	63
Rysunek 15. Tereny powiatu polickiego zagrożone podtopieniami.	64
Rysunek 16. Zagrożenie suszą atmosferyczną dla powiatu polickiego.	67
Rysunek 17. Zagrożenie suszą hydrologiczną dla obszaru powiatu polickiego.	68
Rysunek 18. Zagrożenie suszą hydrogeologiczną dla obszaru powiatu polickiego.	69
Rysunek 19. Zagrożenie suszą rolniczą dla obszaru powiatu polickiego.	70
Rysunek 20. Łączne zagrożenie suszą dla obszaru powiatu polickiego.	71

Rysunek 21. Obszary powojaskowe województwa zachodniopomorskiego.....	88
Rysunek 22. Obszary przemysłowe w województwie zachodniopomorskim.....	90
Rysunek 23. Osuwiska zlokalizowane na obszarze powiatu polickiego.	93
Rysunek 24. Osuwiska zlokalizowane na obszarze gminy Nowe Warpno.	94
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PIG-PIB	
Rysunek 25. Osuwiska zlokalizowane na obszarze gminy Police.	94
Rysunek 26. Osuwiska zlokalizowane na obszarze gminy Dobra.	95
Rysunek 27. Osuwiska zlokalizowane na obszarze gminy Kołbaskowo.	95
Rysunek 28. Typy krajobrazów naturalnych powiatu polickiego.	105
Rysunek 29. Mapa krajobrazowa powiatu polickiego.	106
Rysunek 30. Obszary siedliskowe sieci Natura 2000 na tle powiatu polickiego.	111
Rysunek 31. Obszary ptasie sieci Natura 2000 na tle powiatu polickiego.	115
Rysunek 32. Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry na tle powiatu polickiego.	117
Rysunek 33. Rezerваты przyrody na tle powiatu polickiego.	119
Rysunek 34. Użytki ekologiczne na tle powiatu polickiego.	123
Rysunek 35. Korytarze ekologiczne na tle powiatu polickiego.....	129
Rysunek 36. Lasy powiatu polickiego.	132
Rysunek 37. Powierzchnia terenów zieleni na obszarze powiatu polickiego w roku 2022.	135
Rysunek 38. Lokalizacje inwestycji planowanych na obszarze powiatu polickiego, na tle form ochrony przyrody.	200